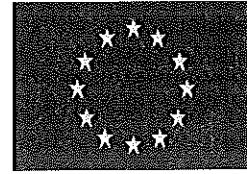

**Guvernul
României**

**Uniunea
Europeana**

**Strategia de dezvoltare a orasului Insurtea perioada
2021-2027**

Solicitant: UAT Oras Insurtea, Braila

ReM Public Project SRL

CUPRINS

CAP. 1 INTRODUCERE

- I.1. Conceptul de dezvoltare durabila
- I.2. Descrierea comitetului de coordonare

CAP. 2 CORELAREA CU PROGRAME NATIONALE SI EUROPENE

- II.1 – Legislatie nationala si europeana relevanta
- II.2 – Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Durabila

CAP 3 PROGRAMELE, AXELE SI SURSELE DE FINANTARE

CAP 4 PREZENTARE GENERALA A LOCALITATII

- IV.1. Scurta descriere a regiunii
- IV. 2. Incadrarea comunei in teritoriu
- IV. 3. Structura administrativ-teritoriala
- IV.4. Relief
- IV.5. Hidrografie
- IV. 6. Clima

CAP 5. ANALIZA DOMENIILOR DE INTERES

Governare si democratie participativa

- V.1. Administratie publica
- V.2. Initiativa cetateneasca

Economie locala

- V. 3. Impactul economic al pandemiei de COVID-19, 2020
- V.4 - Agricultura
- V.5. Economia. Elemente ale economiei circulare
- V.6. Servicii
- V.7. Infrastructura si utilitati
- V.8. Mediul antreprenorial
- V. 9. Turism

Calitatea vietii

- V.10. Demografie
- V. 11. Familia
- V.12. Sanatate publica
- V. 13. Acces la locuinte
- V.14. Educatie preuniversitara
- V.15. Protectie si incluziune sociala
- V.16. Tineret – proiecte si programe dedicate acestei categorii de varsta
- V.17. Persoanele varstnice – modalitati de incluziune sociala

Cultura locala si sport

- V. 18. Sport – activitati sportive locale
- V.19. Obiective culturale si culte

Elemente de dezvoltare durabila

- V.20. Mediul inconjurator – politici locale de protectie a mediului

Colaborare cu politia locala

V.21. Siguranta cetateanului

CAP 6. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021-2027

VI.1.Proiecte prioritare

CAP 7 ANALIZA ESANTIONULUI

VII. Analiza chestionarelor

CAP. 1 INTRODUCERE

I.1. Conceptul de dezvoltare durabila

Sustenabilitatea, provocarea actuala

Noua Strategie de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei reprezinta raspunsul nostru la "Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabila" adoptata la New York in data de 25 septembrie 2015, de catre sefii de stat si de guvern din cele 193 de state membre ale Natiunilor Unite. "Agenda 2030" exprima cel mai bine o noua politica de sustenabilitate mondiala. Acest document anuleaza dichotomia "mediu – dezvoltare" prin integrarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului intr-un sistem de obiective globale de dezvoltare durabila. Agenda 2030 se aplica la scara mondiala, atat in tarile dezvoltate, cat si in cele emergente sau aflate in curs de dezvoltare, impartind tuturor responsabilitatea urmatorilor 15 ani prin reorganizarea fundamentala a structurilor, proceselor si tiparelor de gandire si comportamentale, prin intermediul unui Parteneriat Global.

Numele acestei Agende, sugestiv si puternic, "Schimbarea lumii noastre", face trimitere directa la amploarea provocarilor lumii contemporane si necesitatea identificarii celor mai bune solutii pentru ele. Printre cele mai stringente probleme ale lumii actuale se numara:

- a) Schimbarile demografice, depopularea si imbatranirea populatiei,
- b) Globalizarea economica,
- c) Schimbarile bruste de pe piata muncii, cererea de noi competente si abilitati,
- d) Schimbarile climatice, amenintarile asupra biodiversitatii cauzate de activitatea umana,
- e) Cresterea consumului de energie si identificarea unor noi resurse,
- f) Criza institutiilor reprezentative pentru democratie si aparitia unor noi forme de participare publica,
- g) Cresterea, la nivel global, a clasei de mijloc, si, implicit, a riscului de saracie,
- h) Urbanizarea excesiva, aparitia zonelor metropolitane care nu-si pot sustine economic periferiile, cresterea oraselor in detrimentul zonelor rurale si, implicit, a mediului inconjurator.

Statele Membre ale ONU si UE au acceptat ideea ca modelul dezvoltarii durabile reprezinta o solutie pertinenta la schimbarile globale, intrucat are la baza dezvoltarea echilibrata si integrata a bunastarii sociale, a mediului natural si a economiei, fara a periclita satisfacerea nevoilor generatiilor viitoare si asigurand sanatatea biodiversitatii (asa cum a fost definit in 1992, in cadrul Summitului ONU de la Rio de Janeiro). Cu alte cuvinte, singurul raspuns viabil la provocarile globale este crearea unei politici de dezvoltare care sa asigure echilibrul intre cresterea economica si imbunatatirea calitatii vietii a fiecarui membru al societatii, precum si conservarea mediului inconjurator pentru viitor.

Principalele obiective ale Agendei 2030 vizeaza aspecte vitale ale vietii sociale ale generatiilor actuala si viitoare, descriind cadrul necesar dezvoltarii durabile globale:

- Oamenii – Agenda 2030 este construita pe eradicarea saraciei si foametei in toate formele si dimensiunile lor, asigurandu-se ca toate fiintele umane isi pot implini intregul potential intr-un mediu demn, egal si sanatos,
- Planeta – Agenda prevede protejarea planetei de la degradare, inclusiv prin consum si productie sustenabile, administrare sustenabila a resurselor naturale si actiune urgenta in cazul schimbarilor climatice, astfel incat aceasta sa poata raspunda nevoilor generatiilor prezente si viitoare,
- Prosperitatea – toti oamenii trebuie sa aiba acces la o viata prospera si care sa-i implineasca, in care progresul economic, social si tehnologic sa fie in deplina concordanta cu mediul inconjurator,

- Pacea – principala directie a Agendei 2030 este data de crearea unor societati incluzive, juste si pasnice, in care sa nu existe teama si nici violenta. Dezvoltarea durabila nu poate exista fara pace si nici pacea fara dezvoltare durabila.
- Parteneriatele – obiectivele Agendei 2030 pot fi implementate numai printr-un Parteneriat Global pentru Dezvoltare Durabila, bazat pe solidaritate globala si axat, in special, pe nevoile celor saraci si vulnerabili si participarea tuturor tarilor, a factorilor de decizie si a popoarelor.” (Extras din Preambulul Agendei 2030)

Alte obiective precum "Educatie de calitate", "Stare buna de sanatate si bunastare", "Conditii de munca decente si crestere economica", "Apa curata si salubritate" etc sunt jaloane, puncte de reper, oferind o perspectiva pe termen lung ce depaseste perioadele electorale care sunt marcate, de cele mai multe ori, de interese pe termen scurt si castiguri facile. Gandirea pe durate de 7, 10 sau 20 de ani este un "motor" de mentinere a democratiilor solide, de construire a unor economii moderne si dinamice, precum si de crearea unor standarde ridicate de viata, bazate pe eradicarea inechitatilor, pastrarea si conservarea resurselor si tranzitia catre o economie circulara, inclusiv o bioeconomie circulara care poate crea avantaje competitive pe baza durabila.

Adoptarea Strategiei de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei reprezinta, de fapt, asumarea faptului ca provocarile lumii contemporane, precum extremismul, poluarea, saracia, pot fi combinate numai prin efortul conjugat al tuturor factorilor de decizie de la toate nivelurile, dar si prin constientizarea tuturor cetatenilor asupra schimbarilor aduse de noul secol.

Elaborarea acestui document programatic a avut la baza realitatea prevazuta in precedenta Strategie de Dezvoltare Durabila 2014 – 2020, dar si pe implicarea comunitatii, imbinandu-se factorul uman cu rigurozitatea metodologica, pastrandu-se in acelasi timp neutralitatea politica si coeziunea comunitara. Strategia de dezvoltare a orasului Insuratei trebuie sa utilizeze toate resursele si energiile comunitatii pentru identificarea obiectivelor comune pe termen mediu si lung, indiferent de schimbarile politice si administrative care pot aparea.

Resursele care ofera valoare comunei ("Capitalul" acesteia)

Termenul de "capital" este folosit in acest document intr-un sens larg incluzand elemente dificil de exprimat direct din punct de vedere monetar. Un capital important al localitatii il reprezinta oamenii – abilitatile, cunostintele si talentele lor. Un alt capital este natura – mediul, spatiul, pozitia geografica, in timp ce un al treilea este dat de mostenirea culturala - capacitatea de cooperare cu alti factori pentru a se obtine cresterea si dezvoltarea locala.

Toate aceste resurse, desi variate si perfect pastrate, sunt insuficient valorizate: de exemplu, capitalul uman este usor de pierdut prin fenomenul migratiei, chiar daca se investeste in tineri prin educatie, cadrul natural este insuficient promovat si transformat in factor de crestere prin dezvoltarea turismului ecologic, in timp ce lipsa unor legaturi teritoriale cu alte unitati administrative din tara sau de peste hotare poate avea ca efect izolarea comunei sau marginalizarea ei.

De aceea, actuala Strategie de Dezvoltare Durabila, Insuratei 2021-2027, pornind de la precedenta si analizand contextul actual, ofera o viziune a modului in care "capitalul" comunei poate raspunde cel mai bine provocarilor globale. Mai intai, trebuie analizate tendintele lumii actuale, precum imbatranirea populatiei si schimbarile din economie, apoi impactul acestora asupra vietii orasului Insuratei ca, la final, sa fie identificate solutiile pentru diferite provocari, dar si transformarea acestora in noi oportunitati. Astfel, dezvoltarea sustenabila a orasului Insuratei este data de stimularea celor trei tipuri de "capital" ale localitatii noastre, vizand cresterea economica, dar si sociala, umana si a mediului inconjurator.

Principiile strategice

Pornind de la tendintele globale si dupa o evaluare atenta a resurselor si a modului in care ele sunt folosite, am reusit sa stabilim principalele principii strategice care pot contribui la dezvoltarea comunei.

- a) Activitatea creativa – asa cum am mai spus, capitalul uman este cea mai importanta resursa a comunei, iar activitatea creativa unul din factorii esentiali de dezvoltare. Creativitatea se refera la capacitatea de a identifica si crea idei, concepte, metode, forme de actiune, dar si de a stabili relatii si legaturi cu cele deja existente. Nu este doar apanajul profesiilor creative, ci reprezinta un factor de plus valoare in viata sociala si economica, incurajand implicarea sociala si parteneriatele.
- b) Toleranta – rezultat al fenomenului globalizarii, migratia aduce cu sine schimbul nu doar de oameni, ci si de idei, resurse sau cutume. Principiul tolerantei reprezinta nu doar deschiderea catre alte culturi si moduri de viata, ci si eliminarea discriminarii de orice fel si oferirea de sanse egale tuturor locuitorilor orasului, indiferent de etnie, gen, varsta sau religie.
- c) Cooperarea – modelul sustenabilitatii inseamna, inainte de toate, identificarea acelor solutii integrate pentru problemele economice, dar si sociale sau de mediu. Cooperarea / conlucrarea orizontala intre orase, institutii si organisme publice din diferite sectoare de activitate permite combinarea tuturor resurselor disponibile pentru rezolvarea in comun a unor astfel de probleme. Cooperarea verticala intre organisme nationale, regionale si locale, autoritati locale si comunitati, mediul institutional, antreprenorial si academic, ofera ocazia de adoptare a unor decizii eficiente si de identificare a unor solutii mai bune.
- d) Participarea - dincolo de analiza aspectelor economice, sociale sau de mediu, dezvoltarea durabila mai inseamna si implicarea activa a societatii civile atat in procesul decizional, cat si in activitati creative, de arta, culturale, sportive, prin care se pot promova unitatea fiecarei comunitati, dar si gradul de constientizare a membrilor acesteia.

Actuala Strategie de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei 2021 – 2027 reprezinta un instrument prin care comunitatea trece intr-o alta etapa de dezvoltare, aliniindu-se la prioritatile europene pentru urmatorii ani. Schimbarile climatice, demografice, digitalizarea, pandemia de coronavirus (ca si alte epidemii), precum si problema migratiei au un impact major asupra vietii fiecarei persoane la nivel european, national si local. Tocmai de aceea, Strategia de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei 2021 – 2027 va incerca sa prezinte solutii pentru provocarile viitoare care vor avea loc in societate, dar si sa faca uz de oportunitatile ivite in noul context. Noua faza de dezvoltare a orasului trebuie sa puna accentul pe conceptul de calitate a vietii care sa reiasa nu doar dintr-o viata economica dinamica, ci si prin resursa umana cu spirit antreprenorial, educata, voluntara si implicata. Toate acestea vor duce, inevitabil, la crearea unei comunitati urbane aflate la un nivel european de dezvoltare, care poate deveni un model de buna guvernare, cu o administratie transparenta si performanta sustinuta de cetateanul transformat intr-un partener de nadejde.

Ca si restul lumii, Romania si, implicit, si orasul Insuratei, se confrunta cu marile provocari cauzate de pandemia COVID-19. In acest context, Agenda 2030 reprezinta un reper important in procesul decizional pentru a se asigura sanatatea publica, siguranta economica si sociala si protectia mediului. In acest proces de transformare a intregii societati, este important sa se ia decizii la nivel national, dar si local, care sa raspunda

nevoilor tuturor, sa elimine disparitatile si sa promoveze sisteme sanatoase de consum si productie centrate pe protectia mediului si pe principiul de "a nu lasa pe nimeni in urma".

I.2.Descrierea comitetului de coordonare

Componenta

Comitetul de Coordonare are in componenta sa reprezentanti ai institutiilor de pe plan local implicate in dezvoltarea comunitatii, precum si persoane fizice cu renume in comunitatea locala. In el si-au gasit locul toti cei care au dorinta de a crea ceva pentru orasul Insuratei inainte de a avea vreun beneficiu din apartenenta in sine. Comitetul de Coordonare este format din membri neretribuiti si s-a constituit in prima sedinta publica organizata de Grupul de Initiativa de la nivelul Primariei.

Este o organizatie consultativa a Autoritatii Publice Locale, fara inregistrare juridica. Nu deruleaza activitati finaciare si nu are bilant de venituri si cheltuieli.

Rol

Comitetul de Coordonare are rolul de a coordona procesul de elaborare participativa a Strategiei Locale de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei pe perioada 2021 – 2027 si de a facilita implementarea ei. Dezvoltarea comunitara este un proces orientat spre satisfacerea nevoilor comunitatii in baza utilizarii resurselor existente in comunitate si a implicarii pe larg a membrilor comunitatii in procesul de identificare a necesitatilor prioritare si de solutionarea lor.

Dezvoltarea comunitatii trebuie sa duca la o dezvoltare economica echilibrata, echitabila din punct de vedere social si care induce degradari de mediu minime.

Grupurile de Lucru

Fiecare domeniu analizat in prezenta Strategie a facut mai intai obiectul de cercetare pentru un Grup de lucru format din specialisti, reprezentanti ai Primariei, ai principalelor institutii de pe plan local si ai Elaboratorului. Lucrarile s-au desfasurat atat in mediu fizic, cat si online, date fiind conditiile generate de pandemia de coronavirus. S-au identificat principalele probleme ale comunitatii si s-au propus solutii si directii de actiune, avandu-se in vedere schimbarile generate de criza sanitara si economica. Din Grupurile de lucru fac parte:

- Membrii Consiliului Local,
- Personalul angajat la Primaria orasului Insuratei,
- Liderii de opinie din oras (preot, directorul scolii, cadre didactice, gospodari),
- Reprezentantii pensionarilor din oras,
- Antreprenori locali,
- Reprezentanti ai ONG-urilor,
- Reprezentantul Elaboratorului.

CAP. 2 CORELAREA CU PROGRAME NATIONALE SI EUROPENE

II.1 – Legislatie nationala si europeana relevanta

Domeniul administratiei publice

- HOTARARE nr. 477 din 16 iunie 2020 privind organizarea si functionarea Ministerului - Lucrarilor Publice, Dezvoltarii si Administratiei
- Programul de guvernare - octombrie 2019
- Codul de etica si integritate a personalului MDRAP
- Procedura de sistem nr. 21 privind Codul de etica si integritate a personalului MDRAP
- Ordinul nr. 2469 din 17/03/2017 pentru aprobarea procedurii

Legislatia nationala privind Fondurile Europene Structurale si de Investitii

- Legislație generala privind gestionarea asistenței comunitare nerambursabile
- Legislație privind cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței comunitare nerambursabile alocate Romaniei
- Legislație privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare
- Legislație in domeniul finanțelor publice cu prevederi specifice Fondurilor Externe - Nerambursabile
- Legislație in domeniul achizițiilor
- Comunicare Instrumente Structurale

Domeniul economic

1. Hotarare 44/2020 privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei, Energiei si Mediului de Afaceri.
2. Hotarare 27 2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, cu modificarile si completarile ulterioare.pdf
3. Hotararea nr. 27/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei
4. HG 27 2017- modificari si completari ulterioare
5. Ordonanța de urgența nr. 1/2017
6. Hotararea Guvernului nr. 957/2015 privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei, Comertului si Relatiilor cu Mediul de Afaceri
7. HOTARARE nr. 41 din 21 ianuarie 2015 pentru modificarea și completarea Hotararii Guvernului nr. 47/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei
8. Ordinul ME nr. 1097/17.09.2014
9. HOTARARE nr. 668 din 31 iulie 2014 pentru modificarea și completarea Hotararii Guvernului nr. 47/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei
10. HOTARARE nr. 588 din 30 iulie 2013 pentru modificarea Hotararii Guvernului nr. 47/2013 privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei.
11. HOTARARE nr. 431 din 26 iunie 2013 pentru modificarea si completarea Hotararii Guvernului nr. 47/2013 privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei
12. HOTARARE nr. 47 din 19 februarie 2013 privind organizarea si functionarea Ministerului Economiei

Domeniul utilitatilor publice

1. DIRECTIVA 2009/31/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN SI A CONSILIULUI din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologica a dioxidului de carbon si de modificare a Directivei 85/337/CEE a Consiliului, precum si a Directivelor 2000/60/CE,

- 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE si a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 ale Parlamentului European si ale Consiliului
2. Directiva Comisiei privind ambalajele si deseurile de ambalaje, cu modificarile si completarile ulterioare,
 3. Directiva Consiliului privind deseurile de echipamente electrice si electronice,
 4. Directiva privind calitatea apei destinate consumului uman,
 5. Codul administrativ din 03.07.2019, ultimul amendament in data de 12 sept 2019.
 6. Hotararea Guvernului Romaniei 246 / 2006 pentru aprobarea Strategiei nationale privind accelerarea dezvoltarii serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare
 7. LEGE 241 / 2006 privind serviciul de alimentare cu apa si de canalizare,
 8. Legea 99 / 2014 pentru modificarea si completarea Legii serviciului de salubritate a localitatilor nr. 101/2006
 9. Legea 230 / 2006 serviciului de iluminat public,
 10. Hotararea de Guvern 94 / 2017 de aprobare a PNGD,
 11. LEGEA 101 / 2006 a serviciului de salubritate a localitatilor,
 12. ORDONANTA DE URGENTA 5 / 2015 privind deseurile de echipamente electrice si electronice
 13. LEGEA 92 / 2007 serviciilor publice de transport persoane in unitatile administrativ-teritoriale
 14. LEGEA 123 / 2012 a energiei electrice si a gazelor naturale
 15. Legea 171 / 2018 privind aprobarea OUG 64/2016 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012.

Domeniul agricol

1. Ordin nr 128 din 12.05.2020 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)
2. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 68/28.02.2020 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 362/ 2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a procesului de selecție și a procesului de verificare a contestațiilor pentru cererile de sprijin aferente Măsurii 8 „Investiții în dezvoltarea zonelor împadurite și îmbunătățirea viabilității padurilor”, Submăsura 8.1 „Impaduriri și crearea de suprafețe împadurite” și Măsurii 15 „Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea padurilor”, Submăsura 15.1 „Plati pentru angajamente de silvo-mediu”, din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)
3. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 67/28.02.2020 pentru modificarea art.21 din anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.1002/2016 privind aprobarea schemei de ajutor de stat ”Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea padurilor”
4. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 313/23.05.2019, pentru modificarea anexei la OMADR nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)
5. Ordin nr. 72 din 28.01.2019 privind modificarea art. 12 din anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. OMADR 362/2016 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a procesului de selecție și a procesului

- de verificare a contestatiilor pentru cererile de sprijin aferente Masurii 8 "Investitii in dezvoltarea zonelor impadurite si imbunatatirea viabilitatii padurilor" Sub-masura 8.1 "Impaduriri si crearea de suprafete impadurite" si Masurii 15 "Servicii de silvomediu, servicii climatice si conservarea padurilor", Submasura 15. 1 "Plati pentru angajamente de silvo- mediu" din cadrul PNDR 2014-2020, cu modificarile si completarile ulterioare
6. Ordin nr. 840 din 07.05.2018 privind modificarea si completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 362/ 2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a procesului de selectie si a procesului de verificare a contestatiilor pentru cererile de sprijin aferente Masurii 8 "Investitii in dezvoltarea zonelor impadurite si imbunatatirea viabilitatii padurilor" Sub-masura 8.1 "Impaduriri si crearea de suprafete impadurite" si Masurii 15 "Servicii de silvomediu, servicii climatice si conservarea padurilor", Submasura 15. 1 "Plati pentru angajamente de silvo- mediu" din cadrul PNDR 2014-2020
 7. Ordin nr. 362 din 23.03.2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a procesului de selectie si a procesului de verificare a contestatiilor pentru cererile de sprijin aferente Masurii 8 "Investitii in dezvoltarea zonelor impadurite si imbunatatirea viabilitatii padurilor" Sub-masura 8.1 "Impaduriri si crearea de suprafete impadurite" si Masurii 15 "Servicii de silvomediu, servicii climatice si conservarea padurilor", Submasura 15. 1 "Plati pentru angajamente de silvo- mediu" din cadrul PNDR 2014-2020 (PNDR)
 8. Ordinul nr. 56/16.01.2019 privind modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al procesului de selectie si al procesului de verificare a contestatiilor pentru proiectele aferente masurilor din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 (PNDR), cu modificarile si completarile ulterioare
 9. Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 1494/06.12.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare a procesului de evaluare, selectie si a procesului de solutionare a contestatiilor pentru proiectele aferente CEI selectate in etapa I pentru sub-masurile 16.1 "Sprijin pentru infiintarea si functionarea grupurilor operationale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse in sectorul agricol" si 16.1a "Sprijin pentru infiintarea si functionarea grupurilor operationale (GO), dezvoltarea de proiecte pilot, produse si procese in sectorul pomicol" din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 (PNDR 2014- 2020)
 10. Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 1292 din 3 august 2018 privind modificarea si completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al procesului de selectie si al procesului de verificare a contestatiilor pentru proiectele aferente masurilor din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 (PNDR)
 11. Ordin nr. 198 din 09.03.2018 privind cheltuielile eligibile mentionate in capitolul 15.6 - Descrierea modului de utilizare a asistentei tehnice din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, efectuate de catre Directia Generala Dezvoltare Rurala din Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale in calitate de Autoritate de Management
 12. Ordinul ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 295 din 24 august 2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al procesului de evaluare, solutionarea contestatiilor, selectie si contractare pentru proiectele aferente masurilor din Programul National de Dezvoltare Rurala 2007-2013 (PNDR 2007-

- 2013) pentru care s-a dispus evaluarea si/sau contractarea prin hotarari judecatoresti definitive care pot fi finantate de la bugetul de stat
13. Ordin nr 154 din 18.05.2017 privind modificarea si completarea Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al procesului de selectie si al procesului de verificare a contestatiilor pentru proiectele aferente masurilor din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 (PNDR)
 14. ORDIN privind aprobarea schemei de ajutor de minimis "Sprijin pentru implementarea actiunilor in cadrul strategiei de dezvoltare locala"

Domeniul sanatatii

1. CODUL ETIC SI DE INTEGRITATE al Functionarilor Publici si al Personalului Contractual din cadrul Ministerului Sanatatii
2. LEGE NR. 95 DIN 14 APRILIE 2006 privind reforma in domeniul sanatații, cu modificarile si completarile ulterioare
3. STRATEGIA NAȚIONALĂ DIN 18 NOIEMBRIE 2014 de sanatate 2014-2020
4. HOTARARE NR. 1028 DIN 18 NOIEMBRIE 2014 privind aprobarea Strategiei naționale de sanatate 2014-2020 și a Planului de acțiuni pe perioada 2014-2020 pentru implementarea Strategiei naționale
5. PLAN DE ACȚIUNI DIN 18 NOIEMBRIE 2014 pentru implementarea Strategiei Naționale 2014 – 2020
6. HOTARARE NR. 583 DIN 10 AUGUST 2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanța, a riscurilor asociate obiectivelor și masurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului masurilor de transparența instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public
7. HOTARARE NR. 144 DIN 23 FEBRUARIE 2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sanatații, cu modificarile si completarile ulterioare
8. ORDIN 689/23.05.2018 privind aprobarea Procedurii de recrutare si selecție a personalului angajat in afara organigramei in cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile derulate de Ministerul Sanatatii si unitațile cu personalitate juridica aflate in subordinea, sub autoritatea sau in coordonarea acestuia

Domeniul educatiei

1. Legea Educatiei Nationale nr. 1/2011 (actualizata la data de 18.07.2019)
2. Hotararea Guvernului nr. 24 din 16 ianuarie 2020 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei si Cercetarii
3. Regulamentul de organizare si functionare a Ministerului Educatiei si Cercetarii (2020)
4. Legea 188/1999 privind statutul functionarilor publici
5. Legea nr.7/2004, privind Codul de conduita a funcționarilor publici, republicata
6. Legea nr. 477/2004 privind codul de conduita a personalului contractual din autoritatile si institutiile publice
7. Ordonanta de Urgenta nr. 92/2008 privind statutul funcționarului public denumit manager public
8. Legea nr.161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparenței in exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și in mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificarile si completarile ulterioare
9. Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritațile publice, institutiile publice și din alte unitați care semnaleaza incalcari ale legii

10. Legea 53/2003 privind Codul Muncii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.
11. Legea 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public
12. Memorandum Guvern - transparenta institutionala

II.2 – Obiectivele Strategiei de Dezvoltare Durabila

Agenda 2030 este construita pe 17 Obiective de Dezvoltare Durabila, insumand 169 de obiective asociate planificate a fi atinse pana in anul 2030 si creand premisele unor noi forme de cooperare atat pe verticala, cat si pe orizontala, intre institutii publice, mediul antreprenorial si societatea civila.

Dintre ODD 2030 se enumera

- 1) Fara saracie - mai mult de 800 de milioane de cetateni din toata lumea, echivalentul intregii populatii a Europei, traiesc cu mai putin de 1,25 dolari pe zi, ceea ce este echivalentul saraciei extreme.
- 2) Fara foamete – in ultimii 20 de ani, fenomenul foametei si al malnutritiei s-a injumatatit, iar acest proces poate continua prin promovarea unei agriculturi sustenabile si prin sprijinirea micilor fermieri.
- 3) Sanatate si bunastare – desi mortalitatea infantila si cea materna au scazut aproape la jumătate in intreaga lume, inca exista milioane de copii care se sting in primii cinci ani de viata si adolescenti care sufera de SIDA. Agenda 2030 este un angajament de eradicare a acestor probleme.
- 4) Educatie de calitate – educatia copiilor este direct influentata de starea economica a tarilor / regiunilor / familiilor din care provin, de razboaie sau insabilitate sociala, tocmai de aceea ea reprezinta una din prioritatile Agendei 2030 care vizeaza accesul neingradit al copiilor la studii primare si secundare, invatamant vocational de calitate, invatamant superior si altele.
- 5) Egalitatea de gen – in ciuda progresului inregistrat la nivel mondial, inca exista inegalitati atunci cand vine vorba de munca si salarizarea dintre femei si barbati. Pe langa indatoririle casnice care trebuie indeplinite, femeile mai au si joburi, functii de conducere mai putine pe piata muncii fata de barbati, reprezentativitate mai scazuta in clasa politica. Totusi, tendinta este de promovare mult mai mare a fetelor si femeilor in viata publica, de asigurare a accesului la educatie pentru fete si de implicare a acestora in procesul decizional.
- 6) Apa curata si salubritate – desi datele actuale arata clar o tendinta de pierdere a rezervelor de apa dulce din lume din cauza schimbarilor climatice si poluarii, eforturile conjugate la nivel international, cooperarea, protejarea zonelor umede si a raurilor, precum si tehnologiile de tratare / epurare a apei pot duce la indeplinirea cu succes a acestui obiectiv pentru anul 2030.
- 7) Accesul facil la surse de energie "curata" – cresterea numarului de locuitori care au primit acces la surse de energie nu inseamna neaparat si o buna protectie a mediului. Rezervele fosile de energie si gazul de sera au demonstrat ca e nevoie de o schimbare a perspectivei atunci cand vine vorba de surse de energie. De aceea, Agenda 2030 vizeaza utilizarea energiei solare si eoliene si investitiile in aceste surse.
- 8) Locuri de munca decente si crestere economica – ultimii 25 de ani au dus la o crestere semnificativa a clasei de mijloc, la mai mult de o treime in intreaga lume. Dar piata muncii nu tine mereu pasul cu specializarile oferite de scoala. Apar locuri de munca pentru care e nevoie de abilitati noi. De aceea, noile politici incurajeaza spiritul antreprenorial, joburile creative care sa ofere locuri decente de munca pentru toata lumea.

- 9) Industrie, inovare si infrastructura – Cu cat lumea este mai interconectata, cu atat poate prospera, intrucat se pot crea locuri noi de munca, se pot stabili contacte mult mai usor si se poate accesa bagajul universal de cunostinte si informatii. De aceea, promovarea industriilor sustenabile, dezvoltarea infrastructurii si investitiile in cercetare sunt prioritare intr-o societate noua, sustenabila.
- 10) Reducerea inegalitatilor dintre tari – trebuie adoptate politici care sa creeze oportunitati pentru fiecare, astfel incat sa se reduca disparitatile dintre tari. Acest lucru se poate realiza prin crearea cadrului legal care sa imbunatateasca pietele financiare, institutiile si piata muncii.
- 11) Orase si comunitati sustenabile – orasele trebuie sa devina asezari incluzive, sigure, sustenabile, tinandu-se cont ca mai mult de jumătate din populatia lumii traieste in ele. Desi sunt centre puternice din punct de vedere educational, cultural, decizional, orasele se confrunta si cu fenomenul saraciei extreme sau cu cel al violentei, de aceea acest obiectiv al Agendei 2030 vizeaza transformarea lor in asezari sigure, din punct de vedere financiar, dar si social.
- 12) Consum si productie responsabile – pastrarea resurselor pentru generatiile viitoare trebuie sa fie preocuparea fiecaruia dintre noi, alaturi de masurile luate impotriva risipei alimentare si a poluarii. Dezvoltarea afacerilor centrate pe reciclare si refolosire, educarea consumatorilor pentru un consum rational pot contribui la asigurarea resurselor pentru viitoarele generatii.
- 13) Protectia mediului – schimbarile climatice cauzate de industrializarea excesiva au dus la fenomene meteorologice extreme, la tsunami, inundatii sau incalzirea globala, care afecteaza mai ales zonele vulnerabile, cum ar fi cele de coasta, zonele insulare sau cele inundabile. Obiectivele de Dezvoltare Durabila vizeaza conlucrarea tuturor tarilor pentru a veni cu o solutie viabila la aceste provocari contemporane.
- 14) Conservarea vietii subacvatice – Agenda 2030 propune actiuni concrete care sa salveze marile si oceanele lumii de la poluare si supraexploatare. Avandu-se in vedere faptul ca aproape jumătate din populatia lumii locuieste in zone de coasta sau depinde economic de ceea ce le ofera marile, se poate afirma ca protejarea si conservarea acestora este garantia unei vieti bune pentru generatiile viitoare.
- 15) Conservarea vietii terestre – ca si marile si oceanul, pamantul ofera adapost si hrana pentru oameni si animale, de aceea grija pentru terenurile arabile, zonele de uscat, munti, ecosisteme este mai mare decat oricand.
- 16) Pace, justitie si institutii puternice – Obiectivele de Dezvoltare Durabila vizeaza reducerea tuturor formelor de violenta si propun guvernului si institutiilor sa gaseasca solutii pentru eradicarea conflictelor si insecuritatii. Acest lucru se traduce prin justitie puternica, reducerea traficului de arme si aducerea in fata institutiilor de guvernare globala a problemelor intalnite in tarile aflate in curs de dezvoltare.
- 17) Parteneriate pentru atingerea obiectivelor – datorita internetului, a mobilitatii si a institutiilor globale, Obiectivele de Dezvoltare Durabila pot fi atinse prin conlucrarea tuturor celor 193 de state care le-au aprobat si le-au acceptat ca directii de parcurs pentru urmatorii ani.

Actuala Strategie de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei este construita pe aceste 17 obiective care, prin definitie, au valoare globala, sunt aplicabile in orice colt al lumii si ofera o perspectiva internationala tuturor actiunilor locale. Principalul rezultat urmarit este reinventarea cresterii durabile, bazata pe asumarea si constientizarea faptului ca resursele naturale ale acestui secol sunt foarte diferite de cele ale secolului trecut, ca modelul economic aplicat pana acum trebuie modernizat si bazat pe cooperari multilaterale, solide, sustinute de norme.

CAP 3 PROGRAMELE, AXELE SI SURSELE DE FINANTARE

1. Programul Operational Regional 2014–2020 isi propune cresterea competitivitatii economice si imbunatatirea conditiilor de viata ale comunitatilor locale si regionale prin sprijinirea dezvoltarii mediului de afaceri, a conditiilor infrastructurale si a serviciilor, care sa asigure o dezvoltare sustenabila a regiunilor, capabile sa gestioneze in mod eficient resursele, sa valorifice potentialul lor de inovare si de asimilare a progresului tehnologic.

Surse de finantare: Fondul de Coeziune, Fondul European de Dezvoltare Regionala

Axa prioritara 1: Promovarea transferului tehnologic

- OS 1.1 Creșterea inovării în firme prin susținerea entităților de inovare și transfer tehnologic în domenii de specializare inteligentă
- OS 1.2 Creșterea inovării în companii prin sprijinirea abordărilor multisectoriale rezultate în urma implementării „Inițiativei Regiuni mai puțin dezvoltate” în România

Axa prioritara 2: Imbunatașirea competitivitașii intreprinderilor mici și mijlocii

- OS 2.1 Consolidarea poziției pe piața a IMM-urilor în domeniile competitive identificate în SNC și PDR-uri
- OS 2.2 Imbunatașirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri în sectoarele competitive identificate în SNC

Axa prioritara 3: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

- OS 3.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari
- OS 3.2 Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazate pe planurile de mobilitate urbană

Axa prioritara 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

- OS 4.1 Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședința de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană
- OS 4.2 Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din municipiile reședința de județ
- OS 4.3 Imbunatașirea regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate în municipiile reședința de județ din România,
- OS.4.4 Creșterea calității infrastructurii în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă
- OS 4.5 Creșterea calității infrastructurii educaționale relevante pentru piața forței de muncă

Axa prioritara 5: Imbunatașirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

- OS 5.1 Impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale
- OS 5.2 Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din orașele mici, mijlocii și municipiul București.

Axa prioritara 6: Imbunatașirea infrastructurii rutiere de importanța regională

- OS 6.1 Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T prin modernizarea drumurilor județene

Axa prioritara 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabila a turismului

- OS 7.1 Cresterea numarului mediu de salariati in statiunile turistice

Axa prioritara 8: Dezvoltarea infrastructurii de sanatate si sociale

- OS 8.1 Creșterea accesibilității serviciilor de sanatate, comunitare si a celor de nivel secundar, in special pentru zonele sarace si izolate
- OS 8.2 Imbunatatirea calitatii și a eficienței îngrijirii spitalicesti de urgenta
- OS 8.3 Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale

Axa prioritara 9: Sprijinirea regenerarii economice si sociale a comunitatilor defavorizate din mediul urban

- OS 9.1 Reducerea numarului de persoane aflate in risc de saracie și excludiune sociala, prin masuri integrate

Axa prioritara 10: Imbunatatirea infrastructurii educationale

- OS 10.1 Cresterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, in special pentru copii cu risc crescut de parasire timpurie a sistemului
- OS 10.2 Cresterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții
- OS 10.3 Cresterea relevanței învățământului terțiar universitar in relatie cu piata fortei de munca si sectoarele economice competitive

Axa prioritara 11: Extinderea geografica a sistemului de inregistrare a proprietatilor in cadastru si cartea funciara

- OS 11.1 Creșterea gradului de acoperire geografica si de inregistrare a proprietatilor din zonele rurale in Sistemul Integrat de Cadastru si Carte Funciara

Axa prioritara 12: Asistenta tehnica

- OS 12.1 Implementarea eficienta a Programului Operational Regional

Axa prioritara 13: Sprijinirea regenerarii oraselor mici si mijlocii

- OS 13.1 Imbunatatirea calitații vieții populației in orașele mici și mijlocii din Romania

Axa prioritara 14: Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgenta

- OS 14.1: Imbunatatirea calitații și a eficienței îngrijirii spitalicesti de urgenta

Axa prioritara 15: Initiativa pentru IMM-uri

- OS 15.1 Facilitarea accesului IMM-urilor la finantare prin implementarea instrumentului de garantare neplafonata

2. Programul Operational Infrastructura Mare 2014-2020 are ca obiectiv global dezvoltarea infrastructurii de transport, mediu, energie și prevenirea riscurilor la standarde europene, in vederea crearii premiselor unei creșteri economice sustenabile, in condiții de siguranta și utilizare eficienta a resurselor naturale.

Surse de finantare: Fondul de Coeziune, Fondul European de Dezvoltare Regionala

Axa prioritara 1: Imbunatatirea mobilitatii prin dezvoltarea rețelei TEN-T si a metroului

- OS 1.1 Creșterea mobilitatii prin dezvoltarea transportului rutier pe rețeaua rutiera TEN-T centrala
- OS 1.2 Creșterea mobilitatii pe rețeaua feroviara TEN-T centrala
- OS 1.3 Creșterea gradului de utilizare a cailor navigabile si a porturilor situate pe rețeaua TEN-T centrala
- OS 1.4 Creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul in Bucuresti-Ilfov

Axa prioritara 2: Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient

- OS 2.1 Creșterea mobilitatii pe rețeaua rutiera TEN-T
- OS 2.2 Creșterea accesibilitatii zonelor cu o conectivitate redusa la infrastructura rutiera a TEN-T
- OS 2.3 Creșterea gradului de utilizare sustenabila a aeroporturilor
- OS 2.4 Creșterea volumului de marfuri tranzitate prin terminale intermodale și porturi
- OS 2.5 Creșterea gradului de siguranța și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului transporturilor asupra mediului
- OS 2.6 Reducerea timpului de staționare la punctele de comunicare transnationala
- OS 2.7 Creșterea sustenabilitatii și calitații transportului feroviar

Axa prioritara 3: Dezvoltarea infrastructurii de mediu in conditii de management eficient al resurselor

- OS 3.1 Reducerea numarului depozitelor neconforme și creșterea gradului de pregatire pentru reciclare a deseurilor in Romania
- OS 3.2 Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentarii cu apa potabila a populatiei

Axa prioritara 4: Protectia mediului prin masuri de conservare a biodiversitatii, monitorizarea calitații aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric

- OS 4.1 Creșterea gradului de protectie și conservare a biodiversitatii și refacerea ecosistemelor degradate
- OS 4.2 Creșterea nivelului de evaluare și monitorizare a calitații aerului la nivel national
- OS 4.3 Reducerea suprafetelor poluate istoric

Axa prioritara 5: Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

- OS 5.1 Reducerea efectelor și a pagubelor asupra populației cauzate de fenomenele naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbarile climatice, in principal de inundații și eroziune costiera
- OS 5.2 Creșterea nivelului de pregatire pentru o reactie rapida si eficienta la dezastre a echipajelor de interventie

Axa prioritara 6: Promovarea energiei curate și eficientei energetice in vederea sustinerii unei economii cu emisii scazute de carbon

- OS 6.1 Creșterea productiei de energie din resurse regenerabile mai puțin exploatate (biomasa, biogaz, geotermal)
- OS 6.2 Reducerea consumului de energie la nivelul consumatorilor industriali
- OS 6.3 Reducerea consumului mediu de energie electrica la nivelul locuințelor
- OS 6.4 Creșterea economiilor in consumul de energie primara produsa prin cogenerare de inalta eficiența

Axa prioritara 7: Creșterea eficienței energetice la nivelul sistemului centralizat de termoficare in orașele selectate

- OS 7.1 Creșterea eficienței energetice in sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice in orașele selectate
- OS 7.2 Creșterea eficienței energetice in sistemul centralizat de furnizare a energiei termice in Municipiul București

Axa prioritara 8: Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale

- OS 8.1 Creșterea capacității Sistemului Energetic Național pentru preluarea energiei produse din resurse regenerabile
- OS 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine

3.Programul Operational Capital Uman 2014-2020 urmareste integrarea nevoilor de dezvoltare a resurselor umane in ansamblul programelor si politicilor publice ale Romaniei, ca SM al UE si are in vedere valorizarea capitalului uman, ca resursa pentru o dezvoltare sustenabila in viitor.

Surse de finantare: Fondul Social European

Axa prioritara 1: Initiativa „Locuri de munca pentru tineri”

- OS 1.1 Cresterea ocuparii tinerilor NEETs șomeri cu varsta intre 16 - 24 ani, inregistrati la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidenta in regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)
- OS 1.2 Imbunatașirea nivelului de competențe, inclusiv prin evaluarea si certificarea competentelor dobandite in sistem non-formal si informal al tinerilor NEETs someri cu varsta intre 16 - 24 ani, inregistrati la Serviciul Public de Ocupare, cu rezidenta in regiunile eligibile (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia)

4.Programul Operational Capacitate Administrativa 2014 - 2020 promoveaza crearea unei administratii publice moderne, capabila sa faciliteze dezvoltarea socio-economica, prin intermediul unor servicii publice competitive, investitii si reglementari de calitate.

Surse de finantare: Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR), Fondul de coeziune (FC), Fondul social european (FSE), Fondul european agricol pentru dezvoltare rurala (FEADR) si Fondul european pentru pescuit si afaceri maritime (EMFF)

Axa prioritara 1: Administratie publica si sistem judiciar eficiente

- OS 1.1 Dezvoltarea si introducerea de sisteme si standarde comune in administratia publica ce optimizeaza procesele decizionale orientate catre cetateni si mediul de afaceri in concordanta cu SCAP
- OS 1.2 Dezvoltarea si implementarea de politici si instrumente unitare si moderne de management al resurselor umane
- OS 1.3 Dezvoltarea si implementarea de sisteme standard si instrumente moderne si eficiente de management la nivelul institutiilor din sistemului judiciar
- OS 1.4 Cresterea transparentei si responsabilitatii sistemului de achizitii publice in vederea aplicarii unitare a normelor si procedurilor de achizitii publice si reducerea neregulilor in acest domeniu

Axa prioritara 2: Administratie publica si sistem judiciar accesibile si transparente

- OS 2.1 Introducerea de sisteme si standarde comune in administratia publica locala ce optimizeaza procesele orientate catre beneficiari in concordanta cu SCAP
- OS 2.2. Cresterea transparentei, eticii si integritatii in cadrul autoritatilor si institutiilor publice
- OS 2.3 Asigurarea unei transparente si integritati sporite la nivelul sistemului judiciar in vederea imbunatatirii accesului si a calitatii serviciilor furnizate la nivelul acestuia

Axa prioritara 3: Asistenta tehnica

- OS 3.1: Consolidarea capacitatii administrative a AM pentru implementarea eficienta a POCA
- OS 3.2 Asigurarea publicitatii, informarii si sprijinului pentru beneficiarii PO CA

5. Programul Operational Competitivitate 2014 - 2020 contribuie la creșterea competitivității și la dezvoltarea economica prin îmbunătățirea accesului, securității și utilizării TIC și prin consolidarea CDI.

Sursa de finantare: Fondul European de Dezvoltare Regionala

Axa prioritara 1: Cercetare, dezvoltare tehnologica si inovare (CDI) in sprijinul competitivitatii economice si dezvoltarii afacerilor

- Actiunea 1.1.1 Mari infrastructuri de CD
- Actiunea 1.1.2 Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil si asigurarea accesului cercetatorilor la publicații științifice si baze de date europene si internationale
- Actiunea 1.1.3 Crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale programului-cadru ORIZONT 2020 al Uniunii Europene și alte programe CDI internaționale
- Actiunea 1.1.4 Atragerea de personal cu competente avansate din strainatate pentru consolidarea capacitații CD
- Actiunea 1.2.1 Stimularea cererii intreprinderilor pentru inovare prin proiecte de CDI derulate de intreprinderi individual sau in parteneriat cu institutele de CD si universitați, in scopul inovarii de procese si de produse in sectoarele economice care prezinta potențial de creștere
- Actiunea 1.2.2 Instrumente de creditare si masuri de capital de risc in favoarea IMM-urilor inovative si a organizațiilor de cercetare care raspund cererilor de piața
- Actiunea 1.2.3 Parteneriate pentru transfer de cunoștințe (Knowledge Transfer Partnerships)

Axa prioritara 2: Tehnologia informatiei si comunicatiilor (TIC) pentru o economie digitala competitive

- Actiunea 2.1.1 Imbunatașirea infrastructurii in banda larga si a accesului la internet
- Actiunea 2.2.2. Sprijinirea utilizarii TIC pentru dezvoltarea afacerilor, in special a cadrului de derulare a comerțului electronic
- Actiunea 2.3.1 Consolidarea si asigurarea interoperabilitații sistemelor informatice dedicate serviciilor de e-guvernare tip 2.0 centrate pe evenimente din viața cetățenilor si intreprinderilor, dezvoltarea cloud computing guvernamental si a comunicarii media sociale, a Open Data și Big Data
- Actiunea 2.3.2 Asigurarea securitații cibernetice a sistemelor TIC si a rețelelor informatice
- Actiunea 2.3.3 Imbunatașirea conținutului digital si a infrastructurii TIC sistemice in domeniul e-educație, e-incluziune, e-sanatate si e-cultura

6. Programul Operational Asistenta Tehnica 2014-2020 are drept scop asigurarea unui proces de implementare eficienta și eficace a Fondurilor Europene Structurale si de Investitii in Romania in conformitate cu principiile și regulile de parteneriat, programare, evaluare, comunicare, management, inclusiv management financiar, monitorizare și control, pe baza responsabilitatilor impartite intre Statele Membre și Comisia Europeana.

Surse de finantare: Fondul European de Dezvoltare Regionala, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala si Fondul European pentru Pescuit si Afaceri Maritime.

Axa Prioritara 1: Intarirea capacitatii beneficiarilor de a pregati si implementa proiecte finantate din FESI si diseminarea informatiilor privind aceste fonduri

- OS 1.1 Intarirea capacitatii beneficiarilor de proiecte finantate din FESI de a pregati si implementa proiecte mature
- OS 1.2 Asigurarea transparentei si credibilitatii FESI si a rolului Politicii de Coeziune a UE

Axa Prioritara 2: Sprijin pentru coordonarea, gestionarea si controlul FESI

- OS 2.1 Imbunatatirea cadrului de reglementare, strategic si procedural pentru coordonarea si implementarea FESI
- OS 2.2 Dezvoltarea si mentinerea unui sistem informatic functional si eficient pentru FSC, precum si intarirea capacitatii utilizatorilor sai

Axa Prioritara 3: Cresterea eficientei si eficacitatii resurselor umane implicate in sistemul de coordonare, gestionare si control al FESI in Romania

- OS 3.1 Dezvoltarea unei politici imbunatatite a managementului resurselor umane care sa asigure stabilitatea, calificarea si motivarea adecvata a personalului care lucreaza in cadrul sistemului de coordonare, gestionare si control al FESI

7. Programul National de Dezvoltare Rurala 2014 - 2020 este programul prin care se acorda fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeana și Guvernul Romaniei pentru dezvoltarea economico – sociala a spațiului rural din Romania.

Sursa de finantare: Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala

Masura 1: Actiuni pentru transferul de cunostinte si actiuni de informare

- Submasura 1.1 Sprijin pentru activitati demonstrative si actiuni de informare
- Submasura 1.1 Sprijin pentru formarea profesionala, precum si a actiunilor pentru dobandirea de competente

Masura 2: Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei si servicii de inlocuire in cadrul fermei

- Submasura 2.1 Sprijin pentru ajutorul in vederea beneficiarii de utilizarea serviciilor de consiliere

Masura 3: Sisteme de calitate pentru produsele agricole si alimentare

- Submasura 3.1 Sprijin pentru participarea pentru prima data la schemele de calitate
- Submasura 3.2 Sprijin pentru activitațiile de informare și de promovare desfașurate de grupurile de producatori in cadrul pieței interne

Masura 4: Investitii in active fizice

- Submasura 4.1 Investitii in exploatarea agricole
- Submasura 4.1.a Investitii in exploatarea pomicele
- Submasura 4.2 Sprijin pentru investitii in procesarea / marketingul produselor agricole
- Submasura 4.2 a Sprijin pentru investitii in procesarea / marketingul produselor din sectorul pomicol
- Submasura 4.3 Investitii pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole si silvice

Masura 5: Refacerea potentialului de productie agricola afectat de dezastre naturale si de evenimente catastrofale si instituirea unor masuri de prevenire corespunzatoare

- Submasura 5.1 Sprijin pentru investitiile in masuri preventive destinate sa reduca efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile si ale evenimentelor catastrofale probabile
- Submasura 5.2 Sprijin pentru investitii privind refacerea terenurilor agricole si a potentialului de productie afectate de dezastre naturale, de conditii de mediu adverse si de evenimente catastrofale

Masura 6: Dezvoltarea fermelor si a intreprinderilor

- Submasura 6.1 Ajutor la infiintarea de societati pentru tinerii fermieri
- Submasura 6.2 Sprijin pentru infiintarea de activitati neagricole in zone rurale
- Submasura 6.3 Ajutor pentru inceperea activitatii acordat pentru dezvoltarea fermelor mici
- Submasura 6.4 Sprijin pentru investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole in cadrul IMM-urilor, microintreprinderilor si intreprinderilor mici din zonele rurale
- Submasura 6.5 Plati pentru agricultori eligibile in cadrul schemei pentru micii fermieri care isi transfera permanent exploatarea catre alt agricultor

Masura 7: Servicii de baza si reînnoirea satelor in zonele rurale

- Submasura 7.2 Sprijin pentru investitii in crearea si modernizarea infrastructurii de baza la scara mica in domeniul educational si social
- Submasura 7.6 Sprijin acordat pentru stimularea investitiilor asociate conservarii patrimoniului cultural si pentru mentinerea traditiilor si mostenirii spirituale

Masura 8: Investitii in dezvoltarea zonelor impadurite si in imbunatatirea viabilitatii padurilor

- Submasura 8.1 Sprijin pentru impadurire / crearea de suprafete impadurite

Masura 9: Infiintarea de grupuri si organizatii de producatori in agricultura si silvicultura

- Submasura 9.1 Infiintarea grupurilor de producatori in sectorul agricol
- Submasura 9.1.a Infiintarea grupurilor de producatori in sectorul pomicol

Masura 15: Servicii de silvomediu, servicii climatice si conservarea padurilor

- Submasura 15.1 Plati pentru angajamentele in materie de silvomediu si clima

Masura 16: Cooperare

- Submasura 16.1 Sprijin pentru cooperare prin infiintarea si functionarea GO
- Submasura 16.2 Sprijin pentru proiecte-pilot si pentru dezvoltarea de noi produse, practici, procese si tehnologii

- Submasura 16.4 Sprijin pentru cooperarea orizontala si verticala intre actorii din lantul de aprovizionare in vederea stabilirii de lanturi scurte de aprovizionare si de pietele locale si a dezvoltarii acestora

Masura 17: Gestionarea riscurilor

- Submasura 17.1 Prime de asigurare a culturilor, a animalelor si a plantelor
- Submasura 17.2 Fonduri mutuale pentru fenomene climatice cu efecte adverse, boli ale animalelor si ale plantelor, infestari parazitare si pentru incidente de mediu

Masura 19: Sprijin pentru dezvoltarea locala LEADER (DLRC - Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunitatii)

- Submasura 19.1 Sprijin pregatitor
- Submasura 19.2 Sprijin pentru implementarea operatiunilor in cadrul strategiei de dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii
- Submasura 19.3 Pregatirea si punerea in aplicare a activitatilor de cooperare ale grupului de actiune locala
- Submasura 19.4 Sprijin pentru costurile de functionare si animare

Masura 20: Asistenta tehnica pentru statele membre

8. Programul Operational pentru Pescuit si Afaceri Maritime 2014 - 2020 isi propune in principal cresterea productiei in acvacultura si procesare. De asemenea, isi propune cresterea profitabilitatii operatorilor, conservarea biodiversitatii si protectia mediului, mentinerea si crearea de locuri de munca, in special in zonele pescaresti.

Surse de finantare: Fondul European de Dezvoltare Regionala, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European pentru Pescuit si Afaceri Maritime, Mecanismele Financiare SEE si Norvegian, Programul de Cooperare Romano-Elvetian (PCER) vizand reducerea dispartatilor economice si sociale in cadrul Uniunii Europene extinse – Obiectivul 1 al Ariei de concentrare 4 – "Imbunatatirea mediului inconjurator"

PU 1 Promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizarii resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere

- OS 1.1 Reducerea impactului pescuitului asupra mediului, inclusiv evitarea și reducerea, in masura posibilităților, a capturilor nedorite
- OS 1.4 Creșterea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scara mica și imbunatașirea siguranței sau a condițiilor de lucru
- OS 1.5 Furnizarea de sprijin privind consolidarea dezvoltării tehnologice și inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe

PU 2 Stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere

- OS 2.2 Sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv imbunatașirea siguranței sau a condițiilor de lucru, in special ale IMM-urilor
- OS 2.1 Sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării și a transferului de cunoștințe
- OS 2.3 Protejarea și refacerea biodiversității acvatice și imbunatașirea ecosistemelor legate de acvacultura și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor

- OS 2.4 Promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat al protecției mediului inconjurator și promovarea sanatații animalelor, precum și a siguranței și sanatații publice

PU 3 Incurajarea punerii in aplicare a PCP

- OS 3.1 Imbunatașirea și furnizarea de cunoștințe științifice și imbunatașirea colectarii și gestionarii datelor
- OS 3.2 Asigurarea sprijinului pentru monitorizare, control și aplicare, consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice, fara creșterea sarcinilor administrative

PU 4 Creșterea gradului de ocupare a forței de munca și sporirea coeziunii teritoriale

- OS 4.1 Promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale și a creării de locuri de munca și furnizarea de sprijin pentru creșterea șanselor de angajare și a mobilității forței de munca in cadrul comunităților costiere și interioare, dependente de pescuit și acvacultura, inclusiv diversificarea

PU 5 Stimularea comercializării și prelucrării

- OS 5.1 Imbunatașirea organizațiilor de piața pentru produselor de pescuit și acvacultura
- OS 5.2 Incurajarea investițiilor in sectoarele de marketing și procesare

PU 6 Incurajarea punerii in aplicare a PMI

- OS 6.1 Dezvoltarea și implementarea Politicii Maritime Integrate

9. Programul National de Dezvoltare Locala PNDL 1 a avut ca obiectiv general echiparea unitatilor administrativ-teritoriale cu toate dotarile tehnico-edilitare, de infrastructura educationala, de sanatate si de mediu, sportiva, social-culturala si turistica, administrativa si de acces la cale de comunicatie, in conformitate cu reglementarile cuprinse in Planul de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a IV-a - Reteaua de localitati, aprobat prin Legea nr. 351/2001, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru cresterea accesibilitatii la resurse si a calitatii vietii pentru toti locuitorii Romaniei. (art. 1, alin. 2 din OUG 28 / 2013 pentru aprobarea Programului national de dezvoltare locala, cu modificarile si completarile ulterioare).

Sursa de finantare: transferuri de la bugetul de stat, in limita fondurilor aprobate anual bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu aceasta destinație in bugetele locale ale unitaților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

- a) Subprogramul "Modernizarea satului romanesc";
- b) Subprogramul "Regenerarea urbana a municipiilor si oraselor";
- c) Subprogramul "Infrastructura la nivel judetean".

Obiective de investiții care pot fi finanțate in cadrul programului trebuie sa vizeze lucrari de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre urmatoarele domenii specifice:

- sisteme de alimentare cu apa și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- unitați de invațământ preuniversitar, respectiv: gradinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unitați de invațământ special de stat;
- unitați sanitare;

- drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- poduri, podete sau punți pietonale;
- obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- platforme de gunoi;
- piețe publice, comerciale, targuri, oboare;
- modernizarea bazelor sportive;
- sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- infrastructura turistica dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Programul National de Dezvoltare Locala – PNDL 2 este un program de finanțare multianual având ca obiectiv general echiparea unităților administrativ-teritoriale cu toate dotările tehnico-edilitare necesare pentru a crește atractivitatea climatului investitional al localităților din România. Acest program finanțează diverse proiecte, de infrastructura educațională, de sănătate și de mediu, sportivă, social-culturală și turistică, administrativă și de acces la calea de comunicație.

A doua etapă a programului PNDL urmează să finanțeze 6.851 de proiecte de investiții, din care 2.500 de creșe și grădinițe, 2.000 de școli și 5.000 de alte obiective (din toate domeniile eligibile). Pentru aceste investiții sunt alocate fonduri în valoare de aproape 30 de miliarde de lei credite de angajament.

10. Programul National de Constructii de Interes Public sau Social se realizează de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, prin Compania Națională de Investiții "C.N.I." - S.A., societate pe acțiuni aflată sub autoritatea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, potrivit obiectului sau de activitate și cu atribuțiile stabilite conform prevederilor legale în vigoare (conf Anexei 3 a OUG 25 / 2001).

Sursa de finanțare: bugetul de stat

Subprograme:

- a) Subprogramul "Sali de sport";
- b) Subprogramul "Bazine de înot";
- c) Subprogramul "Complexuri sportive";
- d) Subprogramul "Asezăminte culturale";
- e) Subprogramul «Unități și instituții de învățământ de stat»;
- f) Subprogramul "Patinoare artificiale";
- g) Subprogramul «Unități sanitare
- h) Subprogramul "Sali de cinema";
- i) Subprogramul "Lucrări în primă urgență";
- j) Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate".
- k) Subprogramul «Drumuri de interes local și drumuri de interes județean»;
- l) Subprogramul «Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă»;
- m) Subprogramul «Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor

11 Programe de cooperare

- Bazinul Marii Negre
- Interreg Europa
- Dunarea

CAP 4 PREZENTARE GENERALA A LOCALITATII

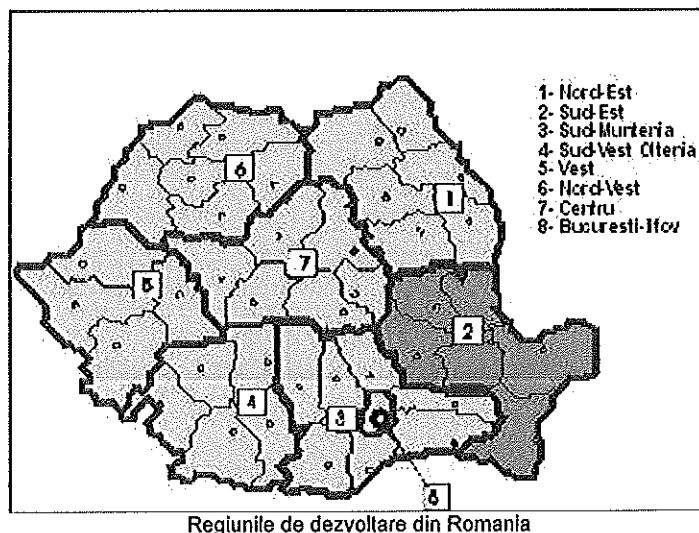
IV.1. Scurta descriere a regiunii

Regiunea Sud-Est, a doua regiune a țării, ca marime, este compusa din urmatoarele județe: Braila, Buzau, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea.

Regiunea Sud-Est este situata in partea de sud-est a Romaniei și se invecineaza la nord cu Regiunea NordEst, la vest cu Regiunea Centru, la sud-vest cu Regiunea Sud-Muntenia și Regiunea București - Ilfov, la sud cu Bulgaria, la est cu Republica Moldova, Ucraina și țărmul Mării Negre. Acoperind 35.762 km² sau 15 % din suprafața totala a țării, regiunea este a doua ca marime din cele 8 regiuni ale Romaniei.

Regiunea Sud-Est aparține provinciei fizico-geografice a Europei rasaritene, subprovincia ponto-danubiana si are granițe naturale formate de raul Prut, fluviul Dunarea, precum si Marea Neagra. Aceasta regiune cuprinde aproape toate formele de relief: Lunca Dunarii, Campia Baraganului in centru și Campia Covurluiului in nord, Podișul Dobrogei in est și sud. In partea de nord a podișului Dobrogei se afla Munții Macinului, iar partea de nord-vest a regiunii cuprinde o parte a Carpaților de Curbura și a Subcarpaților de Curbura. Totodata regiunea este strabatuta de fluviul Dunarea, cuprinde Delta Dunarii și este marginita la est de intreg litoralul romanesc al Mării Negre (245 km).

In aceasta regiune, clima este temperat-continentala cu ierni geroase in vest și mai moderate in sud. Zona Campiei Romane are de regula veri caniculare și ierni blande. In partea de est, influențata de briza marina care amana racirea sau incalzirea aerului, sunt toamne lungi și primaveri tarzii.

Zone specifice ale regiunii

Avand in vedere un numar de indicatori de analiza, respectiv caracteristicile fizico-geografice, demografice, economice si de productie, infrastructura, locuintele si modul de locuire, echiparea tehnica a locuintelor, problemele sociale si ecologice, au fost identificate mai multe zone care prezinta caracteristici asemanatoare.

Una din zonele in care predomina factorii favorizanti ai dezvoltarii este Dobrogea de Sud-Est. Pe de alta parte, sunt zonele Deltei Dunarii, Dobrogea Centrala si de Sud-Vest, Campia Baraganului, zona Subcarpaților de curbura si a Moldovei de Sud, care in ciuda potentialului ridicat de dezvoltare, raman totusi nedezvoltate.

Regiunea dispune de numeroase statiuni balneoclimaterice asezate in vecinatatea unor lacuri cu proprietati curative (Techirghiol in judetul Constanta, Lacu Sarat si Caineni Bai in judetul Braila, Balta Alba in judetul Buzau). O atractie speciala a regiunii sunt siturile cultural-istorice si arheologice precum si manastiri cu valoare etnografica speciala. O alta particularitate a regiunii este prezenta celor mai renumite podgorii si centre de productie a vinului din Romania, acestea gasindu-se in toate judetele regiunii.

Zona Campiei Baraganului, in care se includ suprafete din judetele Buzau, Braila si Vrancea, este caracterizata din punct de vedere fizico-geografic de o seismicitate foarte ridicata, precipitatii reduse, risc de inundatii, potential forestier scazut.

Demografic, se inregistreaza un declin datorat imbatranirii accentuate a populatiei si se observa o tendinta continua de scadere a numarului de locuitori. Indicii de natalitate au valori medii si sub medii. Totusi, se poate spune ca exista posibilitati de innoire si sporire a fortei de munca mature.

Exista o slaba reprezentare a sectorului zootehnic, iar activitatile industriale sunt foarte slab reprezentate.

Atractivitatea turistica este limitata iar ponderea activitatilor neagricole este redusa.

Element pozitiv poate fi faptul ca terenul arabil are o pondere ridicata din totalul terenului agricol.

In acest spatiu predomina locuintele realizate din materiale nedurabile. Exista un grad slab de echipare a locuintelor cu instalatii de apa, racordarea limitata la reseaua telefonica.

Dobrogea de Nord acoperita in exclusivitate de Judetul Tulcea este o zona speciala datorita, in primul rand, conditiilor fizico - geografice si anume Delta Dunarii – declarata in 1990 rezervatie a mediului inconjurator, ecologica si a pasarilor fiind sub protectie UNESCO si Muntii Macinului – Parc National, pentru conservarea speciilor rare, de flora si fauna specifice intersectiei arealelor mediteranean, balcanic, caucazian.

Rezervatia Biosferei cuprinde 5.800 km², reprezentand 53% din suprafata judetului de 8.498,8 km² iar parcul national se intinde pe o suprafata de 11.321 ha reprezentand singura arie protejata din Romania unde padurile de stepa sud-mediteraneene si balcanice sunt prezente impreuna si se afla intr-o stare buna de conservare.

Caracteristicile demografice arata ca densitatea populatiei in acest spatiu este foarte redusa si se inregistreaza un declin demografic accentuat.

In zonele naturale protejate, activitatile economice sunt permise numai in anumite zone si in anumite conditii, fapt care a determinat ca activitatile industriale sa fie slab reprezentate, remarcandu-se si o pondere redusa a terenului agricol aflat in proprietate privata, comparativ cu alte zone ale regiunii.

In aceste conditii activitatile economice preponderente s-au axat pe exploatarea de resurse naturale, turism si activitati traditionale in concordanta cu principiile dezvoltarii durabile.

In Dobrogea de Sud-Est, din punct de vedere demografic, predomina comunele cu talie medie si mare, densitatea populatiei in zona rurala fiind ridicata. Se inregistreaza o stabilitate demografica si chiar o usoara crestere.

Aspectul economic este caracterizat printr-un grad foarte mare de atractivitate turistica, dimensiuni relativ mari ale exploatatilor agricole individuale, ponderea ridicata a terenului arabil in total agricol, posibilitati de cooperare cu centrele urbane, forta de munca calificata si o pondere ridicata a activitatilor neagricole.

Se constata fenomenul de poluare a plajelor datorat in special navelor din apropierea litoralului, solurile sunt moderat degradate datorita folosirii pesticidelor.

Dobrogea Centrala si de Sud-Vest prezinta precipitatii reduse. In acest spatiu exista rezervatii si monumente ale naturii, precum si resurse complexe.

Densitatea populatiei este redusa si predomina comunele care inregistreaza un declin accentuat al populatiei.

Delta Dunarii si aria mai larga a judetului Tulcea reprezinta o zona speciala datorita in primul rand conditiilor fizico-geografice.

Caracteristicile demografice arata ca densitatea populatiei in acest spatiu este redusa si se inregistreaza un declin demografic accentuat.

Activitatile industriale sunt foarte slab reprezentate si se remarca o pondere redusa a terenului agricol aflat in proprietate privata in comparatie cu alte zone ale regiunii. Consecinta acestei situatii este gradul de ocupare foarte redus al populatiei.

Ca elemente pozitive pot fi mentionate potentialul forestier ridicat si gradul foarte mare de atractivitate pentru turismul de agrement, itinerant, stiintific in Delta Dunarii dar si prin diversitatea si biotopurile unice, monumentele istorice si religioase (in special triumghiul celor trei manastiri aflate in nordul judetului: Celic-Dere, Cocos-Niculitel, Saon si Bazilica paleo-crestina situata in satul Niculitel, cetati romane italienești, bizantine Troesmis, Arrubium, Dinogetia, Noviodonum, Halmyris, Arganum, Enisala).

Zona Moldovei de Sud, care cuprinde parti din judetele Galati si Vrancea, se caracterizeaza prin alunecari de teren frecvente, risc de inundatii si seismicitate ridicata.

Procentul de alimentare cu apa a populatiei in sistem centralizat este redus.

Accesul direct la rețeaua majora rutiera si feroviara este dificil in majoritatea comunelor.

Din punct de vedere social se inregistreaza un nivel ridicat al mortalitatii infantile si o oferta precara de asistenta sanitara.

Zona Subcarpatilor de Curbura, ce cuprinde arii din judetele Vrancea si Buzau, este o zona cu seismicitate ridicata, zona montana reprezentand circa 50 % din suprafata. Se inregistreaza frecvent alunecari de teren.

Ca elemente fizico-geografice pot fi mentionate numeroasele rezervatii si monumente ale naturii precum si complexitatea mare de resurse ale naturii.

Din punct de vedere demografic, se inregistreza un declin datorat imbatranirii populatiei si a tendintei continue de scadere a numarului de locuitori.

In aceasta regiune se inregistreaza o pondere ridicata a activitatilor neagricole, iar terenul agricol se afla cu preponderenta in proprietate privata, fapt ce constituie premise pozitive in dezvoltarea economica locala.

Din punct de vedere ecologic, zona este caracterizata prin existenta padurilor pe suprafete intinse, ceea ce contribuie la mentinerea unui echilibru pe termen lung, conditionat de altfel de exploatarea rationala a resurselor forestiere.

Agricultura domina ca activitate principala, avand o pondere de aprox. 33,2 % din totalul populatiei ocupate, dar sunt o serie de factori care determina randamente agricole slabe: noua clasa de proprietari funciari detine suprafete mici de teren, nu dispune de utilaje tehnologice moderne.

Conform rezultatelor ultimului Recensamant al Populației, regiunea avea o populație de 2545.9 mii locuitori. In aceasta regiune exista o mare diversitate etnica, lingvistica și religioasa generata de comunitatea rusa, comunitatea greaca, comunitatea turca, comunitatea tatarilor, populația rroma.

La 01.01.2019, conform Balanței Forței de Munca, resursele de munca ale regiunii au fost in numar de 1489.2 mii persoane din care populația ocupata civila reprezenta 63.7%.

Rata șomajului inregistrat la data de 31 martie 2020 a fost de 4.1%, fiind inregistrați 40 mii șomeri.

Din punct de vedere al participării la principalele activități economice, ponderea populației ocupate civile in agricultura este de 25.4%, in timp ce ponderea populației ocupate civile din servicii este predominanta (44.6%), iar in industrie și construcții este de 30%.

Agricultura detine o pondere importanta in economia regiunii, producția agricola fiind semnificativa. Regiunea se situeaza pe primul loc in tara in ceea ce priveste suprafata

viilor roditoare. Pescuitul și acvacultura, alături de prelucrarea pestelui și comerțul cu peste și produse din peste, sunt activități cu tradiție în regiune.

Regiunea dispune și de o industrie diversificată: industria petrochimică, metalurgică, constructoare de mașini, industria materialelor de construcții, industria alimentară și textilă. În această regiune se găsesc importante centre industriale: combinate (siderurgic, petrochimic), fabrici de celuloză și hârtie, fabrici de panificație, combinatul petrochimic de la Navodari, centrala nucleară de la Cernavoda. Un alt sector important pentru regiune, cu un număr semnificativ de angajați, este cel naval, aici funcționând 5 șantiere navale, la Braila, Galați, Tulcea, Mangalia și Constanța.

Conform datelor statistice ale ANOFM, cei mai importanți angajatori din regiune, ca număr de salariați, sunt: SC Liberty Galați SA, SC Șantierul Naval Damen Galați, SC Vard Tulcea SA, Arabesque SRL, DGRFP Galați, Damen Shipyards Mangalia, Raja SA.

Specificul Regiunii Sud - Est îl reprezintă disparitățile dintre nodurile de concentrare a activităților industriale și terțiare (Braila - Galați; Constanța - Navodari), centrele industriale complexe (Buzău, Focșani), areale cu specific turistic (litoralul și Delta Dunării) și întinsele zone cu suprafețe de culturi agricole și viticole. Astfel, județele Braila și Constanța sunt caracterizate de o rată mai mare a populației ocupate în industrie și construcții, Buzău și Vrancea cu procente mai mari de populație ocupate în agricultură, Constanța și Galați în servicii.

Surse utilizate: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Institutul Național de Statistică (Balanța Forței de Muncă), Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

IV. 2. Incadrarea localității în teritoriu

Istoric

Conform istoricilor, aria așezării de astăzi a localității Insuratei s-a situat în afara kazalei Brailei, cu toate migrațiile granitei kazalei mai în afara sau mai înăuntru ei.

Insuratei este localitatea principală care da numele orașului. Este de origine relativ recentă, ca urmare a aplicării prevederilor "legii insurateilor" (domnia lui Al.I. Cuza, 1879). Astfel, tinerele familii de insuratei improprietarite cu câte 4 hectare din Mosia Museteanca (mosie a statului, situată în nord-vestul localității actuale), au constituit astfel structura demografică a transformării cătunului Parlădeni în satul Insuratei.

Parlădenii, țara și apoi cătun, plasa Balta era situat pe malul drept al Calmatuiului, rău ce curge de la nord spre estul localității și la 4 km. de viroaga Puturosu. S-a înființat pe la mijlocul secolului al XIX-lea (unii istorici indică 1854) prin așezarea câtorva locuitori din Lacu Rezi pe mosia Museteanca. Localitatea se va dezvolta substanțial după războiul de independență prin improprietărirea demobilizaților și a familiilor de tineri căsătoriți. Până în 1882, Parlădenii se vor afla sub administrarea comunei Lacu Rezi, ulterior făcând parte din comuna Insuratei, alături de Caragica.

Localitate relativ recentă pentru județul Braila, Insurateiul va cunoaște o continuă dezvoltare, evoluând în aproximativ 100 de ani de la statutul de comună la cel de oraș.

La sfârșitul secolului al XIX-lea comuna Insuratei făcea parte din plasa Balta, avea drept sate componente Insuratei și Caragica și un număr de 1882 de locuitori.

După 1898 aria locuibilă se extinde spre nord-vest, spre locurile improprietarilor din fostul cătun Caragica, cu încă 440 de case, această parte de sat fiind cunoscută cu numele de Insuratei Noi sau Satu Nou.

În 1922 – 1925 comuna Insuratei aparține plasii Viziru și avea în componență doar satul Insuratei. Pentru o mai bună localizare, în documente apare și în această perioadă Caragica alături de Insuratei. În 1929 Insuratei avea statutul de comună rurală. Judecătoria de Ocol și Posta care deserveau și comuna Insuratei erau la Viziru. Avea acces la stația de cale ferată de la Cioara Doicești, aflată la o distanță de 14 km.

In urma referatului din 1931 Preturii Plasii Viziru, Prefectura Braila, conform Legii pentru organizarea administratiei locale care prevedea regruparea satelor in comune, hotaraste ca Insurateiul, care cu un venit ordinar de 506713 lei indeplinea conditiile legii, sa ramana la statutul de comuna. De remarcat faptul ca Prefectura Braila ia in considerare si argumentul aceleiasi Preturi pentru ca si Lacu Rezi, desi cu un venit de numai 109709 lei, sa ramana comuna "fiind un sat de gospodari si muncitori".

In 1950, in componenta comunei Insuratei au fost inclusa comuna Lacu Rezi si satul Maru Rosu ca sate componente. Din acelasi an, comuna Insuratei dobandeste statutul de resedinta a raionului Insuratei, regiunea Galati, ulterior intrand in raionul Braila, regiunea Galati. In 1968, comuna Insuratei, in actuala componenta, revine la judetul Braila, reinfiantat.

In 1951, in partea de est a localitatii Insuratei, la cca. 3 km. a aparut satul Rubla, ce va primi ulterior numele de Valea Calmatui, populatia noii asezari fiind constituita din deportati in Baragan si opozanti ai regimului comunist. Satul va intra in 1964 in componenta comunei, ulterior a orasului Insuratei.

In anii 1970, in cadrul procesului de urbanizare a localitatilor din Romania si a aceluia de stabilizare a specialistilor in mediul rural, in Insuratei se construiesc primele blocuri de locuinte, care sunt insa fara racordare la reseaua de alimentare cu gaze, incalzirea fiind asigurata de centrale pe combustibili lichid. In anii 1985 se mai construiesc doua blocuri de locuinte in care apartamentele erau prevazute cu sobe de teracota pentru incalzire individuala cu combustibil solid.

Localitatea a fost declarata oraş la data de 5 mai 1989, potrivit Legii nr. 2/1989 și are in componența 3 sate: Maru Rosu, Lacu Rezii si Valea Calmatui.

Dupa anii 1990 se inregistreaza un proces de modernizare a locuintelor: apa curenta, baie, fosa septica, placari cu gresie si faianta, parchet, tamplarie tip termopan, etc. Concomitent se construiesc locuinte noi, cu materiale moderne, cu un nivel sau doua, care asigura confort la standarde actuale.

Pozitia geografica

Oraşul Insuratei reprezinta unul din cele patru oraşe ale judeţului Braila și este situat ca pozitie geografica in partea central-sudica a acestuia, la aproximativ 50 de Km distanta de municipiul Braila pe drumul european E577.

Oraşul Insuratei are coordonatele geografice 44° 55' latitudine sudica si 27°37' longitudine estica.

Oraşului Insuratei se invecineaza cu:

- la nord-vest cu teritoriul comunei Bordei Verde,
- la sud cu teritoriul comunelor Baraganul și Victoria,
- la vest teritoriul comunelor Bordei Verde, Zavoia și Dudești,
- la est cu teritoriul comunelor Viziru, Tufești, Stancuta
- la sud-est cu comuna Berteștii de Jos.

Oraşul **Insuratei** are in administrare trei sate: Lacu Rezii, Maru Roşu și Valea Calmațuiului.

Ca localitate de rang III (asa cum este ierarhizata in Legea privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national – Sectiunea a IV-a – Reteaua de localitati), orasul Insuratei prezinta urmatoarele caracteristici:

a) nivelul de populație:

- de regula de la circa 5.000 la circa 30.000 locuitori
- din zona de influență: intre circa 5000 și 40.000 locuitori

b) raza de servire: circa 10 – 20 km

Elaborator: ReM Public Project SRL

- c) accesul la caile de comunicație: acces direct la drum național sau județean, la centrul de rang superior și legături facile cu localitățile din zona de influență
- d) funcțiuni economice: capacități de producție din domeniul secundar (industrie prelucrătoare și construcții), terțiar (servicii sociale și comerciale) și primar (industrie extractivă, agricultura, piscicultura, silvicultura)
- e) nivel de dotare-echipare:
 - administrație publică, autorități judecătorești și asociații: primărie, judecătorie, parchet, tribunal, notariat, sedii pentru diferite asociații;
 - educație: învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal;
 - sanătate, asistența socială: spital general sau secție-spital, maternitate, dispensar policlinic, stație de salvare, creșa, farmacie, cămin de bătrâni;
 - cultură: casa de cultură, cinematograful, biblioteca publică, muzee, sala de expoziții, club etc.
 - comerț, prestări de servicii: magazine universale și magazine specializate, piața agroalimentară;
 - turism: hotel de două stele cu minimum 50 de locuri;
 - finanțe-banci, asigurări: sucursale sau filiale de bănci, instituții de credit și societăți de asigurare, C.E.C.;
 - sport, agrement: terenuri, eventual stadion mic, săli de sport, eventual pentru competiții locale, grădini publice și alte spații verzi amenajate;
 - protecția mediului: serviciu de protecție a mediului;
 - alimentare cu apă și canalizare: rețele de alimentare cu apă, sistem colector de canalizare, stație de epurare;
 - culte: lăcaș de cult;
 - transport-comunicații: autogara, eventual gara, poșta, centrala telefonică;
 - ordine, securitate: sedii de poliție și de jandarmerie.

Relatii in teritoriu

Orașul Insuratei este străbătut de drumul E577 Braila – Slobozia, care este și cea mai importantă cale rutieră din oraș.

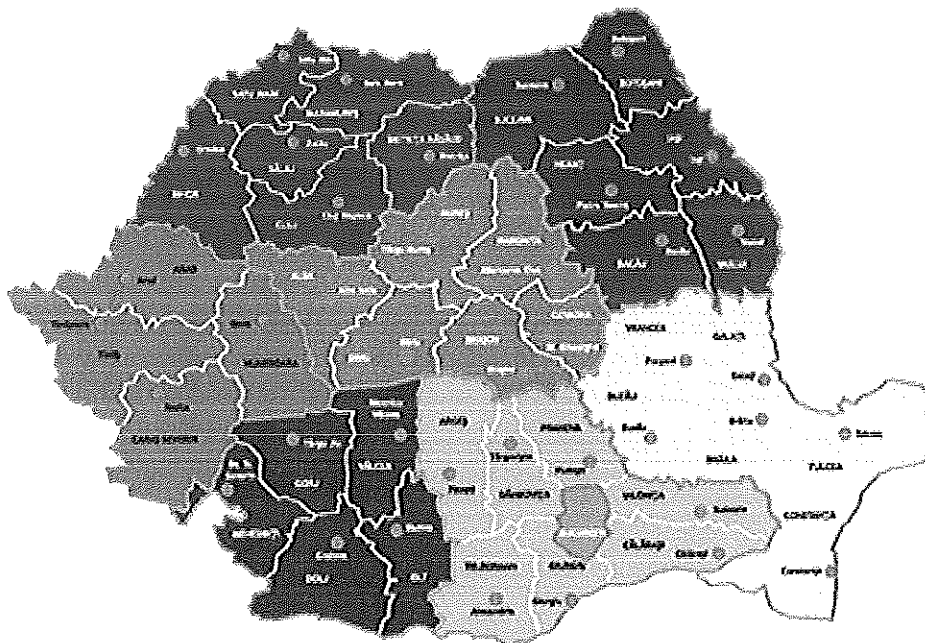
În ordinea importanței și indirecta legatură cu E577 sunt DJ 203 spre Zăvoaia, DJ 203R asigură accesul spre Valea Calmatui și DC 21 care asigură legatură cu cele două localități din partea de est a localității Insuratei, Maru Roșu și Lacu Rezii.

Incadrarea localitatii in regiune:

Conceptual, dezvoltarea regională este definită în România ca fiind ansamblul politicilor autorităților centrale și locale. Elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice ale unor arii geografice constituite în regiuni de dezvoltare și care beneficiază de sprijinul Guvernului, al Uniunii Europene și a altor instituții și autorități naționale și internaționale interesate. Pentru atingerea obiectivelor de bază ale politicii de dezvoltare regională în România, în anul 1998, Legea nr.151 a permis constituirea a 8 regiuni de dezvoltare, prin asocierea voluntară a județelor – corespunzătoare, în prezent, nivelului statistic NUTS II, conform sistemului practicat în țările UE.

Regiunea de Dezvoltare 2 Sud-Est se caracterizează prin existența unor centre economice localizate în municipiile reședință de județ, care valorifică forța de muncă existentă, precum și resursele naturale din zonă. Specificul Regiunii îl reprezintă decalajele de dezvoltare dintre zonele puternic industrializate (Constanța, Galați-Braila) și zonele care valorifică în special resursele locale (Buzău, Focșani, Tulcea), precum și decalajele de dezvoltare dintre mediul urban și mediul rural. Regiunea dispune de importante suprafețe agricole (mai ales în județele Braila, Constanța și Galați). Există

exploatații agricole importante, care au fost arendate de la micii proprietari de pamant, precum și asociații de proprietari. Regiunea este traversata de Dunare, care joaca un rol si mai mare in traficul naval. Dunarea maritima se opreste la Braila și exista premise pentru revigorarea traficului pe Dunare.

IV. 3. Structura administrativ-teritoriala

Suprafața teritoriului administrativ Insurtea, conform fisei cadastrale este de 21.303,00 ha. Din totalul teritoriului administrativ de 21.303,00 ha, suprafața agricola totala este de 18.041 ha, din care:

- suprafața arabila - 15323 ha;
- livezi și pepiniere pomicele - 205 ha;
- vii și pepiniere viticole - 333 ha;
- pașuni - 2180 ha.

Intravilanul localității cuprinde urmatoarele zone funcționale distincte:

- zona centrala funcțiunii complexe de interes public.
- zonele de locuințe și funcțiuni complementare cu subzona locuințe in blocuri și subzona locuințe individuale.
- zona de parcuri, recreere, sport și agrement.
- zona de unitați industriale și depozite.
- zona de unitați agrozootehnice.
- zona de gospodarie comunală și cimitire.
- zona cai de comunicații și construcțiile aferente cu subzonele cailor ferate și rutiere.
- alte zone (ape, terenuri neconstruibile)

In intravilanul localitaților sunt targuri și piețe agroalimentare.

Suprafața totala a comunei este de 21.303 ha din care terenul intravilan ocupa 863 ha și extravilanul ocupa 20.440 ha.

Condițiile geografice și climaterice favorabile zonei au determinat locuitorii sa practice o serie de activitați predominant agricole cum ar fi cultivarea plantelor și creșterea animalelor.

Elaborator: ReM Public Project SRL

Categoria	Suprafata (ha)
Teren arabil	15.401
Pasune	2.391
Vii	334
Livezi	159
Luciu de apa	660
Drumuri si cai ferate	440
Curti si constructii	395
Terenuri neproductive	505
Suprafata totala	21.303

Sursa: Memoriu general PUG, 2013

Zone cuprinse in intravilanul orasului Insuratei

Zone	Suprafata (ha)	%
<i>Zona Cai de comunicatie</i>		
Cai rutiere / feroviare	106,56	12,34%
<i>Zone functionale</i>		
Zona Locuinte si functiuni complementare	568,53	63,5%
Zona institutii publice, servicii si cimitire	14,20	1,65%
Zona unitati industriale si depozitare	20,23	2,34%
Zona unitati agro-zootehnice	85,18	9,87%
Constructii tehnico-edilitare	3,24	0,38%
Zona gospodarie comunala, cimitire	10,33	1,21%
Zona spatii verzi, sport, agrement, turism, protectie	54,32	6,29%
Ape	0,26	0,03%
TOTAL	862,85	100%

Sursa: Memoriu general PUG, 2013

Populatia

Populația Orașului Insuratei reprezinta 2,73% din populația județului Braila.

Conform Recensământului populației și locuințelor întocmit în 2011, populația Orașului Insuratei era de 6528 persoane din care: 3.348 barbati și 3.180 femei, din care 5947 etnie romana, 360 etnie roma, 1 german și 220 de cazuri de informație nespecificată, formând 2146 gospodării.

Edificator este faptul că în anul 2011 se înregistrează o scădere a populației.

Anii 2013 - 2019, însă, așa cum reiese din datele Institutului de Statistică, au marcat o creștere a populației, ajungându-se în 2018 la 6986 de locuitori, iar în 2019, 6935. Acest fenomen se poate explica prin migrația către oraș, care a devenit mai atractiv prin viața mai simplă decât cea din municipiu, dar mai ușoară decât cea din mediul rural, aici locuitorii beneficiind de o infrastructură îmbunătățită, începând cu accesul la utilități publice, până la servicii medicale, educaționale și administrative superioare.

IV.4. Relief

Pe teritoriul administrativ al orașului Insuratei apar două mari forme de relief- câmpia și lunca.

Partea de nord, la nord de albia majoră a Calmațuiului, are o altitudine între 20-30m, iar zona sudică, la sud de Lunca Calmațuiului prezintă altitudinea în jud de 40 m. Între aceste

unitați de câmpie se desfășoară Lunca Calmațuiului cu o altitudine între 19-22 m, având o înclinare generală de la vest la est spre Lunca Dunării.

Pantele domoale cuprinse între 1 – 3 % cu mici ondulații și forme alungite caracterizează în general terenul plan al localității.

Geologie

Teritoriul județului se află pe un fundament de platformă, ce coboară puternic dinspre Dobrogea de vest și nord-vest, ca și dinspre Platforma Moesică spre nord-est, respectiv către curbura Carpaților.

Perimetrul teritoriului orașului Insuratei aparține Câmpiei Române și poartă amprenta evoluției acesteia.

Din punct de vedere geologic, analizând sondajele efectuate se poate afirma că sunt prezente toate erele și cu mici excepții toate perioadele.

În fundamentul Platformei Moesice sunt prezente sisturi cristaline precambriene, urmate de șisturi verzi și apoi șisturi calcareoase, argiloase și gresii marne cu intercalații de nisip. La suprafața formațiunile cuaternarului, reprezentat prin straturi de loess cu adâncimea de 10-20m.

În zona orașului Insuratei, nivelul pânzei freatice a fost interceptat la adâncimea de 5,38 – 4,48 m față de terenul natural.

Terenurile interceptate de forajele executate în zona, prezintă compresibilitate mare sau foarte mare, caracteristici nefavorabile ale rezistenței la forfecare. Se încadrează în categoria terenurilor de fundare slabe, care necesită măsuri de îmbunătățire în vederea fundării directe a construcțiilor.

Încadrarea seismică

Din punct de vedere seismic, teritoriul se încadrează în zona seismică „C” cu coeficientul $k_s = 0,20$. Perioada de colt $T_c = 1,5$ secunde.

Riscuri naturale

Mentionăm doar riscul seismic care ar putea produce degradarea unor construcții.

IV.5. Hidrografie

Rețeaua hidrografică din zonă este reprezentată de râul Calmațui cu o vale asimetrică foarte meandrată datorită reliefului de câmpie prin care curge râul, pe direcția vest-est.

Calmațuiul pe teritoriul județului Braila are aproximativ jumătate din lungimea totală (70 Km din 145 Km total) și se desfășoară între localitățile Jugureanu și Gura Calmațuiului. Râul Calmațui reprezintă un vechi curs al Buzăului și are un bazin hidrografic puțin dezvoltat. Albia minoră este îngustă (20-25 m) și puternic colmatată, datorită pantei reduse și coeficientului mare de sinuozitate.

Debitul mediu multianual este 1,2 – 1,4 mc/s.

Vara, când alimentarea este redusă, rezumându-se doar la cea subterană, Calmațuiul se prezintă ca un firicel firav intermitent, cu ochiuri de apă în porțiunile mai adânci. Primăvara datorită topirii zăpezilor, apele cresc, provocând inundații pe terenurile destinate pasunilor. Lunca Calmațuiului este ridicată (1,5 – 2 g/l) iar tipul hidrochimic, sulfat sodic, permite ca apele să fie folosite puțin în irigații.

Adâncimea apelor freatice variază de la 0 în zonele joase, până la peste 20,00 m pe câmpurile acoperite cu nisipuri.

Apele de adâncime reprezintă o sursă importantă în alimentarea cu apă a centrelor urbane. În zona Insuratei apele de adâncime se găsesc în „pietisurile Fratești” între 20-50 m și 50 – 100 m.

In Campia Calmațuiului, lacurile au o salinitate mai redusa. In schimb, tipul hidrochimic sulfatat sodic este net diferit de cel al lacurilor din Campia Brailei.

IV. 6. Clima

Clima este temperat-continentala, moderata, caracterizata prin omogenitate, ca urmare a uniformitatii reliefului de campie, cu nuante mai excesive in vest manifestate prin ierni friguroase (viscole puternice) și veri calduroase și secetoase (cu temperatura maxima absoluta inregistrata pe tara -44,5°C)

Teritoriul orașului Insuratei se incadreaza in etajul climatic de campie, cu caracter uscat, caracterizat de seceta, viscole, inzapeziri, vanturi locale calde, reci și umede.

Zona are o clima continental cu nuante de excesivitate, caracterizat de variatiile mari de temperatura intre vara (temperaturi de +40° C) și iarna (cu temperaturi ce coboara uneori pana la -30° C). Temperatura medie multianuala este + 11°C. Primavara și toamna se inregistreaza ploi mai frecvente. Pe parcursul anilor s-au inregistrat și perioade de seceta (de referinta fiind anii 1899 si 1947).

Cel mai caracteristic vant este cel din nord, nord-est Crivatul, care are cea mai mare intensitate și frecventa anuala. El bate in special iarna, dar se simte destul de des toamna (octombrie, noiembrie) și primavara (martie, aprilie).

Cantitatea medie anuala de precipitatii este de circa 490 mm.

Adancimea de inghet este de 0,90 m, conform STAS 6054/77.

IV.7 Vegetatia

Elementele de vegetatie din zona sunt elemente tipice de stepa pontica și silvostepa panonica. Vegetația caracteristica prin speciile de stepa a fost in mare parte desțelenita și inlocuita cu vegetație de cultura in proportie de 90%.

Cea mai mare parte a teritoriului administrativ este ocupata de terenuri agricole. Se gasesc și ramașite de stepa, reprezentata de pajști naturale precum și pe marginea drumurilor, de-a lungul digurilor și canalelor de irigație.

In pajistile xerofile, speciile predominante sunt reprezentate prin graminee: negara, paiușurile stepice, pirul crestă, ovazul salbatec. Mai cresc traista ciobanului, troscotul, coada șoricelului, volbura, papadia, pelinul, troscot, colții babei, susai, levanțica, holera, cimbrisor, diferiți scaietii, etc. Tufișurile sunt reprezentate prin porumbar, specii de maceș, macriș, etc.

Pe teritoriul administrativ Insuratei, la 10km de oraș, exista padurea Viișoara (salcam și stejar), cu suprafata de 601 ha - zona naturala protejata, de importanta naționala.

IV.8 Resurse

In zona imediat apropiata orașului, la 1000 m adancime, se afla un important zacamant ape geotermale, apa are o temperatura la gura sondei de 90-95C. Apa are un puternic caracter clorurat-sodic-sulfatic-potasic-magnezianocalcic.

Exista doua sonde cu ape geotermale ce aparțin S.C. FORADEX S.A. București și sunt in custodia primariilor locale. Actualmente nu sunt utilizate. In trecut a fost utilizata o singura sonda in Insuratei pentru preparare agent termic pentru locuințe.

Alte resursele pe care se bazeaza potentialul economic al orașului sunt numai resurse proprii (terenuri arabile, pasuni, fanete, paduri, produse animaliere si vegetale).

CAP 5. ANALIZA DOMENIILOR DE INTERES

GUVERNARE SI DEMOCRATIE PARTICIPATIVA

V.1.Administrație publica

Conform Organigramei, a statului de functii si a numarului de personal ale aparatului de specialitate al Primarului orasului Insuratei, aprobate prin HCL nr 9 / 14.02.2020, precum si in conformitate cu Regulamentul de Organizare si Functionare a aparatului de specialitate al Primarului orasului Insuratei, aprobat prin HCL nr. 28 / 24.03.2020, aparatul de specialitate al Primarului este structurat dupa cum urmeaza:

- a) Primarul
- b) Viceprimarul
- c) Secretarul general
- d) Administratorul public
 - Compartiment Cabinet Primar
 - Compartiment Cabinet Viceprimar
 - Compartiment asistenta legislativa, secretariat, registratura
- e) Arhitectul Sef in structura caruia se afla:
 - Compartiment amenajarea teritoriului si urbanism
 - Compartiment deservire
- f) Director executiv al Directiei de Asistenta Sociala (DAS), in structura caruia se afla:
 - Compartiment Servicii sociale, monitorizare asistenti personali,
 - Compartiment Evidenta de plata beneficii de asistenta sociala,
 - Compartiment Centru de zi pentru ingrijirea copiilor "Pinocchio"
 - Compartiment Strategii, Programe, Analiza statistica,
 - Compartiment Interventii in situatii de urgenta, comunicare, relatii cu publicul si asociatii si fundatii,
- g) Sef Serviciu Financiar Contabil (SFC) in structura caruia se afla:
 - Compartiment Buget Contabilitate
 - Compartiment Impozite si taxe
 - Compartiment casierie
- h) Sef Birou de Politie Locala in structura caruia se afla personalul Biroului de Politie Locala care are competente in:
 - Paza si protectie,
 - Ordine si liniste publica,
 - Evidenta Persoane,
 - Control si activitate comerciala,
 - Protectia Mediului
 - Control si disciplina in Constructii
- i) Compartiment Audit,
- j) Compartiment Resurse Umane
- k) Compartiment Proiecte si Achizitii Publice,
- l) Compartiment Camera Agricola,
- m) Compartiment Centru de Informare pentru Cetateni,
- n) Compartiment Arhiva,
- o) Cultura, Sport, Tineret, Biblioteca oraseneasca,
- p) Compartiment transport public local de persoane
- q) Servicii – activitati autofinantate.

Serviciile publice de interes local fara personalitate juridica din subordinea Consiliului Local al orasului Insuratei sunt:

- a) Serviciul Public Comunitar Local de Evidenta a Persoanelor (SPCLEP),
- b) Serviciul Voluntar pentru Situatii de Urgenta (SVSU)
- c) Serviciul Public de Salubritate (SPS)

Activitati desfasurate de principalele compartimente din cadrul Primariei Insuratei

1) *Compartiment Cabinet Primar*

- a) Asigurarea consilierii primarului pe anumite probleme specifice unor domenii de activitate ale administratiei publice locale,
- b) Asigurarea inregistrarii, repartizarii si urmaririi rezolvarii corespondentei adresate primarului din partea cetatenilor, a Presedintiei, Guvernului si altor institutii,
- c) Intocmeste agenda de lucru a primarului,
- d) Participa la audientele primarului si se preocupa de evidenta si transmiterea solicitarilor compartimentelor de specialitate spre competenta si solutionare a acestora,
- e) Asigura pastrarea si folosirea insemnelor oficiale, in conformitate cu prevederile legale in vigoare,
- f) Raspunde de respectarea reglementarilor in vigoare cu privire la evidenta, pastrarea si intrebuintarea stampilelor,
- g) Semnaleaza primarului orice probleme deosebite legate de activitatea institutiei, despre care ia cunostinta in timpul indeplinirii sarcinilor sau in afara acestora, chiar daca acestea nu vizeaza direct domeniul in care are responsabilitati si atributii, si face propuneri pentru rezolvarea problemelor constatate,
- h) Analizeaza si propune masuri pentru imbunatatirea sistemului de relatii functionale din cadrul aparatului de specialitate al primarului, delimitarea competentelor si responsabilitatilor, cresterea calitatii serviciilor si stimularea inovarii,
- i) Contribuie la dezvoltarea si perfectionarea sistemului de comunicare si relationare dintre primarie si mediul extern,
- j) Se documenteaza in vederea informarii primarului in legatura cu modul in care personalul cu functie de conducere (sef directie, serviciu, birou) realizeaza perfectionarea pregatirii profesionale a subordonatilor, cum se preocupa de pastrarea patrimoniului institutiei, a dotarilor acesteia si pentru reducerea la minim a cheltuielilor materiale,
- k) Protejeaza imaginea institutiei, scop pentru care colaboreaza cu toate structurile din institutie,
- l) Reprezentarea institutiei primarului in relatia cu cetateanul, administratia centrala, judeteana si locala, alte institutii si organizatii in baza mandatului conferit de primar,
- m) Urmareste solutionarea si prezentarea documentelor la termen de catre compartimentele din structura organizatorica a primariei orasului Insuratei, armonizarea programelor intercompartimentale,
- n) Pregateste informatii si materiale,
- o) Realizeaza analize si pregateste rapoarte, in acest sens avand competenta de a solicita orice informatie, situatie centralizata, document etc,
- p) Asigura evidenta si dactilografierea corespondentei primarului,
- q) Urmareste realizarea raspunsurilor la corespondenta sosita pe numele Primarului,
- r) Asigura legaturile serviciilor de protocol ale institutiilor publice centrale si locale,

- s) Intretine relatii de colaborare si contacte cu Consiliul Local al orasului Insuratei, Prefectura, Parlamentul, Guvernul, precum si cu organizatiile politice si apolitice in vederea coordonarii unor activitati si programe,
- t) Asigura planificarea si desfasurarea actiunilor si manifestarilor organizate de Primar.

2. *Cabinet Viceprimar*

- a) asigurarea consilierii viceprimarului pe anumite probleme specifice unor domenii de activitate ale administratiei publice locale,
- b) asigurarea inregistrarii, repartizarii si urmaririi rezolvarii corespondentei adresate viceprimarului,
- c) intocmeste agenda de lucru a viceprimarului,
- d) participa la audientele viceprimarului si se preocupa de evidenta si transmiterea solicitarilor compartimentelor de specialitate spre competenta si solutionare a acestora,
- e) raspunde de respectarea reglementarilor in vigoare cu privire la evidenta, pastrarea si intrebuintarea stampilelor,
- f) urmareste solutionarea si prezentarea documentelor la termen de catre compartimentele coordonate de viceprimar,
- g) pregateste informari si materiale,
- h) realizeaza analize si pregateste rapoarte, in acest sens avand competenta de a solicita orice informatie, situatie centralizata, document,
- i) asigura evidenta si dactilografierea corespondentei viceprimarului,
- j) urmareste realizarea raspunsurilor la corespondenta repartizata,
- k) asigura planificarea si desfasurarea si manifestarilor organizate de viceprimar.

3. *Compartimentul asistenta tehnica si legislativa, secretariat, registratura*

- a) respectarea prevederilor legale referitoare la procedurile de convocare a Consiliului Local si efectuarea lucrarilor de secretariat, comunicarea ordinii de zi si a materialelor scanate catre consilieri, intocmirea procesului verbal al sedintelor Consiliului Local si redactarea Hotararilor Consiliului Local,
- b) respectarea termenelor de comunicare a hotararilor Consiliului Local, Institutiei Prefectului, Primarului si directiilor / serviciilor / compartimentelor interesate,
- c) respectarea prevederilor legale referitoare la procedurile administrative privind dispozitiile primarului orasului Insuratei, comunicare dispozitiei, publicare in Monitorul Oficial Local,
- d) respectarea termenelor de comunicare a dispozitiilor Institutiei Prefectului, directiilor / serviciilor / compartimentelor interesate, persoanelor fizice, persoanelor juridice de drept public si privat,
- e) respectarea termenelor legale referitoare la procedurile electorale, tiparire liste electorale, delimitare sectii de votare si actualizare Registru electoral al AEP, transmite comunicari catre personalul responsabil din cadrul SPCLEP pentru efectuare de operatiuni in Registrul electoral al AEP, publicare documente cu caracter electoral,
- f) centralizarea, afisarea pe site si scanarea hotararilor si dispozitiilor in programul informatic,
- g) imbunatatirea procesului de actualizare, internalizare si comunicare cu celeritate a actelor normative compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului orasului Insuratei,

Elaborator: ReM Public Project SRL

- h) asigurarea suportului tehnic pentru aplicarea corecta a legislatiei la nivelul compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului orasului Insuratei,
- i) imbunatatirea performantei reprezentarii in fata instantelor judecatoresti in cauzele civile si in cele de contencios administrativ a UAT Insuratei,
- j) formularea unor raspunsuri bine fundamentate in fapt si in drept la cererile petentilor formulate in conformitate cu prevederile OG nr. 27 / 2002, privind reglementarea activitatii de solutionare a petitiilor, precum si la solicitarile primite in baza Legii nr 544 / 2001 privind liberul acces la informatiile de interes public,
- k) preluarea si inregistrarea cererilor, documentelor, sesizarilor si reclamatiiilor primite prin intermediul liniei de telefonie, servicii postale, email, curier, colectate in casuta de sesizari si reclamatii aflata in institutie, si transmiterea lor catre serviciile sau institutiile competente in vederea solutionarii acestora,
- l) tinerea registrului general de evidenta de intrari-iesiri si a celor speciale,
- m) respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 privind protectia persoanelor fizice in ceea ce priveste prelucrarea datelor cu caracter personal si privind libera circulatie a acestor date, a altor dispozitii de drept al Uniunii Europene sau de drept intern referitoare la protectia datelor si a politicilor operatorului sau ale persoanei imputernicite de operator in ceea ce priveste protectia datelor cu caracter personal, inclusiv alocarea responsabilitatilor si actiunilor de sensibilizare si de formare a personalului implicat in operatiunile de prelucrare, recum si auditurile aferente,
- n) centralizarea, afisarea pe site si transmiterea catre Agentia Nationala de Integritate a declaratiilor de avere si declaratiilor de interese ale consilierilor locali.

4. *Compartimentul Financiar Contabil*

- a) Elaboreaza pe baza bugetelor de stat la termenele prevazute de lege, proiectul bugetului general al UAT Insuratei si asigurarea prezentarii tuturor documentelor necesare ordonatorului principal de credite si Consiliul Local in vederea aprobarii bugetului UAT Insuratei in fiecare an,
- b) Aplica si urmareste ducerea la indeplinire a hotararilor Consiliului Local care i-au fost incredintate,
- c) Urmareste permanent realizarea bugetului local stabilind masurile necesare si solutiile legale pentru buna administrare, intrebuintare si executare a acestuia, cu respectarea disciplinei financiare,
- d) Verifica periodic incasarea veniturilor si incadrarea cheltuielilor in creditele aprobate prin bugetul local si informarea ordonatorului principal de credite despre cele constatate,
- e) Conduce evidenta contabila privind efectuarea cheltuielilor prevazute in bugetul de venituri si cheltuieli aprobate din bugetul local si din bugetul unitatilor autofinantate, defalcate pe capitole, subcapitole, articole, aliniate,
- f) Urmareste incadrarea cheltuielilor in limita prevederilor din bugetul local pentru cheltuieli proprii si pentru unitatile autofinantate,
- g) Urmareste incadrarea in cheltuielile bugetare aprobate alocate ordonatorilor tertari de credite,
- h) Intocmeste lunar comunicari de deschidere de credite catre trezorerie pentru toate conturile de cheltuieli si notele justificative si de fundamentare ale sumelor utilizate pentru diverse cheltuieli,
- i) Organizeaza si conduce intreaga evidenta contabila, in conformitate cu prevederile legale in vigoare pe urmatoarele actiuni:

Elaborator: ReM Public Project SRL

- i. Contabilitatea mijloacelor fixe si evidenta operativa la locurile de folosire, astfel incat sa raspunda cerintelor privind asigurarea controlului gestiunii mijloacelor fixe,
 - ii. Contabilitate materialelor si a obiectelor de inventar,
 - iii. Contabilitatea mijloacelor banesti,
 - iv. Contabilitatea deconturilor,
 - v. Contabilitatea cheltuielilor conform clasificatiei bugetare,
- j) Dispune, pe baza documentelor justificative intocmite de compartimentele de specialitate, intocmirea documentelor de plata catre organele bancare, catre agenti economici sau alte institutii publice,
 - k) Aloca resursele pe categorii de cheltuieli,
 - l) Realizeaza principiul echilibrului bugetar,
 - m) Utilizeaza creditele bugetare,
 - n) Redistribuie resursele bugetare existente,
 - o) Realizeaza si urmareste indicatorii economic-financiari,
 - p) Estimeaza necesitatile pe urmasorii 4 ani,
 - q) Executa operatii privind gestionarea mijloacelor banesti si a altor valori,
 - r) Intocmeste documente pentru plati reprezentand avansuri in numerar pentru cheltuieli de deplasare, cheltuieli de aprovizionare cu marfuri etc,
 - s) Exercita controlul zilnic asupra operatiunilor de casa precum si a documentelor justificative care stau la baza inregistrarilor contabile,
 - t) Intocmeste lunar balanta de verificare si contul de executie,
 - u) Intocmeste trimestrial bilantul contabil si darea de seama contabila,
 - v) Intocmeste anual contul de incheiere a exercitiului bugetar,
 - w) Indeplineste si alte atributii, in conformitate cu legislatia in vigoare.

5. *Compartiment Proiecte si Achizitii Publice*

- a) Identifica problemele economice si sociale ale UAT Insuratei care intra sub incidenta asistentei financiare internationale acordate in mod special de UE,
- b) Atrage fonduri enrambursabile in vederea dezvoltarii UAT Insuratei precum si a dezvoltarii capitalului uman,
- c) Elaboreaza si redacteaza aplicatiile pentru programe si proiecte in vederea atragerii de fonduri cu finantare internationale pentru investitii privind imbunatatirea calitatii activitatilor din administratia publica locala si a vietii comunitatii locale in general,
- d) Organizarea, pregatirea, derularea procedurilor de achizitie publica,
- e) Verificarea documentatiilor tehnice, monitorizarea contractelor de achizitie publica, organizarea, pregatirea si efectuarea receptiilor la terminarea lucrarilor,
- f) Coordoneaza aspectele legate de semnarea contractelor de finantare,
- g) Coordoneaza toate activitatile legate de supervizarea si implementarea proiectelor cu finantare internationala,
- h) Dezvolta programe si planuri in corelare cu programele nationale, regionale si europene,
- i) Implementeaza Strategia de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei elaborata pe perioade multianuale,
- j) Dezvolta partenerite si colaboreaza cu organizatii si institutii internationale in vederea constituirii unor colaborari fructuoase pentru dezvoltarea durabila a orasului Insuratei, efectuand vizite de studiu si insusind bune practici. Totodata, compartimentul indeplineste atributii suplimentare stabilite prin Dispozitia Primarului privind atragerea si derularea financiara a proiectelor cu finantare internationala BERD, BEI, fonduri structurale, granturi etc,

Elaborator: ReM Public Project SRL

- k) Urmareste fundamentarea, implementarea si coordonarea strategiilor locale conform Acordului de parteneriat, acceseaza si implementeaza proiecte (sprijinirea eficientei energetice si reabilitarea termica a cladirilor rezidentiale, conservarea, protejarea, promovarea si dezvoltarea patrimoniului naturala si cultural, realizarea de actiuni destinate imbunatatirii mediului urban, sprijinirea eficientei energetice si reabilitarea cladirilor publice, dezvoltare locala, iluminatul public etc) in cadrul Programului Operational Regional (POR), asigura activitatile necesare pre si post-implementare a proiectelor pe care le deruleaza / le-a derulat in cadrul POR,
- l) Urmareste identificarea si implementarea de finantari nerambursabile in cadrul programelor de dezvoltare si a programelor de coeziune prin Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – Capital Uman (POS DRU-POCU), Programul Operational Competitivitate (POC), SEE Norvegiene, Fondul National Bilateral, Programe PNC, LLP, Administratia Fondului de Mediu, Programe de Cooperare Teritoriala, Europa pentru Tineri, Europa pentru Cetateni, MEDIA, Programul Oprational Capacitate Administrativa (POCA), granturi finantate direct de la Comisia Europeana (COSME, ORIZONT 2020, Erasmus + etc), precum si alte surse de finantare inetrne si externe,
- m) Respecta interesele colectivitatii locale din UAT Insuratei in perspectiva, pe termen lung, precum si prioritatile Consiliului Local Insuratei si al primarului orasului Insuratei,
- n) Respecta si executa actele normative in vigoare care reglementeaza domeniul de activitate.

6. *Compartiment Centrul de Informare pentru Cetateni (CIC)*

- a) Cresterea increderii cetatenilor in actul adinistratiei publice locale,
- b) Asigurarea si facilitarea accesului la informatiile de interes public,
- c) Comunicarea cat mai prompta si eficienta cu cetatenii,
- d) Reducerea fluctuatiei de personal,
- e) Cresterea gradului de responsabilitate a Primariei Orasului Insuratei fata de cetatean,
- f) Informarea si consilierea cetatenilor pe probleme de administratie publica locala,
- g) Transparenta in ceea ce priveste furnizarea informatiilor oferite cetatenilor,
- h) Cresterea calitatii serviciilor furnizate cetateanului,
- i) Stimularea participarii active a cetatenilor la procesul de luare a deciziilor in administratia publica locala,
- j) Asigura functionalitatea canalelor de comunicare intre Primaria Orasului Insuratei si cetateni, mass-media, si alte organisme (pagina web a Primariei, publicarea unui Buletin Informativ etc),
- k) Rezolva si asigura comunicarea in eventualele situatii de criza prin colaborarea cu directiile / serviciile / compartimentele / din cadrul autoritatii publice,
- l) Implementeaza strategia de imagine si comunicare a Primariei orasului Insuratei,
- m) Mentine relatii cat mai favorabile cu reprezentantii mass-media, prin documentarea, intocmirea si transmiterea unor raspunsuri cat mai precise necesare solicitarilor primite,
- n) Respectarea intereselor colectivitatii locale din UAT Insuratei in perspectiva, pe termen lung, precum si prioritatile Consiliului Local al orasului Insuratei si al primarului orasului Insuratei,
- o) Respectarea actelor normative in vigoare care reglementeaza domeniul de activitate.

7. *Compartiment audit public intern*

- a) Exercita la nivelul Primariei orasului Insuratei urmatoarele tipuri de audit si anume: audit de sistem, audit de performanta si audit de regularitate,
- b) Elaboreaza Programul de asigurare si imbunatatire a calitatii activitatii de audit public intern,
- c) Elaboreaza si actualizeaza Norme metodologice privind activitatea de audit intern desfasurata la nivelul UAT, pe care le transmite spre avizare UCAAPI,
- d) Elaboreaza Proiectul planului multianual de audit public intern (pe o perioada de 3 ani), iar pe baza acestuia, elaboreaza Planul Anual de audit public intern, pe care le supune spre aprobare Primarului orasului Insuratei si asigura actualizarea acestora, ori de cate ori situatia o impune,
- e) Elaboreaza Raportul anual al activitatii de audit public intern desfasurata la nivelul aparatului de specialitate al Primarului orasului Insuratei si a Directiilor / Serviciilor si Institutiiilor Publice subordonate Consiliului Local Insuratei,
- f) Informeaza UCAAPI despre sinteze ale recomandarilor neinsusite de catre Primarul orasului Insuratei si / sau conducatorul structurii audiate, precum si despre consecintele neimplementarii acestora,
- g) Trimite periodic catre UCAAPI, la cererea acesteia, rapoarte periodice privind constatările, concluziile si recomandarile rezultate din activitatile de audit. In cazul identificării unor iregularități, posibile prejudicii, raporteaza imediat Primarului orasului Insuratei si structurii de control intern abilitate,
- h) Auditorii interni din cadrul compartimentului Audit Public Intern pot incheia, conform Legii nr. 672 / 2011, procese verbale de constatare a contravenției,
- i) Instiinteaza imediat primarul orasului Insuratei in cazul identificării unor iregularități, fraude sau posibile prejudicii,
- j) Elaboreaza Carta Auditului Intern, ca declaratie de independenta a activitatii de audit public intern, ce cuprinde drepturile si indatoririle celor audiatii si o difuzeaza la inceputul fiecărei misiuni de audit,
- k) Auditeaza, cel puțin o data la 3 ani, fara a se limita la acestea urmatoarele:
 - i. Angajamentele legale si bugetare din care deriva direct sau indirect obligatii de plata inclusiv din fondurie comunitare,
 - ii. Platile asumate prin angajamentele legale si bugetare, inclusiv din fondurile comunitare,
 - iii. Vanzarea, gajarea, concesiunea sau inchirierea bunurilor din domeniul public / privat al statului,
 - iv. Constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare si de stabilire a titlurilor de creanta, precum si a facilitatilor acordate la incasarea acestora,
 - v. Alocarea creditelor bugetare,
 - vi. Sistemul contabil si fiabilitatea acestuia,
 - vii. Sistemul de luare a deciziilor,
 - viii. Sistemele de conducere si control, precum si riscurile asociate acestora,
 - ix. Sistemele informatice.
- l) Respecta si executa actele normative in vigoare care reglementeaza domeniul de activitate,
- m) Indeplineste si alte atributii conform ROF al Primariei orasului Insuratei.

8. *Compartiment Camera Agricola*

- a) Organizarea, completarea, controlul si centralizarea datelor din registrul agricol,
- b) Raportarea datelor din registrul agricol,
- c) Gestionarea documentatiilor privind aplicarea prevederilor Legilor Fondului Funciar,

Elaborator: ReM Public Project SRL

- d) Respectarea intereselor colectivitatii locale din UAT Insuratei in perspectiva, pe termen lung, precum si prioritatile Consiliului Local al orasului Insuratei si al primarului orasului Insuratei,
- e) Respectarea si executarea actelor normative in vigoare care reglementeaza domeniul de activitate,
- f) Inregistrarea sistematica a lucrarilor de cadastru.

9. *Serviciul Arhitectului Sef*

- a) Initierea, coordonarea si consultanta in elaborarea documentatiilor de amenajare a teritoriului initiate de administratia publica locala,
- b) Avizarea strategiilor de dezvoltare urbana, politicilor urbane, planurilor de actiune,
- c) Initierea, coordonarea si consultanta in elaborarea strategiilor de dezvoltare urbana, politicilor urbane, planurilor de actiune initiate de administratia publica locala,
- d) Avizarea si controlul implementarii instrumentelor de control al dezvoltarii urbane (planuri de urbanism, zonificari, regulamente de urbanism si construire, regulamente de administrarea proprietatii),
- e) Initierea, coordonarea si consultarea in colaboarare a instrumentelor de control a dezvoltarii urbane (planuri de urbanism, zonificari, regulamente de urbanism si construire, regulamente de administrarea proprietatii),
- f) Asigura integritatea competitiva a localitatii in contextul dezvoltarii in nivel european, urmarind viziunea comuna a actorilor implicati in proces prin adaptarea propunerilor locale si regionale la strategiile si politicile nationale si europene.
- g) Urmarirea si evaluarea permanenta a rezultatelor neprevazute din domeniul de activitate (pe masura ce necesitatile si resursele evolueaza), precum si propunerea de solutii si actiuni eficiente de corectare a acestora tinand cont de realitatea economica si de dezvoltarea durabila,
- h) Initierea si coordonarea Land Information Sistem (colectare, stocare, administrare date urbane si informatii geospatiale) si participare la GIS,
- i) Asigura evidenta si administrarea documentațiilor de urbanism si amenajare a teritoriului,
- j) Intocmirea, verificarea legalitatii din punct de vedere tehnic si eliberarea actelor de autorizatie in domeniu (autorizatii de construire / desfiintare, acord unic, autorizatii de comert stradal, regularizari taxe de autorizare in constructii, autorizatii de functionare, adeverinte de notare, certificate de nomenclatura stradala),
- k) Respectarea si executarea actelor normative in vigoare care reglementeaza domeniul de activitate.

10. *Compartimentul de Resurse Umane*

- a) Analiza propunerilor de structura organizatorica a le compartimentelor aparatului de specialitate al primarului si pregatirea documentatiei necesare in vederea dezbaterii si aprobarii de catre Consiliul Local al orasului Insuratei si recrutarea personalului pentru desfasurarea activitatii Primariei orasului Insuratei,
- b) Stabilirea dpepturilor salariale ale salariatilor autoritatii publice in vederea aplicarii actelor normative in vigoare,
- c) Implementarea unor practici de management eficiente in domeniul resurselor umane, care sa aiba ca rezultat o performanta remarcabila a angajatilor si a organizatiei ca intreg, si sa raspunda deplin necesitatilor partilor interesate in activitatea autoritatii publice,
- d) Asigurarea masurilor necesare recrutarii si selectarii de catre autoritatea publica a personalului care sa ofere, in functie de nevoile institutiei, combinatia adecvata de competente tehnice si potential de a-si dezvolta cunostintele in domeniile de

activitate specifice precum si calitatile personale corespunzatoare functiilor detinute, pentru a sustine si dezvolta organizatia in viitor,

- e) Asigurarea existentei unui sistem operational de evaluare a performantei profesionale a personalului, care sa incurajeze si sa identifice buna performanta si totodata sa depisteze zone cu performanta scazuta astfel incat sa poata fi adoptate masuri corective adecvate,
- f) Asigurarea existentei unor posibilitati reale de promovare, in vederea sustinerii autoritatii publice in procesul de motivare si mentinere a personalului,
- g) Asigurarea unui sistem eficient si bine organizat de pregatire care sa raspunda cerintelor de dezvoltare profesionala a personalului autoritatii publice, oferind o gama larga de oportunitati de pregatire, corespunzator nevoilor de pregatire atat ale organizatiei cat si ale fiecarui angajat al acesteia.

11. *Compartimentul arhiva*

- a) Asigurarea conditiilor corespunzatoare de pastrare si protejare a documentelor create si detinute,
- b) Tinerea unei evidente a tuturor documentelor, grupate in unitati arhivistice, potrivit problematicii si termenelor de pastrare stabilite in nomenclatorul documentelor de arhiva. Evidenta tuturor intrarilor si iesirilor de unitati arhivistice din depozit se tine pe baza unui registru,
- c) Selectionarea documentelor,
- d) Pastrarea documentelor,
- e) Depunerea documentelor la Arhivele Nationale,
- f) Satisfacerea nevoilor cetatenilor comunitatii referitoare la informare si rezolvarea problemelor, castigarea increderii acestora prin reducerea birocratiei, a timpilor de acces la servicii si obtinere a documentelor emise de primarie,
- g) Realizarea arhivarii documentelor Primariei la timp si in cele mai bune conditii.

12. *Compartiment transport public local de persoane*

- a) Eliberarea autorizatiei de transport,
- b) Satisfacerea cu prioritate a nevoilor de transport ale populatiei si ale operatorilor economici pe teritoriul UAT Insuratei,
- c) Imbunatatirea sigurantei rutiere, protectiei mediului si calitatii transportului public local,
- d) Deplasarea in conditii de siguranta si de confort, inclusiv prin asigurarea de risc a marfurilor si a persoanelor transportate, precum si a bunurilor acestora prin polite de asigurari,
- e) Asigurarea accesului egal si nediscriminatoriu al operatorilor de transport, respectiv al transportatorilor autorizati, la piata transportului public local,
- f) Optimizarea functionarii pietei transportului public local prin asigurarea unui cadru concurential normal, dinamic si loial,
- g) Dezvoltarea durabila a orasului Insuratei.

13. *Directia de Asistentia Sociala*

- a) Efectuarea anchetelor sociale la cererea:
 - i. Instantelor judecatoresti,
 - ii. Notariatelor,
 - iii. Organelor de politie,
 - iv. Organelor de cercetare penala,
 - v. Institutiilor de ocrotire, penitenciarelor sau altor institutii abilitate,
 - vi. Institutiilor subordonate Consiliului Local si Primariei orasului Insuratei,

Elaborator: ReM Public Project SRL

- vii. Institutiilor sobordonate consiliilor locale, judetene si primariilor din Romania,
 - viii. Institutiilor de invatamant,
 - ix. IML-urilor pentru expertiza medico-psihiatrica pentru persoane cu boli psihice,
 - x. IML-urilor pentru expertiza medico-psihiatrica pentru minorii care au savarsit o fapta penala.
- b) Delasarea pe teren, la domiciliul partilor, pentru culegerea de informatii din cat mai multe locuri, de la cat mai multe persoane si de la cat mai multe autoritati, pentru efectuarea anchetelor sociale. Cele mai multe anchete, in special cele privind autoritatea parinteasca, necesita doua sau mai multe deplasari,
 - c) Organizarea evidentei persoanelor puse sub interdictie, efectuarea de vizite periodice la domiciliul acestora, pentru urmarirea cazului,
 - d) Intocmirea inventarelor de bunuri cu ocazia instituirii tutelelor minorilor sau persoanelor puse sub interdictie si a modului in care tutorii se ingrijesc de persoanele ocrotite,
 - e) Monitorizarea modului prin care reprezentantul legal administreaza bunurile minorilor aflati sub tutela persoanelor lipsite de discernamantul faptelor, precum si persoanelor carora li s-a instituit curatela speciala,
 - f) Solicita, anual, in 30 de zile de la sfarsitul anului calendaristic, tutorilor si curatorilor aflati in evidenta, dari de seama cu privire la modul de ingrijire al minorilor si a persoanelor ocrotite, precum si modul de administrare a bunurilor si veniturilor acestora. Se intocmesc referate premergatoare emiterii dispozitiilor privind descarcarea de gestiune a tutorilor si curatorilor si se comunica individual aprobarea darilor de seama,
 - g) Acordarea unor incuviintari privind acte de dispozitie cu privire la bunuri ce apartin minorilor sau persoanelor puse sub interdictie ca:
 - i. Vanzari-cumparari de bunuri mobile sau imobile,
 - ii. Donatii ale unor bunuri mobile sau imobile catre minori de la alte persoane,
 - iii. Acceptarea unor succesiuni sau renuntarea la drepturile succesoriale in unele situatii,
 - iv. Incuviintari de ridicari sau depuneri a unor sume de bani apartinand acestor persoane de la institutiile bancare,
 - h) Efectuarea de anchete sociale in cazul persoanelor varstnice care incheie orice act translativ de proprietate avand ca obiect bunuri proprii, in scopul intretinerii si ingrijirii acestora, precum si asistarea acestora in fata birourilor notariale la perfectarea actelor conform Legii nr. 17/2000,
 - i) Acorda consiliere juridica gratuita persoanelor varstnice care au domiciliul sau resedinta pe raza orasului Insuratei, in vederea incheierii contractelor de vanzare-cumparare sau de donatie ori in vederea constituirii de garantii mobiliare sau imobiliare, care au ca obiect bunurile mobile sau imobile ale persoanei varstnice,
 - j) Organizarea evidentei persoanelor varstnice care au incheiat orice act normativ translativ de proprietate si au fost asistate de reprezentantii autoritatii tutelare,
 - k) Primeste toate actele de procedura in care primaria este citata in calitate de autoritate tutelara,
 - l) Comunica consilierului juridic / avocatului actele de procedura in vederea formularii eventualelor aparari in dosarele in care primaria este citaat in calitate de Autoritate Tutelara,
 - m) Introducerea dosarelor si efectuarea cercetarilor pe teren in vederea introducerii in justitie de catre consilierul juridic / avocat, a unor actiuni de punere sub interdictie a unor persoane lipsite de discernamantul faptelor si care nu au sustinatori legali.

14. Biroul de Politie Locala

Activeaza in urmatoarele domenii:

- a) Ordinea si linistea publica, precum si paza bunurilor,
- b) Circulatia pe drumurile publice,
- c) Disciplina in constructii si afisajul stradal,
- d) Protectia mediului,
- e) Activitatea comerciala,
- f) Evidenta persoanelor, alte domenii stabilite prin lege.

15. Cultura, Sport, Tineret, Biblioteca Oraseneasca Insuratei

- a) Oferirea de produse si servicii culturale diverse pentru satisfacerea nevoilor culturale comunitare, in scopul cresterii gradului de acces si de participare a cetatenilor la viata culturala,
- b) Conservarea, cercetarea, protejarea, transmiterea, promovarea si punerea in valoare a culturii traditionale si a patrimoniului cultural imaterial,
- c) Educatia permanenta si formarea profesionala continua de interes comunitar in afara sistemelor formale de educatie,,
- d) Organizarea unor evenimente de tipul:
 - i. Evenimente culturale cu rol educativ si/sau de divertisment: festivaluri, concursuri, targuri, seminarii si altele asemenea,
 - ii. Expozitii temporare sau permanente, elaborarea de monografii, editare de carti si publicatii de interes local, cu caracter cultural sau tehnico-stiintific,
 - iii. Promovarea turismului cultural de interes local,
 - iv. Conservarea, cercetarea si punerea in valoare a mestesugurilor, obiceiurilor si traditiilor,
 - v. Organizarea de cursuri de educatie civica, de educatie permanenta si formare profesionala continua,
 - vi. Organizarea de rezidente artistice.

Activitati conexe desfasurate de aparatul propriu din cadrul Primariei Insuratei

In ceea ce priveste activitatea de reglementare și informare documentara:

- inregistreaza, distribuie, urmareste rezolvarea in termen și expediaza corespondența;
- colecționeaza actele normative ce se aplica in administrația locala pe domenii de activitate ;
- ține evidența publicațiilor, lucrarilor de specialitate și a celorlalte materiale date spre pastrare intr-un registru special și pe baza de fișă;
- distribuie in baza unui registru compartimentelor interesate, publicațiile la care este abonata primaria ;
- indeplinește și alte atribuții stabilite prin acte normative sau incredințate de conducerea executiva și deliberativa.

In ceea ce priveste activitatea juridica:

- intocmește și ține la zi evidența legislației in vigoare pe domenii de activitate;
 - asigura procurarea prin abonament a principalelor publicații și a unor lucrari de specialitate necesare;
 - asigura afișarea citațiilor primite de la instanțele de judecata;
- Serviciul juridic-contencios și coordonarea consiliilor locale indeplinește in condițiile legii urmatoarele atribuții principale:

- in baza mandatului incredințat de catre primar, reprezinta primaria in fața instanțelor judecatorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmarire penala, a notarilor publici, precum și in raporturile cu alte persoane fizice și juridice de drept public sau privat;
- intocmește proiectele acțiunilor in justiție care se inainteaza in instanța impreuna cu documentația necesara, propune exercitarea cailor de atac ordinare și extraordinare și redacteaza documentele necesare, propune orice alte masuri prevazute de lege pentru soluționarea cauzelor in care este parte primaria orasului;
- ține evidența tuturor cauzelor aflate in curs de judecata urmarind finalizarea cu celeritate a acestora prin asigurarea reprezentarii in fața instanțelor;
- propune masuri pentru realizarea creanțelor unde primaria are calitatea de creditor pentru obținerea titlurilor executorii precum și pentru sprijinirea executarii acestora;
- comunica hotararile judecatorești ramase definitive și irevocabile și compartimentelor implicate din cadrul aparatului propriu al primarului;
- inițiază sau, dupa caz, redacteaza proiecte de dispoziții, hotarari, regulamente și alte acte cu caracter normativ și individual;
- analizeaza și avizeaza, pentru legalitate, contractele ce urmeaza a fi incheiate de catre primarie;
- analizeaza și avizeaza pentru legalitate autorizațiile de construcție ce urmeaza a fi eliberate;
- asigura asistența juridica compartimentelor de specialitate din aparatul propriu al primarului;
- acorda, la cerere și in baza rezoluției primarului, sprijin și consultanța juridica autoritaților administrației publice locale, comunale și orașenești;
- asigura existența unui fond de documentare de specialitate reprezentand biblioteca juridica a primariei, precum și actualizarea continua a acesteia;
- primește, analizeaza și soluționeaza in termen legal corespondența specifica;
- monitorizeaza și informeaza asupra modului de aplicare și indeplinire de catre serviciile publice de interes local a legilor, hotararilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative emise de la organele centrale ale administrației publice, a hotararilor Consiliului Local și inițiază masuri in acest sens;
- propune, in colaborare cu celelalte compartimente, autoritaților locale masuri de imbunatațire a relațiilor dintre aparatul propriu al acestora și cetățeni, pentru implementarea unor metode și sisteme de informare pe probleme de administrație publica;
- contribuie la intocmirea materialelor ce urmeaza a fi dezbatute in ședințele consiliului local (rapoarte, referate, expuneri de motive, avize, procese-verbale, proiecte de hotarari);
- redacteaza reglementarile ce trebuie aprobate de consiliul local, cum sunt: regulamente, statute, metodologii sau norme cu caracter predominant tehnic ca și toate instrumentele de prezentare ce insoțesc proiectele de hotarari;
- ține evidența adreselor primariilor din județ, in vederea colaborarii cu compartimentele similare ale acestora pentru soluționarea unitara a unor problem de interes general;
- redacteaza rapoartele primarului cu privire la starea și activitatea administrației locale și a atribuțiilor proprii ce revin primarului;
- indeplinește și alte atribuții stabilite de lege, prin alte acte normative, dispoziții ale primarului.

Strategia de Dezvoltare Durabila in domeniul administratiei publice

Agenda 2030 ofera o viziune cuprinzatoare a societatii spre care trebuie sa ne indreptam, unde atingerea ODD are ca rezultat schimbarea reala in materie de durabilitate. Bineinteles, aceasta schimbare aduce cu sine o serie de provocari, dar si oportunitati, strans legate intre ele, care vor solicita cooperarea dinte diferitele domenii de politica,

sectoare si niveluri de decizie. La acestea se adauga respectarea statului de drept, a democratiei si a drepturilor fundamentale, principii si valori pe care este construit intregul proiect european. De aceea, ele trebuie aparate, mentinute si consolidate atat de institutii publice, cat si de partenerii sociali, pentru a se asigura atat o guvernanta eficaça, cat si o coerenta adecvata a politicilor.

Pentru ca aceasta coerenta sa fie obtinuta, trebuie intreprinse actiuni de planificare bazata pe date concrete, monitorizare si evaluare a impactului pe care politicile de guvernanta le pot avea asupra mediului economic, social si natural, astfel incat sa fie inlaturate la timp orice disensiuni, inadvertente sau compromisuri care pot aparea pe parcursul implementarii.

O trasatura caracteristica a ODD este indivizibilitatea, capacitatea acestora de a acoperi mai multe domenii, fiind strans legate intre ele si facilitand dezvoltarea unor proiecte multisectoriale. "Abordarea bazata pe conexiune" ("nexus approach") vizeaza integrarea unor domenii apropiate in cadrul unor proiecte integrate (de exemplu: sanatate, transport si calitatea aerului – domenii conexe care pot fi abordate in cadrul aceluasi proiect). Parte a unei structuri comune precum Uniunea Europeana, fiecare Stat Membru are in vedere si integrarea proiectelor in contextul mai larg european, nu doar local. Coerenta politicilor nu se refera doar la nivelul intern, ci si la impactul politicilor interne asupra dimensiunii externe si invers. Fiecare actiune locala trebuie sa evite crearea saraciei, instabilitatii sau inegalitatii in alte parti ale lumii si, mai ales, trebuie sa fie centrata in jurul unor obiective clare si masurabile, care sa faciliteze monitorizarea progreselor si promovarea rezultatelor. Tocmai de aceea, la masurile de punere in aplicare e necesara participarea atat a administratiei publice locale, cat si a societatii civile, a sectorului privat si a mediului academic. Proiectele propuse spre finantare, la nivelul orasului Insuratei, trebuie sa reflecte cooperarea atat pe verticala, la nivel local, regional si national, cat si pe orizontala, intre factorii de decizie din comuna, implicand lideri de opinie, reprezentanti ai principalelor categorii sociale, consilieri locali, profesori etc.

Analiza SWOT – Administratie publica in comuna orasul Insuratei, Braila

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Exista deja o parte din servicii tip e-guvernare, accesibile si utilizate de catre locuitorii comunei, -un procent semnificativ de locuitori are acces la internet, -O parte din functionari, corpul profesoral al scolii au fost instruiti in legatura cu e-guvernarea si avantajele oferite, -Tendinta actuala pentru urmatorii ani arata este pentru digitalizare, ca un alt mod de a face administratie 	<ul style="list-style-type: none"> -O pondere importanta a serviciilor administratiei locale sunt de tip offline, -O parte din angajatii din cadrul Primariei inca au nevoie de pregatire pentru utilizarea noilor aplicatii -Departamentul IT nu este dimensionat corespunzator nevoilor actuale -Adaptarea la noile conditii ale digitalizarii se face mai greu, in lipsa unui plan bazat pe o viziune clara, -Buget insuficient pentru implementarea noilor servicii de e-guvernare, -Legislatia actuala necesita si ea adaptare la noul context al e-guvernarii
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> -colaborarea cu diferite localitati care au implementat deja e-guvernarea si care pot deveni modele de succes pentru orasul Insuratei, -Industria IT se afla in plina dezvoltare, - Cresterea numarului de dispozitive mobile de accesare a internetului si, implicit, a serviciilor online 	<ul style="list-style-type: none"> -contextul actual politic si sanitar din tara si din lume (tensiuni politice, pregatirea alegerilor locale si parlamentare, efectele pandemiei COVID-19) -lipsa interesului pentru a fi implementat mai rapid sistemul e-guvernare,

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei 2021-2027

Avand deja experienta Strategiei de Dezvoltare Durabila 2014-2020, prezenta Strategie s-a realizat prin parcurgerea unor etape premergatoare, care au avut rolul de a cristaliza si consolida datele adunate.

1. Pregatirea si planificarea (1 luna) – comitetul de coordonare a stabilit metoda colectarii informatiilor, limita de timp, precum si principalele aspecte care vor fi acoperite in acest document. S-a propus ca in aceasta Strategie sa fie abordate probleme actuale, precum digitalizarea, economia circulara, schimbarile climatice sau egalitatea de sanse in societate.
2. Evaluarea situatiei prezente si colectarea datelor (3 luni) – fiecare subiect abordat a fost discutat, incercand sa se identifice punctele tari si cele slabe din fiecare domeniu, posibile solutii si responsabili. S-au redactat chestionarele ale caror raspunsuri vor fi interpretate si folosite ca uncte de plecare in propunerea unor viitoare proiecte.
3. Elaborarea unui document de lucru (2 luni) – s-au redactat drafturi pentru fiecare din domeniile abordate in prezenta Strategie si s-au supus consultarii Comitetului de elaborare.
4. Pasii finali (3 luni) – s-a redactat forma finala a prezentei Strategii in baza observatiilor, interventiilor si ideilor de baza, urmarindu-se, in acelasi timp, conectarea la Obiectivele de Dezvoltare Durabila si la Planul de actiuni propuse de catre orasul Insuratei in urmatoarea perioada de programare.

Agenda 2030 este un instrument de lucru nu doar la nivel european sau national, ci si local, Romania fiind alcatuita din conglomeratul de unitati administrativ-teritoriale si cetateni care urmaresc traseul european al activitatilor si proiectelor lor. De aceea, cooperarea dintre mediul administrativ, cel antreprenorial, societatea civila si mediul academic / educational trebuie sa reprezinte principala metoda de implementare a Agendei 2030 la nivelul orasului Insuratei. Este chiar indicata numirea, la nivelul administratiei locale, a unor **responsabili** cu monitorizarea / evaluarea modului in care sunt indeplinite Obiectivele de Dezvoltare Durabila, precum si cu activarea retelei de colaboratori pe toata durata implementarii prezentei Strategii. Acest lucru se poate realiza pe baza unui ghid de implementare a ODD care sa contina indicatori de monitorizare, limite de timp, activitati corective atunci cand e cazul, propuneri de actiuni care sa vina in sprijinul proiectelor prezentate si identificate in prezenta Strategie. Rapoartele de monitorizare, trimestriale sau semestriale pot constitui baze de lucru pentru intreaga perioada de implementare a Strategiei, promovandu-se activitatile care au creat cel mai mare impact in cadrul comunitatii sau identificandu-se solutii si ajustari acolo unde e nevoie. Responsabilii cu monitorizarea implementarii ODD si a Strategiei de Dezvoltare Durabila pot proveni din diferite medii, tocmai pentru a oferi mai multa obiectivitate si viziune.

Implicarea cetatenilor in procesul decizional de la nivel local poate avea ca rezultat **intarirea credibilitatii administratiei publice locale** in randul lor. Marile crize din ultimii ani, asa cum a fost criza financiara din 2008 – 2012, sau mai nou, criza sanitara si sociala provocata de pandemia de coronavirus din acest an, au dus la o scadere a increderii populatiei in institutiile statului care, in opinia ei, nu a reusit intotdeauna sa adopte cele mai bune masuri pentru contracararea efectelor negative ale acestor crize, chiar daca masurile luate au fost rationale, asumate si obiective. Tocmai de aceea este nevoie de **un nou tip de administratie, centrat pe cetatean** nu ca beneficiar final al tuturor actiunilor intreprinse, ci ca parte integranta a acestora, din momentul pregatirii lor si pana in etapa de finalizare si monitorizare. Daca doar o mica parte a societatii este implicata in procesul decizional, in mod inevitabil vor fi luate hotarari care nu reusesc sa reflecte interesul nici al marii majoritati, dar nici al minoritatilor (etnice, lingvistice sau economice). Baza

democratiei este data de mentinerea dezbaterilor publice care sa duca la cooperare pe plan local, indepartandu-se riscul unor conflicte sociale si imbunatatindu-se calitatea vietii cetatenilor. Criza administratiei nu este echivalenta cu disparitia democratiei, ci cu necesitatea reinventarii, a transformarii institutiilor administrative, in concordanta cu realitatile noului mileniu.

Legatura alesilor locali (primari, consilieri locali) se poate face acum atat in plan fizic, prin audiente sau intalniri periodice, cat si prin mediul online care trebuie sa devina o interfata din ce in ce mai prezenta intre alesi si alegatori. **Digitalizarea administratiei publice locale** inseamna, pe langa posibilitatea platilor de taxe si impozite in format electronic, si comunicarea permanenta cu cetatenii, trimiterea de sugestii, petitii sau propuneri, relatii stranse cu mediul antreprenorial si colaborare eficienta si rapida cu acesta. Retelele de socializare, forumurile, portalurile, blogurile, videoconferintele sunt cateva exemple de modalitati in care discutiile publice se pot derula fara impedimente.

In contextul transformarii administratiei publice locale, cea mai mare provocare o reprezinta identificarea mecanismelor de cooperare si participare care sa dezvolte capitalul social si sa creasca participarea cetatenilor la viata comunitatii. Oamenii isi dedica mult mai mult timp problemelor comunitare daca vad ca participarea lor produce rezultate concrete, de aceea procesul decizional are nevoie de o reforma care sa aplice principiul subsidiaritatii, in sensul in care fiecare decizie care se ia trebuie sa fie in stransa concordanta cu nevoile si asteptarile celor pe care ii vizeaza. In anumite domenii, o forma inovatoare de administratie este si parteneriatul public-privat care sa adune actorii implicati in procesul decizional. Acest lucru este posibil intr-o unitate administrativ-teritoriala de marimea orasului Insuratei, intrucat apropierea fizica si afinitatile dintre locuitori sunt mult mai mari decat in mediul urban. Dar, ca sa devina un exemplu de bune practici in ceea ce priveste guvernarea inovativa, este nevoie de de crearea mediului favorabil unei activitati publice creative si a infrastructurii care sa permita transpunerea ideilor in realitate.

Directii de actiune pe termen lung

Participarea publica in procesul decizional

Utilizarea capitalului uman din orasul Insuratei, implicarea lui in dezvoltarea politicii de guvernanta locala, reprezinta o conditie esentiala in transformarea si innoirea administratiei publice locale. Pentru asta este nevoie de oferirea posibilitatilor de participare reala care sa motiveze cetatenii sa o faca. De exemplu, stabilirea unui sistem de recunoastere sociala (crearea unui comitet a cetatenilor sau a unui parteneriat public-privat) sau simplele rezultate vizibile, palpabile, concrete pot genera emulatie in randul locuitorilor si dorinta de a oferi mai mult comunitatii din care fac parte.

Se pot crea comitete / grupuri de lucru din care sa faca parte cetateni apartinand unor diferite categorii sociale, astfel incat proiectele derulate sau deciziile luate pe plan local sa aiba un grad ridicat de adresabilitate si un impact semnificativ in comunitate. Un instrument de lucru in acest scop este Codul Bunelor Practici al Participarii Civile in Procesul Decizional, adoptat de Statele Membre ale Consiliului Europei in 2009 si care reflecta valori, indicatii si mecanisme de participare a societatii civile, dar si responsabilitatile partilor implicate in acest proces.

Astfel participarea civila poate imbraca mai multe forme:

- *Furnizarea de informatii* - In toate etapele procesului de luare a deciziilor, toate informatiile pertinente trebuie prezentate intr-un limbaj clar si usor de inteles si intr-un format adecvat si accesibil, fara anumite obstacole administrative nejustificate si, in principiu, gratuit, in conformitate cu principiile datelor deschise. In acelasi timp , autoritatile publice trebuie sa ofere acces cat mai larg, atat offline, cat

si online, la documentele si informatiile cheie, fara restrictii privind analiza si reutilizarea acestor informatii.

- *Consultare* - Consultarea permite autoritatilor publice sa colecteze opiniile persoanelor, ONG-urilor si societatii civile in general cu privire la o anumita politica sau un subiect in cadrul unei proceduri oficiale. Consultarea poate fi efectuata prin diverse mijloace si instrumente, de exemplu, intruniri, audieri publice, focus grupuri, sondaje, chestionare si instrumente digitale. Autoritatile publice trebuie sa ofere un feedback public privind rezultatul consultarilor, in special informatii care sa motiveze orice decizie finala.

- *Dialog* - Dialogul este un proces structurat, de lunga durata si bazat pe rezultate, intemeiat pe interesul reciproc in schimbul de opinii intre autoritatile publice, persoane, ONG-uri si societatea civila in general. Autoritatile publice, ONG-urile si societatea civila in general pot examina oportunitatea crearii unor platforme diferite, ca spatiu permanent pentru dialog si participare. Aceste platforme pot include audieri publice regulate, forumuri publice, consilii consultative sau structuri similare.

- *Implicare activa* - Implicarea activa se refera la oportunitatile de participare civila la procesul de luare a deciziilor oferite de autoritatile publice persoanelor, ONG-urilor si societatii civile in general, care se extind dincolo de furnizarea de informatii, consultare sau dialog. Aceasta poate include grupuri de lucru sau comitete pentru elaborarea in comun a documentelor, precum si a politicilor si a legilor, care pot fi adoptate, in cele din urma, printr-o decizie a autoritatii publice competente. In cazul in care exista grupuri de lucru sau comitete mixte, autoritatile publice trebuie sa adopte criterii si procese transparente pentru reprezentarea persoanelor, a ONG-urilor si a societatii civile in general. Diferite tipuri de parteneriate intre autoritatile publice, ONG-uri si reprezentantii societatii civile pot fi adecvate in diferite etape ale procesului decizional si pot include parteneriate legate de realizarea deciziilor.

Educatie civica si integrare sociala

Participarea cetatenilor la procesul decizional din orasul Insuratei poate fi constructiva si eficienta daca acestia vor fi si instruiti prin programe de educatie cetateneasca, proiecte prin care sa se ofere cursuri, seminarii, instruirii astfel incat sa se obtina nu doar dezvoltarea abilitatilor cetatenesti, ci si integrarea sociala a tuturor participantilor. Fondurile europene sunt o sursa viabila de finantare a unor astfel de proiecte care sa sprijine si sa incurajeze cat mai mult implicarea cetatenilor la viata comunitatii.

E-guvernare si inovatie publica

Noile tipuri de management administrativ necesita idei inovative care sa fie create si discutate zilnic, ca o rutina a angajatilor din administratia publica. Studiile arata ca ideile creative din administratie imbunatatesc nu doar modul de lucru al angajatilor, ci si relatiile cu beneficiarii si utilizatorii serviciilor publice, cu mediul academic sau cel antreprenorial. Propunerea noilor idei, inasa, nu trebuie sa fie unidirectionala, din interiorul institutiei administrative catre cetateni, ci si invers, facilitandu-se schimbul liber de idei care pot fi implementate cu succes. De aceea, utilizarea mijloacelor electronice de comunicare si cooperare, trecerea spre e-guvernare si inovatie publica sunt premisele unor schimbari specifice noului context intern si international.

E-guvernarea poate fi inteleasa ca furnizare de servicii online cu ajutorul infrastructurii de internet sau prin transformarea integrala a administratiei prin intermediul tehnologiilor informatinale. "E-guvernarea este folosirea tehnologiilor informatinale și de comunicare, și in special a internetului, ca instrumente pentru buna guvernare". (Organizatia pentru Cooperare si Dezvoltare in Europa).

In literatura de specialitate sunt identificate 6 atribute majore ale e-guvernarii:

- Utilizarea IT&C - e-guvernarea se bazeaza cvasi-exclusiv pe utilizarea IT&C, deci este doar o extensie a guvernarii in sens general,
- Livrarea de informatii și servicii - proiectele/sistemele implementate trebuie sa poata disemina/livra toate informatiile/serviciile de interes pentru cetateni,
- Transparența și responsabilitate - e-guvernarea trebuie sa fie transparenta și responsabilă pentru toate partile interesate (interne sau externe organizației), in ideea creșterii increderii acestora,
- Transformare organizaționala și structurala - orice proiect de e-guvernare poate solicita organizației sa sufere transformari care sa permita atingerea obiectivelor de proiect,
- Integrare - orice utilizator al unui sistem de e-guvernare ar trebui sa aiba un singur punct de acces, ceea ce presupune integrarea completa a diferitelor aplicații,
- Guvernare eficienta - eficiența guvernarii este extrem de importanta in ideea ca toate atributele de mai sus sa fie gestionate efectiv și eficient.

Scopul introducerii e-guvernarii este așadar acela de a sustine și potentia buna guvernare, iar pentru ca acest obiectiv sa fie atins trebuie ca e-guvernarea sa fie insotita de reforme in administrație. Trebuie de asemenea menționat faptul ca nu exista o singura cale prin care e-guvernarea poate fi implementata. Drumul de urmat trebuie decis in funcție de obiectivele urmarite și de condițiile particulare fiecărei instituții in parte.

Tipuri de servicii care se pot desfasura online:

- Plata taxelor si a impozitelor,
- Programarea casatoriilor,
- Depunere de cereri, petitii, diverse solicitari si urmarirea solutionarii acestora,
- Plata amenzilor,
- Diferite sesizari.

Actiuni pentru a accelera atat punerea in aplicare a legislatiei existente, cat si adoptarea serviciilor publice online care decurg din acestea.

a) Modernizarea administratiei publice cu ajutorul TIC, utilizand tehnologii-cheie de facilitare a digitalizarii

Administratiile publice moderne si eficiente trebuie sa asigure servicii rapide si de inalta calitate pentru cetateni si un mediu favorabil pentru intreprinderi, astfel cum se arata in cele mai recente analize anuale ale cresterii. Administratiile publice trebuie sa isi transforme serviciile administrative (back offices), sa regandeasca si sa reproiecteze procedurile si serviciile existente, precum si sa deschida accesul la datele si serviciile lor altor administratii si, in masura posibilului, intreprinderilor si societatii civile. In acest moment, chiar se desfasoara activitati pentru tranzitia catre achizitii publice electronice, utilizarea registrelor de contracte si semnaturile electronice, transmitere electronica de documente, facturare electronica etc.

b) Facilitarea mobilitatii transfrontaliere prin intermediul unor servicii publice digitale interoperabile

Piata unica a UE nu poate functiona in mod eficace fara servicii publice digitale transfrontaliere. Acestea faciliteaza accesul la piete, sporesc increderea in piata unica si stimuleaza concurenta in cadrul acesteia. Administratiile ar trebui sa ajute intreprinderile sa isi desfasoare activitatea economica online, peste granite, in cadrul pietei unice, sa simplifice accesul la informatii in conformitate cu dreptul comercial si dreptul societatilor comerciale al UE si sa le permita intreprinderilor sa inceapa cu usurinta o activitate economica, sa se extinda si sa desfasoare activitatea respectiva in alte state membre prin servicii publice electronice end-to-end.

Pentru a face progrese in ceea ce priveste aceste prioritati de politica, se propune o serie de actiuni concrete menite sa contribuie la crearea unor administratii publice transfrontaliere favorabile intreprinderilor si sa sprijine mobilitatea cetatenilor.

c) Facilitarea interactiunii digitale dintre administratii si cetateni/intreprinderi pentru servicii publice de inalta calitate

Noul mediu digital ofera posibilitatea unei mai bune interactiuni intre cetateni, intreprinderi si organizatii neguvernamentale, pe de o parte, si administratiile publice, pe de alta parte. Exista o legatura stransa intre competitivitate si serviciile publice de inalta calitate, acest tip de servicii influentand alegerea locurilor in care urmeaza sa se realizeze investitii. Din experientele recente reiese ca exista un potential promitator pentru furnizarea unor astfel de servicii publice de inalta calitate, printr-o mai mare implicare a intreprinderilor, a cetatenilor si a cercetatorilor in conceperea si furnizarea acestor servicii, precum si prin asigurarea unui feedback menit sa asigure imbunatatirea serviciilor, atunci cand este necesar. Aceasta abordare duce la o reducere si mai mare a birocratiei, la facilitarea utilizarii si la diminuarea costurilor de furnizare a serviciilor.

In plus, prin deschiderea accesului la datele si serviciile sectorului public si prin facilitarea reutilizarii acestora de catre terti, in conformitate cu principiul „credibilitate si securitate”, administratiile publice pot promova noi oportunitati in materie de cunoastere, crestere economica si creare de locuri de munca. Prin deschiderea accesului la datele lor, administratiile publice devin mai transparente, sporindu-si gradul de asumare a responsabilitatii si apropiindu-se mai mult de cetateni.

In afara de aceste servicii, o interfata foarte buna este site-ul primariei, care este actualizat si mentinut la un nivel bun de claritate si accesibilitate.

O problema care trebuie rezolvata rapid este cea a resursei umane care are nevoie de instruire si deschidere fata de noile modalitati de a face administratie. In acelasi timp este nevoie de un departament IT bine dimensionat la nevoile actuale si o infrastructura capabila de a sustine tehnic e-guvernarea locala.

Exemple de modalitati de realizare a directiilor de actiune

- "Comitetul cetatenesc". Pentru a se evita neconcordanța dintre măsurile aplicate și nevoile comunității, se poate înființa un comitet al cetățenilor destinat deciziilor politice. Implicarea lor poate lua forma unor chestionare pe care să le completeze și în baza cărora să se poată adopta decizii pertinente.
- Participarea în procesul decizional. Inovarea actului administrativ cuprinde și implicarea beneficiarilor finali în procesul decizional. Cooperarea poate porni de la identificarea comună a unor probleme sau provocări până la propunerea unor soluții în cadrul unor întâlniri de tipul brainstorming, dezbateri publice, grupuri de lucru etc.
- "Juratii comunității". Model de implicare civică, inspirat din sistemul juridic american în care un grup de "jurati", reprezentanți ai comunității poate adresa întrebări, solicita informații detaliate, formula obiecții la deciziile sau proiectele administrației.
- Grupuri organizate ale societății civile. Detinând cunoștințe și abilități, grupurile (în cazul nostru organizații neguvernamentale) pot oferi sprijin cetățenilor atunci când nici administrația centrală, nici cea locală nu o pot face. Ele constituie o punte de legătură între administrație și beneficiarii finali ai activității acesteia, respectiv cetățenii.
- Însușirea științelor sociale. Liderii de opinie, consilierii locali trebuie să primească educație socială, să fie instruiți pe teme de psihologie socială, economie, politologie. Acest lucru este posibil prin proiecte cu finanțare europeană destinate creșterii capacității administrative.
- Programe de educație civică. Destinate în special tinerei generații, programele de educație civică au menirea de a transmite copiilor sau tinerilor informații despre modul în care statul lucrează în comunitatea în care ei trăiesc, care sunt principalele

- procesele sociale sau mecanisme instituționale. În acest scop, organizațiile neguvernamentale pot coopera cu școlile, bibliotecile sau locuitorii (părinții copiilor).
- Managementul diversității. Unul dintre cele mai eficiente instrumente de stimulare a participării civile și a activităților creative în acest domeniu. Administrația va fi centrată pe respectarea diversității în societate, a egalității drepturilor diferitelor grupuri și în educarea cetățenilor și propriilor angajați, prin cursuri și seminarii, care să-i ajute să își desfășoare activitatea în lumina principiului egalității și al respectului pentru identitatea celuilalt.
 - Portalul activității creative a societății. Utilizarea potențialului creativ al cetățenilor se poate realiza prin dezvoltarea unui portal prin care cetățenii să-și poată prezenta propunerile, ideile sau comentariile referitoare la activitățile sau proiectele administrației. Oamenii pot fi motivați să se implice în procesul decizional de la nivel local prin promovarea / premiarea / implementarea celor mai bune idei, propuneri dintr-un an.
 - E-guvernare. Administrația modernizată înseamnă și digitalizare, posibilitatea derulării activității în sistem online (de la plata taxelor și impozitelor până la semnatura electronică, trimiterea de petiții via internet, organizare de referendumuri online sau chiar vot în sistem electronic). Este nevoie de o strategie coerentă de comunicare a avantajelor acestor noi tehnologii și de explicare a modului în care ele vor simplifica și asista munca funcționarilor. De asemenea, pe baza unei evaluări a impactului introducerii diverselor sisteme informatizate, ar trebui să existe o situație clară cu evoluția numărului de locuri de muncă afectate (detașate, modificate, desființate) pentru fiecare direcție sau serviciu.
 - Dotarea departamentului IT din cadrul Primăriei Insuratei cu resursele necesare (umane, financiare, tehnice) și dezvoltarea unei rețele corespunzătoare infrastructurii IT în tot orașul.
 - Crearea cadrului legislativ adecvat e-guvernării în sensul creșterii transparenței și a facilitării interacțiunii virtuale între cetățeni/firme/organizații și administrație, atât locală cât și centrală.

Provocarile implementării Strategiei de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 în orașul Insuratei. Se știe că administrația publică este un sistem destul de învechit, încorsetat în vechi obiceiuri și deprinderi care deja nu mai răspund nevoilor societății actuale. De aceea, prezenta Strategie este o provocare serioasă în egală măsură pentru politicieni, administrația publică, societatea civilă și mediile sociale, ea adresându-se fiecărei persoane din comunitate. Implementarea corectă și asumarea ODD prevăzute în Agenda 2030, ca și cooperarea între instituții pot transforma fiecare cetățean într-un beneficiar al noilor politici și al unui mod de viață mult îmbunătățit față de cel aparținând secolului trecut. Trecerea trebuie să fie făcută de la administrația sectorială, dispersată, organizată pe domenii de activitate la un mod inovativ de management public în care să existe nu doar o strânsă legătură între instituții și activități, ci și între obiectivele de pe termen mediu și lung și planificarea bugetară adecvată. Forma actuală de administrație, propusă spre schimbare, trebuie să aibă ca principal rezultat câștigarea încrederii cetățenilor în instituțiile statului, dorința lor de implicare și identificarea și aplicarea celor mai corecte și inovatoare politici sociale.

O condiție preliminară pentru implementarea prezentei Strategii o constituie asumarea persistenței și a răbdării cu care se va face schimbarea, ținând cont de faptul că rezultatele nu vor apărea imediat, iar majoritatea acțiunilor prevăzute în acest document implică schimbarea atitudinilor și a obiceiurilor tuturor cetățenilor. Societatea românească a experimentat schimbări de mentalitate în ultimii 30 de ani, de la schimbarea regimului comunist într-unul democratic, de la un stat izolat dincolo de Cortina de Fier la un Stat Membru NATO și al Uniunii Europene. Adaptabilitatea locuitorilor reprezintă punctul forte

in implementarea tuturor schimbarilor prevazute si intrarea intr-o noua etapa de dezvoltare locala si nationala.

Actuala Strategie este in sine o provocare serioasa, dat fiind contextul implementarii ei in conditiile crizei globale provocate de pandemia de coronavirus, scaderea PIB si a activitatii economice, cresterea datoriei publice, dar aceste aspecte ne obliga la adoptarea unor masuri si politici sustenabile, centrate pe prioritatile perioadei post-criza.

In acelasi timp, se stie ca o buna guvernare a sistemului public atrage dupa sine o satisfactie generala din partea cetatenilor. Odata ce individul isi achita datoria fiscala, asteptarile privind furnizarea de bunuri si servicii publice de calitate cresc.

Gradul de satisfactie al locuitorilor orasului Insuratei fata de serviciile administratiei publice (note acordate de la 1 la 10, unde 1 = foarte scazut, 10 = foarte ridicat)

- a) Accesul la servicii publice si infrastructura = 7,56
- b) Calitatea serviciilor publice = 7,34
- c) Increderea in institutiile publice = 8,46
- d) Multumirea fata de serviciile publice = 6,32,
- e) Multumirea fata de sistemul administrativ = 5,78
- f) Multumirea fata de guvernul central = 5,30
- g) Calitatea serviciilor de protectie a copilului = 7,61
- h) Calitatea locuintelor sociale = 6,36
- i) Calitatea sistemului de pensii = 5,46

Implementarea prin Planul de Dezvoltare

Strategia devine eficienta prin armonizarea prioritatilor de la toate nivelurile, precum si prin cooperarea tuturor partilor implicate in procesul de planificare, publice, private si civile. Planul de Dezvoltare, gandit pe termen mediu si lung, este suficient de flexibil pentru a se adapta la schimbarile care pot aparea, dar si ferm gandit pentru a trasa tendintele viitoare in conformitate cu nevoile comunitatii. Acest Plan trebuie construit in jurul a trei mari directii de actiune:

- a) Atragere de investitori – fara un sector privat dinamic si bine reprezentat, nu se poate vorbi de dezvoltare locala.
- b) Parteneriate – acestea pot contribui cu solutii la problemele cu care se confrunta administratia locala la un moment dat,
- c) Expertiza – administratia locala trebuie sa-si asume colaborarea cu experti foarte buni, fie instruindu-si propriii angajati, fie apeland la surse externe.

In acelasi timp, trebuie sa existe o legatura / concordanta intre prioritatile de dezvoltare si planificarea bugetara, in conformitate cu obiectivele pe termen lung ale orasului. Criza economica, migratia, limitarea finantelor publice intaresc nevoia de a gasi solutii inovative si eficiente, cum ar fi, de exemplu, utilizarea energiei regenerabile, implicarea societatii civile in procesul decizional, educatia pe tot parcursul vietii, toate ca posibile solutii pentru provocarile comunei din acest secol.

Exemple de proiecte ce se pot dezvolta in domeniul e-guvernarii:

- Instruirea angajatilor Primariei orasului Insuratei,
- Dezvoltarea infrastructurii IT a Primariei / Eficientizarea infrastructurii existente
- Adoptarea procedurilor interne la e-guvernare,
- Implementarea infrastructurii de comunicatii distribuite a localitatii,
- Informarea, educarea locuitorilor cu privire la modalitatile prin care pot accesa serviciilor Primariei prin intermediul internetului,
- Implementarea platformelor integrate, interoperabile si deschise de e-guvernare,
- Transparenta decizionala prin e-guvernare,
- Eficientizarea bugetelor de IT si crearea unei structuri autonome de IT

Programe de finantare pentru administratia publica:

Cel mai accesat Program in perioada 2014-2020 a **fost POCA, Programul Operational Capacitate Administrativa** care promoveaza crearea unei administratii publice moderne, capabila sa faciliteze dezvoltarea socio-economica, prin intermediul unor servicii publice competitive, investitii si reglementari de calitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020. Pentru a putea indeplini acest rol, administratia publica are nevoie de resurse umane competente si bine gestionate, un management eficient si transparent al utilizarii resurselor, o structura institutional-administrativa adecvata, precum si de proceduri clare, simple si predictibile de functionare. O astfel de administratie trebuie sa fie capabila sa ofere decidentilor politici instrumentele necesare fundamentarii si implementarii unor politici publice in interesul cetatenilor. Optimizarea administratiei este o conditie importanta pentru punerea in aplicare a oricarei schimbari structurale catre o crestere inteligenta, durabila si favorabila incluziunii.

Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Durabila a orasului Insuratei

Monitorizarea modului in care este implementata Strategia se poate face alaturi de partenerii sociali si reprezentantii societatii civile.

Consiliul Local Insuratei este cel care aproba Strategia prin Hotarare de Consiliu Local si, odata la doi ani, in primul si al treilea an de mandat, poate emite un Raport de Progres privind Implementarea Strategiei, in care se pot propune solutii sau modificari pentru acele aspecte din Strategia care nu au fost indeplinite. In acest fel, se demonstreaza faptul ca Strategia este un instrument de lucru viu, adaptabil si ajustabil permanent, pentru a se plia cate mai bine pe nevoile comunitatii careia ii este destinata. Monitorizarea se poate efectua plecandu-se de la principiul parteneriatului public-privat si pe cel al finantarii partilor direct implicate, statul, mediul privat si societatea civila. Strategia va contine o serie de indicatori cu rol semnificativ in masurarea rezultatelor (beneficiilor) obtinute in raport cu obiectivele pe termen lung. Indicatorii vor marca cele mai importante aspecte ale dezvoltarii, progresului obtinut, pentru a informa comunitatea locala intr-o maniera transparenta despre ceea ce s-a reusit sa se realizeze, permitand fiecarui cetatean sa participe la discutii in cunostinta de cauza, sa evalueze corectitudinea prioritatilor si masurilor alese, precum si sa realizeze conexiunea dintre rezultatele asteptate si responsabilitatea implementarii obiectivelor strategice.

V.2. Initiativa cetateneasca

Obligatiile juridice internationale ce le revin statelor implica crearea de catre acestea a conditiilor – economice, politice, sociale, culturale, juridice – care sa sprijine in mod activ competenta si capacitatea persoanelor de a se angaja, in mod individual sau in asociere cu alte persoane, in activitati civice.

Principiile drepturilor omului ce stau la baza relatiei dintre autoritațile publice si actorii societatii civile sunt:

- Participarea – Se recunoaste rolul societatii civile in societate, iar actorii societatii civile sunt liberi sa actioneze independent si sa sustina pozitii diferite de cele ale autoritatilor publice.
- Non-discriminarea – Toti actorii societatii civile sunt invitati si abilitati sa participe la viata publica, fara niciun fel de discriminare.
- Demnitatea – Autoritatile publice si actorii societatii civile urmaresc scopul comun de a imbunatati viata, jucand in acelasi timp diferite roluri. Respectul reciproc este crucial in aceasta relatie.

- Transparența și responsabilitatea – A acționa în interesul public înseamnă deschidere, responsabilitate, claritate, transparență și răspundere din partea funcționarilor publici. Este vorba, de asemenea, de transparență și responsabilizare și față de publicul larg.

Condițiile esențiale ce stau la baza unei bune practici:

Mediu politic și public favorabil – Mediu politic și public ce pune în valoare și încurajează contribuția civică. În practică, instituțiile și funcționarii publici răspund actorilor societății civile în interacțiunea lor obișnuită.

Mediu de reglementare stimulant – Legislația, regulile și practicile administrative sunt conforme standardelor internaționale și activităților de protecție a societății civile. În acest cadru sunt integrate atât accesul la justiție al actorilor societății civile, instituțiilor naționale independente și eficiente în domeniul drepturilor omului, cât și accesul la mecanismele internaționale privind drepturile omului. Existența unor legi și politici rezonabile este vitală, însă acestea vor rămâne ineficiente dacă nu sunt implementate în mod corespunzător.

Libera circulație a informației – Accesul gratuit la idei, date, rapoarte, inițiative și decizii pentru a permite societății civile să constientizeze și să se informeze despre problemele în domeniu, să determine preocupările, să se angajeze în mod constructiv și să contribuie la soluționarea acestora.

Sprijin și resurse pe termen lung – Măsuri pentru crearea capacităților persoanelor marginalizate și asigurarea accesului la resurse, la locurile de reuniune și la tehnologii.

Spații comune pentru dialog și colaborare – A asigura un local destinat societății civile în procesul decizional.

Standardele juridice internaționale cu privire la activitatea societății civile

Un mediu sigur și propice pentru activitatea societății civile trebuie sprijinit de un cadru juridic național solid, având la bază legislația internațională privind drepturile omului.

Libertatea de exprimare, de asociere, de întrunire pașnică și dreptul de a participa la viața publică sunt drepturi ce le permit oamenilor să se mobilizeze pentru schimbări pozitive. Orice persoană, în mod individual sau în asociere cu alte persoane, ar trebui să se bucure de aceste drepturi esențiale pentru activitatea civică.

Cele mai multe instrumente internaționale de bază privind drepturile omului includ dispoziții ce țin direct de protecția libertăților publice și se referă toate la principiul nediscriminării:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului (articolele 19, 20, 21);
- Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, de întrunire pașnică și asociere, precum și participarea la viața publică (articolele 19, 21, 22, 25);
- Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale prevede dreptul de a forma sau de a face parte dintr-un sindicat și de a participa la viața culturală (articolele 8, 15);
- Convenția cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor prevede dreptul femeilor de a participa la viața politică, economică și culturală (articolul 3);
- Convenția internațională privind eliminarea discriminării rasiale interzice discriminarea în ceea ce privește modul de exprimare, întrunire și asociere, și în conducerea vieții publice (articolul 5);
- Convenția cu privire la drepturile copilului prevede libertatea de exprimare, de asociere și de întrunire pașnică (articolele 13, 15);

- Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități garantează dreptul la libertatea de opinie și de exprimare, precum și accesul la informație, participarea la viața politică și publică, precum și la viața culturală (articolele 21, 29, 30);
- Convenția internațională pentru protecția tuturor persoanelor contra disparițiilor forțate prevede dreptul de a forma și participa liber în organizațiile și asociațiile, ce caută să stabilească circumstanțele disparițiilor forțate și soarta persoanelor dispărute, și să acorde asistența victimelor disparițiilor forțate (articolul 24);
- Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora prevede dreptul de asociere (articolul 26).

Libertățile de exprimare, de asociere și de întrunire pasnică și dreptul de a participa la viața publică servesc ca mijloc de exercitare a multor altor drepturi civile, culturale, economice, politice și sociale. Acestea abilitează femeile, bărbații și copiii să se angajeze în activități ce vizează schimbări pozitive în sanul societății.

- a) Libertatea de exprimare. Libertatea de exprimare include dreptul de a căuta, primi și răspândi informații și idei de orice gen. Este vorba de informații și idei din discursuri politice și religioase, ce țin de viața publică, de drepturile omului, precum și de viața culturală și artistică. Domeniul de aplicare cuprinde exprimarea unor idei ce pot fi considerate ca profund ofensatoare, sub rezerva unor limitări (de ex., a se vedea Planul de acțiune de la Rabat privind interzicerea instigării la ura națională, rasială sau religioasă, ce constituie o incitare la discriminare, ostilitate sau violență, 05 octombrie 2012). Orice formă de exprimare și mijloacele de diseminare a informațiilor astfel exprimate sunt protejate: limbajul vorbit, scris și cel al semnelor, precum și exprimarea non-verbală prin imagini și obiecte de artă. Exprimarea ideilor și informațiilor este posibilă prin cărți, ziare, broșuri, postere, desene animate, bannere, haine și fapte de drept. Aceasta include orice mijloc de exprimare audiovizual, precum și electronic și bazat pe internet.
- b) Libertatea de asociere. Aceasta se referă la orice grup de persoane sau entități care, în mod colectiv, acționează, exprimă, promovează, urmăresc sau apără interese comune. Exemple de libertate de asociere include aderarea și participarea – sau alegerea de a nu participa – în cadrul unor organizații ale societății civile, cluburi, cooperative, ONG-uri, asociații religioase, partide politice, sindicate, fundații sau asociații on-line. „Capacitatea de a căuta, securiza și utiliza resurse este esențială pentru existența și funcționarea eficientă a oricărei asociații, indiferent de dimensiunea acesteia. Dreptul la libertatea de asociere include dreptul de a căuta, primi și folosi resurse – umane, materiale și financiare – din surse interne, externe și internaționale” (A/HRC/23/39, alin. 8).
- c) Libertatea de întrunire pasnică. O întrunire pasnică este o adunare temporară, non-violentă într-un spațiu privat sau public într-un anumit scop. Aceasta include demonstrații, greve, procesiuni, mitinguri sau greve cu ocupare de local.
- d) Dreptul de a participa la viața publică. Gestionarea vieții publice este un concept larg ce se referă la exercitarea puterii politice, în special la exercitarea puterii legislative, executive și administrative. Acesta acoperă toate aspectele legate de administrația publică și formularea și implementarea politicii la nivel internațional, național, regional și local. Participarea poate avea loc prin intermediul unor reprezentanți liber alesi sau direct, prin aprobarea sau modificarea constituției, elaborarea legislației și dezvoltarea unor politici, printr-un proces decizional asupra unor aspect publice în cadrul unui referendum, participarea la adunări a poporului cu factori de decizie cu privire la anumite probleme de nivel local. Dreptul la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a constitui și adera la organizații și asociații implicate în viața politică și publică, este esențial pentru exercitarea dreptului de a participa la viața publică.

- e) Non-discriminare. Toate drepturile de mai sus sunt garantate pentru toate persoanele, fara a face vreo deosebire de orice gen, cum ar fi rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opiniile politice sau de altfel, identitatea de gen, originea sociala sau nationala, bunurile materiale, statutul la nastere sau orice alt statut.. Aceste drepturi se aplica femeilor, copiilor, popoarelor indigene, persoanelor cu dizabilitati, persoanelor aparținand grupurilor minoritare sau grupurilor cu risc de marginalizare sau excludere, inclusiv victimelor discriminarii pe motiv de orientare sexuala a acestora si identitate de gen; apatrizilor, refugiaților sau migrantilor, precum si asociatiilor, inclusiv grupurilor neinregistrate.

Aceste standarde internationale se aplica in toate ramurile statului: executiva, legislativa si judecatoreasca; altor autoritati publice sau guvernamentale, la orice nivel – national, regional sau local. Statul, de asemenea, trebuie sa protejeze persoanele de acte comise de persoane private sau entitati ce ar submina dreptul la aceste libertati. Statul are responsabilitatea primordiala de a promova si proteja exercitarea acestor drepturi.

Libertatile de exprimare, de asociere si de intrunire pasnica cuprind sarcini si responsabilitati speciale, prin urmare, exercitarea acestora poate fi subiect al anumitor limitari. Orice restrictii trebuie sa fie prevazute de lege si trebuie sa fie inerente pentru respectarea drepturilor sau a reputatiei altor persoane, sau pentru protectia securitatii nationale sau a ordinii publice, sau a sanatatii publice, sau a moravurilor. Aceste motive nu pot fi invocate ca justificare pentru subminarea oricarei sustineri a democratiei bazate pe pluripartidism, principii democratice si a drepturilor omului.

„Niciunul dintre noi, in parte, nici guvernele nu detin toate faptele, cele mai bune idei sau nu cunosc toate motivele, ce stau la baza problemelor, pe care incercam sa le rezolvam. Putem doar beneficia de intelegciunea colectiva. Prin urmare, este important sa auzim toate partile, mai ales persoanele marginalizate, inainte de a lua o decizie. De exemplu, Comitetul pentru Drepturile Omului aduna informatii dintr-o gama larga de surse: Guvernele propriu-zise, Organizatia Națiunilor Unite, societatea civila. Aceasta contribuie la elaborarea observatiilor si recomandarilor noastre finale, care contureaza masurile practice, pe care urmeaza sa le intreprinda guvernele pentru armonizarea legislatiei si practicilor cu obligatiile lor prevazute de tratatele privind drepturile omului pe care le-au ratificat”. - Profesorul Sir Nigel Rodley, Presedinte, Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, octombrie 2014

Contributia parteneriatelor la dezvoltarea locala

Elementul central al dezvoltarii societatii civile il constituie parteneriatele, stabilite atat la nivel local, cat si national sau European. Schimbul de know-how si proiectele comune duc la schimbare de mentalitati si tipare comportamentale, precum si la insusirea unui mod deschis de implicare cetateneasca in administrarea propriei comunitati. Totodata, se pot identifica oportunitati si se pot stabili tipuri noi de parteneriate cu diferiti actori, organizatii neguvernamentale, institutii de cercetare, investitori, mediul antreprenorial etc, care duc invariabil la obtinerea unor rezultate palpabile cu impactul asteptat.

Parteneriatele reprezinta o buna ocazie de promovare a propriilor interese locale in context international astfel incat sa atraga expertiza si finantare. Ele pot imbraca diferite forme, de la parteneriate incheiate la nivel regional, national sau European, pana la actiuni comune cu entitati private care au ca scop indeplinirea obiectivelor de dezvoltare stabilite.

Viziunea curajoasa a acestei Strategii consta in hotararea de a aduce alaturi parteneri cu competente diferite si expertiza solida pentru a contribui la planul de dezvoltare a orasului Insuratei. Subiecte sensibile precum schimbarile climatice, energia regenerabila, asigurarea hranei si a sanatatii populatiei pot primi solutii prin cooperarea cu institutii ale statului, dar si cu investitori, institutii financiare, fundatii, organizatii etc. Acest lucru ar

reprezenta un bun punct de pornire in asigurarea asistentei oferite in procesul de dezvoltare prin mobilizarea competentelor, a retelelor de profesionisti si a finantarii private. In acelasi timp, parteneriatele stabilite pe plan local pot reprezenta prototipuri de parteneriate incheiate la nivel national sau european, pastrandu-se valorile si obiectivele locale.

Rolul societatii civile este pe deplin recunoscut pe plan national si international, promovandu-se transformarea diversitatii intr-o oportunitate de dezvoltare locala. In acelasi timp, diversitatea se poate transforma in discriminare pe diferite criterii, de aceea rolul societatii civile este important in promovarea principiului Agendei 2030 "nu lasam pe nimeni in urma".

Organizatiile de tineret sunt un vector de dezvoltare locala, intrucat ele au capacitatea de a oferi lideri implicati in viata comunitatii, cu viziune si grad ridicat de adaptabilitate la noile conditii socio-economice.

Tinerii sunt o resursa importanta de valori si competente, ca si femeile si preotul comunitatii care pot oferi principii si valori precum comunicarea, dialogul bazat pe non-violenta, pacea si reconcilierea.

De aceea, se pot derula proiecte care sa promoveze specificul local, sa stimuleze dezvoltarea si initiativa locala si sa transforme societatea civila intr-un instrument important de progress. Astfel, locuitorii orasului Insuratei se pot organiza in diferite grupuri de lucru din care sa faca parte si reprezentanti din alte medii, pentru a identifica si propune solutii si metode de obtinere a dezvoltarii locale. Incurajarea creativitatii acestor grupuri va duce invariabil la dezvoltarea unui sector asociativ, filantropic si de voluntariat in domenii precum dezvoltarea economica, mediul inconjurator, cultura, incluziunea sociala sau democratia locala. Sentimentul apartenentei la comunitate, prin implicare si actiune poate transforma fiecare membru al comunitatii in factor de crestere. Pentru ca intregul potential intelectual si creator al unei persoane sa duca la dezvoltarea unei economii inovative si competitive, modelul economic cunoscut pana acum trebuie sa fie schimbat. Trebuie pus accentul pe promovarea initiativei personale si a antreprenoriatului, pe transferul de cunostinte si monetizarea ideilor inovatoare, astfel incat fiecare locuitor al orasului Insuratei sa poata deveni un promotor de idei, solutii pentru o economie adaptata noilor realitati.

Tendintele actuale ale economiei globale indica o serie de tari aflate in curs de dezvoltare care devin competitori seriosi economiilor stabile prin forta de munca ieftina si investitiile in tehnologie si expertiza. De aceea, trebuie identificat un model economic rentabil, care sa poata concura cu pietele asiatice, de exemplu. Iar acest lucru nu se poate face decat prin incurajarea liberei initiative, a antreprenoriatului creator si a implicarii personale in dezvoltarea comunitatii din care face parte fiecare persoana. Este demonstrat ca tarile competitive sunt cele cu capital uman scump, adica oamenii cu idei, experienta si motivatie devin vectori de crestere locala si regionala. In acelasi timp, inovarea, crearea nu sunt rezultatul efortului unei singure persoane, ci al cooperarii, deschiderii fata de alte opinii, expertizei. Oamenii participa la activitati creatoare utilizandu-si fiecare abilitatile si perspectivele personale asupra respectivelor realitati. Este nevoie de dezvoltarea unei culturi a cooperarii, prin aparitia platformelor comune de lucru in administratia locala, educatie sau cultura.

Situatia actuala din orasul Insuratei

In acest moment nu sunt detinute date suficiente pentru a stabili relevanta organizatiilor civile si filantropice din orasul Insuratei. Activitati filantropice si de voluntariat se deruleaza de catre Biserica sau scoala, alaturi de cativa parteneri locali sau regionali. Tocmai de aceea este necesara dezvoltarea sectorului nonprofit, atat datorita impactului pozitiv in societate, cat si a influentei economice asupra intregii comunitati. In acest scop, pentru

urmatorii ani, a fost aprobat proiectul ce consta in "Construirea unui centru cultural pentru tineret in orasul Insuratei, jud. Braila", proiect propus a se derula cu finantare europeana. Atentia acordata tinerilor este explicata si prin existenta ansamblului de dansuri populare "Museteanca" ce reprezinta cu succes orasul la festivalurile interne si internationale de floclo. Astfel, prin construirea acestui centru, alaturi de Casa de cultura, tinerii din oras au posibilitatea de a utiliza spatii destinate activitatilor specifice varstei lor, dar si de socializare, generare de proiecte alaturi de alti parteneri, informare si educare in afara scolii.

Analiza SWOT a sectorului ONG-urilor in orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Dinamica accentuata a sectorului, atat din punct de vedere al numarului de organizatii infiintate, cat si al domeniilor acoperite, -Calitate crescanda a serviciilor oferite de catre organizatii, prin cooptarea profesionistilor cu experienta nationala si internationala, -Grad mare de creativitate in identificarea solutiilor la problemele comitatii -Existenta unui numar crescand de programe de finantare pentru societatea civila 	<ul style="list-style-type: none"> -Desi proiectele sunt generoase, impactul creat de ele este relativ restrans, organizatiile adresandu-se unui numar mic de beneficiari, incercand sa ofere solutii pentru probleme punctuale, -Incapacitatea organizatiilor de a dezvolta proiecte si programe in mod holistic, care sa realizeze interconectarea de comunitati, -Instabilitatea membrilor organizatiilor, care nu reusesc sa ofere coeziune
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> -Deschiderea spre nou si informatiile de ultima ora determina din ce in ce mai multe persoane, in special tineri, sa se implice in problemele comunitatii, -Schimbarea comportamentului oamenilor, care sunt mult mai deschisi si toleranti fata de schimbarile din comunitate 	<ul style="list-style-type: none"> -Mediatizare insuficienta a initiativelor din domeniul voluntariatului si filantropiei, -Discrepanta intre costuri si rezultate (mediu de finantare cu fluctuatii mari), - Insuficienta cunoastere a rolului ONG-urilor

Activitati filantropice

Din ce in ce mai multe organizatii se implica in activitati filantropice, sustinand financiar proiecte cu impact social, de regula initiative punctuale, pe termen scurt, existand insa si practici de implicare pe termen lung si in parteneriate care pot fi extinse si in viitor. Proiectele propuse a fi dezvoltate vor avea un dublu scop, pe de o parte educarea populatiei in spiritul filantropiei, iar pe de alta parte, rezolvarea unor nevoi ale beneficiarilor carora le sunt pregatite.

Exista si companii care finanteaza diferite proiecte cu impact in comunitate, astfel de parteneriate public-private intalnindu-se din ce in ce mai des in peisajul social.

Comunitate si societate civila

In functie de specificul lor, organizatiile nonprofit pot oferi servicii unor anumite grupuri de beneficiari, pot proteja si promova interesele propriilor membri (aici incluzandu-se organizatiile minoritatilor etnice, de exemplu), in timp ce alte organizatii aduc in prim-plan politicile publice, promovand un cadru de dezvoltare comunitara transparent si progresist. Locuitorii orasului Insuratei, in special tinerii, pot fi antrenati in activitati de voluntariat sau filantropice, raspunzand nevoilor comunitatii, intrucat exista inca disponibilitate de implicare ce, din pacate, nu este urmata de o actiune concreta.. Dar si persoanele in varsta reprezinta o resursa viabila pentru organizatii, pentru ca ele manifesta deschidere catre participarea civica. Conform unui studiu realizat la nivel national (Achimescu, 2013), cea mai mare deschidere catre participarea civica o prezinta persoanele de varsta medie, cu studii superioare, cu identitate europeana, cu multe contacte sociale, cu nivel ridicat de toleranta si consumatoare de media si internet.

Prin participarea la diferite actiuni cu impact comunitar, oamenii au posibilitatea de a-si exprima cat mai liber valorile fata de mediul in care traiesc, identifica solutii si idei, iar comunitatile, ca intreg, se mobilizeaza exemplar.

Prin activitatile derulate, proiectele propuse si rezultatele obtinute, se poate afirma ca organizatiile nonprofit contribuie din plin la coeziunea grupurilor, a comunitatilor, oferind oamenilor oportunitatea de a-si descoperi interese comune, hobby-uri sau practici.

Programele europene precum "Tineret in actiune", "Europa pentru cetateni" finantate prin **Fondul Social European** sunt instrumente viabile de dezvoltare a initiativei cetatenesti in localitate.

Exemple de actiuni si proiecte care se pot desfasura in orasul Insuratei in perioada 2021-2027

1. Dezvoltarea diferitelor forme asociative (organizatii, fundatii, asociatii) in oras, pornind de la grupuri de initiativa deja existente sau domenii / zone ale orasului inca neacoperite,
2. Stabilirea diferitelor forme de parteneriat intre organizatii avand ca principal scop remedierea unor probleme punctuale sau comunitare intr-o maniera holistica,
3. Promovarea comunicarii si transparenteii intre organizatii si comunitate, prin platforme electronice de comunicare,
4. Oferirea de educatie cetateneasca locuitorilor comunei prin cursuri, seminarii, activitati integrate in care sa fie implicati locuitori apartinand unor diferite categorii de varsta si educatie,
5. Crearea de parteneriate intre administratia locala si organizatii pentru solutionarea unor probleme la nivel local,
6. Accesul resurselor umane din organizatii (inclusiv voluntarii) la sisteme de instruire oferite de organisme cu expertiza in domeniu,

ECONOMIE LOCALA

V.3 Impactul economic al pandemiei de COVID-19, 2020

Criza sanitara cauzata de pandemia de coronavirus, desi afecteaza societatea si piata muncii pentru urmatorii ani, poate fi privita ca o oportunitate pentru schimbari ireversibile. In prezent, afecteaza modul de lucru cunoscut, a dus la cresterea somajului, la scaderea veniturilor populatiei, pierderea sigurantei locului de munca si amplificarea fenomenului saraciei si inechitatii sociale.

Natura unica a crizei COVID-19 a dus la comparatia cu starea de razboi din cauza pierderilor de vieti omenesti, a starii de carantina si a recesiunii economice. Desi se fac analize si pronosticuri asupra efectelor contractiei economice, inca exista incertitudini in aceasta privinta deoarece nu exista informatii concrete privind deciziile politice care se vor lua la nivel local si international, nu se cunoaste evolutia pandemiei si nu se stie data cand va aparea un vaccin. Organismele internationale incep sa afirme din ce in ce mai clar ca se prefigureaza o recesiune economica mai grava decat cea din anii 30 din secolul trecut, economia UE contractandu-se cu 8,3% in 2020, cu o crestere de 5,8% in 2021. Totusi, aceste efecte vor diferi de la o regiune la alta sau de la un domeniu la altul, asa cum si revenirea economica va fi inegala.

Un exemplu in acest sens il constituie sectorul medical unde cheltuielile au crescut semnificativ in toate tarile ca urmare a eforturilor guvernelor de a imbunatati capacitatea de diagnosticare si tratament al bolnavilor de COVID-19. Intr-o mare masura au fost afectate si companiile manufacturiere, unde munca fizica a angajatilor nu s-a putut face din alta parte, iar productia a stagnat sau chiar s-a inchis (de ex. Industria componentelor

pentru automobile fabricate in companii internationale, industria confectiilor etc) Cele mai putin afectate par sa fie companiile din sectorul IT care chiar si-au marit veniturile pe toata perioada crizei si carantinei, intrucat au crescut vanzarile de servicii si produse digitale (videoconferinte, scoala online, jocuri online, comert digital, digitalizarea administratiei publice).

Organizatia Internationala a Muncii semnalizeaza impactul pe care criza actuala il are asupra **cantitatii** locurilor de munca (prin cresterea somajului), a **calitatii** locurilor de munca (prin scaderea salariilor si acces limitat la protectie sociala), precum si asupra **grupurilor vulnerabile**.

Toate tarile au inceput sa introduca sau sa extinda masuri destinate sprijinirii companiilor si angajatilor in egala masura, recurgand la diferite programe care sa pregateasca contracararea viitoarei crize.

Exemple de masuri intreprinse:

a) Scurtarea timpului de lucru – permite companiilor sa reduca numarul de ore lucrate pentru a-si pastra totusi capacitatea de plata a angajatilor. Conform datelor inregistrate, la sfarsitul lunii aprilie 2020, in Uniunea Europeana fusesera deja depuse aproximativ 42 de milioane cereri pentru acest program.

b) Protectia sociala – reprezinta o parte indispensabila a politicii de raspuns la criza economica, intrucat stabilizeaza economia prin sprijinirea locurilor de munca. In acelasi timp, grupurile vulnerabile financiar (familii monoparentale, tineri, familii cu venituri scazute, parinti care se confrunta cu probleme cauzate de inchiderea scolilor) pot primi plati pe loc, in timp ce concediile medicale vor fi extinse pentru a impiedica raspandirea virusului, pentru a asigura stabilitatea financiara pentru cei care se afla in carantina si care nu pot lucra de acasa. Un alt element de luat in calcul il reprezinta perioadele de asteptare care trebuie sa fie sustinute financiar (de exemplu, pana la aflarea rezultatelor testelor).

c) Acoperire financiara pentru angajatii "non-standard" – aceasta masura se poate aplica acelor angajati care se afla in risc de pierdere a veniturilor si care nu sunt reprezentati de syndicate. Este vorba de angajatii din acele domenii vulnerabile afectate de criza economica (turism, constructii, retail, HoreCa, PFA) si carora li se pot oferi masuri de protectie sociala precum plata concediilor medicale, asistenta sociala si ajutor de somaj.

d) Fondul de Ajustare la Globalizare – este masura Uniunii Europene de asistenta financiara oferita afacerilor si regiunilor cele mai afectate de pandemie, dar si de globalizarea comertului, oferind cursuri de calificare si recalificare pentru angajati, alocatii pentru cautarea unui loc de munca, stimulente de creare de locuri de munca pentru angajatori, alocatii de mobilitate, sau alocatii de formare sau de subzistenta (inclusiv alocatii pentru ingrijitori).

Este din ce in ce mai evident faptul ca aceasta pandemie duce la o "alta normalitate" reprezentata de accelerarea mediului virtual. Dupa socul creat de acest virus asupra vietii tuturor locuitorilor planetei, distantarea sociala impusa a dus la noi modalitati de lucru de la distanta prin intermediul internetului, de a colabora prin platforme online, de a concepe noi strategii de vanzare in online, de a oferi produse si servicii si chiar de a identifica noi modalitati de a face administratie publica online. In timp ce unele solutii de adaptare la contextul creat de coronavirus par a fi pe termen scurt, implementarea rapida a noilor tehnologii poate duce la un nou mod de viata pe termen lung si la schimbari in ceea ce priveste productivitatea muncii, chiar si de la distanta. Utilizarea progresiva a tehnologiilor digitale, chiar daca intr-un ritm mai lent la inceput, a dus deja la cererea pe piata muncii a celor care detin noi abilitati si cunostinte care sa raspunda nevoilor contextului actual. Acest lucru se intampla in detrimentul locurilor de munca unde se deruleaza activitati repetitive, manufacturiere, bazate pe cateva abilitati. Prin urmare, atat afacerile, cat si

mediul educational au inceput deja sa ofere online cursuri, seminarii, traininguri, pregatind momentul in care aceste lucruri se pot face exclusiv cu distantare fizica.

Pandemia de COVID-19 a demonstrat importanta investirii in "capital" imaterial, in cunostinte si mijloace tehnice digitale, pentru a se putea trece cu succes peste astfel de provocari. Acest "capital" imaterial include competente economice precum brandingul (publicitatea si studiul de piata), investirea in expertiza si instruirea capitalului uman, precum si redefinirea capitalului organizational care trebuie sa fie suficient de flexibil pentru a se adapta la noul tip de piata. Acest lucru se traduce prin promovarea conceptului de "companie / organizatie rezistenta la situatii de disconfort" prin creativitate, experimentarea noilor solutii, colaborare si gandire critica.

Oportunitatile create de COVID-19

Dincolo de lupta pentru supravietuire in perioada pandemiei si de dupa aceasta, trebuie identificate oportunitatile care pot schimba in bine societatea, prin "reinventarea" care sa duca la crearea de plusvaloare (noi bunuri si servicii, noi modele de business, noi canale de distributie si comunicare, noi abilitati insusite de catre angajati).

In perioada imediat urmatoare, un rol important il au cercetarea si inovatia ca motor de stimulare a productivitatii, intrucat ele creeaza noi tehnologii si idei, sau le reconfigureaza pe cele deja existente pentru schimbarea fundamentala a modului in care functioneaza businessul actual. Acest lucru va avea un efect pozitiv asupra competitivitatii companiilor, regiunilor sau economiilor, cercetarea si inovarea contribuind deja la cresterea productivitatii muncii in doua treimi din statele Uniunii europene, conform statisticilor.

Chiar daca a scazut numarul de startup-uri nou infiintate sau deja existente din cauza pandemiei, se prefigureaza o crestere a veniturilor in sfera activitatilor de tip Business-to-Customer, orientate spre client, in loc de Business-to-Business, afectate de restrictiile de mobilitate.

In alta ordine de idei, se poate spune ca aceasta criza provocata de pandemia de COVID-19 are un efect benefic si asupra mediului inconjurator. Incalzirea globala a dus la aparitia virusurilor si microbilor care au inceput sa migreze in diferite parti prin circulatia oamenilor si a marfurilor. De aceea, este foarte importanta gasirea unor mijloace de a combate aceste doua inconveniente. Pandemia a adus cateva imbunatatiri pe termen scurt asupra mediului inconjurator, intrucat starea de carantina, izolarea au facut ca nivelul de poluare si cel a gazelor de sera sa scada simtitor. In luna aprilie a anului 2020, nivelul emisiilor de CO₂ a fost mai scazut cu 17% fata de cel din aceeaasi perioada a anului 2019, cu o scadere de aproape 50% a impactului provocat de transportul terestru.

Schimbarea brusca si radicala a vietii normale a dus la oprirea multor practici sociale care faceau parte deja din natura umana, iar adaptarea la noile conditii si invatarea necesita eforturi considerabile din partea tuturor care pot reprezenta baza unor schimbari la nivel mai larg, in domenii diferite precum igiena, asigurarea hranei, mobilitatea, utilizarea apei, munca si ingrijirea celorlalti din cadrul familiei.

Cercetarea si inovarea sunt principalii stimulentii ai transformarii digitale si ecologice a societatii noastre, determinand eliminarea emisiilor de carbon si atragand dupa sine economia circulara. Fiecare transformare a intregului sistem produce consecinte asupra politicilor publice care devin din ce in ce mai constiente de necesitatea identificarii unor solutii pe termen lung mai degraba decat incercarea de a rezolva urgentele de moment. Noile programe de revigorare economica vor duce la transformari radicale ale tuturor sectoarelor de activitate, atentia trecand spre strategii de reducere a emisiilor de carbon si de dezvoltare sustenabila. Acum este momentul sa fie promovate domenii precum eo-designul, durabilitatea sau reducerea deseurilor. Pentru depasirea crizei de coronavirus, parteneriatele public-private create pentru atingerea unor obiective pe termen lung vor fi de preferat in locul masurilor de salvare gandite pe termen scurt.

Actiunile intreprinse in aceasta perioada vor fi centrate pe construirea unui sistem bine structurat de rezistenta la astfel de amenintari pe termen lung. In primul rand, ca raspuns la pandemie, este de importanta vitala a se investi in sistemele de sanatate nationale pentru a le face mai pregatite si capabile de raspuns rapid in baza celor mai recente descoperiri stiintifice. In al doilea rand, programele de revigorare economica trebuie sa includa masuri de sprijin pentru companiile care, pastrandu-si activitatea si angajatii, au fost afectate de pandemie sau care investesc in digitalizare si instruire.

In mijlocul crizei sanitare si al recesiunii economice care deriva din prima, planurile de redresare economica vor sprijini schimbarile care vor avea loc prin investitii in oameni, mediu si economie bazata pe emisii reduse de CO₂. Acest lucru va duce la imbunatatirea sistemului sanitar, precum si la o regandire a intregului lant alimentar din lume.

Prioritati si directii de actiune pe termen lung

a) Inovarea orientata spre consumator

Experienta globala arata ca aproximativ 73% din inovatiile industriale nu se transforma in produse de succes deoarece nu sunt centrate pe utilizator, chiar daca sunt deosebite din punct de vedere al inovarii. Prin urmare, este necesara crearea unui sistem de cercetare si inovare bazat pe utilizator / consumator, prin intelegerea nevoilor acestuia. Numarul mare de utilizatori duce, invariabil, si la imbunatatirea serviciilor si produselor.

b) Exerciitiul inovatiei deschise

In economia moderna, rolul institutiilor de educatie superioara sau de cercetare devine mai important daca activitatea de cercetare si inovare depaseste spatiul de laborator si se orienteaza spre cooperarea cu intreprinderi sau persoane care pot oferi solutii, idei, expertiza ce pot deveni un alt model inovator de business.

c) Antreprenoriat inovativ

Globalizarea poate fi privita ca o oportunitate pentru antreprenori de a-si incepe sau stabili afacerile in acele orase si tari care le ofera conditiile optime pentru dezvoltarea afacerilor lor. Se stie ca antreprenoriatul este forta inovatoare a economiei, intrucat ofera posibilitatea fiecaruia de a-si gasi propria cale spre dezvoltare, tocmai de aceea posibilitatile de sprijin ale partenerilor sociali sau ale ONG-urilor ar trebui mai mult folosite (clusterelor, incubatoarele de afaceri, centrele de competenta sau sistemul de mentorat in afaceri).

d) Cultura activitatii creative

Activitatea creativa nu este doar un fenomen individual, ci social, presupunand schimburi de idei si experiente care sa duca la imbunatatirea vietii. Creativitatea trebuie folosita atat in viata profesionala, cat si in cea personala, manifestandu-se in idei noi, dar si deschidere fata de nou. In mediul economic, cultura activitatii creative promoveaza implicarea antreprenorilor in dialog social, dezvoltarea unor noi abilitati, crearea mediului propice acestor activitati, atragerea investitiilor si dezvoltarea exporturilor, utilizarea cadrului si mecanismelor institucionale adecvate.

Pentru aceste directii de actiune pe termen lung, s-au putut identifica si cateva posibile modalitati de a le implementa:

- a) Cooperarea cu cercetatori si organizatii,
- b) Internationalizarea activitatii de cercetare,
- c) Programul de dezvoltare a clusterelor
- d) Achizitia de software
- e) Intarirea competitivitatii internationale a institutiilor de cercetare,
- f) Inovarea programului de achizitii,

- g) Educatie creativa
- h) Crearea "bancilor de idei",
- i) Garantii oferite inovarii sub forma de cupoane, sprijin financiar etc

V. 3. Agricultura

Strategia Romaniei in domeniul agriculturii

Sectorul agricol si zonele rurale ale UE sunt esentiale pentru bunastarea cetatenilor europeni. Agricultura si industria noastra alimentara fac din UE unul dintre cei mai importanti producatori de alimente si garanti ai securitatii alimentare din lume, furnizand, de asemenea, milioane de locuri de munca pentru cetatenii europeni.

Fermierii din UE sunt si primii gardieni ai mediului natural, intrucat se ocupa de resursele naturale pe 48 % din terenurile UE; acestora li se adauga silvicultorii, cu un procent suplimentar de 40 %. Zonele rurale ale UE sunt gazdele unor sectoare inovatoare cum ar fi bioeconomia. In plus, zonele rurale reprezinta baze importante pentru recreere si turism. Insa pe masura ce temperaturile continua sa creasca, iar mediul natural continua sa se degradeze, fermierii si silvicultorii sunt cel mai direct afectati.

Agricultura UE a inregistrat progrese reale in ceea ce priveste clima si mediul inconjurator, reducand, incepand din 1990, emisiile de gaze cu efect de sera cu 20 %, iar nivelurile de nitrati din rauri cu 17,7 %. Cu toate acestea, provocarile identificate sunt in continuare valabile. Daca dorim sa ne modernizam economia, sa ne protejam mediul si sa amelioram calitatea produselor noastre alimentare, dezechilibrele din lantul alimentar trebuie corectate, de la agricultura si pescuit si pana la industria produselor alimentare si a bauturilor, la transport, la distributie si la consum.

Obiectivele de dezvoltare durabila arata calea de urmat. Se estimeaza ca un sistem mondial alimentar si agricol care s-ar conforma ODD ar putea crea noi valori economice de peste 1,8 mii de miliarde EUR pana in 2030. Acesta ar putea oferi produse alimentare nutritive si la preturi abordabile unei populatii mondiale in crestere, ar genera venituri mai mari, ar contribui la refacerea padurilor, a resurselor de apa dulce si a ecosistemelor si ar fi mai rezilient la riscurile legate de schimbarile climatice. Se estimeaza ca practicile durabile de productie alimentara si agricola vor crea peste 200 de milioane de locuri de munca cu norma intrega la nivel mondial pana in 2050. Si in acest caz, cererea publica este in crestere. Tot mai multi cetateni apreciaza alimentele a caror productie aduce beneficii sporite pentru societate, precum produsele ecologice, produsele cu indicatii geografice, sistemele locale de productie de alimente cu o amprenta de carbon redusa, precum si productia alimentara inovatoare cu emisii scazute de dioxid de carbon.

Agricultura ecologica, cu accent pe protectia mediului si bunastarea animalelor, a inregistrat o crestere constanta in toate statele membre ale UE incepand din 2005 si se preconizeaza ca va continua sa creasca In calitatea sa de principal exportator si importator de produse agroalimentare din lume, UE este bine plasata pentru a beneficia de avantajele oferite de aceasta oportunitate economica si pentru a deveni un lider mondial in domeniul produselor alimentare durabile.

Acest lucru poate fi realizat printr-o abordare cuprinzatoare, care sa implice o schimbare reala a modului in care sunt produse, transformate, consumate si distribuite produsele alimentare; trebuie astfel sa fie accelerata tranzitia catre un sistem alimentar durabil, bazat pe principiile economiei circulare.

Comisia Europeana a propus modernizarea politicii agricole comune (PAC), planurile nationale ale statelor membre trebuind sa reflecte principiile stricte de durabilitate cuprinse in obiectivele PAC. Politica comuna in domeniul pescuitului a condus la progrese considerabile in ceea ce priveste imbunatatirea caracterului durabil al pescuitului european. Cu toate acestea, punerea in aplicare corespunzatoare a politicii comune in

domeniul pescuitului – inclusiv gestionarea durabila a tuturor stocurilor de peste si dezvoltarea unei acvaculturi durabile – ramane esentiala.

Sprijin pentru tranzitia catre o agricultura durabila prin intermediul unei PAC modernizate Viitoarea PAC (2021-2027) va continua sa asigure accesul la alimente de calitate superioara si sa acorde un sprijin puternic pentru modelul unic european de agricultura, cu un accent mai puternic pe mediu si clima, sprijinind continuarea tranzitiei spre un sector agricol mai durabil si spre dezvoltarea unor zone rurale dinamice.

Noile obligatii includ: conservarea solurilor bogate in carbon prin protejarea zonelor umede si a turbariilor, un instrument obligatoriu de gestionare a nutrientilor pentru a imbunatati calitatea apei, care sa reduca nivelurile de amoniac si de protoxid de azot, rotatia culturilor, in locul diversificarii culturilor. Toti agricultorii care beneficiaza de sprijinul PAC vor trebui sa respecte aceste standarde de baza.

Fiecare stat membru va trebui sa elaboreze scheme ecologice menite sa sprijine si/sau sa stimuleze fermierii sa aleaga cu prioritate practici agricole benefice pentru clima si mediu, in plus fata de cerintele obligatorii pe care trebuie sa le respecte. Mai mult, agricultorii vor avea posibilitatea de a contribui in continuare la consolidarea durabilitatii, primind sprijin suplimentar prin diferite programe voluntare.

In acest context, este important sa se impuna prin lege o utilizare mai prudenta a antimicrobienelor, pentru a se reduce riscul cresterii rezistentei animalelor si a oamenilor la antimicrobiene, sa se urmareasca Planul de actiune al UE privind combaterea risipei de alimente, sa se acorde o atentie sporita standardelor de bunastare a animalelor, sa se asigure utilizarea pesticidelor conform unor modele durabile si sa se transforme biodeseurile, reziduurile si rebuturile in resurse valoroase. Transparenta la nivelul lanturilor valorice si stimulentele pentru ca producatorii si supermarketurile sa ofere alimente durabile si sanatoase si consumatorii sa aleaga astfel de alimente ar putea fi incurajate prin masuri adecvate si inovatoare, inclusiv printr-o mai buna educare si informare a consumatorilor, pentru ca acestia sa beneficieze de optiuni reale, sanatoase si la preturi abordabile. Trecerea la modele mai durabile ale consumului de produse de origine animala ar aduce in plus beneficii semnificative pentru sanatatea consumatorilor si ar avea un efect pozitiv asupra mediului natural.

Agricultura ocupa un loc important in economia Romaniei si are perspective considerabile de dezvoltare in context european, datorita conditiilor pedoclimatice favorabile si potentialului in sfera productiei ecologice. In perioada 1995-2016, contributia agriculturii la formarea PIB-ului national a inregistrat o scadere majora, de la 14,7% in 1995 la 4,7% in 2016, in conditiile in care ponderea fortei de munca ocupata in agricultura avea o valoare foarte apropiata de cea inregistrata in 1995.

In anul 2015, ponderea fortei de munca in agricultura, in Romania, era de 25,9%, fiind cea mai mare pondere din UE, a carei medie era de 4,4%. 84% dintre lucratorii in agricultura din Romania se incadrau in categoria personalului nesalariat, in timp ce ponderea medie a lucratorilor nesalariati din sectorul agricol in UE era de 72%, valoarea adaugata bruta generata la nivel de lucrator fi ind redusa cu circa 50% fata de media UE20.

Toate acestea arata ca agricultura romaneasca se confrunta cu o problema majora privind productivitatea scazuta a muncii si implicit randament relativ mic al productiei agricole. In ciuda productivitatii scazute, Romania este printre principalii exportatori de porumb si grau la nivel mondial, datorita marimii suprafetei agricole disponibile. Astfel, provocarea viitoare este de a imbunatati nivelul productivitatii agricole, fara a periclita factorii de mediu (aer, apa, calitatea solului, biodiversitatea), prin eliminarea principalilor factori limitatori ai randamentului productiei: fragmentarea exploatatilor agricole si lipsa cooperarii intre fermieri (aproape 75% din fermele din Romania au o suprafata mai mica de 2 ha si 70% au venituri mai mici de 2.000 euro), nivelul de pregatire al fermierilor, nivelul redus de

capitalizare, statutul profesional nedefinit cu claritate al agricultorului, nivelul de dotare tehnologica al fermelor. Romania este mult in urma altor tari europene din punctul de vedere al sistemului de irigatii, in conditiile in care seceta afecteaza frecvent peste 50% din terenul agricol, iar numai 12% din terenul agricol dispune de irigatii viabile. In anul 2016, a fost elaborat si aprobat Programul National de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigatii din Romania, cu o valoare a investitiilor de cca. 1 miliard euro, care vizeaza adaptarea agriculturii la schimbarile climatice si reducerea efectelor acestora asupra productiei agricole, in principal, dar si asupra altor factori de mediu, precum si a populatiei, prin reabilitarea infrastructurii principale de irigatii existente si apartinand domeniului public al statului.

Agricultura ecologica și produse traditionale

Agricultura ecologica este un sistem dinamic in Romania, inregistrand in ultima perioada o tendinta ascendenta. In anul 2010, totalul suprafetei cultivate dupa metoda de productie ecologica era de 182.706 ha (cca. 1,4% din totalul suprafetei agricole utilizate), iar la sfarsitul anului 2017 de 258.470,927 ha, cu un numar total de aproximativ 8.434 de operatori certificati in sistemul de agricultura ecologica, o crestere de circa 41,5%.

In vederea cresterii competitivitatii, a incurajarii produselor locale si a protejarii resurselor naturale a fost creat cadrul legislativ privind atestarea produselor traditionale, retetelor consacrate si utilizarea mentiunii facultative de calitate „produs montan” – acesta din urma in scopul dezvoltarii zonelor montane, pentru sprijinirea producatorilor din aceste areale si pentru cresterea valorii adaugate a produselor. Inregistrarea produselor in sisteme de calitate nationale si europene reprezinta o sursa de valorificare a produselor ale caror caracteristici sunt legate de originea geografica, benefica pentru economia rurala. Astfel, sistemele de calitate pun accentul atat pe productia de bunuri alimentare calitative, cat si pe siguranta si securitatea alimentara a consumatorilor.

Cercetarea, noile tehnologii si materii prime, cat si o mai buna utilizare a nutrientilor sau a tratamentului gunoierului de grajd pot schimba modul de productie agricola de astazi, pentru trecerea la o economie circulara functionala.

Este necesara o analiza a calitatii nutritionale a produselor agricole, intrucat continutul de nutrienti al anumitor categorii de legume este in scadere din cauza utilizarii masive a pesticidelor si fertilizantilor non-organici.

Finantarea europeana

Implementarea politicilor agricole ale UE a sporit intr-o oarecare masura sustenabilitatea economiei agrare romanesti prin racordarea la normele si standardele comunitare de calitate si competitivitate, inclusiv sub aspect ecologic si sustinerea financiara a fermelor mari prin plati directe in cadrul mecanismelor de Politica Agricola Comuna (PAC).

Cu toate acestea, in cei 10 ani de la aderarea la UE, nu s-a reusit gasirea unor solutii practice pentru sprijinirea micilor gospodarii de subzistenta, astfel incat 2,6 milioane de unitati de tip traditional taranesc, circa jumatate din total, au fost considerate neeligibile si Capitolul II: Obiectivele pentru Dezvoltare Durabila au ramas in afara sistemului platilor directe pe suprafata de teren. Aceasta situatie s-a corectat prin ajustarea corespunzatoare a schemelor de aplicare a platilor directe din primul pilon al PAC, in cadrul ciclului financiar multianual (CFM) al UE 2014-2020. De asemenea, in CFM Post 2020 se vor aduce, in continuare, ameliorari ale sistemului de plati directe dedicate gospodariilor taranesti de subzistenta.

Orizont 2020

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sanatoase

- Continuarea Programului National de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigatii din Romania
- Sustinerea productiei si diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetica ridicata, dar deficitare pe piata interna, in domenii precum legumicultura, cresterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine si bivoli, sectorul avicol, colectarea si comercializarea lanii, apicultura, pescuit si acvacultura, inclusiv prin stimularea cercetarii-dezvoltarii in domeniul agro-alimentar
- Cresterea numarului de produse recunoscute la nivel european / atestate traditional / atestate ca retete consacrate
- Sustinerea si atragerea tinerilor fermieri
- Cresterea numarului de fermieri activi inregistrati in sistemul de agricultura ecologica si cresterea suprafetei agricole certificate ecologic
- Cresterea numarului de grupuri aplicante/operatori economici inregistrati pe scheme de calitate nationale si europene
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea si combaterea poluarii solului

Tinte 2030

- Eradicarea malnutritiei si mentinerea ratei obezitatii sub 10%, similar cu nivelul inregistrat in anul 2014
- Finalizarea cadastrului agricol
- Dublarea ponderii agriculturii in PIB-ul Romaniei, fata de anul 2018
- Mentinerea si extinderea diversitatii genetice a semintelor, a plantelor cultivate si a animalelor de ferma si domestice si a speciilor salbatice inrudite
- Cresterea gradului de valorificare a productiei agricole autohtone
- Cresterea ponderii agriculturii ecologice in totalul productiei agricole
- Mentinerea si rentabilizarea unor ocupatii si metode traditionale de valorificare a plantelor medicinale si fructelor de padure in zona montana. Mentinerea traditiilor locale prin cresterea numarului de produse cu caracteristici specifice in ceea ce privește originea geografica

Strategia UE in sectorul alimentar "Farm to Fork" (De la ferma la consumator)

Strategia „De la ferma la consumator” reprezinta o noua abordare cuprinzatoare a modului in care europenii apreciaza durabilitatea sistemelor alimentare. Este vorba de o oportunitate de imbunatatire a stilurilor de viata, a sanatatii si a mediului. Crearea unui mediu alimentar favorabil care sa faciliteze alegerea unei alimentatii sanatoase si durabile va fi benefica pentru sanatatea si calitatea vietii consumatorilor si va reduce costurile legate de sanatate pentru societate. Oamenii acorda o atentie sporita aspectelor legate de mediu, de sanatate, precum si aspectelor sociale si etice si, mai mult ca niciodata, cauta valoare in produsele alimentare. In pofida urbanizarii societatilor, oamenii doresc sa se simta mai aproape de produsele alimentare pe care le consuma. Ei isi doresc produse alimentare proaspete, mai putin prelucrate si obtinute in mod durabil. Iar apelurile la scurtarea lanturilor de aprovizionare s-au intensificat in timpul epidemiei actuale. Consumatorii ar trebui sa aiba posibilitatea de a alege produse alimentare durabile, iar toti actorii din lantul alimentar ar trebui sa priveasca aceste lucru ca o responsabilitate si o oportunitate.

Pandemia de COVID-19 a evidentiat importanta unui sistem alimentar robust si rezistent, care sa functioneze in toate circumstantele si care sa fie capabil sa asigure accesul la o aprovizionare suficienta cu produse alimentare la preturi accesibile pentru cetateni. De asemenea, aceasta pandemie ne-a sensibilizat extrem de bine cu privire la interrelationarea dintre sanatate, ecosisteme, lanturile de aprovizionare, modelele de

consum si limitele planetei. Este evident ca trebuie sa facem mult mai mult pentru a asigura sanatatea noastra si a planetei. Pandemia actuala este doar un exemplu. Aparitia din ce in ce mai frecventa a secetelor, a inundatiilor, a incendiilor forestiere si a noilor organisme daunatoare reprezinta o reamintire constanta a faptului ca sistemul nostru alimentar este amenintat si ca el trebuie sa devina mai durabil si mai rezistent.

Obiectivele UE sunt de a reduce amprenta ecologica si climatica a sistemului alimentar al UE si de a consolida rezistenta acestuia, de a asigura securitatea alimentara in conditii de schimbari climatice si de declin al biodiversitatii, de a conduce o tranzitie globala catre o durabilitate competitiva de la ferma la consumator si de a explora noi oportunitati. Acest lucru inseamna:

- asigurarea faptului ca lantul alimentar, care acopera productia, transportul, distributia, comercializarea si consumul de produse alimentare, are un impact neutru sau pozitiv asupra mediului, conservand si refacand resursele terestre, de apa dulce si marine de care depinde sistemul alimentar; contribuirea la atenuarea schimbarilor climatice si adaptarea la impactul acesteia; protejarea terenurilor, a solului, a apei, a aerului, a sanatatii plantelor si a sanatatii si bunastarii plantelor; si inversarea declinului biodiversitatii;
- asigurarea securitatii alimentare, a nutritiei si a sanatatii publice - garantarea faptului ca fiecare persoana are acces la produse alimentare suficiente, nutritive si durabile, care respecta standarde inalte de siguranta si calitate, sanatatea plantelor si sanatatea si bunastarea animalelor si care raspund, in acelasi timp, nevoilor si preferintelor alimentare; precum si
- mentinerea accesibilitatii produselor alimentare, generand, totodata, profituri economice mai echitabile in cadrul lantului de aprovizionare, astfel incat, in ultima instanta, alimentele cele mai durabile sa devina si cele mai accesibile, stimuland competitivitatea sectorului de aprovizionare al UE, promovand comerțul echitabil, creand noi oportunitati de afaceri si asigurand totodata integritatea pietei unice si sanatatea si siguranta la locul de munca.

Economia circulara bazata pe agricultura ecologica reprezinta in continuare un potential in mare masura neexploatat pentru fermieri si cooperativele acestora. De exemplu, biorafinariile avansate care produc bioingrasaminte, furaje proteice, bioenergie si produse biochimice ofera oportunitati pentru tranzitia catre o economie europeana neutra din punct de vedere climatic si pentru crearea de noi locuri de munca in productia primara. Fermierii ar trebui sa profite de oportunitatile de reducere a emisiilor de metan provenite de la cresterea animalelor prin dezvoltarea productiei de energie din surse regenerabile si prin investirea in digestoare anaerobe pentru productia de biogaz provenit din deseuri si reziduuri agricole, cum ar fi gunoiul de grajd. Fermele au, de asemenea, potentialul de a produce biogaz din alte surse de deseuri si reziduuri, cum ar fi din industria alimentara si a bauturilor, din canalizare, ape uzate si deseuri municipale. Cladirile si hambarele apartinand unei ferme agricole sunt adesea perfecte pentru amplasarea panourilor solare, iar astfel de investitii ar trebui sa aiba prioritate in viitoarele planuri strategice PAC. Comisia va lua masuri pentru a accelera adoptarea de catre piata a acestora, precum si a altor solutii de eficienta energetica in sectoarele agricol si alimentar, atat timp cat aceste investitii sunt realizate in mod durabil si fara a compromite securitatea alimentara sau biodiversitatea, in cadrul initiativelor si programelor din domeniul energiei curate.

Sectorul agricol in orasul Insuratei

Desi este o localitate urbana, economia orasului Insuratei se bazeaza pe activitatea agricola unde sunt implicati aproximativ 80% din locuitori.

Orasul Insuratei si zona sa de influenta se incadreaza, ca profil economic principal, la zone de activitati agricole si de servicii. Unitatile industriale cu vechime din orasul Insuratei erau grupate din punct de vedere al amplasamentului in doua zone nord si sud, dar nu mai functioneaza niciuna, in locul lor desfasurandu-si activitatea alte societati comerciale. Numarul de societati comerciale, intreprinderi individuale existente in anul 2017 este de 331.

Suprafata teritoriului administrativ Insuratei, conform fisei cadastrale este de 21.303,00 ha din care terenul intravilan ocupa 863 ha și terenul extravilan ocupa 20.440 ha.

Localitatea Insuratei dispune de o suprafata agricola de 18.285 ha, ceea ce reprezinta 85,8% din suprafata totala din care:

- suprafata arabila - 15469 ha;
- livezi și pepiniere pomicole - 161 ha;
- vii și pepiniere viticole - 267 ha;
- pašuni - 2388 ha.

Suprafata arabila cultivata in 2017 a fost de 15.469 ha, structura culturilor fiind: rapita = 742 ha, grau = 3250 ha, orz = 1406 ha, lucerna =121 ha, soia = 420 ha, mazare = 72 ha, pepeni = 129 ha, floarea soarelui = 3189 ha, porumb = 6140 ha.

Suprafata arabila cultivata in 2018 a fost de 15.710 ha, structura culturilor fiind: rapita = 1390 ha, grau = 1872 ha, grau samanta=68 ha, orz = 585 ha, orz samanta = 25 ha, orzoaica= 700 ha, lucerna =196 ha, soia = 636 ha, mazare = 203 ha, pepeni = 164 ha, floarea soarelui = 3955ha, porumb = 3889 ha, ceapa=16 ha, mei=10 ha, varza =10 ha, ovaz=80ha, sorg tehnic=9 ha, porumb siloz=42 ha, triticales=15 ha, mazare samanta=26 ha, nutret verde anual=54ha.

Suprafata arabila cultivata in 2019 a fost de 15.710 ha, structura culturilor fiind: rapita = 452 ha, grau = 2140 ha, grau samanta=75ha, orz = 881 ha, orz samanta =46 ha, orzoaica= 32 ha, lucerna = 842ha, soia = 1824 ha, mazare = 112ha, pepeni = 196 ha, floarea soarelui = 3763ha, porumb = 5131 ha, ceapa=8 ha, mei=5 ha, varza =7 ha, ovaz= 31ha, sorg tehnic=18 ha, porumb siloz=56 ha, triticales=41 ha, mazare samanta=6 ha, nutret verde anual= 44ha.

La nivelul valorificarii, se remarca prezenta a numeroase unitati (PFA, SC, II, IF) care au drept scop lucrativ activitatile agricole, si al caror numar a oscilat in ultimii trei ani de la 55 (2017) la 146 (2018), respectiv 118 (2019).

Existenta pašunilor favorizeaza dezvoltarea creșterii animalelor, ramura care reprezinta obiectul de activitate a doua unitati private. Se estimeaza ca in cadrul județului Braila, orașul Insuratei are un potențial ridicat de dezvoltare a sectorului zootehnic pentru producția de carne, oua, lana.

Viile, respectiv livezile sunt valorificate la nivel local, existand o societate comerciala care are ca obiect de activitate producția vinurilor din struguri, respectiv o alta care se ocupa de creșterea pomilor fructiferi. Resursele din acvacultura sunt valorificate de doua unitati comerciale care au ca obiect de activitate piscicultura. Apicultura reprezinta obiectul de activitate a doua unitati.

Pe teritoriul orasului Insuratei isi desfasoara activitatea asociatii familiale, societati comerciale a caror activitate se incadreaza in sfera prestarilor de servicii in domeniile: agricol si morarit, comert, mici producatori de rachie si tuica, prelucrarea produselor agricole.

Sistarea unora dintre activitatile economice, abandonarea sau lasarea in paragina a bazei de materiale implica blocarea unor terenuri cu constructii si echipamente, ce ar putea fi disponibilizate si realocate unor activitati din domeniu; agriculturii sau altor activitati industriale, de depozitare si transport, cu perspective de dezvoltare.

Analiza SWOT a sectorului agricol in orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Terenuri si spatii disponibile pentru dezvoltari economice; - Preocuparea si deschiderea autoritatilor locale pentru stimularea si sprijinirea dezvoltarii mediului de afaceri; - Stimulente locale si fiscalitate redusa locala, atat cat permite legea; - Planuri funciare locale concrete pentru dezvoltarea economica; -Infrastructura de transport rutier relativ dezvoltat. -Asezarea geografica optima pentru dezvoltarea agroturismului 	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba diversificare a sectoarelor economice si dependenta celor dezvoltate de sectorul agricol - Lipsa asociatiilor de intreprinzatori locali; - Acces limitat la finantarea intreprinderilor locale; - Acces limitat la tehnologie inalta si rezultate ale activitatilor de cercetare-dezvoltare; - Parteneriatele public-privat insuficient exploatare; - Proprietate agricola importanta, dar faramitata si necultivata in proportie de circa 60%; - Lipsa stimulării utilizării consumului produselor locale, cu exceptia pietelor agro-alimentare; - Lipsa cursurilor locale de management destinate micilor intreprinzatori; -Ritm lent al crearii unor activitati economice adecvate potentialului rural; -Practicarea unui management neperformant din partea agentilor economici ai localitatii.
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> - Potentialul agricol si conex agricol ridicat - Programe guvernamentale si europene de stimulare a dezvoltarii intreprinderilor - Atragerea investitorilor prin facilitati locale - Promovarea produselor locale traditionale - Implicarea actorilor locali din domeniile socio-economice in rezolvarea problemelor comunitatii - Promovarea orasului in Consiliul Judetean Braila -Existenta conditiilor propice obtinerii unor alimente ecologice bine valorificate la export; - Promovarea, prin masuri PNDR, a dezvoltarii fermelor de semisubzistenta, catre productie si vanzari <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea, prin masuri PNDR, a formarii profesionale a fermierilor • Promovarea, prin PNDR, a integrarii tinerilor in viata rurala, atat prin acordarea unor stimulente pentru tinerii fermieri, cat si pentru retragerea batranilor fermieri (proprietari) din activitate. • Promovarea prin finantari PNDR a agriculturii ecologice • Promovarea prin PNDR a diversificarii economice in mediul rural, inclusiv a initiativelor cu impact asupra calitatii vietii in mediul rural (dezvoltarea serviciilor pentru populatie) • Introducerea recenta in Romania de catre MADR a sistemului de certificare a marilor de origine protejate • Posibilitatea, prin POS CCE / BERD de certificare a IMM-urilor / produselor lor • Oportunitati de afaceri considerabile in domeniul productiei vinului, branzeturilor si a alimentelor ecologice, in conditiile existentei 	<ul style="list-style-type: none"> - Cadru legislativ insuficient pentru sprijinul IMM-urilor la debut - Instabilitatea legislativa - Atractiile turistice potentiale necesita investitii importante externe pentru a fi puse in valoare - Continuarea procedurilor birocratice, complexe si cu durata mare in timp, etc. pentru obtinerea de finantari nerambursabile sau rambursabile - pierderea de forta de munca prin emigratie in domenii cheie pentru dezvoltarea judetului si, implicit, a comunei – ex. constructii; - pierderea competitiei cu alte judete pentru atragerea de investitori straini; - tendinta pe plan mondial de delocalizare catre est/tarile mai slab dezvoltate a ramurilor bine reprezentate in judet (ex. confectii) – potential generatoare de somaj; -epizootii, de tipul pestei porcine sau gripei aviare care pun in pericol efectivele de animale din ferme

<p>unei cereri crescande pentru aceste produse -Legislatie romaneasca si europeana centrata pe dezvoltarea unei agriculturi durabile, conforme noilor tendinte de circularitate a economiei</p>	
---	--

Perioada post 2020 aduce cu sine o abordare total noua a modului in care se va face agricultura, luand in considerare diverse initiative si repere privind imbunatatirea potentialului Statelor Membre. De asemenea, va avea in vedere ca tranzitia spre durabilitatea sistemelor alimentare va modifica structura economica a multor regiuni ale UE si modelele de interactiuni ale acestora. Asistenta tehnica si financiara prin intermediul instrumentelor UE, precum **fondurile de coeziune si Fondul European pentru Agricultura si Dezvoltare Rurala (FEADR)** vor sprijini aceasta tranzitie. Cercetarea si inovarea pot contribui la punerea la punct si la testarea solutiilor, la depasirea barierelor si la identificarea de noi oportunitati de piata. In cadrul programului Orizont 2020, Comisia pregateste o cerere suplimentara de propuneri pentru prioritatile aferente Pactului verde din 2020, pentru o suma totala de aproximativ 1 miliard EUR. In cadrul programului Orizont Europa, Comisia propune alocarea a 10 miliarde EUR pentru cercetare si inovare in ceea ce priveste produsele alimentare, bioeconomia, resursele naturale, agricultura, pescuitul, acvacultura si mediul, precum si utilizarea tehnologiilor digitale si a solutiilor bazate pe natura in sectorul agroalimentar.

V.5. Economia. Elemente ale economiei circulare

Dezvoltarea economica durabila

Trecerea catre dezvoltare durabila trebuie sa fie prioritara pentru toti factorii decizionali de la nivel national si local, punand in practica in mod coordonat politicile UE orientate catre realizarea ODD-ilor. Implementarea presupune costuri, dar respectarea deplina a normelor nu numai ca aduce beneficii directe, ci are ca effect secundar crearea de locuri de munca. In conformitate cu baza de dovezi solide privind principalele provocari legate de durabilitate cu care se confrunta UE si oportunitatile aferente, este important sa se puna accentul pe productie si consum in domeniul materiilor prime si produselor, al alimentelor, al energiei, al mobilitatii si al mediului construit, tinand seama de implicatiile sociale ale evolutiilor din aceste domenii, domenii in care schimbarile in directia durabilitatii sunt cele mai necesare si pot fi cele mai benefice pentru economia, societatea si mediul natural al UE, cu efecte pozitive puternice la nivel mondial. Aceste domenii nu functioneaza in mod izolat, ci sunt strans interconectate si se consolideaza reciproc.

Dezvoltarea durabila inseamna crestere economica fara impact negativ asupra mediului si societatii, promovandu-se munca si un trai decent pentru toti cetatenii, indiferent de apartenenta geografica, religioasa sau de gen. Noile politici sunt centrate pe principiul "nimeni nu e lasat in urma", urmarindu-se dezvoltarea initiativei private, a antreprenoriatului, crearea de locuri de munca, dezvoltarea intreprinderilor mici si mijlocii, astfel incat absolut toata lumea sa aiba sansa de a trai decent intr-o societate care manifesta respect atat pentru mediul inconjurator, dar pentru valori, traditii si diversitate locala.

Orientarile politice pentru viitoarea Comisie Europeana 2019-2024, reprezentand si programul Ursulei von der Leyen ca presedinte al Comisiei Europene, sustin "o economie in serviciul cetatenilor", promovand prosperitatea acestora si echitatea sociala. Principalele directii de dezvoltare propuse in perioada urmatoare sunt: sprijinirea IMM-urilor, vazute ca elemente de sustinere a economiei, uniunea economica si monetara, prin crearea unui instrument bugetar de convergenta si competitivitate pentru zona euro,

intarirea pilonului social European, prin politici de salarizare echitabila pentru toti angajatii si combaterea saraciei, combaterea discriminarii la locul de munca, prin noi acte legislative, impozitarea echitabila pentru o mai buna adaptare la realitatile economiei moderne globalizate.

Cresterea economica si competitivitatea

Era industrială se pare devine încet era competitivității, prin asigurarea sustenabilității producției și consumului, majorarea eficienței în utilizarea resurselor materiale, revitalizarea industriilor prelucrătoare cu valoare adăugată mare și echilibrarea relativă cu sectorul serviciilor, care a cunoscut o dezvoltare vertiginoasă în ultimele decenii. În România, sectorul serviciilor a cunoscut o creștere semnificativă în ultimii ani, dar se afla încă sub media europeană, dacă se face referire la activități din comerț, administrație publică, educație sau sănătate. În schimb, contribuțiile creative au ajuns aproape de media UE, aparând ocupații noi, precum cea de expert în Dezvoltare Durabilă.

Sistemul financiar-bancar

Dezvoltarea economică depinde, în mod semnificativ, de complexitatea sistemului financiar-bancar. Capitalizarea în sectorul bancar românesc este în creștere, mai ales după criza parcursă și care a afectat România mai mult decât alte țări din UE. Chiar dacă nu este vorba despre evoluții spectaculoase la nivelul acestui indicator, semnalele sunt pozitive și releva un sistem financiar-bancar tot mai puternic și mai interesat de calitatea capitalului de care dispune. Este necesar ca România să continue efortul amplu de consolidare și de restructurare în sectorul bancar.

Datele statistice aferente anului 2016 au indicat datoria publică raportată la PIB de 37,4%. România fiind într-un proces de continuă îndatorare, trebuie să arate prudență și să evite riscul sistemic și direcționarea banilor împrumutați către acțiuni care nu generează dezvoltare economică, care nu au un impact social și de mediu favorabil. Românii reușesc să acumuleze resurse importante de capital atât în perioade de creștere economică, cât și în perioade de recesiune. Datele arată că rata economisirii în România a crescut constant, depășind în 2012 media UE și media Zonei Euro (un aspect pozitiv pentru capitalul și investițiile autohtone). Criza din 2007-2008 a contribuit masiv la impulsivitatea economisirilor. Se poate observa o schimbare de comportament a cetățenilor români, care au devenit mai prudenți cu privire la momentele în care pot avea probleme cu locul de muncă, cu veniturile sau cu valoarea activelor pe care le dețin.

Ocuparea forței de muncă

În anul 2017, conform Institutului Național de Statistică și Eurostat, populația ocupată a fost de 8.670.556 persoane. Rata de ocupare pentru populația în vârstă de 20-64 de ani a fost de 68,8%, dintre care 77,3% la bărbați și 60,2% la femei. Vârștii între 55-64 de ani au înregistrat o rată de ocupare de 44,5%. Rata somajului a fost de 4,9%. România a înregistrat o rată a ocupării în rândurile persoanelor cu studii superioare, pentru grupa de vârstă 15-64 ani, cu aproximativ 4 puncte procentuale mai mare decât media UE, respectiv 87,9% față de 84,0%.

Activitățile industriale din România s-au concentrat în ultimii ani în sectoarele de tehnologie joasă (low-tech) și medie (medium-tech). Industriile de tehnologie joasă (low-tech) au angajat 69% din forța de muncă față de 62% în UE. Procentajul în zona de tehnologie înaltă (high-tech) este de 4% comparativ cu media UE de 7%. Se remarcă evoluția dinamică în zona tehnologia informației și comunicațiilor din România, mai ales în ultimii 5-6 ani, cu o creștere a contribuției la PIB de la 3,8% în 2010, la 5,0% în 2015 și 5,3% în 2016. Se creează astfel premisele unei participări active și consistente a României la îndeplinirea Agendei UE privind construirea pietei unice digitale.

Planul de Implementare a Garantiei pentru Tineret 2017-2020 are rolul de a facilita integrarea in munca si de a sprijini tranzitia de la educatie la piata muncii a tinerilor. Implementarea masurilor incluse vizeaza ca toti tinerii sub 25 de ani sa beneficieze de o oferta privind un loc de munca de calitate, de continuare a educatiei, de intrare in ucenicie sau de efectuare a unui stagiu, intr-un interval de 4 luni de la inregistrarea la agentile teritoriale pentru ocuparea fortei de munca.

Start-up si climatul de afaceri

Succesul unui Start-Up este strans legat de climatul de afaceri. Conform raportului „Doing Business in Uniunea Europeana 2017: Bulgaria, Romania si Ungaria” al Bancii Mondiale, Romania a facut progrese semnificative in imbunatatirea mediului antreprenorial. Raportul argumenteaza ca Romania a inregistrat progrese mai mari decat orice alt stat membru UE, cu exceptia Poloniei, din punct de vedere al alinierii la cele mai bune practici in domeniul legislatiei aplicabile mediului de afaceri. Acest lucru este deosebit de important pentru intreprinderile mici si mijlocii, care reprezinta mai mult de 98% din toate intreprinderile la nivel UE si asigura circa 66% din locurile de munca din sectorul privat.

Orizont 2020

Continuarea crearii premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și masuri de sprijinire a productivitatii si competitivitatii economiei romanesti

- Sprijinirea activitatii intreprinderilor mici si mijlocii, a antreprenoriatului in randul tinerilor prin incurajarea si sustinerea financiara a start-up-urilor
- Initierea unor programe de formare profesionala de baza cu finantare UE in corelare cu cerintele pietei muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populatiei
- Incurajarea incheierii de contracte de munca cu orar flexibil si / sau telemunca / teleworking (munca de la distanta); asigurarea de facilitati si servicii de sprijin pentru ingrijirea copiilor si a membrilor de familie aflati in intretinere
- Elaborarea si punerea in aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de munca si venituri considerabile, prin imbunatatirea infrastructurii si cailor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului si valorificare inteleapta a traditiilor culturale si specificului national
- Valorificarea potentialului pietelor de capital si altor instrumente de finantare, inclusiv a parteneriatelor public-privat

Tinte 2030

Pastrarea in continuare a unui ritm al cresterii PIB superior fata de media UE pentru a sustine efortul de reducere a decalajelor in comparatie cu tarile europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltarii durabile si imbunatatirea constanta a nivelului de trai al populatiei

- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care sustin activitatile productive, crearea locurilor de munca decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea si inovatia, si care incurajeaza formalizarea si cresterea intreprinderilor micro, mici si mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare
- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivitatii prin diversificare, modernizarea tehnologica si inovatie, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adaugata sporita si utilizarea intensiva a fortei de munca

- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear si cultural si imbunatatirea imaginii Romaniei ca destinatie turistica
- Consolidarea capacitatii institutiilor financiare interne pentru a incuraja si a extinde accesul la servicii bancare, de asigurari si servicii financiare pentru toti

De la economia liniara la cea circulara

Procesul de tranzitie catre o economie circulara este strans legat de reconsiderarea modelelor de consum si productie nesustenabile in vederea identificarii oportunitatilor viitoare de dezvoltare. In acest sens, implementarea Agendei 2030 pentru dezvoltare durabila, in special a obiectivului de dezvoltare durabila 12, aduce in prim-plan necesitatea promovarii integrate a elementelor de mediu, sociale si economice.

Cresterea calitatii vietii si accesibilitatea la preturi rezonabile a diferitelor materii prime au condus incet la supraconsumul resurselor naturale si la cresterea presiunilor asupra capitalului natural si a climei. Anii care vor urma sunt hotaratori in ceea ce priveste cresterea economica intr-un mod durabil si conform asteptarilor cetatenilor. Acest lucru va presupune schimbarea atat a produselor, cat si a materiilor prime din care acestea vor fi obtinute, astfel incat sa poata fi reutilizate si reciclate cat mai mult. Procesul de tranzitie catre o economie circulara este strans legat de reconsiderarea modelelor de consum si productie nesustenabile in vederea identificarii oportunitatilor viitoare de dezvoltare. In acest sens, implementarea Agendei 2030 pentru dezvoltare durabila, in special a obiectivului de dezvoltare durabila 12, aduce in prim-plan necesitatea promovarii integrate a elementelor de mediu, sociale si economice.

In acelasi timp, aceasta noua abordare va presupune nu numai scaderea cantitatii de deseuri, ci si a exploatarei de noi resurse care sa implice costuri financiare si de mediu. In cazul in care un produs a ajuns la sfarsitul duratei sale de viata, fie ca este vorba de o pereche de blugi, de un smartphone, de un recipient alimentar sau de o mobila, o economie circulara autentica se asigura de faptul ca cea mai mare parte a valorii sale materiale se pastreaza, astfel incat ceea ce inainte era considerat dezechet poate fi folosit pentru fabricarea de produse noi.

Economia circulara nu se aplica unui singur domeniu de activitate sau unor resurse singulare, ea poate sa fie extinsa la nivelul tuturor sectoarelor de activitate prin intermediul diferitelor tipuri de sinergii, care pot genera prin asociere efecte cumulate de tip pozitiv sau negativ. Este o componenta a dezvoltarii durabile, aducand in prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa si a promova reutilizarea.

Ideea de circularitate, respectiv de inchidere a buclei economice, apare schitata in 1976 in cadrul raportului „Potentialul de a substitui forta de lucru umana pentru energie” (Stahel si RedayMulvey, 1977), fiind prezentata viziunea unei bucle economice in relatie cu crearea de noi locuri de munca, cresterea competitivitatii economice, a economisirii resurselor si a prevenirii risipei.

Economia circulara reduce risipa si nevoia de noi resurse

Tranzitia catre o economie circulara, inclusiv catre o bioeconomie circulara, reprezinta o oportunitate uriasa de a crea avantaje competitive pe o baza durabila. Aplicarea principiilor economiei circulare in toate sectoarele si industriile va aduce beneficii Europei din punct de vedere social si ecologic si va avea, in plus, potentialul de a genera un beneficiu economic net de 1,8 mii de miliarde EUR pana in 2030, de a crea peste 1 milion de noi locuri de munca in UE pana in 2030 si de a avea o contributie majora la reducerea

emisiilor de gaze cu efect de sera. Avand in vedere ca produsele UE se bazeaza foarte mult pe resurse din alte parti ale lumii, UE ar putea, datorita tranzitiei catre o economie circulara, sa reduca presiunile ecologice, sociale si economice de la nivel mondial si sa-si sporeasca totodata autonomia strategica.

UE este cel mai bine plasata pentru a beneficia de tranzitia la economia circulara, intrucat isi poate transforma produsele provenite din aceasta in marci emblematice, generand astfel avantaje competitive. Pentru a isi mentine insa avantajul respectiv, vor trebui intensificate eforturile. Planul de actiune pentru economia circulara adoptat de Comisia Juncker in 2015 stabileste masuri pentru a orienta economia UE catre o traiectorie circulara si a sprijini UE sa devina lider mondial in aceasta tranzitie. Acesta include masuri pentru schimbarea modelelor de consum si de productie, acordand prioritate proiectarii produselor (rezistenta in timp si potentialul de reparare, reutilizare si reciclare), gestionarii deseurilor (evitarea risipei, reciclarea materialelor, valorificarea energetica si evitarea depozitarii in depozitele de deseuri), precum si imbunatatirii gradului de informare al consumatorilor. Aproape toate elementele planului de actiune au fost deja furnizate, dar mai trebuie luate masuri pentru a construi o economie europeana pe deplin circulara.

Strategia reinnoita a UE in domeniul bioeconomiei, prezentata in 2018, completeaza Planul de actiune pentru economia circulara, imbunatatind si extinzand utilizarea durabila a resurselor regenerabile si permitand transformarea materiilor prime regenerabile si a subproduselor industriale in bioproduse, cum ar fi combustibili, produse chimice, materiale compozite, mobilier si ingrasaminte.

In momentul de fata, este esentiala concretizarea pe teren a politicilor instituite si prioritizarea noilor actiuni la toate nivelurile guvernantei UE. De exemplu, statele membre vor trebui sa puna in practica modernizarea ambitioasa a normelor UE privind deseurile. Evaluarea ciclului de viata al produselor ar trebui sa devina o norma, iar cadrul de proiectare ecologica – creat pentru cresterea eficientei produselor in vederea reducerii consumului de energie si de resurse – ar trebui sa fie extins cat mai mult posibil. Trebuie accelerate lucrarile incepute privind substantele chimice, mediul netoxic, etichetarea ecologica si ecoinovarea, materiile prime critice si ingrasamintele. Stimularea pietei de materii prime secundare trebuie sa ramana o prioritate majora. Activitatea legata de economia circulara a materialelor plastice, care a inregistrat succese, va trebui sa ramana si in continuare un domeniu prioritar, iar celelalte industrii care consuma multe resurse si genereaza multa poluare, cum ar fi industria alimentara, a textilelor si a produselor electronice, vor trebui, de asemenea, sa fie sprijinite si stimulate pentru a deveni circulare. Trebuie extinse si consolidate biosectoarele si protejate totodata ecosistemele, evitand in acelasi timp supraexploatarea resurselor naturale. Continuand in aceasta directie, economia circulara ar trebui sa devina coloana vertebrala a strategiei industriale a UE, permitand circularitatea in noi domenii si sectoare, oferind consumatorilor posibilitatea de a face alegeri in cunostinta de cauza si consolidand eforturile depuse de catre sectorul public, prin achizitii publice durabile. Momentul este propice, iar opinia publica extrem de favorabila in ceea ce priveste Strategia UE privind materialele plastice arata ca exista un nivel crescand de intelegere pentru a urma in continuare aceasta cale.

Economia circulara in actiune: UE pune in aplicare prima strategie cuprinzatoare din lume in ceea ce priveste materialele plastice

Strategia UE privind materialele plastice si legislatia privind articolele din plastic de unica folosinta vor proteja mediul inconjurator impotriva poluarii cu plastic si vor stimula in acelasi timp cresterea si inovarea. Toate ambalajele din plastic introduse pe piata UE vor trebui sa fie reciclabile pana in 2030 intr-un mod viabil din punct de vedere economic,

microparticulele de plastic adaugate in mod intentionat si articolele din plastic de unica folosinta cele mai nocive pentru care exista alternative vor fi interzise, iar materialele plastice reciclate vor fi din ce in ce mai utilizate pentru a fabrica noi produse.

Economia circulara in slujba oamenilor, a regiunilor si a oraselor

Intre 2012 si 2018, numarul locurilor de munca asociate economiei circulare a crescut in UE cu aproximativ 5%, ceea ce inseamna un numar de aproximativ 4 milioane de joburi. Pe masura ce lucratorii / angajatii isi vor imbunatati abilitatile cerute de noua economie verde, se asteapta ca aceasta sa aiba un impact mult mai mare in societate. Legata de economia verde este si economia sociala, care consta nu doar in tranzitia spre "verde", ci si in intarirea incluziunii sociale, asa cum este mentionat in Planul de Actiune al "Pilonilor Europeni pentru Drepturi Sociale". Fondul Social European Plus va fi sursa de finantare a principalelor proiecte care se vor axa pe sisteme de educatie si instruire, invatare pe tot parcursul vietii si inovare sociala, derulate in cadrul Pactului pentru Abilitati prin parteneriate cu factori de decizie din diferite sectoare de activitate. Pentru ca tranzitia sa se realizeze in absolut toate regiunile europene, Politica de Coeziune le va sprijini in implementarea strategiilor economiei circulare. Solutiile economiei circulare vor fi adaptate in special regiunilor marginase si insulelor, caracterizate prin grad mare de dependenta fata de importuri, generare excesiva de deseuri din cauza turismului si a exporturilor. Mecanismul de Tranzitie Justa si Programul InvestEU vor fi cele care vor sprijini proiectele derulate special in contextul economiei circulare.

Tranzitia efectuata prin cercetare, inovare si digitalizare

Mediul de afaceri european este varful de lance in ceea ce priveste inovarea circulara. **Fondul European de Dezvoltare Regionala**, prin specializarile smart, programele **LIFE** sau **Orizont** vor suplimenta finantarile pentru intreg ciclul inovator cu scopul de a aduce cele mai bune solutii pe piata. Institutul European pentru Inovare si Tehnologie va coordona initiativele din domeniul economiei circulare in colaborare cu universitati, organisme de cercetare, IMM-uri in cadrul Comunitatilor de Expertiza si Inovatie.

Regimul proprietatii intelectuale trebuie sa fie adaptat la noua era digitala si la tranzitia verde si sa sprijine competitivitatea afacerilor din UE.

In Romania, ca in intreaga UE, pandemia de COVID-19 a dus la identificarea celor mai performante mecanisme financiare care sa sprijine economiile afectate si sa pregateasca, in acelasi timp, trecerea spre o noua era a tehnologizarii si digitalizarii. Prin Mecanismul de Redresare si Rezilienta in baza caruia se elaboreaza Planul National de Redresare si Rezilienta a Romaniei, se finanteaza acele proiecte al caror scop final il reprezinta asigurarea ameliorarii starii economiei nationale dupa criza generata de COVID-19, cresterea economica si crearea de locuri de munca necesare pentru incluziunea fortei de munca.

Astfel, principalele domenii economice de finantare sunt cele privind infrastructura de orice fel, sprijinirea parcurilor stiintifice si tehnologice, tehnologiile inovatoare cu emisii scazute de carbon.

Situatia economiei locale a orasului Insuratei

Ca urmare a crizei sanitare și economice provocate de pandemia de coronavirus, calitatea vieții populației comunelor și orașelor mici a fost afectată prin reducerea locurilor de munca și creșterea șomajului, reducerea veniturilor; creșterea numărului de beneficiari ai ajutorului social, reducerea cheltuielilor de consum.

Alte consecințe negative cu impact asupra calității vieții comunităților sunt cele din domeniul serviciilor publice prestate către populație sau din cel al infrastructurii acestor localități.

Elaborator: ReM Public Project SRL

Avand in vedere implicatiile negative ale crizei economice și sanitare asupra populației, este de așteptat ca aceasta sa adopte o serie de masuri de adaptare, iar aceste masuri sa vizeze fie recuperarea nivelului de venituri ale gospodariei, fie ajustarea consumului acesteia.

Reducerea cererii de bunuri și servicii din partea populației afecteaza, de asemenea, economia locala, printr-o producție mai redusa și, implicit, prin mai puține locuri de munca.

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Capacitate de polarizare a dezvoltarii economice in zona, datorita pozitiei geografice, a conditiilor naturale favorabile si a facilitatilor existente - Dinamica mediului de afaceri relativ buna; - Terenuri si spatii disponibile pentru dezvoltari economice; - Preocuparea si deschiderea autoritatilor locale pentru stimularea si sprijinirea dezvoltarii mediului de afaceri ; - Stimulente locale si fiscalitate redusa locala, atat cat permite legea; - Planuri funciare locale concrete pentru dezvoltarea economica ; -Infrastructura de transport rutier relativ dezvoltat. -Asezarea geografica optima pentru dezvoltarea agroturismului 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa unui produs local, care sa poata fi folosit pentru promovare internaționala; - Slaba capacitate manageriala și anteprenoriala in promovarea mediului privat. - Slaba diversificare a sectoarelor economice si dependenta celor dezvoltate de sectorul agricol - Lipsa asociatiilor de intreprinzatori locali ; - Acces limitat la finantarea intreprinderilor locale ; - Acces limitat la tehnologie inalta si rezultate ale activitatilor de cercetare-dezvoltare ; - Ponderea microintreprinderilor si intreprinderilor mici cu activitate de comert in totalul intreprinderilor; - Sectorul bancar-financiar slab reprezentat; - Parteneriatele public-privat insuficient exploatate; - Lipsa stimulării utilizării consumului produselor locale, cu exceptia pietelor agro-alimentare; - Lipsa cursurilor locale de management destinate micilor intreprinzatori ; - Slaba implicare a comunitatii de afaceri in problemele comunitatii; -Ritm lent al crearii unor activitati economice adecvate potentialului economic local; -Practicarea unui management neperformant din partea agentilor economici ai localitatii.
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> -Dezvoltarea unor produse locale care pot fi promovate prin multitudinea de firme specializate in domeniul publicitatii; - Accesarea de fonduri europene prin diferitele programe. - Potentialul agricol si conex agricol ridicat - Programe guvernamentale si europene de stimulare a dezvoltarii intreprinderilor - Atragerea investitorilor prin facilitati locale - Promovarea produselor locale traditionale - Implicarea actorilor locali din domeniile socio-economice in rezolvarea problemelor comunitatii -Existenta conditiilor propice obtinerii unor alimente ecologice bine valorificate la export; - Introducerea recenta in Romania de catre MADR a sistemului de certificare a marilor de origine protejate • Posibilitatea, prin POS CCE / BERD de certificare a IMM-urilor / produselor lor • Oportunitati de afaceri considerabile in domeniul productiei vinului, branzeturilor si a alimentelor ecologice, in conditiile existentei unei 	<ul style="list-style-type: none"> -Migratia fortei de munca inalt calificate din cauza lipsei de salarii motivationale, -Lipsa unei legislatii care sa sprijine inceperea unor afaceri -Scaderea populatiei - Cadru legislativ insuficient pentru sprijinul IMM-urilor la debut - Instabilitatea legislativa - Atractiile turistice potentiale necesita investitii importante externe pentru a fi puse in valoare - Continuarea procedurilor birocratice, complexe si cu durata mare in timp, etc. Pentru obtinerea de finantari nerambursabile sau rambursabile -Riscul producerii de alunecari de teren, viituri etc din cauza fenomenelor meteo extreme; -Derulare dificila a investitiilor majore si pe termen lung din cauza instabilitatii monedei nationale - pierderea de forta de munca prin emigratie in domenii cheie pentru dezvoltarea judetului si, implicit, a localitatii – ex. Constructii; - pierderea competitiei cu alte judete pentru atragerea de investitori straini;

Elaborator: ReM Public Project SRL

cereri crescande pentru aceste produse	- tendinta pe plan mondial de delocalizare catre est/tarile mai slab dezvoltate a ramurilor bine reprezentate in judet (ex. Confectii) – potential generatoare de somaj;
--	--

Relansarea economica și accelerarea dezvoltării durabile reprezintă obiectivul esențial pentru asigurarea depășirii condiției actuale a orașului Insuratei. Acesta vizează crearea infrastructurilor necesare pentru favorizarea mediului de afaceri, precum și sprijinirea dezvoltării IMM-urilor, dezvoltarea accentuată a spiritului antreprenorial, dezvoltarea locală.

Chiar dacă majoritatea agenților economici prezenți în Insuratei se pot încadra la categoria micro-intreprinderi, impactul lor social și economic trebuie potențat, accentuat și multiplicat prin crearea cadrului legal suficient de atractiv pentru alți agenți economici.

Totodată, este necesară construirea unor infrastructuri de afaceri eficiente și flexibile, capabile să catalizeze și să susțină dezvoltarea unor activități profitabile atât pentru antreprenori cât și pentru comunitate. Ele ar urma să constituie adevărate „pepiniere” de afaceri de succes, care să beneficieze de diferite facilități (financiare, juridice etc.) precum și de un sprijin pentru accesul la tehnologii noi, performante, nepoluante.

Pentru asigurarea unei dezvoltări echilibrate a localității se impune cooperarea întreprinderilor în scopul integrării pe verticală și pe orizontală, dezvoltarea activităților de marketing și consultanță în vederea formării și dezvoltării unor abilități manageriale, antreprenoriale și de piață, precum și susținerea sectorului de cercetare-dezvoltare și transfer tehnologic, promovarea tehnologiilor curate și a celor bazate pe reciclarea materialelor.

Este necesară dezvoltarea economiei alimentare într-o manieră integrată, pentru fabricarea produselor specifice prin înființarea unor întreprinderi regionale de prelucrare a materiilor prime agricole și extinderea celor existente.

Agricultura și dezvoltarea rurală vor fi stimulate prin înființarea de ferme ecologice eficiente, crearea unor rețele de valorificare și colectare a produselor specifice, dezvoltarea serviciilor și valorificarea luciului de apă.

Dezvoltând cele afirmate, strategia economică a orașului Insuratei pentru perioada 2021-2027 se poate clădi pe patru piloni solizi, precum:

- a) *dezvoltarea infrastructurii de business* – construirea unui parc industrial / a unei zone industriale este promisiunea că, în următorii ani, acolo vor sosi și își vor dezvolta afacerile diverși investitori, creându-se premisele formării unei comunități de business și, implicit, a creșterii nivelului de trai al locuitorilor. Unul din cei mai importanți pași în stabilirea unui parc industrial este *identificarea unei locații bune*. O locație bună presupune o *accesibilitate facilă* (pentru ca oamenii să ajungă ușor la lucru și pentru ca marfurile să fie ușor de transportat), legături usoare la rețele edilitare, conexiune rapidă la rețeaua electrică, distanță adecvată față de zonele de locuit s.a.m.d.).
- b) *promovarea* – este de la sine înțeles că una din prioritățile economice ale oricărei localități este atragerea investitorilor care activează în sectoare cu valoare adăugată mare. Acest lucru nu se poate înfăptui fără o oarecare „agresivitate” a administrației locale de a-și promova facilitățile la târgurile de investiții.
- c) *Parteneriatele* – promovarea propriei localități se poate realiza atât de către administrația publică locală, dar și de către cetățeni sau organizații locale în baza unor parteneriate viabile. Bineînțeles, pentru a transforma cetățenii în „agenți de promovare”, administrația locală trebuie să însuflească acestora mandria locală, iar acest lucru este posibil numai atunci când administrația locală răspunde rapid și eficient nevoilor oamenilor.

- d) *Crearea unui mediu atractiv pentru investitori* – pentru ca mutarea sa fie cat mai usoara pentru straini, e foarte important ca noua localitate sa le ofere conditiile unui trai bun, incepand cu placute bilingve pe strazi sau monumente, pana la parteneriate incheiate intre Primari si scoli private sau de stat internationale, acolo unde sa invete copiii expatilor.

Pozitia geografica a orasului Insuratei ii poate conferi rolul de pol de crestere, antrenand comunele invecinate in actiuni si proiecte comune de dezvoltare economica si sociala. Crearea de parteneriate mentine orasul "viu" si productiv, ducand invariabil la aparitia oportunitatilor de dezvoltare.

Comunitățile puternice trebuie sa fie dezvoltate in toate sectoarele economice, iar unele dintre aceste sectoare pot constitui o oportunitate pentru viitor, in funcție de condițiile economice și de piața la anumite momente. Acest lucru se poate construi și pe baza tradiției locale, iar creșterea competitivității și implicit dezvoltarea acestora poate fi o strategie de urmat.

De aceea, printre propunerile de proiecte ce se pot implementa in perioada 2021-2027, putem aminti:

- Dezvoltarea unei zone industriale / parc industrial
- Dezvoltarea unor parteneriate cu mediul privat de calificare si integrare pe piata muncii a absolventilor din clasele cu profil tehnologic din Liceul Tehnologic Insuratei,
- Incurajarea structurilor de suport al mediului de afaceri (structuri asociative, ONG-uri, companii de consultanta), care sa promoveze orasul in randul institutiilor si organizatiilor locale, nationale si internationale,
- Infiintarea unui Centru de limbi straine care sa ofere servicii specializate pentru relatiile de afaceri internationale si pentru instruirea personalului pentru a comunica intr-o limba de circulatie internationale cu partenerii.

V.6. Servicii

Piata serviciilor prezinta o serie de caracteristici, ceea ce determina anumite particularitati. Principalele caracteristici ale pietei serviciilor sunt diversitatea, includerea doar a serviciilor marfa, dificultatea evaluarilor cantitative privind structura si dinamica pietei.

Analiza teritoriala a sectoarelor tertiar si cuaternar a relevat diferente importante ale nivelelor de dezvoltare, care se explica cel mai adesea prin: diferentele de dezvoltare in teritoriu (ce provin in special de la sectoarele primar si secundar), politicile publice utilizate, inzestrarea cu resurse naturale și accesarea acestora precum si diferentele evidente de dezvoltare a serviciilor in mediul urban fata de cel rural. Diferentele existente insemna si probleme economice si sociale la nivelul teritoriului.

Viziunea strategiei de dezvoltare teritoriala a sectoarelor tertiar si cuaternar trebuie sa urmareasca planificarea, coordonarea resurselor, a valorilor si intereselor nationale, regionale, locale, atat publice cat si private, pentru a rezolva problemele identificate la nivel teritorial.

Economia Romaniei se confrunta cu urmatoarele probleme, resimtite puternic si la nivelul serviciilor din sectoarele tertiar si cuaternar:

- Lipsa unor strategii de dezvoltare pe termen mediu si lung;
- O dezvoltare teritoriala dezechilibrata (dependenta in cazul multor teritorii de o singura ramura economica);
- O infrastructura inadecvata nevoilor curente, deci implicit si celor planificate;
- Resurse neexploatate;
- Lipsa capitalului autohton si a celui strain;
- Promovarea deficitara a serviciilor;

- Politici publice ineficiente si inadecvate;
- Influenta excesiva a factorului politic;
- Numar mare de impozite si taxe;
- Birocratie excesiva;
- Coruptia aparatului public;
- Legislatie instabila;
- Mediu politic si economic instabil

Prin viziunea de dezvoltare a sectoarelor tertiar si cuaternar la nivel teritorial sunt stabilite obiective care sa fie in concordanta cu celelalte obiective propuse la nivel macroeconomic sau la nivelul celorlalte sectoare de activitate.

Obiectivul general este acela de: Dezvoltare a competitivitatii economice a teritoriului – "O Romania competitiva". Se vizeaza, pe ansamblu, identificarea si utilizarea eficienta a resurselor, de orice natura (inclusiv imbunatatirea accesibilitatii la resursele existente) de care dispune Romania, consolidarea infrastructurii economice si sociale, reducerea decalajelor existente intre diferitele teritorii ale tarii. Pentru sectoarele tertiar si cuaternar acest obiectiv general se transpune in: Dezvoltarea competitivitatii economice a teritoriului – "Servicii pentru o Romania competitiva".

Pentru valorificarea potentialului semnificativ al Romaniei in serviciile aferente sectoarelor tertiar si cuaternar, avand in vedere dezvoltarea durabila si protectia mediului, strategia de dezvoltare a sectoarelor tertiar si cuaternar sustine:

- Identificarea tuturor resurselor existente la nivel local, regional, national, care pot contribui la cresterea economica si sociala. Cresterea accesibilitatii acestora si utilizarea lor cat mai eficienta.
- Dezvoltarea serviciilor tertiare si cuaternare ca alternativa de dezvoltare dar si sprijinirea industriei, agriculturii, turismului (mai ales rural) cu ajutorul serviciilor aferente acestora (care sunt componente ale sectoarelor tertiar si cuaternar). Serviciile din sectoarele tertiar si cuaternar trebuie sa ajute si chiar sa substituie ramurile clasice ale economiei (industria si agricultura).
- Dezvoltarea cat mai echilibrata a teritoriilor, pe baza situatiei existente si a prioritatilor stabilite de catre autoritati.
- Dezvoltarea economica si sociala in anumite teritorii din Romania a depins/ depinde in mare masura de sectorul industrial sau de cel agricol. Restructurarile din ultima perioada in aceste domenii fundamentale au avut si au efecte negative semnificative in cazul acestor teritorii.
- In dezvoltarea teritoriala a zonelor cu specific industrial sau agricol trebuie sa se urmareasca o evolutie economica si sociala independenta de aceste sectoare, in scopul unei dezvoltari durabile si eficiente.
- Dezvoltarea turismului, a transporturilor, a infrastructurii de interes general, a serviciilor aferente (comerciale, bancare, de telecomunicatii, etc.) trebuie sa potenteze dezvoltarea teritoriilor respective si chiar sa creasca activitatile din domeniile de baza (agricultura si industrie).
- Stimularea investitiilor, atat autohtone cat si straine, ca motor al dezvoltarii.
- Realizarea de parteneriate public – privat pentru proiecte in pentru realizarea obiectivelor prioritare,
- Cresterea gradului de absorbtie a fondurilor europene (mai ales pentru finantarile referitoare la dezvoltarea serviciilor: POR, POS CCE, Transport, Capacitate administrativa)
- Consolidarea serviciilor bancare pentru sustinerea economiei nationale si nu pentru realizarea de profit si expatrierea acestuia. Sectorul bancar a contribuit la adancirea crizei din Romania. Avem insa de-a face aici cu un cerc vicios, pentru ca adancirea crizei a atras la randul ei si reculul sectorului bancar.

- Utilizarea de tehnologii moderne, performante, care sa permita utilizarea resurselor in conditii de maxima eficienta dar si de protectie a mediului.
- Legislatie fiscala in sprijinul dezvoltarii economice, inclusiv a serviciilor tertiare si cuaternare.

Este important ca fiscalitatea sa fie cat mai simpla, mai stabila, cat mai putin impovaratoare si sa stimuleze munca, dezvoltarea, investitiile, respectiv sa se creeze un mediu stabil care sa permita atragerea de noi investitori si consolidarea pozitiei celor existenti.

In acest sens este absolut obligatoriu sa se reduca evaziunea fiscala si arieratele catre bugetul public national consolidat, deoarece acestea distorsioneaza puternic spiritul competitional si incalca principiile elementare ale eticii in afaceri.

- Legislatie adecvata, in ansamblu sau, pentru activitatile sectoriale.

Lipsa unei legislatii modificate in acord cu prioritatile strategice, cu evolutiile sectoriale asteptate, determina numeroase probleme care contribuie la incapacitatea intreprinderilor active in sectoarele respective de a se dezvolta, de a deveni competitive pe piata interna si/sau externa.

La nivelul orasului Insuratei, sectorul serviciilor este reprezentat doar de cateva activitati administrative si comerciale, alaturi de institutiile care ofera servicii medicale, informatii & telecomunicatii, tranzactii imobiliare, educationale sau intermediari financiare si asigurari. Este totusi de mentionat faptul ca activitatea comerciala nu este totusi generatoare de un profit semnificativ, desi a ramas de baza in sectorul serviciilor din localitate. Cu alte cuvinte, nu poate genera multe locuri de munca si nici un impact important in dezvoltarea locala.

Un aport important il ofera serviciile publice locale prin modul in care gestioneaza activitatile curente ale localitatii, dar si prin cheltuielile generate prin proiectele de dezvoltare.

Masuri:

- Facilitati fiscale pentru serviciile care creeaza noi locuri de munca;
- Incurajarea dezvoltarii, la nivelul zonelor aflate in declin sau transformare, a activitatilor de prelucrare a resurselor naturale existente (crearea de servicii conexe).
- Ameliorarea generala a infrastructurii de transport judetean si national
- Imbunatatirea transportului in zonele identificate cu potential de dezvoltare
- Imbunatatirea infrastructurii de transport prin programe de proiectare si executie ecologica in conformitate cu obligatiile protejarii particularitatilor peisajului si protejarii vietii salbatice, a activitatilor agricole si pastorale, a necesitatilor populatiei
- Ameliorarea generala a infrastructurii de comunicatii
- Implementarea serviciilor de acces la comunicatiile prin internet si comerțul electronic, la care se vor adauga probleme de educare a populatiei cu folosirea serviciilor de comunicatii electronice moderne
- Accelerarea introducerii in exploatare a suportului pentru accesul la servicii de banda larga, prin tehnologizarea corespunzatoare a punctelor de acces si extinderea retelei fixe si mobile la nivelul localitatilor cu specific rural
- Folosirea intensiva a sistemelor de educatie prin e-learning, munca la distanta (teleworking), telemedicina
- Folosirea sistemelor de e-guvernare
- Sprijinirea dezvoltarii turismului local
- Crearea unui cadru legislativ care sa incurajeze folosirea materiilor prime secundare

- Desfasurarea la nivel local a unor campanii de promovare a materiilor prime secundare cu evidentierea avantajelor utilizarii acestora
- Realizarea de investitii in servicii de transport, comert, servicii financiare si tehnologiile informatiei pentru sprijinirea dezvoltarii agriculturii
- Organizarea unor programe de constientizare si educare a factorilor implicati
- Stimularea agentilor economici ce finanteaza actiuni de educare si constientizare a populatiei, prin deduceri din sumele datorate Fondului pentru Mediu
- Realizarea parteneriatelor public privat pentru gestiunea eficienta a utilitatilor la nivel local
- Standardizarea de costuri privind serviciile publice

V.7. Infrastructura si utilitati

a)Alimentarea cu apa si canalizarea

Asigurarea accesului la apa curata si canalizare reprezinta unul din drepturile omenesti si factori esentiali pentru o viata sanatoasa si demna. Modul in care apa este utilizata pentru alte scopuri – in special pentru producerea si procesarea alimentelor, poate hotari nivelul de saracie sau bunastare a unei comunitati. Tendintele globale precum cresterea populatiei, urbanizarea sau schimbarile climatice au ca principal efect o crestere progresiva a necesarului de apa si, prin urmare, o presiune din ce in ce mai mare asupra resurselor de apa si a acvasistemelor. Comportamentul consumerist si neglijenta cu care sunt administrate resursele de apa variaza de la o regiune la alta, creand chiar si situatii conflictuale sau chiar razboaie.

Iata de ce unul din Obiectivele de Dezvoltare Durabila (SDG 6) face referire la accesul la apa potabila si canalizare, avand ca obiective adiacente: accesul la apa potabila (6.1), accesul la canalizare, acordandu-se atentie nevoilor femeilor din lumea intreaga (6.2), imbunatatirea calitatii apei potabile (6.3), utilizarea eficienta a apei si recuperarea ei din toate sectoarele (6.4), implementarea unor sisteme integrate de management al resurselor de apa (6.5) si protejarea si revigorarea surselor de apa si a ecosistemelor din ea (6.6).

Desi accesul la surse de apa potabila si canalizare reprezinta unul din Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (Obiectivul 7), in lume inca exista 663 de milioane de oameni fara acces la surse bune de apa, 1.8 miliarde de locuitori folosesc surse de apa infestate cu bacterii, 2,4 miliarde de oameni nu au acces la canalizare. Lipsa accesului la un sistem sanatos de apa si canalizare inca mai constituie o cauza importanta de saracie, malnutritie, boli si migratie. In ultimii ani, cererea de apa s-a dublat odata cu cresterea populatiei, in timp ce suprasolicitarea resurselor de apa si rationalizarea ei sunt prezente in multe locuri din lume. Aceste lucruri duc, inevitabil, si la presiuni asupra ecosistemelor acvatice.

Analiza situat iei existente in oraşul Insuratei, privind Sistemul de alimentare cu apa
Ca in marea majoritate a localitatilor de pe teritoriul judetului Braila, alimentarea cu apa a localitatii a debutat odata cu dezvoltarea sectoarelor zootehnice ale fostelor C.A.P.-uri.

Amplasat in zona centrala a Baraganului de nord, orasul Insuratei are, din punct de vedere economic, un profil preponderent agricol. Dupa 1950, dupa prima reimpartire administrativa a tarii localitatea a fost resedinta de raion pentru cca 10 ani, aici functionand doua CAP: unul in zona de est denumit Scanteia si unul in zona de vest, Grivita.

Ca o consecinta fireasca, fiecare CAP a beneficiat de foraje pentru alimentarea cu apa a sectoarelor sale zootehnice. Desi toate forajele au fost executate in albia majora a raului Calmatui, situat in medie la 2,5 km nord de localitate, numai cele din zona nord vestica au furnizat apa cu parametrii de potabilitate (potrivit prevederilor STAS 1342) cu depasirea continutului de fier si mangan. Acest lucru a condus ulterior la dezvoltarea unor unitati economice, cum ar fi Distileria de alcool, Fabrica de branza, Fabrica de paine.Impreuna cu

sursa s-a dezvoltat si gospodaria cu apa (un rezervor de 500 mc si o statie de pompare). In prezent lungimea retelei de distributie a apei este de 39,36 km si este constituita din tubulatura :

- azbociment 4,35 km;
- PVC+PE – 35,01 km.

In anii 1980-1982 – gospodaria de apa a fost completata cu :

- o statie de deferizare ;
- o statie de clorinare;
- un rezervor de inmagazinare de 2500 mc.

Frontul de captare a fost extins in continuu.

Conform Studiului de Fezabilitate realizat in cadrul contractului Asistenta Tehnica pentru pregatirea Aplicatiei de Finantare si a Documentatiilor de Atribuire pentru PROIECTUL REGIONAL DE DEZVOLTARE A INFRASTRUCTURII DE APA SI APA UZATA DIN JUDETUL BRAILA, IN PERIOADA 2014-2020, orasul Insuratei face parte din Clusterul care ii poarta numele.

Aglomerarea Insuratei are o populatie de 5935 LE. Aglomerarea dispune de un sistem centralizat de canalizare menajera. In prezent in orasul Insuratei exista o retea de canalizare menajera executata in cadrul POS mediu exceptand urmatoarele strazi: Moise Grozea, Grigore Ignat, Vlaicu Voda, Matei Basarab, Mihai Viteazu, Viisoara, Agricultorilor, Ana Ipatescu, Vlad Tepes, Avram Iancu, Dropiei, Berzei, Randunicii, Calmatui, Nicolae Balcescu. In prezent gradul de racordare la canalizarea existenta este foarte redus cca. 18,76%.

Prin programul POS Mediu etapa 2007-2013, s-a executat extinderea si modernizarea statiei de epurare, capacitatea realizata a acesteia fiind de 22.466 locuitori echivalenti. Statia de epurare deserveste in prezent localitatile Insuratei, Viziru si Tufesti.

Debitul de apa uzata masurat la intrarea in statia de epurare in prezent este de 300 mc/zi (menajera) si 1700 mc/zi (menajer +pluvial).

Sistemul de canalizare din localitatea Insuratei dispune de o statie de pompare ape uzate menajere amplasata pe strada Caporal Musat, executata prin programul POS Mediu (2007-2013). Debitul statiei de pompare este de 11 l/s, inaltimea de pompare este de 10 mCA si puterea de 2.18 kW.

Evaluarea statiilor de pompare existente in Aglomerarea Insuratei

Nr. crt	Numele statiei de pompare	Numarul pompelor	Q	Hp	P	Anul instalarii	Evaluarea conditiei fizice a echipamentului E&M	Evaluarea conditiei fizice a structurilor civile
	SPAU 1	1 + 1	39,6 mc / h	10 m	2,18 kW	2013	Stare buna	Stare buna

Statia de epurare a apei uzate

Este amplasata in partea de nord a orasului. Populatia echivalenta pentru care a fost dimensionata statia de epurare este de 22.466 l.e. Aceasta statie de epurare deserveste intr-o prima faza locuitorii din localitatile Insuratei, Viziru si Tufesti.

Capacitatea statiei de epurare este de 2921 mc/zi. Statia de epurare a fost proiectata pentru tratarea prin namoluri active cu eliminarea nutrientilor si digestia anaeroba incluzand deshidratarea namolurilor si tratamentele cu var inainte de inmagazinarea lor. Statia are o pompare pentru intrarea apei, dupa pomparea de intrare mentionata, apa curge gravitational de-a lungul procesului pana la iesire. Iesirea este dotata cu o statie de pompare a apei pana la raul Calmatui. Namolurile primare si namolurile in exces din bazinul secundar se inmagazineaza pentru a finaliza procesul de digestie a namolurilor. O data obtinute namolurile digerate acestea se inmagazineaza intr-un depozit tampon

Elaborator: ReM Public Project SRL

inainte de a fi duse la centrifuga, dupa ce sunt centrifugate se trateaza cu var inainte de depozitare. Gazul produs in digestia namolurilor se inmagazineaza intr-un gazometru, excesul este ars in arzator. Acest gaz este utilizat pentru incalzirea namolurilor si a cladirilor.

Apa uzata care ajunge in statie intra gravitacional in camera de pompare de intrare printr-o teava de DN 500mm.

Apa uzata epurata provenita de la decantarea finala se inmagazineaza intr-o statie de pompare de iesire dotata cu trei pompe (2A+1R) care varsa apa in raul Calmatui printr-o teava DN 300mm azbociment. Statia de epurare Insuratei a fost pusa in functiune in anul 2013. Aici deverseaza apele uzate aglomerarile Tufesti si Viziru.

Extinderea retelei de canalizare menajera – Aglomerarea Insuratei

Lucrari aferente sistemului de canalizare apa uzata menajera									
Colectoare (km)			Rețele de canalizare (km)			SPAU		SEAP	
noi	extindere	reabilitare	noi	extindere	reabilitare	noi	Extindere / reabilitare	noi	Extindere / reabilitare
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Debite de calcul:

Qzimed = 596,70 mc/zi

Qzimax = 835,38 mc/zi

Qoramax = 24,37 l/s

Pentru dimensionarea rețelilor de canalizare gravitacionala s-a obtinut un debit uniform distribuit $q = 0,00059$ l/s/ml

Rețeaua de canalizare proiectata are o lungime de 7.854 m (inclusiv lungime traversari) si se va executa din conducte PVC-KG SN 8, cu diametrul De 250 mm.

Conductele se vor amplasa pe mijlocul drumului, in acostamentul drumului, pe trotuar sau in spatiul verde in functie de spatiul disponibil, de categoria drumului, precum si de celelalte utilitati existente.

In tabelul urmator sunt prezentate strazile pe care au fost prevazute lucrarile de extindere:

Nr. crt	Nume strada	Lungime (m)	Material	Diametru (mm)
1	Moise Grozea	592	PVC – KG SNB	250
2	Grigore Ignat	426	PVC – KG SNB	250
3	Vlaicu Voda	579	PVC – KG SNB	250
4	Matei Basarab	610	PVC – KG SNB	250
5	Mihai Viteazul	614	PVC – KG SNB	250
6	Viisoara	338	PVC – KG SNB	250
7	Agricultorilor	103	PVC – KG SNB	250
8	Ana Ipatescu	855	PVC – KG SNB	250
9	Vlad Tepes	558	PVC – KG SNB	250
10	Avram Iancu	676	PVC – KG SNB	250
11	Dropiei	590	PVC – KG SNB	250
12	Berzei	494	PVC – KG SNB	250
13	Randuncii	525	PVC – KG SNB	250
14	Calmatui	436	PVC – KG SNB	250
15	Campului	458	PVC – KG SNB	250
Total lungime		7854		

Odata cu realizarea retelei de canalizare, se va executa si racordarea tuturor utilizatorilor la aceasta.

Caminele de racord vor fi prefabricate din PVC/PP DN315mm si vor fi acoperite cu capace din compozit DN315mm in zone carosabile clasa D400 .

Racordarea conductelor la camine se va face prin intermediul mufelor de racord (ale caminelor), care asigura etanseitatea imbinarii.

Racordurile vor fi realizate din teava din PVC De 160 mm si vor fi racordate in principal in caminele de vizitare amplasate pe colectorul de canalizare sau in colector prin intermediul unei sei de bransare la 45°.

Pe toata lungimea retelei de canalizare prevazuta pentru extindere s-a prevazut un numar de 334 racorduri.

Caminul de racord este amplasat la limita de proprietate (pentru riveranii ce nu poseda abonament servicii apa/canal).

Camine aferente retelei de canalizare

Pe conductele de canalizare care fac obiectul proiectului s-au prevazut camine de vizitare si de intersectie din elemente prefabricate de beton armat cu diametrul interior de 1000mm. Caminele de vizitare sunt compuse din element de baza cu trepte Dint=1000mm, tuburi din beton cu Dint.=1000mm si H=250,500,750,1000mm, element de reductie tronconic Dint=1000/800mm si placa prefabricata din beton armat.

Caminele de intersectie si vizitare sunt amplasate la maximum 60 m intre ele (pe aliniamente), conform planurilor de situatie si a profilelor longitudinale.

Statii de pompare apa uzata si conducte de refulare

Statiile de pompare apar ca necesare pentru pomparea apelor uzate in diferite puncte ale retelei de canalizare acolo unde relieful terenului nu permite curgerea gravitationala a apelor uzate si sunt amplasate pe teritoriul aglomerarii Insuratei, pe teren public.

Statiile de pompare vor fi prefabricate, carosabile, complet ingropate.

Lucrarile implementate prin proiectul de fata furnizeaza 4 statii de pompare pe reseaua de canalizare. Statiile de pompare vor fi echipate cu 1+1 pompe (1A+1R) cu capacitatea calculata in functie de debitul colectat si de inaltimea de pompare necesara pe refulare.

Pentru statiile de pompare s-a optat pentru solutia cu separare de solide, care presupune echiparea cu pompe montate uscat.

In cazul in care se intrerupe alimentarea cu energie electrica s-a prevazut cate un generator electric fix pentru fiecare statie de pompare.

Conductele de refulare vor transporta apa uzata menajera de la statiile de pompare proiectate la reseaua de canalizare menajera gravitationala existenta.

Conductele de refulare proiectate sunt prevazute din tuburi PEID, PE100, PN10, SDR 17.

Statii de pompare si conducte refulare – Insuratei

Nr. crt.	SPAU	L (m)	Material conducta	De (mm)	Caracteristici SPAU
1	SPAU 1. I – Vlaicu Voda	908	PEID	90	Q=3,5l/s;H=19,13mcA P=2,2kW; D=1,50m
2	SPAU 2.I - Agricultorilor	139	PEID	90	Q=3,5l/s;H=12,75mcA P=1,65kW; D=1,50m
3	SPAU 3.I – Grigore Ignat	442	PEID	90	Q=3,5l/s;H=9,53mcA P=1,2kW; D=1,50m
4	SPAU 4.I - Campului	110	PEID	90	Q=3,5l/s;H=6 mcA P=1,2kW; D=1,50m
Total lungime	1599				

Pe conductele de refulare se vor prevedea urmatoarele tipuri de camine:

- camine de aerisire
- camine de golire
- camin de vane si golire
- camin de curatire

Din punct de vedere al instalatiilor hidraulice, caminele vor fi echipate cu vane de linie, vane de golire, dispozitive de aerisire – dezaerisire, teuri, adaptoare.

Lucrari speciale pe traseul conductelor de refulare

Subtraversari de drum judetean

Pe traseul conductelor de refulare s-au prevazut doua subtraversari de drum judetean in conducta de protectie din otel 159x8mm.

Subtraversarile de drum judetean se vor executa prin foraj orizontal dirijat de catre o firma specializata in astfel de lucrari, care sa detina si agrementarile necesare conform legislatiei in vigoare.

Pentru golirea tronsonului ce subtraverseaza drumul comunal se va monta cate un camin de vane si golire.

Instalatii electrice

Fiecare statie de pompare apa uzata va cuprinde (1+1) pompe de apa uzata, sistem de ventilatie fortata, pompa de basa si instalatiile electrice aferente.

Instalatiile electrice cuprind tablou electric de forta si comanda propriu (TSPAU), senzori si traductoare de presiune, forta, iluminat, prize 230V, automatizare, instalatie de detectie intruziune, cabluri si instalatie de impamantare cu prize de pamant.

Pompele vor fi cu pornire directa pentru puteri mai mici de 5,5 KW respective cu pornire prin softstarter pentru puteri mai mari de 5,5 KW.

Tabloul TSPAU asigura functionarea automata a statiei de pompare.

Alimentarea cu energie electrica a statiilor de pompare, se face din reseaua de distributie 0,4 kV a furnizorului (alimentare de baza) si dintr-un generator fix (alimentare de rezerva).

Pentru cuplarea generatorului mobil in caz de necesitate, tablourile TSPAU sunt prevazute cu comutator si prize.

Distributia electrica la receptorii electrici se face din tabloul TSPAU, schema electrica fiind TN-S cu conductoare separate pentru nulul de lucru (N) si nulul de protectie (PE).

O sectiune a TSPAU va fi de automatizare si va asigura transmiterea/receptia de date si comenzi la un dispecer central utilizand transmisia GSM/GPRS.

Perioada 2021-2027 va insemna, in sectorul edilitar, continuarea proiectelor in sectorul apa – apa uzata prin realizarea retelei de distributie a apei potabile in cartierul Dropia (2928 m, cu finantare de la bugetul local) si de extindere a retelei de canalizare in orasul Insuratei (6195 ml, cu finantare europeana prin POIM 2014-2020).

b)Infrastructura rutiera

Evolutia societatii a impus un mod de viata accelerat, in care pot fi competitive doar acele tari care incurajeaza inovatia, pe langa o infrastructura rezilienta si o industrie durabila. Infrastructura moderna este sustinuta de inovatie pentru o industrie eficienta si durabila. Promovarea industrializarii necesita recunoasterea importantei „economiei bazate pe cunoastere” pentru avantajul competitiv necesar.

Dezvoltarea infrastructurii de transport intre centrele urbane si a legaturilor cu zonele invecinate este o conditie esentiala pentru realizarea obiectivelor coeziunii teritoriale la nivel european si ale Strategiei Lisabona privind cresterea economica si a gradului de ocupare a populatiei. La nivel national realizarea unei retele moderne de transporturi

reprezinta un factor vital pentru dezvoltarea judetelor si a regiunilor, pentru localizarea companiilor, imbunatatirea mediului de afaceri si incurajarea turismului.

Investitiile in modernizarea infrastructurii vor facilita mobilitatea persoanelor si bunurilor intre regiuni si in interiorul acestora, reducerea costurilor de transport pentru marfuri si calatori, imbunatatirea accesului pe pietele regionale, cresterea eficientei activitatilor economice, economisirea de energie si a timpilor de parcurs, creand conditii pentru extinderea schimburilor comerciale si a investitiilor productive.

Avand in vedere nevoile specifice si nivelul de dezvoltare al regiunilor Romaniei, cu o infrastructura de transport insuficienta si slab competitiva, care nu corespunde cerintelor Pietei Unice a UE in conditiile globalizarii, este de asteptat ca rentabilitatea, valoarea adaugata si efectul de antrenare ale investitiilor in infrastructura sa fie considerabile.

In localitatea Insuratei, traficul se realizeaza pe toate cele trei tipuri de drumuri existente, si anume drumul national DN21 Slobozia – Braila, care este strada cea mai importanta din oras, drumul judetean DJ203 catre comuna Zavoaia si drumul comunal DC21 care asigura relatia cu cele doua sate componente, Maru Rosu si Lacu Rezi. Modernizarea DC 21, ca si a altor strazi din interiorul orasului a imbunatatit simtitor traficul in localitate, ceea ce a dus la cresterea numarului de autoturisme si, implicit, la mobilitatea locuitorilor care incep sa prefere transportul motorizat in locul celui cu atelaje hipo.

Ca localitate de rangul III, adica oras de mici dimensiuni, Insuratei beneficiaza doar de transport judetean si interjudetean, neexistand serviciu de transport local.

Reteaua stradala este una tipica pentru orasele de campie cu o trama stradala de tip radial compusa din strazi de categoria a III-a si a IV-a. Arterele principale ale orasului sunt: Sos. Brailei (E584) in care debuteaza din vest Str. Tineretului (DJ203) si din est Str. Lacul Rezii (DC21).

Zona periurbana a orasului Insuratei este traversata de la sud la nord-vest, prin comunele Baraganul, Duesti si Zavoaia, de linia de cale ferata linia 702 Buzau –Faurei – Fetești - rețeaua TEN-F, cale ferata dubla electrificata pe sectorul de la limita județului Buzau, spre Faurei si limita județului Ialomița.

Administratia locala s-a implicat activ in procesul de imbunatatire a circulatiei la nivelul localitatii, acest lucru materializandu-se prin proiecte de reabilitare a drumului comunal si a celui judetean, de modernizare a strazilor in oras si de construire a locurilor de parcare, de asfaltare si pietruire, ceea ce a dus la cresterea standardelor de viata a locuitorilor si a mobilitatii lor prin preferinta crescuta pentru autoturisme in detrimentul atelajelor hipo. Totodata, din cauza circulatiei destul de intense pe soseaua Braila-Slobozia, carutele si tractoarele "strangulau" deplasarea in bune conditii a autoturismelor si autocamioanelor, in special in locul unde DN21 traverseaza canalul de irigatii. Pentru remedierea acestei situatii s-a demarat un proiect care vizeaza construirea unui alt pod peste aceste canale de irigatii, care va permite populatiei accesul la terenurile agricole.

Totodata, s-a investit in modernizarea centrului civic al orasului prin realizarea de trotuare pavate si montarea de bancute din lemn cu picioare din fonta, au fost construite doua chioșcuri (foișor), iar pentru cei mici a fost amenajat un spațiu de joaca, dotat cu toate echipamentele necesare. Tot in centrul civic s-au construit si santuri betonate pentru scurgerea apelor pluviale care inunda strazile, mai ales cele din fata Primariei si a Grupului Scolar.

c) Iluminatul public

In vederea obtinerii unui serviciu de iluminat public unitar, modern si eficient, in conformitate cu directivele Uniunii Europene, a fost adoptata Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public, care stabileste cadrul juridic privind infiintarea, organizarea,

exploatarea, gestionarea, finantarea si controlul functionarii serviciului public in comune, orase si municipii.

Serviciul de iluminat public este organizat astfel incat sa asigure respectarea indicatorilor de performanta a nivelurilor de iluminare si luminanta prevazuta de normativele specific domeniului si tinand seama de urmatoarele:

- marimea, gradul de dezvoltare si particularitatile economico-sociale ale localitatilor;
- starea sistemului de iluminat public existent;
- posibilitatile locale de finantare a exploatarii, intretinerii si dezvoltarii serviciului si a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

Prezenta Strategie a autoritaților administrației publice locale in orasul Insuratei, urmareste cu prioritate realizarea urmatoarelor obiective:

- a) orientarea serviciului de iluminat public catre utilizatori și beneficiari;
- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public, la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea normelor privind serviciul de iluminat public stabilite de Comisia Internațională de Iluminat, la care Romania este afiliata, respectiv de Comitetul Național Roman de Iluminat, denumit in continuare C.N.R.I.;
- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate și prin asigurarea unui iluminat public judicios;
- f) promovarea investițiilor, in scopul modernizării și extinderii sistemelor de iluminat public;
- g) asigurarea, la nivelul localității, a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individuala și colectiva, prevazute de normele in vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv, adecvat punerii in valoare a edificiilor de importanța publica și/sau culturala și marcarii prin sisteme de iluminat corespunzatoare a evenimentelor festive și a sarbatorilor legale sau religioase;
- i) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piața, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanța a activității operatorilor și participarea cetățenilor și a asociațiilor reprezentative ale acestora la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegata;
- m) promovarea metodelor moderne de management;
- n) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formarii profesionale continue a personalului ce lucreaza in domeniu.

Situatia in orasul Insuratei

Sistemul de iluminat public este organizat si functioneaza la nivelul S.C. Electrica SA, care in prezent detine infrastructura de alimentare, atat in mediul urban, cat si in mediul rural.

In mediul rural aceeasi societate comerciala detine infrastructura, iar serviciul de intretinere este asigurat de firme de specialitate, fiind zone unde numarul corpurilor de iluminat este insuficient, iar starea acestora este necorespunzatoare, iar in perioada anotimpului rece si in timpul furtunilor creaza probleme in exploatare, interventia fiind necesara mai ales cu privire la inlocuirea retelelor uzate si a transformatoarelor care nu mai corespund din punct de vedere tehnic.

In anii anteriori, la nivelul orasului Insuratei, sistemul de iluminat public a beneficiat de lucrari de reabilitare, in sensul inlocuirii vechilor lampi cu altele moderne, ceea ce duce la cresterea eficientei energetice pentru intreaga localitate.

Masuri propuse in perioada 2021-2027

- asigurarea accesului nediscriminatoriu si al tuturor membrilor comunitatii locale la serviciul de iluminat public;
- orientarea serviciului de iluminat public catre utilizatori si beneficiari prin promovarea metodelor moderne de management si mecanismelor specifice economiei de piata cu atragerea capitalului privat in investitii reprezentand modernizari si extinderi ale sistemului de iluminat public;
- promovarea formelor de gestiune delegata;
- promovarea profesionalismului, a eticii profesionale si formarii profesionale continue a personalului din domeniu prin instituirea evaluarii comparative a indicatorilor de performanta a activitatii operatorilor si participarea cetatenilor;
- asigurare la nivelul localitatilor a unui iluminat stradal si pietonal adecvat necesitatilor de confort si securitate, individuala si colectiva, prevazute in normele in vigoare, compatibil cu directivele UE;
- asigurarea unui iluminat architectural, ornamental si ornamental-festiv, adecvat punerii in valoare a edificiilor de importanta publica si/sau culturala si marcarii prin sisteme de iluminat corespunzatoare a evenimentelor festive si a sarbatorilor legale sau religioase ;
- promovarea de solutii tehnice si tehnologice performante, cu costuri minime prin reducerea consumurilor specifice ca urmare a utilizarii unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate care sa asigure un iluminat public de calitate si performant;

d) Gestionarea deșeurilor

Cadrul politicii și legislației europene privind deșeurile se trasează în contextul unor politici și programe comunitare mai ample, inclusiv Programul de acțiune pentru mediu 7, Foaia de parcurs către o Europa eficientă din punct de vedere energetic și Inițiativa privind materiile prime.

Al 7-lea Programul de Acțiune pentru Mediu stabilește obiectivele prioritare în ceea ce privește politica UE în sectorul gestionării deșeurilor, respectiv:

- Reducerea cantităților de deșeuri generate
- Maximizarea reutilizării și reciclării
- Limitarea incinerării la materialele care nu sunt reciclabile
- Limitarea progresivă a depozitării la deșeuri care nu pot reciclate sau valorificate
- Asigurarea implementării depline a obiectivelor politicii privind deșeurile, în toate statele membre

Politica europeană și națională se bazează pe „ierarhia deșeurilor”, care stabilește prioritățile în ceea ce privește gestionarea deșeurilor la nivel operational: se încurajează în primul rând prevenirea sau reducerea cantităților de deșeuri generate și reducerea gradului de pericolozitate al acestora și abia apoi valorificarea deșeurilor prin reciclare, reutilizare, recuperare sau orice alt proces ce are ca scop extractia materiilor prime secundare și eliminarea (care include depozitarea deșeurilor și incinerarea fără recuperarea energiei).

De asemenea, tranziția către o economie circulară reprezintă o prioritate la nivelul statelor membre. În cadrul economiei circulare valoarea produselor, a materialelor și a resurselor este menținută în economie cât mai mult timp posibil iar generarea deșeurilor este redusă la minim. Transformarea deșeurilor în resurse este unul din elementele principale care stau la baza economiei circulare.

Analiza SWOT a gestionării deșeurilor în țară

Elaborator: ReM Public Project SRL

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Transpunerea inca din perioada de preaderare a acquis-ului comunitar din domeniul gestionarii deeurilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Includerea in documentele programatice (SNGD, PNGD, planurile regionale de gestionare a deeurilor) a necesitatii dezvoltarii infrastructurii de colectare separata si a cresterii gradului de valorificare/reciclare a deeurilor; • Crearea de organizatii de transfer de responsabilitate (OTR) pentru mai multe fluxuri de deseuri (ambalaje, DEEE, anvelope uzate, deseuri de baterii si acumulatori) cu generarea consecutiva a aparitiei de capacitati moderne de tratare/reciclare deseuri (pentru PET, DEEE, deseuri de baterii si acumulatori); • Eligibilitatea pentru finantarea din fonduri europene a unei parti semnificative din investitiile in infrastructura de colectare separata; • Infiintarea Laboratorului National pentru Managementul Deeurilor, cu sedii la Bucuresti, Galati, Bacau; • Initierea de proiecte pentru diseminarea obiectivelor strategice de politica publica in domeniul economiei circulare (ex. Programele zero deseuri derulate in Iasi, Bucuresti), precum si pentru a testa conceptul de simbioza industriala; • Implicarea sectorului privat in identificarea de solutii la provocarile economiei circulare, prin programele de responsabilitate sociala corporativa (ex. program de reciclare a telefoanelor vechi – Vodafone Romania, programul de responsabilitate sociala „Colectare Selectiva” al Coca-Cola HBC Romania); • Organizarea de activitati de educare a populatiei si de promovare a colectarii selective a deeurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Colectarea separata a deeurilor municipale, desi in crestere, este la un nivel redus in comparatie cu obiectivele stabilite de legislatie sau cu performanta altor state membre UE; • Inregistrarea de intarzieri in adoptarea instrumentelor de planificare relevante in ceea ce priveste gestionarea deeurilor. <p>Rata de depozitare a deeurilor este cea mai mare din UE (82% in 2013);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rolul semnificativ al sectorului informal in colectarea deeurilor post-consum (in special in ceea ce priveste ambalajele si deeurile de echipamente electrice si electronice), din cauza lipsei infrastructurii si a impunerii obligatiilor legale, • Legislatia nu a stabilit, pana la aparitia OUG 74/2018, obiective minime de performanta pentru autoritatile locale/companiile de salubritate in ceea ce priveste colectarea separata a deeurilor. <p>Este una din cauzele pentru care infrastructura de colectare separata si gradul de constientizare al publicului cu privire la gestionarea corecta a deeurilor necesita imbunatatiri substantiale. Chiar si dupa aparitia acestui act normativ, ramane deschisa problema criteriilor de performanta la colectare pentru anumite fluxuri de deseuri post consum (in mod special DEEE);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dintre cele 32 de Proiecte cu finantare europeana nerambursabila privind implementarea unor Sisteme de Management Integrat al Deeurilor (SMID), la momentul realizarii studiului, sunt declarate complet functionale sase proiecte: cele din Bistrita-Nasaud, Covasna, Botosani, Arges, Sibiu si Bacau. 4 Proiecte au semnat contractele de operare si urmeaza sa fie declarate functionale in perioada imediat urmatoare. Alte 4 Proiecte finantate integral din POS Mediu au infrastructura finalizata, avand ca termen de operationalizare finalul lunii martie 2019, acum fiind partial functionale. Pentru restul de 18 proiecte implementarea a fost continuata in cadrul POIM 2014-2020, stadiul de realizare a infrastructurii fiind avansat in cele mai multe cazuri, iar operarea acesteia fiind partiala sau in curs de pregatire/contractare; • Dintre cele 101 facilitati de sortare existente, 93 sunt instalatii de sortare propriu-zise (cu banda de sortare). Restul de 8 facilitati (cu o capacitate totala de circa 150 000 tone/an) sunt amplasamente unde a fost autorizata sortarea deeurilor din gramada, de obicei ca o activitate secundara pe langa activitatea principala autorizata (stocare temporara sau eliminarea deeurilor in depozite neconforme) (PNGD, 2017, p. 30)
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> • Potentialul de crestere rapida si semnificativa a cantitatilor de deseuri colectate separat, tinand cont de faptul ca se pleaca de la un nivel mai scazut decat in alte state membre, daca acest proces va fi accelerat in urmatoarea perioada, lucru posibil prin finalizarea proiectelor SMID. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tendintele demografice in scadere: scaderea constanta a populatiei este un fenomen de care trebuie sa se tina cont la planificarea si dimensionarea investitiilor, mai ales ca aceasta tendinta este una semnificativa (un declin mediu de 0,8% pe an). Un alt element ce atrage costuri mai

<ul style="list-style-type: none"> • Zona economiei circulare reprezinta pentru Romania o noua nisa de dezvoltare, pentru zona de afaceri, in special IMM-uri. Dezvoltarea de noi modele de afaceri „circulare”, de noi proiecte de simbioza industriala reprezinta cheia optimizarii resurselor disponibile; • O economie mai circulara, axata pe reciclare, reutilizare, precum si pe utilizarea mai eficienta a resurselor, ar contribui la stimularea investitiilor si ar genera beneficii atat pe termen scurt, cat si pe termen lung, pentru mediu, ocuparea fortei de munca si economie in ansamblu (Ecologic, 2017); • Incurajarea proiectelor de cercetare si dezvoltare va permite ca inovarea sa ofere solutii tehnice pentru diferite tipuri de deseuri in vederea optimizarii consumului de resurse (de ex. extragerea materialelor pretioase din aparatele electrice, telefoane mobile, tablete etc., laboratoare mobile de dezmembrare a DEEE); • Initierea de platforme online nationale, regionale, locale, dupa caz, pentru tranzactionarea diferitelor tipuri de deseuri prin implicarea tuturor factorilor interesati. In acest sens, se pot folosi fondurile europene; • Cresterea gradului de constientizare privind economia circulara in randul autoritatilor locale prin initierea de schimburi de bune practici cu state avansate in implementarea proiectelor de simbioza industriala; • Identificarea de initiative legislative si fiscale pentru acordarea de facilitati proiectelor de simbioza industriala de tipul celor care exista pentru parcurile industriale (Legea 186/2013); • Imbunatatirea cadrului legislativ actual prin analiza oportunitatii dezvoltarii unui plan national privind productia si consumul durabile, care sa fie in congruenta cu economia circulara si economia verde; • Initierea de actiuni in vederea cresterii transparente in sectorul managementului deseurilor, in special in zona informala (de ex. inregistrarea intr-un registru special sau identificarea fiscala a persoanelor din aceasta zona); 	<p>mari in ceea ce priveste managementul deseurilor este densitatea relativ redusa a populatiei (83,4 loc/km² , fata de media europeana de 116,7 loc./km²), urbanizarea (in jur de 54%) si numarul redus al persoanelor dintr-o gospodarie (2,67). (PNGD, 2017, p.19)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predispozitia spre un consum exagerat si mai putin spre actiuni de crestere a productivitatii resurselor reprezinta o provocare atat pentru protectia mediului, cat si pentru tendintele viitoare de dezvoltare a Romaniei (cat de competitivi vom fi in viitor intr-o lume din ce in ce mai globalizata si orientata spre noi tehnologii si procese de productie cu o eficienta crescuta?) • Intarzieri in punerea in aplicare a masurilor de trecere la colectarea separata. • Lipsa de personal la nivelul autoritatilor de mediu centrale si locale (inclusiv Garda de Mediu) • Dificultati in comunicarea cu mediul privat atat din lipsa de resurse (personal) a autoritatilor, cat si a actorilor privati. O mare parte a companiilor multinationale au o coordonare la nivel central in ceea ce priveste protectia mediului, structurile din Romania fiind relativ putin implicate in dezvoltarea acesteia. • Lipsa de instrumente pentru planificarea strategica a procesului de luare a deciziilor, respectiv de implementare a solutiilor pentru realizarea interoperabilitatii sistemelor de date la nivelul institutiilor publice. • Un grad scazut de constientizare in randul populatiei privind importanta unui model de consum durabil axat pe prevenirea, reutilizarea, reciclarea deseurilor.
--	--

Proiectul „Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Braila” a fost finanțat de catre Uniunea Europeana prin Fondul European de Dezvoltare Regionala in cadrul POS Mediu - Axa prioritara 2 , Domeniul Major de Interventie 1 și cofinanțat de la bugetul de stat și bugetul local, in condițiile legii.

Implementarea proiectului propus in judetul Braila tinteste atingerea urmatoarelor obiective:

- asigurarea unui grad de acoperire cu servicii de salubritate de 100%, atat in urban, cat si in mediul rural;
- atingerea tintelor de reciclare/valorificare a deseurilor din ambalaje asa cum reiese din Tratatul de Aderare si legislatia Romaniei;
- conformarea cu privire la Directiva UE privind depozitarea deseurilor biodegradabile la nivelul anului 2013;

- reducerea impactului de mediu aferent depozitului neconform din lanca.

Proiectul se refera la implementarea unui sistem de management integrat al deseurilor pe toata raza judetului Braila.

Ca urmare a Ordinului ministrului mediului și schimbarilor climatice nr. 1726/12.07.2013, in baza Notei Direcției Generale AM POS Mediu nr. 136887/28.06.2013 a fost incheiat Contractul de finanțare nr. 4476/RP/27.09.2013 intre Ministerul Mediului și Schimbarilor Climatice și Consiliul Județean Baila, cu o valoare estimata totala de 117.510.033 lei inclusiv TVA (27.052.358 Euro), modificata ulterior la valoarea de 116.714.570 lei inclusiv TVA (26.869.232 Euro).

Acesta modificare se datoreaza reducerii cheltuielilor neeligibile cu 183.126 euro, ca urmare a incadrarii acestor cheltuieli in categoria cheltuielilor eligibile, potrivit ordinului 1612/23.09.2014, fara a creste valoarea estimata a cheltuielilor eligibile.

Conform Cererii de Finantare, prin proiect au fost prevazute realizarea urmatoarelor investitii:

- Statii transfer – 1 buc;
- Statii sortare – 2 buc;
- Statie tratare mecano-biologica -1 buc;
- Depozit ecologic – 1 buc;
- Inchidere depozit neconform-1 buc;
- Achizitionarea de echipamente pentru colectarea.

Componentele in cadrul carora s-a propus realizarea investitiilor mentionate au fost urmatoarele:

- **Constructia statiei de sortare** cu o capacitate de 30.000 tone/an si a **unei sttii MBT** cu o capacitate de 26.000 tone/an, pentru zona 1, langa depozitul conform Muchea, situate pe amplasamentul comunei **Vadeni** cu o suprafata de 25.000 mp, identificat prin tarlaua 260, parcela 1799, langa depozitul conform Muchea;
- **Constructia unui depozit nou de deseuri** (compus din 3 celule) in prima etapa se va realiza doar celula 1 cu o capacitate de 72.357 mc si a **unei statii de sortare** cu o capacitate de 5.000 tone/an, pentru zonele 2 si 3, situate pe amplasamentul orasului **lanca**, cu o suprafasa de 77 500 mp, identificat prin tarlaua 17, parcela 60/2;
- **Constructia unei statii de transfer** cu o capacitate totala de 5.000 tone/an, pentru zona 3, situata pe amplasamentul orasului **Insuratei**, cu o suprafata de 7000 mp, identificat prin tarlaua 101/1, parcela 733/1;
- **Inchiderea depozitului de deseuri neconform** situat pe amplasamentul orasului **lanca**, cu o suprafata de 11.600 mp; identificat prin tarlaua 71, parcela 478/1;
- **Achizitionarea de echipamente pentru colectarea** deseurilor pentru toate localitatile din judetul Braila.

Urmare a intarzierilor inregistrate inca din momentul pregatirii aplicatiei de finantare, in derularea procedurilor de achizitie pentru componentele proiectului cat si in derularea contractelor de lucrari si datorita unor evenimente neprevazute in timpul executiei si finalizarii lucrarilor, s-a constatat necesitatea fazarii proiectului.

Pentru finalizarea proiectului s-a impus continuarea lucrarilor si finalizarea componentelor proiectului in perioada de programare 2014-2020 prin POIM Axa prioritara 3.

Prin Cererea de fazare, aprobata de catre AM POS Mediu prin Nota nr. 61424/OA/18.07.2016, s-a solicitat COM la data de 30.07.2016 fazarea proiectului in doua etape de finantare:

- faza I, prin POS Mediu 2007-2013;
- faza II, in cadrul urmatoarei perioade de programare 2014-2020, prin Programul Operational Infrastructura Mare (POIM), ca o continuare a activitatilor nefinalizate in faza I.

Elaborator: ReM Public Project SRL

Urmare aprobarii fazarii, Contractul de Finantare nr. 4476/RP/27.09.2013 a fost modificat prin Act aditional 4 dupa cum urmeaza:

Titlul proiectului	Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Braila		Cod SMIS: 32942
Beneficiar	Consiliul Judetean Braila		
Program Operational	POS Mediu		
Axa prioritara	2 „Sector managementul depurilor/reabilitarea terenurilor poluate istoric”.		
Fond Structural	Fondul European de Dezvoltare Regionals (FEDR)		
Contract finantare	4476/RP/27.09.2013		
Data incepere	27.09.2013		
Data terminare	31.07.2016		
Valoare contract Etapa I	67.499.536 lei	Din care FEDR si Buget stat 59.966.539 lei	Buget local: 7.532.997 lei

Pentru faza II, urmare a aprobarii prin adresa MFE DGPIM 95292/06.12.2016 a cererii de finantare, a fost incheiat Contractul de Finantare POIM nr. 25/09.02.2017 intre Ministerul Dezvoltarii Regionale, Administratiei Publica si Fonduri Europene și Unitatea Administrativ Teritoriala Județul Baila.

Titlul proiectului	Fazarea proiectului Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Braila		Cod SMIS 2014+ 103731
Beneficiar	Unitatea Administrativ Teritoriala Județul Baila		
Program Operational	POIM		
Axa prioritara	3 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu in conditiile de management eficient al resurselor		
Fond Structural	Fondul Coeziune (FC)		
Contract finantare	25/09.02.2017		
Data incepere	14.07.2014		
Data terminare	30.06.2020		
Valoare contract Etapa II	34.181.045 lei	Din care: FC :25.698.573 lei Buget stat:3.930.370lei	Buget local: 4.552.102 lei

De mentionat este faptul ca, in faza a II-a a a investitiei, titlul proiectului s-a modificat, devenind „Fazarea proiectului Sistem de Management Integrat al Deseurilor in judetul Braila”, COD smis 2014+103731.

In faza I, prin POS Mediu 2007-2013 s-au realizat urmatoarele investitii:

- Statii sortare – 1 buc;
- Depozit ecologic – 1 buc;
- Inchidere depozit neconform -1buc;
- Achizitionarea de echipamente pentru colectarea.

Investitiile prezentate s-au realizat in cadrul urmatoarele componente:

- **Construirea depozitului conform si Statiei de sortare in localitatea lanca;**
Capacitatea totala a depozitului este de 285.805 tone, prin proiect s-a prevazut doar construirea celulei nr. 1 avand o capacitatea de 83.211 tone/72.500 mc, cu o durata de exploatare de 7 ani.
Statia de sortare are o de capacitate de 5.000 tone/an.
Lucrarile au fost integral realizare si receptionate in faza 1. Depozitul conform si Statia de sortare sunt gata de a fi utilizate, urmand a deveni operationale la data atribuirii contractului de operare.

- **Construirea stătei de transfer** cu o capacitate totală de 5.000 tone/an– în faza I au fost realizate lucrările de împrejmuire și poarta acces și s-au achiziționat echipamentele de colectare;
- **Construirea Stației de sortare Vadeni și Construirea Stației TMB la Vadeni**– în faza I s-a realizat proiectarea celor două obiective;
- **Inchiderea depozitului de deseuri neconform** situat pe amplasamentul orașului lanca, cu o suprafață de 11.600 mp;
- **Achiziționarea de echipamente pentru colectarea a deșeurilor pentru toate localitățile din județul Braila;**
Echipamentele de colectare au fost achiziționate și sunt gata de a fi utilizate, urmând a deveni operaționale la data atribuirii contractului de colectare.
- **Achiziție echipamente** – camion lung curier (1 buc);
- **Achiziție echipamente** – containere 32 mc (11 buc);
Cele 11 containere și un camion lung curier sunt operaționale pentru soluția temporară de colectare a deșeurilor, până la momentul în care sistemul propus devine viabil, urmând ca aceste echipamente să fie integrate la stațiile de compost și sortare din proiect.

Faza II, prin Programul Operational Infrastructura Mare (POIM), 2014-2020 prin Proiectul "Fazarea proiectului SMID Braila" vizează continuarea investițiilor în sectorul de gestionare a deșeurilor, începute prin proiectul aprobat și finanțat în cadrul POS Mediu 2007-2013.

În faza II, prin proiect s-au realizat următoarele investiții:

- Stații transfer – 1 buc;
- Stații sortare – 1 buc;
- Stație tratare mecano-biologică -1buc;

Investițiile prezentate în faza II s-au realizat în cadrul următoarelor componente:

- ❖ **Construirea Stației de transfer de la Insuratei** cu o capacitate de 5.000 tone/an,
- ❖ **Construirea Stației de sortare Vadeni**, cu o capacitate de 30.000 tone/an și **Construirea Stației TMB la Vadeni**, având o capacitate de 26.000 tone/an;

Detalii privind obiectivele fizice și bugetul defalcat pe componente ale proiectului, precum și defalcarea pe faze sunt prezentate în **tabelul 1**.

2.2.1.2. Obiectivele fizice globale ale întregului proiect și fazat

Obiectiv investiții / Indicator	Denumire Indicator conform POS M	UM	TOTAL	Phase 1	Phase 2
(1)	(1')	(2)	(3) = (4)+(5)	(4)	(5)
1.Recipienti de colectare					
	Urban				
	Pubela 120 l	buc	88.405	88.405	
	Pubela 240 l	buc	5.369	5.369	
	Container 1,1 mc	buc	8.251	8.251	
	Pubela 60 l	buc	0	0	
	Cos de gunoi de 50 litri pentru deseu stradal	buc	1.913	1.913	
	Pubela 240 l deseu stradal	buc	192	192	
	Container 18 mc pentru deseu „verde”	buc	3	3	
	Compostor individual	buc	0	0	
	Rural				
	Pubela 120 l	buc	1.767	1.767	
	Pubela 240 l	buc	1.260	1.260	
	Container 1,1 mc	buc	1.369	1.369	

Elaborator: ReM Public Project SRL

Obiectiv investitii / Indicator	Denumire conform POS M	Indicator	UM	TOTAL	Phase 1	Phase 2
(1)	(1')		(2)	(3) = (4)+(5)	(4)	(5)
	Pubela 60 l		buc	41.008	41.008	
	Cos de gunoi de 50 litri pentru deseuri stradale		buc	895	895	
	Pubela 240 l deseuri stradale		buc	456	456	
	Container 18 mc pentru deseuri „verde”		buc	0	0	
	Compostor individual		buc	41.008	41.008	
2.Containere pentru facilitati de transfer/sortare/tratare						
	Container metal 32 mc		buc	11	11	
	Container metal 18 mc pentru deseuri voluminoase		buc	6	6	
	Container metal 24 mc		buc	6	6	
3. Puncte de precollectare						
	Urban		buc	2,227	2,227	
	Rural		buc	419	419	
4.Vehicule lung curier						
	Masini colectare deseuri periculoase		buc	2	2	
Vehicule transfer lung curier	Vehicule transfer lung curier		buc	5	4	1
5. Statii /puncte transfer						
2S88 Statie de transfer	Statii/puncte de transfer		buc	1	0 (28.65%) - imprejmuire incinta si poarta acces - echipamente colectare	1 (71.35%) - Construirea Statiei de transfer al deseurilor si echipamente
6.Facilitati de tratare						
2S89 Statie de sortare	Facilitati de sortare		buc	2	- 1(Statie sortare lanca) - 0 (2.98% Statie sortare Vadeni) Proiectarea Statiei de sortare Vadeni	1 (97.02% Statie sortare Vadeni) - Proiectare (Asistenta tehnica din partea proiectantului pe durata executiei lucrarilor); - Constructii civile pentru Statia de sortare si echipemmente (97.02%)
2S90 Statie tratare mecano biologica	Facilitati compostare		buc	1	0 (2.98 %) Proiectarea Statiei TMB	1 (97.02%) - Proiectare (Asistenta tehnica din partea proiectantului pe durata executiei

Elaborator: ReM Public Project SRL

Obiectiv investitii / Indicator	Denumire conform POS M	Indicator	UM	TOTAL	Phase 1	Phase 2
(1)	(1')		(2)	(3) = (4)+(5)	(4)	(5)
						lucrarilor); - Constructii civile pentru Statia de TMB si echipemmente (97.02%)
7.Depozitare						
	Depozit ecologic – 1 celula (lanca)		buc	1	1	
	Suprafata celula 1		ha	1,17	1,17	
	Volum depozit ecologic (celula 1)		M³	72.500	72.500	
	Suprafata totala depozit ecologic		ha	7,75	7,75	
8.Inchiderea depozitelor existente						
	Inchiderea depozit neconform lanca	depozit	depozit	1	1	

2.2.1.3. Descrierea functionala a sistemului de management al deseurilor

Din punct de vedere al operarii, in scopul eficientizarii activitatilor aferente managementului deseurilor, in județul Braila au fost stabilite **3 zone de colectare**, aferente facilitatilor de gestionare a deseurilor existente sau care se vor face prin proiect și anume:

Zona 1 –MUCHEA - cuprinde municipiul Braila (180.302 locuitori) și comunele (35.007 locuitori): Cazasu, Chișcani, Frecatei, Gemenele, Marasu, Maxineni, Romanu, Salcia Tudor, Scorțaru Nou, Siliștea, Tichilești, Tudor Valdimirescu, Vadeni

Zona 2 –IANCA cuprinde orasul lanca (10.343 locuitori), orașul Faurei (3592 locuitori) și comunele (48.576 locuitori): Bordei, Cireșu, Galbenu, Gradiștea, Gropeni, Jirlau, Mircea Voda, Movila Miresii, Racovița, Rimnicelu, Surdila Gaiseanca, Surdila Greci, Sutești, Traian, Ulmu, Unirea, Vișani.

Zona 3 INSURATEI cuprinde orasul Insuratei (6.528 locuitori) și comunele (36.864 locuitori): Baraganul, Berțeștii de Jos, Ciocile, Dudești, Roșiori, Stancuța, Tufești, Victoria, Viziru, Zavoia.

Elaborator: ReM Public Project SRL

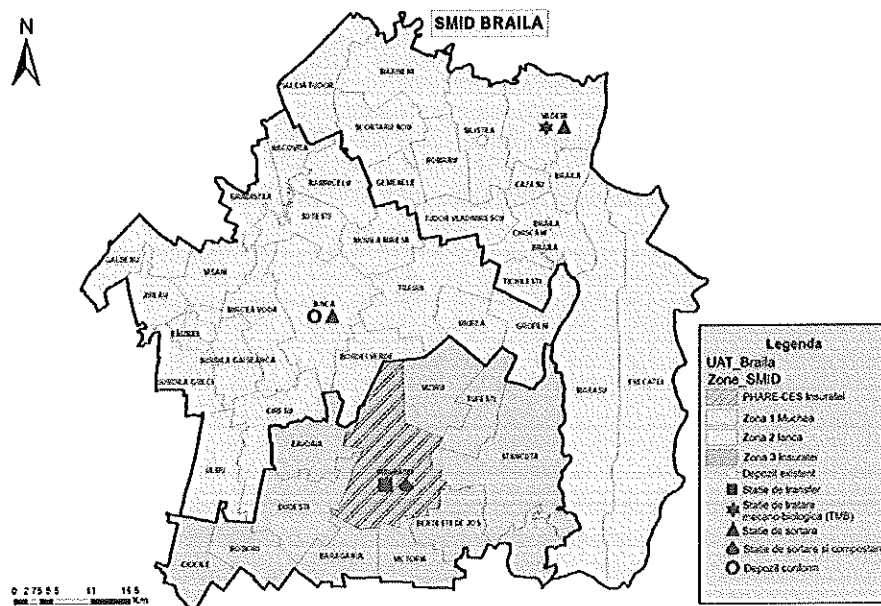

Fig. 1. Zonele de colectare in județul Braila, investițiile existente și cele care vor fi realizate prin POS Mediu.

Nota: Numarul de locuitori este conform recesamentului din 2011.

Infrastructura de deseuri din județul Braila este compusa din:
Instalații construite in cadrul SMID in Judetul Braila

Stații de transfer al deșeurilor

In cadrul stației de transfer Insuratei se va realiza atat preluarea deșeurilor reziduale, cat și a deșeurilor reciclabile; deșeurile reziduale vor fi compactate; deșeurile reciclabile nu vor fi compactate, sortarea fiind in acest fel mai ușoara in stația de sortare de la lanca ; Stația de transfer Insuratei va fi automata, cu o capacitate de 5.000 tone/an; deșeurile vor fi descarcate la partea superioara printr-o palnie de alimentare. Stația mai are in componența sa o linie de compactare cu cap fix de presare (90 mc/h). Sistemul de sifare este prevazut cu 3 containere și trei de rezerva. Operarea stației de transfer va fi asigurata de 6 angajați care vor lucra intr-un singur schimb de 8 ore.

Stații de sortare a deșeurilor

Deșeurile reciclabile colectate pe trei fracții (hartie/carton, plastic/metal și sticla) de la populație și operatori economici, instituții publice vor fi sortate in cele doua stații de sortare prevazute a fi realizate in cadrul Proiectului:

a) Stația de sortare de la lanca – Stația de sortare lanca va gestiona deșeurile reciclabile generate in zona 2 și zona 3, avand o capacitate de 5000 tone/an; aici vor fi sortate atat deșeurile reciclabile, precum și deșeurile voluminoase (in vederea valorificarii in principal a lemnului); sortarea deșeurilor este in principal manuala, fiind prevazut și un separator magnetic (pentru deșeurilor feroase); dupa sortare, deșeurile reciclabile sunt, dupa caz, balotate sau marunțite (sticla) in vederea valorificarii in instalații autorizate;

Regimul de funcționare: -zile de funcționare - 260

-1 schimb de 8 ore din care 1 ora curățenie.

b) Stația de sortare de la Vadeni – cu capacitate de 30.000 tone/an; va gestiona deșeurile reciclabile generate in zona 1, aici vor fi sortate atat deșeurile reciclabile, precum și deșeurile voluminoase (in vederea valorificarii in principal a lemnului); are 2 linii de sortare identice, grad mediu de mecanizare, sortarea deșeurilor este in principal manuala doar metalele se sorteaza magnetic fiind prevazut un separator magnetic (pentru deșeurile

Elaborator: ReM Public Project SRL

feroase) și o instalație cu curenți Eddy (deșeuri neferoase); după sortare, deșeurile reciclabile sunt, după caz, balotate sau marunțite (sticla) în vederea valorificării în instalații autorizate.

Regimul de funcționare: - zile de funcționare – 260;

- 1 schimb de 8 ore din care 1 ora curățenie.

Stații de tratare mecano-biologica a deșeurilor

În vederea asigurării obligației legale de reducere a cantităților de biodegradabile depozitate, prin proiectul de SMID Braila, a fost asigurată tratarea deșeurilor biodegradabile într-o stație de tratare mecano-biologica (TMB), cu capacitate de 26.000 tone/an, amplasată în localitatea Vadeni.

Stația TMB va funcționa pe sistem de 6 biocelule acoperite, din care în 5 vor fi tratate deșeurile reziduale, cu obținerea unui material stabilizat, iar într-o biocelula vor fi tratate deșeurile verzi și organice, cu obținerea unui compost pentru aplicare în agricultura.

Stația TMB va prelua deșeurile verzi din parcuri și grădini, și deșeurile din piețe, precum și deșeurile reziduale colectate de la populația și agenții economici, instituții publice (-60% din deșeurile reziduale prezintă fracția biodegradabilă care intră în stația de tratare mecano-biologica). Înaintea amplasării în biocelule, deșeurile vor fi marunțite și sortate.

În stația de tratare mecano-biologica se realizează o descompunere aerobă a deșeurilor reziduale care vor intra în flux. Materialul biostabilizat va fi evacuat în depozitul de deseuri unde poate fi utilizat la acoperirea zilnică a deșeurilor.

După tratarea deșeurilor verzi în biocelula, materialul rezultat va fi supus maturării în cadrul platformei special amenajate în stația MBT Vadeni.

Compostarea deșeurilor verzi va fi de tip aerob, atât în faza tratării în cadrul biocelulei cât și în faza ulterioară de maturare. Compostul obținut din deșeurile verzi va fi valorificat direct de la Stația de tratare mecano-biologica.

Regimul de funcționare: - zile operaționale pe an – 312;

- zile în care Stația MBT primește deseuri -260;

- 1 schimb de 6 ore.

Depozite conforme de deșeuri

Prin Proiectul SMID Braila s-a realizat un depozit conform de deșeuri la lanca. Acest depozit a fost construit în conformitate cu prevederile Normativului Tehnic de depozitare a deșeurilor, aprobat prin Ordinul 757/2004, fiind obligat să respecte condițiile impuse prin Directiva 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor (transpusă în legislația română prin HG 349/2005, cu modificările ulterioare). Astfel, pe lângă celula de depozitare, impermeabilizată conform cerințelor legale, depozitul va beneficia de sistem de colectare a levigatului și gazului de depozit, precum și de stație de epurare a apelor uzate (inclusiv levigatul) pe baza de osmoza inversă, și instalație de ardere cu faclă a gazului de depozit colectat.

Depozitul lanca va servi populația din zona de colectare 2 și 3 având o capacitate proiectată de 285.805 tone/ 248.526 mc, din care prima celula 83.211 tone/72.500 mc.

Suprafața primei celule 1,17 ha, suprafața totală de depozitare inclusiv stația de sortare 7,75 ha.

Regimul de funcționare: -zile de funcționare -260

-1 schimb de 8 ore din care 1 ora curățenie.

Investiții realizate din alte surse

Depozitul de deșeuri Mucea

În județul Braila în prezent funcționează un depozit privat pentru gestionarea deșeurilor municipale, situat în localitatea Mucea, administrat de SC TRACON SRL Braila. În

Depozitul Ecologic Muchea se elimina doar deseuri menajere si asimilabile acestora din comert, industrie si institutii. Depozitul conform de la Muchea va fi integrat in cadrul Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor in județul Braila. Depozitul Ecologic Muchea este compus din: celula ecologica nr. 1 pentru depozitarea gunoii menajere si a celui asimilabil din comert, industrie si institutii, o hala de intretinere, revizii si reparatii, baza dezinsectie roti autogunoiere, un depozit pentru combustibil, un bazin pentru rezerva de apa, un put forat, un corp administrativ, doua platforme de cantarire electronice capacitate de 60 tone, puturi pentru monitorizarea calitatii apelor subterane, un bazin pentru stocat lixiviat, utilitati (alimentare cu energie electrica, post trafo, centrala termica, retea de alimentare cu apa si hidranti exteriori, retea de drenaj si evacuare a apelor, imprejmui, drum principal de acces, drumuri secundare). Dupa ce prima celula a fost umpluta cu deseuri, a fost etanseizata cu folie de polietilena si acoperita cu un strat de pamant de 1 metru, pe care s-a plantat vegetatie.

Capacitatea totala a depozitului Muchea este de 1.668.800 mc, funcționeaza din 2002, impartit in 4 celule din care prima celula cu capacitatea proiectata de 434000 mc și suprafata de 3,1 ha a fost exploatata pana in 2010. Din trim III 2010 s-a dat in folosinta celula nr 2. Depozitul este proiectat sa funcționeze pana in anul 2026.

Depozitul neconform situat in localitatea Faurei, administrat de Direcția Serviciilor Publice Faurei programat, a sistat depozitarea in anul 2017.

e)Alimentarea cu gaze naturale

Cererea de energiei este in continua crestere la nivel global si numai prin eficientizarea si promovarea energiei regenerabile se poate face fata nevoilor actuale si ale generatiilor viitoare. Sectorul energetic contribuie in mod esential la dezvoltarea Romaniei prin influenta profunda asupra competitivitatii economiei, a calitatii vietii si a mediului.

Pentru a sustine pe termen lung asteptarile consumatorilor, sectorul energetic romanesc trebuie sa devina mai robust din punct de vedere economic, mai avansat si mai fl exhibil din punct de vedere tehnologic si mai putin poluant.

Printre actiunile prioritare propuse de Strategia europeana a securitatii energetice se numara:

- construirea unei piete interne a energiei complet integrate;
- diversificarea surselor externe de aprovizionare si a infrastructurii conexe;
- moderarea cererii de energie si cresterea productiei de energie in UE;
- consolidarea mecanismelor de crestere a nivelului de securitate, solidaritate, incredere intre state, precum si protejarea infrastructurii strategice/critice;
- coordonarea politicilor energetice nationale si transmiterea unui mesaj unitar in diplomatia energetica externa.

Lansat in februarie 2015, proiectul Uniunii Energetice urmareste sa creasca gradul de integrare in sectorul energetic prin coordonarea statelor membre in cinci domenii interdependente, asa-numitii "piloni" ai Uniunii Energetice: securitate energetica, solidaritate si incredere; piata europeana a energiei pe deplin integrata; contributia eficientei energetice la moderarea cererii de energie; decarbonarea economiei; cercetarea, inovarea si competitivitatea.

UE este un important finantator al proiectelor energetice, in special al celor care vizeaza generarea de „energie curata” și interconectarea pietelor energetice.

Romania beneficiaza de finantare europeana pentru proiectul BRUA, gazoduct cu un traseu de 528 km pe ruta Bulgaria-Romania-Ungaria-Austria. Datorita importante sale pentru securitatea energetica a Europei Centrale si de Sud-Est, BRUA are prioritate la

nivel european și este finanțat, în prima fază, cu 179 mil €, prin intermediul Connecting Europe Facility (CE 2016h).

Gazele naturale au o pondere de aproximativ 30% din consumul intern de energie primară. Cota lor importantă se explică prin disponibilitatea relativ ridicată a resurselor autohtone, prin impactul redus asupra mediului inconjurător și prin capacitatea de a echilibra energia electrică produsă din SRE intermitente. Infrastructura existentă de extracție, transport, înmagazinare subterană și distribuție este extinsă pe întreg teritoriul țării.

Piata de gaze naturale este avantajată de poziția favorabilă a României față de capacitățile de transport în regiune și de posibilitatea de interconectare a SNT cu sistemele de transport central europene și cu resursele de gaze din Bazinul Caspic, din estul Mării Mediterane și din Orientul Mijlociu, prin Coridorul Sudic.

În 2017, consumul total de gaze naturale a fost de 129,7 TWh, din care producția internă a acoperit 89,4%, iar importul 10,6%. Structura consumului: consum casnic - cca 33,4 TWh (25,73%), producători de energie electrică și termică - cca. 35,4 TWh (27,27%), industria chimică - cca. 12,9 TWh (9,93%), sectorul comercial - cca. 8,5 TWh (6,59%) .

Producția de gaze naturale s-a stabilizat în ultimii ani, ca urmare a investițiilor în prelungirea duratei de viață a zăcămintelor existente și a dezvoltării unor noi. În 2017, producția internă a asigurat 89,4% din consumul intern, importul ajungând la 10,60%.

Resursele suplimentare de gaze naturale din zăcămintele onshore și offshore sunt prevăzute în mixul energetic al României în toate scenariile, cu excepția celui improbabil de menținere îndelungată a preturilor joase, care nu justifică o continuare a investiției.

Exploatarea resurselor de hidrocarburi din Marea Neagră va avea o contribuție majoră la asigurarea securității energetice a României. Nivelurile cantitative cumulate din producția convențională onshore și offshore pot avea potențialul de a fi excedentare față de nivelul estimat în prezent al cererii de pe piața internă, relativ liniar.

România își propune creșterea consumului de gaze naturale în industria internă și exportul unor produse finite care utilizează ca materie primă și gazele naturale.

Finanțări active în domeniul distribuției gazelor naturale pentru populație

Accesul la rețeaua de gaze naturale pentru utilizatori casnici se poate realiza mai ușor prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine.

În cadrul apelului de proiecte "Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale" este urmărită, ca principal rezultat "Creșterea nivelului de funcționalitate inteligentă a infrastructurii de distribuție de gaze naturale utilizate pentru realizarea serviciului comunitar de utilitate publică de alimentare cu gaze naturale a populației, în conformitate cu legislația în vigoare, prin îmbunătățirea flexibilității, siguranței, eficienței în operare, precum și prin integrarea activităților de transport, distribuție și consum final."

Activitățile vizate în cadrul acestor proiecte sunt:

- Construirea rețelelor inteligente de distribuție gaze naturale, inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente funcționalităților inteligente, în special, dar fără a fi limitate la:

Elaborator: ReM Public Project SRL

- o Instrumente inteligente in domeniul presiunii, debitelor, contorizarii, inspectiei interioare a conductelor, odorizare, protectie catodica, reactii anticipative, trasabilitate, senzori / detectoare, regulatoare de distributie, robinete cu actionare de la distanta, robinete debit exces si deconectare de la distanta, contoare inteligente, cai de comunicatie pentru controlul retelei inteligente de gaze, dispecerate pentru operatorii de distributie, aplicatii SCADA, GIS, facturare inteligenta, etc);
 - o Tehnologii IT integrate care permit integrarea activitatilor participantilor pe piata gazelor in procesele de transmitere, distributie, stocarea si utilizarea gazelor prin participarea activa a utilizatorilor finali la cresterea eficientei retelelor de gaz;
 - o Tehnologii care sa asigure o fiabilitate sporita a aprovizionarii cu gaze naturale, sa asigure un acces continuu, sigur si rentabil la gaz si sa ofere, de asemenea, capacitati tehnice pentru a oferi clientilor servicii noi care sa optimizeze consumul de gaz.
- Construirea statiilor de reglare, masurare – predare a gazelor naturale si a racordului la Sistemul de Transport existent exclusiv in scopul alimentarii unei retele inteligente de distributie propusa printr-un proiect.
 - Construirea retelelor interioare de distributie a gazelor naturale pentru cladirile administrative publice bransate la reseaua inteligenta distributie a gazelor naturale propusa prin proiect (cladirea primariei, centre sociale, scoli, etc), in cadrul carora se desfasoara activitati non – economice.
 - Construirea bransamentelor pentru consumatorii casnici pana la limita proprietatii publice.

Proiectele vor contribui la dezvoltarea unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate, aflate in proprietatea si in aria de responsabilitate a autoritatilor administratiei publice locale, pentru satisfacerea nevoilor esentiale de utilitate și interes public in ceea ce priveste alimentarea cu gaze naturale a unor colectivități locale.

Un astfel de proiect este si cel pentru care déjà a fost aprobat "Studiul de fezabilitate avand ca obiect infiintarea sistemului de gaze natural in UAT Insuratei, jud. Braila, care se va concretiza in perioada imediat urmatoare cu finantare europeana prin POIM 2020-2023.

V.8. Mediul antreprenorial

Dezvoltarea unui oras cu puternic caracter agricol, precum Insurateiul, presupune o abordare a problemei dincolo de ceea ce ar parea sa fie privind lucrurile superficial sau concentrand atentia strict pe sectorul agricol. Dezvoltarea oraselor mici si agricole se concentreaza pe intregul sistem cu potential productiv: de la utilizarea resurselor de apa, inclusiv managementul apelor uzate, pana la irigatii și imbunatatiri funciare. Agricultura, silvicultura și creșterea animalelor sunt considerate nu izolat, ci parti ale unui sistem, integrandu-le cu dezvoltarea capitalului uman, cu dezvoltarea infrastructurii și cu dezvoltarea sociala.

Potrivit datelor prezentate de Directia Generala pentru Intreprinderi si Industrie din cadrul Comisiei Europene, in Uniunea Europeana (UE) exista aproximativ 20 de milioane de intreprinderi mici si mijlocii (IMM). Marea majoritate (90%) sunt microintreprinderi care angajeaza mai putin de 10 persoane, multe dintre acestea fiind localizate in mediul rural.

Incurajarea dezvoltarii antreprenoriatului rural poate contribui la creșterea productivitatii in zonele rurale și, pe aceasta baza, la creșterea standardului de viata al locuitorilor din zonele rurale. Mai buna valorificare a oportunitatilor existente in zonele rurale poate crește ratele profiturilor pentru activitatile economice de aici. Chiar daca nu exista o reteta universal aplicabila pentru antreprenoriatul rural, exista insa multe cazuri de succes. In

multe zone ale lumii, in tari cu diferite grade de dezvoltare economica și institutionala, se pot identifica bune practici și abordari diferite ale antreprenoriatului rural. Putem vorbi in acest caz si de orasul Insuratei care, prin pozitia geografica si aspectul economic, se poate incadra in randul acelor localitati care fac trecerea de la urban la rural prin activitatile agricole intense desfasurate in detrimentul altor tipuri de activitati.

Sunt multe exemple de bune practici și antreprenoriat de succes intr-un oras de mici dimensiuni. Diversificarea utilizarii neagricole a resurselor disponibile prin combinatii antreprenoriale a luat diferite forme, de la turism, oferirea de conditii pentru sport și recreere pana la activitati comerciale, servicii de consultanta, prelucrarea materiilor prime de baza și obtinerea de produse din carne, lapte, lemn etc.

Programele guvernamentale care urmaresc dezvoltarea zonelor de acest tip pot avea cel puțin doua obiective majore. Primul obiectiv poate fi sustinerea și accelerarea creșterii sectorului privat prin implicarea lui in dezvoltarea infrastructurii și accentuarea creșterii capitalului uman. Al doilea obiectiv poate fi creșterea productivitatii in agricultura și in industriile bazate pe agricultura.

Complexitatea activitatii de intreprinzator este o problema de interes general si reprezinta o preocupare pentru factorii decizionali. Subiectul tinde sa capete importanta pe agenda politica in perioade marcate de dificultati economice.

Necesitatea de a incuraja spiritul antreprenorial a aparut ca urmare a intelegerii faptului ca acesta genereaza afaceri profitabile si cu mare capacitate de adaptabilitate la nevoile economiei. Antreprenoriatul este un factor major de crestere economica, inovare, competitivitate, ocupare a fortei de munca si integrare sociala, fiind de mult timp sustinut la nivel european. In prezent, promovarea si dezvoltarea antreprenoriatului reprezinta una dintre directiile principale ale Strategiei Europa 2020, care isi propune, pentru urmatorii sapte ani, sa creeze mai multe locuri de munca si sa asigure conditii de viata mai bune pentru populatia din UE.

Totodata, promovarea si consolidarea antreprenoriatului reprezinta una dintre cele mai importante metode de abordare a problemelor economice ale comunitatilor mici si o solutie pentru recenta incetinire a creșterii economice inregistrata in multe state membre ale UE.

Probleme specifice antreprenoriatului din orasele mici precum Insurateiul:

1. Succesul antreprenorilor depinde de competentele detinute, de abilitatile in conducerea unei afaceri, de capacitatea de a fi creativi si de a-si asuma riscul afacerii;
2. Intreprinzatorii, atat cei existenti, cat si cei potentiali, au nevoie de sprijin suplimentar pentru consolidarea si dezvoltarea afacerilor chiar daca detin competentele necesare desfasurarii/demararii unei afaceri;
3. Grupurile tinta principale pentru consolidarea spiritului antreprenorial sunt: tinerii, femeile si micii fermieri detinatori de ferme de subzistenta si semi-subzistenta;
4. Sectoarele tinta pentru consolidarea antreprenoriatului sunt: agricultura, procesarea produselor agricole, serviciile de baza, turismul;
5. Zona favorizeaza aparitia de noi intreprinderi, dar este un mediu antreprenorial vulnerabil, ce depinde in egala masura de factori externi (infrastructura locala, mediul social, mediul economic, mediul cultural, traditii etc.), cat si de factori interni (capacitatea, aptitudinile si competentele antreprenorului).

In acelasi timp, exista un numar de provocari pentru antreprenori, dar sunt luate in considerare cele mai importante:

1. Politicile si reglementarile. Pentru toate tipurile de activitati desfasurate de antreprenorii de aici, aceasta provocare este vazuta ca factor al unei birocratii excesive, mai ales cand afacerea este un start-up sau o microintreprindere care doreste sa isi dezvolte activitatea;

2. Factorii culturali si sociali. Pentru startup-uri si afacerile existente aceasta provocare este legata in special de scaderea densitatii populatiei, ceea ce conduce la o informare dificila a actorilor locali sau regionali.

3. Factorii economici. Pentru start-up-uri si afaceri existente, aceasta provocare est legata de lipsa resurselor financiare proprii si accesul dificil pe piata de capital (credite, imprumuturi si garantii) ale antreprenorilor.

4. Factorii naturali si de mediu reprezinta si ei o provocare pentru dezvoltarea antreprenoriatului.

Nevoi ale antreprenoriatului din orasele mici cu profil agricol

- Facilitarea accesului la finantare la nivel local, respectiv, cat mai aproape de locul unde se desfasoara activitatea economica, pentru a raspunde mai bine si mai eficient nevoilor mediului de afaceri;

- Reducerea birocratiei, simplificarea procedurilor de accesare a fondurilor europene si, implicit, imbunatatirea relatiilor dintre autoritatile implicate in programele de dezvoltare locala si aplicanti;

- Schimbarea de atitudine a institutiilor de pe piata de capital, in special a institutiilor financiar-bancare, care asociaza un grad ridicat de risc majoritatii intreprinzatorilor din aceste zone, respectiv tinerilor intreprinzatori, tinerilor fermieri, micilor fermieri, mai ales afacerilor nou infiintate;

- Nevoia crearii unor produse specializate de creditare pentru tinerii antreprenori, care sa completeze efortul financiar sustinut din fonduri nationale si europene;

- Valorificarea cunostintelor locale in elaborarea si implementarea politicilor si programelor de dezvoltare locala;

- Sincronizarea aprobarii contractelor de finantare, avizarii documentatiilor si platii proiectelor cu graficul de realizare a afacerilor propuse prin proiecte;

- Crearea, la nivelul comunitatilor locale, a unui climat de intelegere a problemelor cu care se confrunta intreprinzatorii, precum si sustinerea initiativelor antreprenoriale de catre autoritatile locale;

- Comunicarea mai buna intre actorii nationali, regionali si locali privind nevoile antreprenorilor r.

Oportunitati de finantare pentru antreprenori prin Programul National de Dezvoltare Locala

La nivel european, sprijinirea initiativelor antreprenoriale ale tinerilor reprezinta una dintre prioritatile **Politicii Agricole Comune (PAC)** pentru perioada 2014-2020. Astfel, doua dintre cele sase prioritati ale politicii de dezvoltare rurala in urmatoarea perioada de programare sunt:

- „promovarea competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura si a viabilitatii exploatatiiilor agricole”, incluzand sprijinul acordat noilor generatii de fermieri;

- „promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale”, incluzand sprijinul acordat tinerilor pentru dezvoltarea de activitati non-agricole in mediul rural.

Noua arhitectura a PAC, ofera statelor membre un instrument de programare, prin care acestea pot prioritiza mai bine nevoile tinerilor din mediul rural. Astfel, un pachet de masuri pentru sprijinirea tinerilor din mediul rural, poate include:

- subventii pentru instalare (pana la 70 000 de euro);

- servicii gratuite de pregatire profesionala si consiliere;

- plata suplimentara pe suprafata agricola utilizata

Conform datelor statistice din ultimul an, mediul antreprenorial din orasul Insuratei a fost unul cu o dinamica relativ constanta, ce a generat un profit de 4,1 milioane euro,

insemnand 2,07% din profitul net realizat la nivelul judetului Braila (sursa: www.topfirme.com).

Se constata insa o oarecare discrepanta intre numarul de agenti economici (348, insemnand 1,51% din totalul agentilor economici din judet) si numarul de angajati (doar 297, adica aproape 0,8% din totalul judetului), ceea ce indica o putere redusa a primilor de a genera plus valoare si de a crea un impact major in comunitatea locala. Societatea cu cel mai mare numar de angajati, 21, activeaza in domeniul cultivarii arbustilor fructiferi, capsunilor, nuciferilor si altor pomi fructiferi, cu un profit de 387.378 de lei in 2019, in timp ce societatea cu cel mai mare profit, 4.694.441 lei, are un numar de 16 angajati si ca domeniu de activitate comertul cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat.

Mediul antreprenorial este definit, mai degraba, prin societati cu profil agricol (cultivarea cerealelor sau a plantelor oleaginoase) sau prin cele de comert. Aceste societati sunt in topul firmelor atat ca profit, cat si ca cifra de afaceri, ceea ce indica necesitatea dezvoltarii si altor domenii de activitate care sa absoarba forta de munca disponibila.

V. 9. Turism

Romania a ratificat Protocolul privind turismul durabil la Convenția-cadru privind protecția și Dezvoltarea Durabila a Carpaților. Un obiectiv asumat in cadrul Conventiei Carpatice, si realizat la Brasov, este Centrul Romania – Platforma pentru Turism Durabil.

Se afla in implementare Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului National al Romaniei 2007-2026, care are in vedere: utilizarea optima a resurselor de mediu, care constituie un element cheie in dezvoltarea turismului, mentinand procesele ecologice esentiale si contribuind la conservarea patrimoniului natural si a biodiversitatii; respectarea autenticitatii socio- culturale a comunitatilor gazda, conservarea patrimoniului construit, a vietii culturale si a valorilor traditionale contribuind la intelegerea interculturala si toleranta; asigurarea operatiunilor economice viabile, pe termen lung, care sa ofere beneficii socio-economice pentru toate partile interesate, fiind distribuite corect, inclusiv locuri de munca stabile si oportunitati de a castiga venituri si servicii sociale pentru comunitati contribuind la reducerea saraciei.

De asemenea este elaborata Strategia naționala de dezvoltare a ecoturismului in Romania si au fost aprobate „Criteriile pentru desemnarea destinațiilor ecoturistice”, pana in prezent fiind declarate destinații ecoturistice: zona Mara-Cosau-Creasta Cocosului – Maramures, zona Țara Hațegului-Retezat si zona Tinutul Zimbrului.

Situatia la nivelul UAT Insuratei

Chiar daca nu se poate inscribe cu success pe lista localitatilor extreme de atractive din punct de vedere turistic, nebeneficiind de un panou larg de oferte natural sau antropice, resursele turistice de care dispune orașul și zona Insuratei pot fi totusi valorificate in scopuri economice și pentru a crește gradul de atractivitate al localității.

a) Padurea Viisoara

Orașul dispune de 601 ha ocupate de Rezervația forestiera Padurea Vișoara. Rezervația este o relicva a codrilor de stejar care populau nisipurile de origine fluviala de pe malul drept al raului Calmațui. Este o padure tipica de șleau, speciile componente fiind stejarul (predominant stejarul brumariu – *Quercus pedunculiflora*) și salcamul, varsta arboretelor fiind in general de 91 – 95 ani. Padurea conține insa cateva exemplare de stejar brumariu cu varsta intre 350-400 ani, dintre care „stejarul prințesei” de 400 ani, probabil plantat de Stefan cel Mare.

b) Rezervatia Valea Calmatuiului

O alta resursa turistica naturala ar putea fi constituita de situl protejat Valea Calmațuiului, reprezentand 12% din Insuratei și care aparține rețelei Natura 2000, ca porțiune de importanță comunitara, cu protecție acvafaunistica speciala. Un prim pas spre valorificarea acestor resurse ar fi dezvoltarea structurilor de administrare in vederea asigurarii regimului legal de protecție și apoi valorificarea turistica prin programe foarte specializate.

Zona dispune și de resurse neenergetice, precum argila, la care se adauga apele minerale și termale, izvoarele geotermale. Ambele categorii sunt in prezent insuficient valorificate, existand astfel potențial de dezvoltare pentru turismul balnear.

c) Patrimoniul imaterial

Ca zona etnografica, Insuratei face parte din microzona Valea Calmațuiului, apartenența care poate fi valorificata la nivel local prin organizarea de targuri și festivaluri de creație populara (tradiții pescarești). Faptul ca aceasta zona a reprezentat un creuzet de etnii, oameni care au fost dislocati din satele lor natale si adusi aici forțat face ca aici traditiile, cantecele, dansurile sa aiba o alta savoare si un alt inteles. S-a creat o cultura a locului care inglobeaza elemente traditionale specifice tuturor comunitatilor de deportati, pliate pe fondul folclorului pescarec de aici. Toate aceste elemente sunt acum redade de ansamblul "Museteanca", transmise catre generatiile tinere si pot reprezenta cu success un factor de promovare a localitatii Insuratei.

In raport cu specificul cadrului geografic local, care și-a pus amprenta asupra ocupațiilor tradiționale indeosebi, in actuala zona a Brailei se contureaza *subzona dunareana braileana*, in cuprinsul careia se delimiteaza: *microzona Balta Brailei și microzona Viziru*. Fondul etnografic de baza al celor doua microzone este comun, legaturile dintre aceste sate fiind evidente, diferențierile apar doar in raport cu cadrul geografic care și-a pus amprenta in special asupra așezarilor și ocupațiilor. Dupa 1900 și prin asanarea luncii Dunarii, indiguirea și asanarea celei mai mari parți a Balții Brailei, aceste diferențieri etnografice dispar, intregul mod de viața modificandu-se radical. Ocupațiile principale specifice Campiei Brailei, au fost in egala masura creșterea animalelor și agricultura, apoi creșterea albinelor, a viermilor de matase, a plantelor textile: canepa și inul, pescuitul (acolo unde era cazul), mai nou viticultura și pomicultura. In privința creșterii animalelor: vaci, boi, cai, oi, porci, se evidențiază sistemul pendularii oilor, vara pe islazul satului sau in Balta Brailei, iarna in sat.

d) Patrimoniul material

Constituita, ca si asezarea de referinta, in mare masura ca expresie a fenomenelor istorice, sociale si economice specifice locului, in conditiile timpurilor situate la sfarsitul perioadei medievale autohtone vizand, in principal pastoritul transhumant ca factor catalizator al intensificarii procesului de sedentarizare a populatiei in cadrul Campiei Romane, in general si, in cel al Baraganului si vail Calmatuiului in particular, Biserica „Sf. Nicolae” din Lacu Rezii edificata in perioada anilor 1840 -1842 - ca multe alte productii de arhitectura datand din a doua jumatate a veacului al XIX-lea si situate in zona Brailei - s-a constituit ca produs tipic al unei comunicari interculturale complexe, concretizate in forma unui dialog si a unei sinteze specifice intre traditiile autohtone si diferitele influente la moda in epoca.

e) Turismul istoric

O nișa extraordinara care se poate constitui intr-o resursa turistica inedita ar fi valorificarea turistica a istoriei deportarii in zona și memoria locului.

Deportarile in Baragan au reprezentat o acțiune de amploare intreprinsa in anii '50 de regimul comunist din Romania, cu scopul de a muta forțat populația care locuia pe o raza de aproximativ 25 km de granița cu Iugoslavia, din județele Timiș, Caraș-Severin și

Elaborator: ReM Public Project SRL

Mehedinți in Campia Baraganului. In 1956, deportații s-au intors la locurile lor natale. Granița dintre cele doua țari devenise o zona sensibila pentru guvernul comunist de la București. Deportarea din 1951 se realizeaza intr-o zona slab populata și subdezvoltata din Baragan. Satele inființate atunci in zona Insuratei sunt Dropia și Rubla. In prezent, ele formeaza satul Valea Calmațuiului, deși mai exista cartierul Dropia și catunul Rubla. Localitatea Rubla a fost creata in 1951. O statistica prezenta in dosarele CNSAS indica un numar de 147 de romani banateni, 39 de basarabeni si bucovineni, 11 aromani, 246 sasi si 8 sarbi care in numai un an au ridicat din temelii satul, cu mijloace proprii, case construite din chirpici si acoperite cu stuf sau paie. Aici au fost aduși oameni politici ca liderii țaraniști Corneliu Coposu și Ion Diaconescu, scriitorul Alexandru Ivasiuc, ziaristul Nicolae Carandino. Aceste locuri pot deveni cu succes reperi turistice, chiar daca asta inseamna pentru vizitatori intoarcerea intr-un trecut intunecat, care a produs suferinta. Conservarea vechilor vetre ale "deportatilor" si transformarea lor in muzee in aer liber poate constitui o premisa benefica pentru lansarea acestui tip de turism.

Analiza SWOT a sectorului turistic din orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Patrimoniul material și imaterial divers (natura, traditii, cladiri) -Nivel scazut al infractionalitatii -Evenimente culturale care pot deveni brand al localitatii 	<ul style="list-style-type: none"> - Unele obiective turistice nu sunt valorificate la adevarata lor valoare -Lipsa unui spatiu multifunctional care sa permita organizarea unor evenimente de amploare -Lipsa unei infrastructuri de transport care sa ajute venirea turistilor (parcari pentru autoturisme si autocare), -Lipsa unui Centru de informare turistica -Vizibilitate scazuta a orasului in spatiul real si virtual -Specificul gastronomic este foarte slab valorificat -Lipsa unitatilor de cazare si de alimentatie publica -Lipsa unor locatii de unde ar putea fi achizitionate suveniruri, obiecte personalizate pentru localitate, harti ale orasului, pliante sau brosure de prezentare -Lipsa unor trasee turistice organizate care sa cuprinda si o serie de activitati -Lipsa informatiilor turistice de pe site-ul Primariei - nivel redus de implicare participativa a comunitatii in cunoasterea, conștientizarea și promovarea unitara a identității turistice a orasului --Nevoia de diversificare a ofertei turistice cu noi posibilitati de agrement și refacere, lipsa unor pachete turistice
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> -Proiect de modernizare si extindere a Casei de Cultura Insuratei -Proiect "Exploatarea resursei geotermale" – documentatie depusa la Agentia Nationala pentru Resurse Minerale - spiritul și identitatea locala pot fi valorificate prin activități de agrement și animație turistica (atat in spații interioare cat și exterioare) - poziționarea geografica permite realizarea de trasee și itinerarii turistice - serviciile de poliție turistica existente in destinațiile europene care poziționeaza prioritar turismul ca activitate economica generatoare de venituri și il protejeaza, reprezinta o buna practica ce poate fi implementata și in Insuratei, 	<ul style="list-style-type: none"> - colaborare redusa intre actorii implicați in activitatea turistica, precum și intre aceștia și instituțiile publice -locuitorii orasului nu isi cunosc localitatea din punct de vedere turistic - indicatorii statistici pentru turism care lipsesc, precum și un sistem de urmarire a activității turistice, - nu exista o instituție sau un departament care sa-și asume conturarea identității turistice precum și promovarea responsabila a acesteia

Elaborator: ReM Public Project SRL

<p>-gastronomia locala poate reprezenta un element de identitate din punct de vedere turistic, -Diversificarea produselor turistice, prin turismul activ: turism ecvestru, cicloturism, drumeție, escalada, activități disponibile in diverse forme de organizare - dezvoltarea mijloacelor CIT permite imbunatașirea gradului de informare a vizitatorilor asupra oportunităților turistice pe care orasul le ofera. Este fezabila dezvoltarea unor aplicații de realitate augmentata, a unor ghiduri turistice audio sau a unor platforme informatice care sa incorporeze intreaga oferta turistica;</p>	
--	--

Prin modul de organizare și prin facilitățile oferite turiștilor, orasul Insuratei nu poate fi considerata un loc prietenos cu turiștii, in special cu cei straini. Lipsa centrelor de informare turistica in punctele de intrare si iesire din localitate, inexistența unei zone centrale cu funcționalitate turistica definita clar, prezența unor obiective turistice nevalorificate sau aflate in stare de degradare, efectuarea unor lucrari de reamenajare/renovare in sezonul turistic sau gradul redus de interactivitate cu vizitatorii afecteaza in sens negativ experiența turistica. In plus, infrastructura de transport nu este orientata și spre turiști: nu exista un loc special amenajat in centrul orasului pentru ca autocarele sa poata debarca și imbarca turiștii, nu sunt disponibile informații intr-o limba de circulație internaționala, foarte puțini dintre locuitori cunosc o limba de circulație internaționala etc.

Pe de alta parte, valorificarea redusa a specificului gastronomic local și național, a activităților de agrement cu accentuarea identității locale (muzica, dansuri tradiționale etc.), inexistența unor puncte permanente de desfacere pentru mesterii artizani (meșteșugurile lor reprezinta o atracție turistica cat și o sursa de promovare a identității socio-culturale in fața turiștilor straini) ingreuneaza și mai mult realizarea unei oferte turistice integrate.

Nu exista definita o identitate din punct de vedere turistic, pe care fiecare membru al localității sa și-o asume și sa o promoveze de fiecare data cand are ocazia. Fiecare locuitor trebuie sa fie un ambasador al acesteia, oriunde merge, fie in țara, fie in strainatate. Mai mult, faptul ca participarea la targurile de turism din strainatate nu reprezinta o activitate continua, iar informațiile publicate in ghidurile de specialitate sunt reduse cantitativ și calitativ, nu ofera posibilitatea conturarii unei alte imagini turismului din Insuratei.

Directii de actiune in dezvoltarea potentialului turistic al UAT Orasul Insuratei

Avand in vedere ca in apropierea teritoriului UAT Orasul Insuratei de Rezervatiile Padurea Viisoara si Valea Calmatuiului, Strategia prezenta trebuie sa tina cont de faptul ca activitățile turistice intr-o arie naturala protejata trebuie sa fie in concordanța cu capacitatea de incarcare ecologica și cu particularitățile ecosistemelor existente. Amenajarea și valorificarea turistica adecvata și prudenta, ca și gestionarea eficace trebuie sa devina punctul forte pentru pastrarea integrității ecologice a unor astfel de resurse.

Principiul director al dezvoltarii turismului intr-o astfel de zona protejata trebuie sa fie acela de exploatare echilibrata a tuturor resurselor naturale, umane și culturale, intr-un mod care sa asigure satisfacții deosebite turiștilor și posibilități de dezvoltare echilibrata și durabila a așezarilor turistice aferente. Deși la prima vedere activitățile turistice sunt poate cel mai puțin poluante, totuși in timp ele conduc treptat și la poluarea mediului inconjurator.

Principalele masuri pentru promovarea turismului la nivelul UAT Orasul Insuratei

Masurile prevazute in prezenta Strategie vizeaza in principal valorificarea sustenabila a patrimoniului cultural si a resurselor naturale cu potential turistic precum si imbunatatirea calitatii infrastructurii turistice de cazare si agrement in vederea cresterii atractivitatii regiunilor, dezvoltarii economiilor locale (comert, constructii, transporturi, alimentatie publica, industria mica si artizanat) si crearii de noi locuri de munca. In acest fel localitatea isi identifica si consolideaza o identitate proprie si isi imbunatateste avantajele competitive in sectoare cu valoare adaugata mare si continut calitativ si cognitiv ridicat, atat pe pietele traditionale cat si pe cele noi, in formare. O parte insemnata a locurilor de munca nou create ofera oportunitati sporite pentru ocuparea fortei de munca feminine si a unor categorii defavorizate.

Rolul strategic pe care Autoritatea Publica trebuie sa și-l asume este acela de agregator de informații și susținător al acestui sector de activitate și totodata a unui partener ce ofera o platforma comuna și deschisa tuturor entitațiilor interesate. Acest rol strategic trebuie sa fie orientat spre facilitarea și imbunatașirea cadrului in care se desfașoara activitatea de turism precum și instituționalizarea și elaborarea unui set de reguli, proceduri și chiar hotarari cu impact major asupra intregii comunitați, contribuind in final la imbunatașirea experientei turiștilor.

Printre principalele directii de actiune, se numara:

- Crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea sustenabila a resurselor naturale si pentru cresterea calitatii serviciilor turistice prin: amenajarea obiectivelor turistice naturale cu potential turistic in conditiile monitorizarii permanente a presiunii asupra mediului in conformitate cu planurile de management pentru ariile naturale protejate; crearea, modernizarea si extinderea structurilor de cazare si de agrement precum si ale utilitatilor aferente.
- Promovarea potentialului turistic si crearea infrastructurii necesare in scopul cresterii atractivitatii UAT Orasul Insuratei ca destinatie turistica, definirea si promovarea brandului turistic local, dezvoltarea activitatilor de marketing specifice, inclusiv prin realizarea unui sistem unitar de informare si statistica turistica on-line.
- Reabilitarea zonelor, monumentelor, cladirilor de interes turistic și modernizarea infrastructurii.
- Susținerea inițiativei private in crearea și dezvoltarea de unitați turistice, cu servicii la standarde internaționale.
- Amenajarea zonelor cu potențial etnografic, cultural și peisagistic deosebit, in scopul dezvoltarii turismului.
- Atragerea unui numar sporit de turiști prin acțiuni promoționale in țara și in strainatate.
- Restaurarea monumentelor și a altor puncte de interes turistic pentru a organiza circuite de o zi;
- Conservarea vechilor centre istorice și a satelor care ar putea reprezenta puncte de interes turistic;
- Protejarea drumurilor pitorești și a circuitelor turistice impotriva unor amenajari inadecvate și neatractive;
- Imbunatașirea aspectului general al satelor și imprejurimilor rurale;
- Imbunatașirea materialelor oferite spre vanzare turiștilor in muzee, identificarea vestigiilor arheologice, marcarea, explicitatea și prezentarea lor in documente adecvate;
- Organizarea unor companii de informare și promovare a agroturismului și a turismului rural;
- Crearea și promovarea produselor turistice cu specific regional;
- Existența unor meșteri populari capabili sa transmita cunoștințele lor tinerilor;
- Infrașirile cu localitati din regiuni si cu cele din alte țari;

- Crearea unor facilitati pentru localnici si tinerele familii pentru a nu parasii zona;
- Renovarea unor cladiri traditionale si introducerea lor in circuitul turistic;
- Includerea patrimoniului turistic in programe si circuite turistice alaturi de alte obiective naturale si culturale de interes turistic;
- Dezvoltarea posibilitatilor de agrement specific cu participarea la activitati agricole usoare, ateliere artizanale, sporturi de vara, concursuri locale etc.;
- Susținerea artizanatului si a atelierelor meșterilor locali, acordarea de diplome pentru maiestria artistica, numirea ca cetateni de onoare in localitatile din care fac parte si sprijinirea participarii lor la targuri de turism, nationale si internationale;
- Valorificarea resurselor agricole locale, ecologice si naturale, pentru consumul turistic si in comercializarea lor pe piata județului sau in cele invecinate;
- Diversificarea produsului turistic prin includerea de manifestari folclorice -interpreți de muzica populara, instrumentisti, dansatori si posibilitatea ca turistii sa invețe cate ceva din aceste actiuni folclorice traditionale;
- Manifestari folclorice locale (manifestari de genul „Fii orasului”), festivaluri locale;
- Crearea unui ghid turistic audio, disponibil in limba romana precum si in mai multe limbi de circulatie internationala (cel puțin engleza, franceza, germana, spaniola, italiana)

CALITATEA VIETII

V.10. Demografie

Evaluarea corecta a starii capitalului uman si a tendințelor de evoluție pe termen mediu si lung este de o importanta fundamentala pentru proiectarea realista a perspectivelor unui model sustenabil de dezvoltare in toate componentele sale esențiale: economic, socio-cultural si de mediu. In ultima instanța, intrebarea la care prezenta Strategie incearca sa dea un raspuns rezonabil este: Cu cine si pentru cine se va realiza dezvoltarea durabila a Romaniei?

Pentru o apreciere obiectiva a situației, studiile recente (Indexul European al Capitalului Uman, Consiliul Lisabona, 2007) iau in calcul elemente precum: stocul de capital uman (investiția per capita pentru educația si formarea profesionala a populației ocupate, compoziția capitalului uman in funcție de tipul si nivelul de educație, starea de sanatate), utilizarea acestuia (rata de ocupare, rata șomajului, rata conectarii la rețele de comunicare multimedia, participarea la activități producătoare de venit sau valoare), productivitatea (contribuția capitalului uman raportata la valoarea adaugata creata, calitatea educației si formarii profesionale, angajabilitatea pe parcursul intregii vieți, investiții in cercetare-dezvoltare) si demografia (spor sau declin, trenduri migratoare, impactul calculat asupra pieței muncii).

Romania nu constituie o exceptie. Trei realități si-au pus amprenta pe aceasta evoluție: criza economica si sociala care a dominat cea mai mare parte a acestei perioade, dobandirea dreptului la libera circulatie si urmarile politicilor demografice aberante ale guvernăntilor din deceniile 7, 8 si 9 ale secolului trecut. Masurile excesive luate de regimul comunist, in octombrie 1966, in privința dreptului la intreruperea sarcinii si la contracepție, mergand pana la «planificarea» nivelului natalității, legislația extrem de restrictiva privind divorțul si penalizarea financiara a persoanelor fara copii au avut drept rezultat o creștere mare a natalității in anii 1967 si 1968, la un nivel peste valorile medii europene. Reversul acestei evoluții temporare s-a exprimat in creșterea mortalității infantile si menținerea ei la cote ridicate, in cea mai mare mortalitate materna din Europa si in proporțiile alarmante ale copiilor născuți cu malformații congenitale precum si ale celor abandonati dupa naștere.

Datele privind activitatea economica si condițiile de viața ale populației rurale indica grade de dezvoltare diferite pentru mediul rural. Multe dintre localitățile rurale aflate in apropierea

marilor orașe s-au dezvoltat, în ultimii ani, în zone rezidențiale și au profitat din plin de pe urma investițiilor ce s-au concentrat în aceste zone, dezvoltându-se într-un ritm accelerat, lucru ce s-a reflectat și în nivelul de trai al populației. Totodată, în urma acestor transformări, profilul sociodemografic al populației s-a modificat, ca urmare a creșterii atractivității locuirii în aceste localități, ceea ce a generat imigrație (în special dinspre urban spre rural).

La celalalt pol se situează localitățile aflate la mare distanță de centre urbane importante, sau localitățile izolate geografic sau lipsite de infrastructura moderna. Aceste zone par, pe multe dimensiuni ale vieții socioeconomice, ca fiind uitate de istorie. Starea de subdezvoltare a localităților reflectându-se atât asupra nivelului vieții economice și sociale, asupra nivelului de trai al populației, cât și asupra efectivului numeric și a coordonatelor demografice ale populației (în aceste zone întâlnim populație îmbătrânită și feminizată, mortalitate și morbiditate ridicate etc.).

Conform datelor statistice, în anul 2011 (data celui mai recent Recensământ al populației și locuințelor), orașul Insuratei înregistra un număr de 6528 locuitori (3180 femei și 3348 bărbați). În anul 2019, luna iulie, populația orașului era de 6935, în timp ce în anul 2018 era de 6986.

Evoluția demografică în Insuratei a prezentat din 1977 până în prezent un spor natural pozitiv însă cu variații destul de largi fiind mult influențat de situația economică zonala (creșteri între 5%-10%). Această fluctuație a populației analizate pe o perioadă de timp de 30 de ani este în strânsă corelație cu variațiile economice pe care România le-a înregistrat în acest timp; astfel ca în perioada comunistă când economia era axată pe o puternică industrializare mare parte din populația rurală a migrat către orașe existând în acest sens o mare cerere de forță de muncă. Declararea Insurateiului oraș anul 1989 a fost o urmare firească a creșterii economice a localității și, implicit, a creșterii numărului de locuitori, dar și a apariției principalelor obiective urbane: școala generală, liceu, centre medicale, farmacii, filiale de instituții financiare etc. În perioada postdecembristă odată cu declinul economic migrația către orașe s-a oprit, în paralel fiind urmat de o scădere a sporului natural, acest lucru menținându-se până în prezent dar cu o tentă foarte mică. Astfel ca în prezent, din punct de vedere al numărului de locuitori, populația are o tentă de ușoară creștere, acest fapt nefiind produs însă de sporul natural care se menține la valori foarte scăzute ci din fluxul de migrație al populației.

Efectul migrației prezintă două componente principale, ambele având cauze și efecte diferite după cum urmează

Migrația din localitate

Este cauzată de nivelul de trai scăzut și lipsa locurilor de muncă, astfel ca o parte din populația activă a localității pleacă spre zone dezvoltate pentru a se angaja. Acest fapt reiese din indicatorul "Indicele de stabilire de reședință" și demonstrează ca populația deși își mută reședința, în schimb nu renunță la domiciliu.

Se observă în anii 1990-2007 ca migrarea din localitate către alte țări din UE sau non UE, avea ca fundament și motivație, câștigurile salariale ridicate, față de ceea ce putea oferi România la aceeași dată. De aceea migrarea era percepută ca o migrație temporară cu intenția de a reveni în momentul când situația economică a familiei se va îmbunătăți.

Însă, după 12 ani de la aderarea în UE, deși fluxul migrator este mai redus în 2019, motivele plecării sunt altele. Deprivarea materială rămâne un factor important în decizia migrației, însă de-a lungul timpului s-au adăugat și altele, cum ar fi: reintregirea familiilor (cele care deja s-au stabilit, au dobândit cetățenie în țara gazdă sau beneficiază de

drepturi de sedere in conditii avantajoase prin casatorii mixte sau prin nasterea de copii in tara gazda), reintregirea relatiilor sociale si cautarea oraselor cu tesut social activ (persoane care migreaza din Romania la chemarea prietenilor, rudelor, a caror relatii sociale sunt mai dense si active in tara gazda decat in Romania), studiile (din ce in ce mai multi tineri se hotarasc sa urmeze diferite forme de educatie in tari din UE, ramanand dupa finalizarea acestora sa lucreze in tara respectiva).

In aceste conditii intentia de revenire in tara a celor care au emigrat este foarte redusa fiind in acest sens, mai eficienta o strategie axata pe dezvoltarea unor programe de stimulare a natalitatii si de diminuare a fenomenului migrator decat pentru atragerea populatiei stabilita in afara tarii.

Migratia catre localitate

Fenomenul migratiei catre Insuratei este prezent intr-o pondere mai mica decat cel al plecarilor insa demonstreaza ca la nivelul localitatii cei care isi stabilesc domiciliul sunt mai numerosi decat cei care se muta.

Este interesant de observat comportamentul locuitorilor atunci cand vine vorba de legatura afectiva cu aceasta comuna. Din raspunsurile date la chestionarele de analiza, foarte multi au afirmat ca nu sunt interesati sa paraseasca localitatea deoarece le-ar fi dor de cei dragi si ar pierde linistea specifica vietii de aici. Un lucru imbucurator il constituie sentimentul de mandrie locala care ii caracterizeaza si increderea in potentialul de dezvoltare a localitatii. Toate acestea creeaza premisele unei comunitati sigure si prospere, suficient de atractive pentru cei care vor sa isi stabileasca resedinta / domiciliul aici.

V. 11. Familia

Fara a-si diminua importanta ca institutie sociala, familia nu mai reprezinta o institutie conservatoare, ci una tot mai adaptata transformarilor de la nivelul societatii, democratica si deschisa. Familia este tot mai integrata in dinamica societatii, tot mai mult conditionata de schimbarile economice si sociale, influentand, la randul ei, evolutia de ansamblu.

Schimbarile din ultimele decenii din societatea occidentala au nascut ideea ca ne aflam in fata unei noi civilizatii, diferita de cea industriala si denumita postindustriala, postmoderna, a doua modernitate sau modernitate reflexiva, modernitate tarzie, inalta, radicalizata, modernitate lichida (Bauman, 2000). Institutiile care se dezvoltasera inca din modernitate au continuat sa preia tot mai mult din functiile care odinioara erau asigurate de familia traditionala: educativa, economica, culturala, chiar si cea de solidaritate. Dezvoltarea sferei serviciilor a promovat in orasul Insuratei activitatea multor femei in afara domiciliului si a favorizat emanciparea lor atat in plan social cat si familial. Individualizarea, independenta economica si autonomia personala au determinat indivizii si in special femeia sa fie tot mai puţin dispusi sa se sacrifice pentru unitatea familiei.

A) Rolul femeii in comunitate si familie – Egalitatea de gen

Pe langa domeniile cunoscute, actuala strategie aduce in prim-plan si problema egalitatii intre sexe, mai exact, rolul ocupat de fete si femei in dezvoltarea locala. Aplicarea unei politici centrate pe egalitate de gen si tineret va duce, inevitabil, si la indeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabila.

Egalitatea dintre femei si barbati reprezinta o conditie sine-qua-non a dezvoltarii. Chiar daca s-au inregistrat progrese in ultimii ani, inca exista discrepante in societate, mai ales intr-o comunitate restransa asa cum este orasul Insuratei, unde se inregistreaza un numar mai redus de femei decat barbati care sunt angajate sau beneficiaza de pensie de munca. Majoritatea muncilor neplatite sunt efectuate de catre femei, asa cum sunt cresterea

copiilor sau sarcinile gospodaresti, simtindu-se nevoia unui echilibru intre viata de familie si cea profesionala.

Mai mult decat atat, femeile, desi mai numeroase, sunt slab reprezentate in pozitii de conducere din cadrul aparatului administrativ al localitatii, inca existand prejudecata conform careia deciziile luate de catre femei, luate si pe fond emotional, nu sunt mereu cele mai corecte si eficiente pentru comunitate.

Integrarea femeilor pe piata muncii atrage dupa sine o viata mai buna oferita copiilor si integrarea ulterioara a acestora pe piata muncii. Cazul fetelor care se casatoresc de la varsta adolescentei sau imediat ce devin majore poate fi din ce in ce mai rar intalnit, in locul lor aparand femeile ce pot sa administreze cu succes familia, dar si sarcinile de serviciu, fara a exista riscul pierderii rolului de mama. Astfel, consilierea profesionala si sanitara a fetelor si femeilor poate oferi comunitatii exemple de succes, contribuind la dezvoltarea locala. Cercetarile sustin ca, daca pana in anul 2025, tuturor femeilor li s-ar permite sa isi utilizeze intregul potential in viata profesionala, valoarea adaugata economiei mondiale ar creste cu 25%. Pentru a se ajunge la acest nivel, femeile si fetele sunt incurajate sa urmeze forme diferite de instruire, de la educatia obligatorie pana la cea vocationala, beneficiind, in acelasi timp, de servicii sanitare si sociale. Aceste lucruri duc la cresterea varstei de casatorie, cand fetele sunt suficient de mature si independente financiar pentru a-si asuma rolul de sotie si mama si pentru a oferi copiilor o viata mai buna.

Egalitatea de gen se manifesta si prin lupta impotriva violentei asupra femeilor, fenomen care, din pacate, inca este prezent in societate. Exista un cerc vicios in care femeile sunt prinse intr-un mod fatal: lipsa educatiei duce la dependenta financiara fata de un partener care este brutal si violent si care stie exact ca el este cel care ofera familiei cele necesare traiului si ca cei abuzati de el nu pot sa plece nicaieri. Procentul mare de femei care au experimentat cel putin o data in viata violenta domestica este un reper nedorit atunci cand vorbim de mentalitati si comportamente bazate pe vechi cutume. De aici si pana la trafizarea fetelor si femeilor nu este decat un pas, insemnand un important factor de regres al societatii.

Oferirea de sanse femeilor trebuie sa stea la baza oricarei strategii de dezvoltare, incepand cu reforme sustinute legislativ care sa vizeze independenta financiara a femeilor, accesul la informare si consiliere / instruire, accesul la educatie in detrimentul casatoriei la varste cat mai tinere, promovarea fetelor si femeilor cu abilitati de leadership.

Echilibrul dintre viata profesionala si cea de familie presupune si schimbarea mentalitatii masculine care considera degradanta pentru un barbat implicarea in cresterea si educarea copiilor. Impartirea sarcinilor gospodaresti dintre parteneri / soti este una din modalitatile de crestere personala si a intregii familii. In acest fel, femeile si fetele pot contribui din plin la dezvoltarea comunitatii, oferindu-si intregul potential in slujba acesteia ca si in slujba familiei. Mai mult decat atat, salarizarea egala intre femei si barbati reprezinta un element de plus-valoare in societatea contemporana, intrucat femeile vor deveni mult mai motivate pentru a asigura bunastarea familiilor si copiilor lor, provocandu-se permanent sa se autodepaseasca.

Propuneri de masuri in orasul Insuratei

a) Femei-leader

Masurile vizeaza participarea egala a femeilor cu barbatii pe piata muncii, echilibrul dintre viata de familie si cea profesionala, precum si salarizarea echitabila. Aceste masuri sunt in concordanta cu reformele europene legiferate prin directive si tratate. Scopul lor este de a promova femei in pozitii de top management, atat in mediul public, cat si cel privat, de a incuraja femeile sa participe la procesul decizional de la nivelul comunitatii si de a crea conditiile optime pentru indeplinirea sarcinilor profesionale si de familie.

Aceste masuri se pot realiza prin programe de instruire / educatie formala si non-formala, in parteneriate cu ONG-uri sau public-private, astfel incat fetele si femeile sa aiba sansa de a-si fructifica potentialul.

b) Combaterea violentei impotriva fetelor si femeilor

Societatea, administratia locala pot identifica cele mai bune masuri de eradicare a acestui fenomen, prin infiintarea centrelor destinate femeilor abuzate si prin crearea cadrului legislativ adecvat. Mai ales atunci cand vine vorba de abuzurile sexuale si traficul femeilor si fetelor, se pot derula proiecte de instruire si consiliere psihologica a victimelor, de infiintare a unor centre destinate unor astfel de persoane, precum si de supraveghere si sprijin permanent. In acelasi timp, se pot derula campanii de informare si prevenire a traficului de persoane, la care sa aiba acces un numar cat mai mare de persoane.

c) Sanse egale de educatie

Infiintarea unor centre de instruire / consiliere profesionala a tinerelor care au renuntat la scoala, sau a femeilor care vor sa intre pe piata muncii, poate reprezenta un punct de pornire in accesul la educatie al acestora. Cu ajutorul fondurilor europene, se pot derula programe de "invatare pe parcursul vietii" sau de "scoala dupa scoala", astfel incat femeile sa aiba o sansa reala de a fi incluse in viata socio-economica a comunitatii lor.

B) Familia in orasul Insuratei

Ca si in restul Europei, problema depopularii si a imbatranirii populatiei este una de actualitate, careia trebuie sa i se ofere solutii de lunga durata. La acesta se adauga si scaderea natalitatii, ceea ce va duce in timp la nevoia relocarii oamenilor, multi plecand din comunitatile sarace si depopulate spre orasele apropiate si mai prospere. Dar acest lucru poate crea presiune pe piata muncii din aceste localitati, precum si unele probleme de mediu.

Solutia la fenomenul migratiei din localitatile rurale o reprezinta schimbarea modului de viata al locuitorilor, in sensul trecerii la e-economie, adica la practicarea turismului ecologic si fructificarea atuurilor naturale locale.

Desi familia este inca una din valorile de baza in orasul Insuratei, ea a suferit oarece transformari in ultimii ani, atat din punct de vedere structural, cat si al modului de viata. Fata de anii trecuti, fenomenul divortialitatii a devenit din ce in ce mai des intalnit, ca urmare a migratiei, ca si cel al familiilor multigenerationale care sunt din ce in ce mai rar intalnite. In acest context, atentia administratiei trebuie sa fie indreptata spre siguranta emotionala a copiilor care sunt nevoiti sa asiste uneori la disolutia propriilor familii. Lipsa unui echilibru sanatos intre viata de familie si cea profesionala poate duce la tensiuni in societate, creand anxietate si distantare intre membrii ei. Este nevoie, asadar, de pastrarea unei balante echitabile, de implicare a capitalului uman in procesul de dezvoltare a comunitatii, de mentinere a productivitatii acestuia prin investirea in instruirea lui permanenta. Dezvoltarea abilitatilor si competentelor angajatilor se dovedeste a fi solutia pentru cresterea durabila, iar acest lucru este posibil prin programe de pregatire atat pentru angajatori, cat si pentru angajati, prin motivarea celor din urma si promovarea celor mai buni, astfel incat acestia sa nu fie tentati a pleca in alte parti.

Este de la sine inteles ca o comunitate sanatoasa economic este, in primul rand, o comunitate educata, de aceea investitia in educatia formala si non-formala a copiilor / tinerilor / adultilor trebuie sa fie o prioritate pentru administratie. Pe de alta parte, sustinerea parintilor antreprenori, prin diferite proiecte, poate duce incurajarea stabilirii familiilor in comunitate si descurajarea migratiei. Infiintarea de crese sau gradinite cu program prelungit este de real folos parintilor care isi cresc copiii de varste foarte mici, ca si modificarea programului sau modului de lucru (part-time, telemunca etc).

Dezvoltarea zonelor metropolitane prin cooperare urban-rural ar putea duce la stabilirea in aceste zone rurale mai prospere a unor familii de tineri care vad proximitatea fata de oras

ca pe o oportunitate, fara a fi nevoiti sa locuiasca intr-un mediu mai aglomerat si mai poluat asa cum este orasul. Facilitatile mediului urban, dar cu linistea si costurile mai mici din mediul rural, pot fi suficient de atractive pentru dezvoltarea acestei forme de organizare teritoriala.

Caracteristici familiale

Rata nuptialității in nivelul orasului Insuratei se inscrie in media nationala de: 6,79 la mie de locuitori, in 2016. Dupa cea mai scazuta valoare de 5,85 la mie atinsa in 2001, nuptialitatea se afla intr-o tendința ascendentă constanta in ultimii ani.

Varsta medie la prima casatorie este de 25,2 ani pentru femei și 28,5 ani pentru barbați.

Divorțialitatea se caracterizeaza printr-o mare stabilitate in timp și se situeaza la un nivel mediu: aproximativ 1,5 divorțuri la mie de locuitori. Durata medie a casatoriei pana la divorț, de 10,5 ani.

Varsta medie la prima naștere este de 25 de ani, dar ramanand in continuare o rata scazuta fata de nivelul urban.

Trei sferturi dintre gospodariii din orasul Insuratei cuprind cupluri casatorite, iar cuplurile in coabitare dețin o pondere destul de scazuta, la distante mari fata de mediul urban.

Familiiile monoparentale dețin o pondere medie in contextul national.

Conform datelor de la Recensământul din 2012, dimensiunea medie a gospodariei in orasul Insuratei este de 2,16 persoane. Modelul familial cel mai raspandit este cel al cuplurilor cu un copil, peste jumătate dintre familii fiind de acest tip. Numarul mediu de copii pe familie este de 1,21 (1,71 pentru familiile cu copii).

Calcularea gradului de saracie

Fenomenul „sărăciei” constituie un subiect important, dar suficient de controversat si de multe ori disputat chiar si de specialistii in domeniu. Sărăcia se referă la un element cantitativ (nivelul obtinut al veniturilor comparat cu cel al subzistentei), dar si la un aspect calitativ, fiind o mărime interpretată in functie de un anumit nivel al veniturilor.

Pentru orasul Insuratei s-a ales ca metoda de calculare a gradului de saracie cea de comparare a unui nivel etalon cu valoarea veniturilor cuantificate.

Măsurarea se va efectua pe baza unui sistem de indicatori, corelatiile intre ei dand semnificatie analizei fenomenului.

Cuantificarea gradului de saracie si fixarea tarifelor in functie de acest indicator vizeaza mai mult potentialul financiar al cotizantilor si mai putin gradul de deprivare relativa (cat de saraci se simt in raport cu X, unde X poate fi un bun, stil de viata, persoana, etc)

Măsurarea sărăciei se face pe baza pragului de sărăcie calculat, care funcționează ca un etalon in raport cu care orice măsură a fenomenului capătă sens.

Dintre indicatorii astfel utilizati pe cei mai importanti si relevanti in prezentul studiu sunt:

Incidenta sărăciei se evidentiază cu ajutorul Ratei sărăciei RS (head count ratio), care determină proportiile celor săraci in totalul populatiei. Acest indicator măsoară amploarea fenomenului.

$$RS = \frac{q}{n}$$

unde:

n = mărimea populatiei;

q = nr. de persoane/gospodării ale căror venituri sau cheltuieli “y” sunt mai mici decat pragul de sărăcie z.

Calcularea pragului de saracie extrema este dat de limita minima a cosului zilnic stabilita la 1 dolar pe zi de persoana adica 90 de lei pe luna iar gradul de saracie severa este

cuantificat luand in considerare indicatorii sociali, economici zonali dar si cei ai deprivarii relative

In cazul nostru limita saraciei severe este de 500 lei lunar de persoana corespunzand cu cheltuielile lunare pentru nevoile de baza

Venitul pe cap de locuitor in orasul Insuratei prezinta diferente in functie de domeniul de activitate si pregatirea profesionala astfel avem:

Domeniu de activitate / surse de finantare	Venit anual mediu RON	Nr. de pers din categoria de venituri
Agricultura /zootehnie	24.000	153
Angajati in alte domenii	24.000	82
Ajutor social/someri	22.400	150
Pensii	4.080	384
Functionari /cadre didactice	60.000	102
Casnice+copii+persoane fara capacitate de munca	10.000	314

Rezulta ca $RS=3512 / 6935= 0,50$, rata de saracie se afla peste media nationala sau judeteana.

Deficitul de venit al populatiei sărace (income gap): se referă la suma necesară pentru ca fiecare individ sărac să ajungă la nivelul pragului de sărăcie.

Suma veniturilor suplimentare (VS): necesare indivizilor aflati sub pragul sărăciei pentru a iesi din această stare este

$$VS= \sum_{i=1}^q (z - y_i) = (z - \bar{y})q$$

y este venitul mediu al indivizilor săraci si reprezintă costul minim al eliminării sărăciei.

$$VS= (1800-1041,08)3512 = 842.401,2 \text{ RON/ anual}$$

Indicele deficitului mediu de venit (income gap index) este

$$I_{\Delta V} = \frac{(z - \bar{y})}{z} = 0,42$$

Desi calculul gradului de saracie poate conduce Autoritatea Locala catre generarea de proiecte cu caracter social totusi o distributie corecta a saraciei in orasul Insuratei este destul de greu de cuantificat precum si valorile necesare de atins pentru eradicarea saraciei si asta pentru ca in calcularea saraciei contribuie si o serie de indicatori variabili in functie de educatia, cultura si legislatie astfel:

- conditiile de locuit (apă curentă, apă caldă, electricitate, grup sanitar cu apă curentă, baie, încălzire centrală, suprafață locuibilă pe persoană, gaze la bucătărie);
- posesia de bunuri de folosință îndelungată (aragaz, frigider, masină de spălat rufe, aspirator, tv, telefon, detinerea de proprietăți);
- cheltuielile totale de consum; de tip cauză (arată riscul de a deveni sărac; exprimă sărăcia potențială);
- nivelul de educatie al capului familiei;
- sexul capului familiei;
- existenta cel puțin a unui somer in familii

Pentru definirea bunăstării s-au dat multe definitii si concepte, dar specialistii consideră trei dintre ele mai importante:

Elaborator: ReM Public Project SRL

-Sărăcia definită în termeni de resurse sau abilități suficiente pentru satisfacerea trebuințelor curente (această definiție se bazează pe compararea veniturilor, consumului, educației etc. între indivizi/gospodării, cu stabilirea unui prag sub care indivizii sunt considerați săraci);

-Inegalitatea în distribuția venitului, consumului etc.(se bazează pe premisa că poziția relativă a individului/gospodăriei în societate este un aspect important al bunăstării sociale);

-Vulnerabilitatea (definită ca probabilitatea sau riscul de a fi sărac sau de a ajunge sărac în viitor).

Deprivarea relativă se referă la sentimentele și condițiile de deprivare resimțite de un individ în raportarea sa la un anumit cadru de referință, fiind efectul discrepanței dintre aspirațiile și posibilitățile individului în cauză. O persoană (A) simte lipsa unui bun (X), fiind deprivat relativ de el, dacă: i) nu are X; ii) vede o persoană sau mai multe care au X (inclusiv pe el însuși în trecut, viitor sau în abstract); iii) vrea să aibă X; iv) vede ca plauzibilă eventualitatea de a avea X, v) se simte îndreptățit să aibă X; vi) nu simte nici o responsabilitate personală de a nu avea X; vii) nu simte nici o discrepanță a dorinței de a avea X față de așteptările trecute”.

Gospodăriile din esanționul ales în cadrul orașului Insuratei au fost, astfel, rugate să specifice în ce măsură au acces la bunuri și servicii din 11 domenii diferite: alimentație, îmbracaminte, combustibil și lumină, locuința și dotările ei, mediul inconjurator imediat, calitatea locului de muncă, integrarea familială, calitatea petrecerii timpului liber, educație, sănătate, relații sociale (integrarea în comunitate).

Printre cei 60 de indicatori de deprivare folosiți au fost: „prezența în gospodăria a unui frigider”, „accesul locuinței la o baie individuală”, „petrecerea a cel puțin unei vacanțe în afara localității în ultimele 12 luni”, „consumul de mâncare gătită la majoritatea meselor” etc.

Pentru fiecare gospodărie, a fost calculat un scor de deprivare, având valorile între 0 și 60, în funcție de numărul de itemi care lipseau din gospodăria în cauză. Absența fiecărui item adăuga un punct la scorul de deprivare.

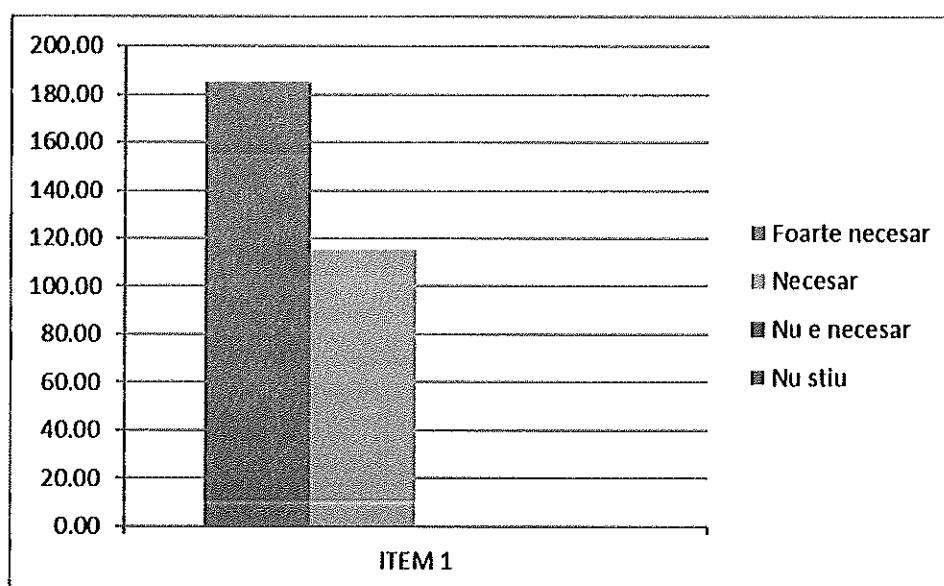
Itemi BOP-FSD folosiți în România pentru stabilirea indicelui de deprivare (au fost folosiți și pentru orașul Insuratei)

Deprivare asociată cu nevoile de bază	<ul style="list-style-type: none"> • cumpărarea sau producerea zilnică a pâinii necesare • masa cu carne sau pește cel puțin o dată pe săptămână <ul style="list-style-type: none"> • hainele calduroase necesare iarna • încălzirea locuinței • plățile la timp pentru întreținerea locuinței (apa, curent etc.) • cumpărarea medicamentelor necesare 	Deprivare asociată cu lipsa bunurilor de folosință îndelungată	<ul style="list-style-type: none"> • mașina de spălat automată • autoturism • telefon fix • telefon mobil • congelator/ lădă frigorifică • televizor color
Deprivare asociată cu nevoi secundare	<ul style="list-style-type: none"> • petrecerea unui concediu în afara localității <ul style="list-style-type: none"> • înlocuirea mobilei uzate • invitarea unor prieteni la masă cel puțin o dată pe lună • cumpărare de haine noi, nu dintre cele refolosite (second hand) <ul style="list-style-type: none"> • două perechi de încălțăminte solidă • economisirea cu regularitate a unei părți din veniturile dvs. 	Itemi similari nefolosiți în analiza orașului Insuratei	<ul style="list-style-type: none"> - cuptor cu microunde - cablu/antena parabolică - DVD player - computer - acces la Internet - să aveți zilnic un ziar (cumpărat sau prin abonament)

Elaborator: ReM Public Project SRL

	Foarte necesar	Necesar	Nu e necesar	Nu stiu
cumpararea sau producerea zilnica a painii necesare • masa cu carne sau peste cel puțin o data pe saptamana • hainele calduroase necesare iarna • incalzirea locuinței • plățile la timp pentru întreținerea locuinței (apa, curent etc.) • cumpararea medicamentelor necesare	61,66%	38,33%	0	0
• petrecerea unui concediu in afara localității • inlocuirea mobilei uzate • invitarea unor prieteni la masa cel puțin odata pe luna • cumparare de haine noi, nu dintre cele refolosite (second hand) • doua perechi de incalțaminte solida • economisirea cu regularitate a unei părți din veniturile dvs.	10,33%	62,66%	25,66%	1,33%
• masina de spalat automata • autoturism • telefon fix • telefon mobil • congelator/ lada frigorifica • televizor color	14%	71,66%	14,33%	0

Se observa ca un numar foarte mare de respondenti resimt fenomenul de deprivare relativa asociata cu nevoile de baza inasa comparativ cu alte zone ale tarii mai sarace, in cadrul orasului Insuratei deprivarea relativa asociata cu nevoile secundare sau chiar cu bunurile de folosinta indelungata se manifesta intr-un procent mai mare, crescand astfel limita pragului de saracie severa. Acest lucru arata faptul ca localnicii din orasul Insuratei nu mai sunt foarte ingrijorati de asigurarea traiului de subzistenta, ei incepand astfel sa considere prioritati asociate cu nevoi secundare.

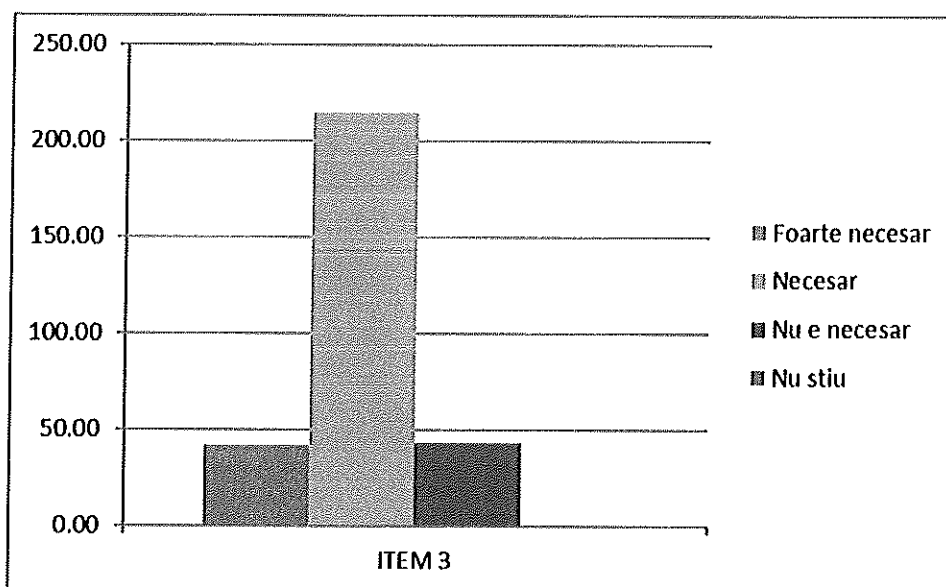

Unanimitate s-a inregistrat si atunci cand s-a pus problema platii facturilor, absolut toti respondentii sustinand ca plata facturilor este "foarte necesara/necesara", ceea ce indica preocuparea acestora pentru securitatea financiara a familiei, pentru asigurarea utilitatilor

Elaborator: ReM Public Project SRL

si a problemelor cauzate de intarzierea sau evitarea platilor. In ciuda veniturilor relativ scazute pe membru de familie, grija pentru plata facturilor evidentiaza un grad ridicat de responsabilitate si maturitate a locuitorilor orasului Insuratei.

Tot la articolele "foarte necesare / necesare" sunt incluse obiecte precum masina de spalat, apreciata de 85,66% dintre respondenti pentru confortul pe care il creeaza. Acest lucru reliefeaza faptul ca, in urma patrunderii tehnologiei in localitate, a migratiei externe, locuitorii orasului Insuratei manifesta deschidere spre noile tehnologii care sa le usureze viata si sa pregateasca localitatea pentru un viitor profil agroturistic, a caror prezenta a fost evaluate conform graficului urmator:

In acelasi timp, pentru fie din cauza desuetudinii sau a tehnologiei prea avansate, unele articole nu mai intra in optiunile respondentilor. Astfel, DVD playerul este considerat "foarte necesar / necesar" de 0%, iar ziarul de hartie de 54 %.

Reprezentand principala cale de informare si entertainment, televizorul este considerat "foarte necesar / necesar" de absolut toti respondentii.

Stabilirea gradului de saracie a populatiei, precum si a modului in care se raporteaza locuitorii orasului Insuratei la aspectele ce tin de sanatatea economica a familiilor si, implicit, a comunitatii sunt prezentate mai detaliat in cap. 8 al prezentei Strategii de Dezvoltare Durabila, "Analiza esantionului".

V.12. Sanatate publica

Sanatatea este parte integranta a conceptului dezvoltarea durabila, dar a fost, si mai este inca privita, ca un domeniu separat, de multi dintre cei care se ocupa cu formularea si, respectiv, implementarea strategiilor de dezvoltare durabila si a politicilor promovate in acest scop.

Starea de sanatate a populatiei este determinata pe de-o parte de accesul la sanatate, dat de factorii genetici, de mediu, de dezvoltare economica sau socio-culturali, iar pe de alta parte de accesul la serviciile de sanatate, care depinde aproape in totalitate de infrastructura sanitara. Disparitatiile in accesul la serviciile sanitare apar din cauza diferentelor etnice, economice (co-plati, costurile tratamentelor si transportului, timpii de asteptare, etc.), de asezare geografica (distanța față de unitățile medicale) și de calitate inegala a serviciilor de același tip.

Starea de sanatate a populației a devenit o componenta de seama a capitalului uman care, la randul sau, produce un impact puternic atat asupra calitații resurselor de munca și bunastarii oamenilor, cat și in privința eficienței activitaților economico-sociale. Pentru țările ramase in urma din punct de vedere economic și social, interdependența dintre sanatate și economie se transforma intr-un cerc vicios: starea precara a condițiilor de viața și sanatate conduce la progrese nesemnificative ale economiei, iar acestea perpetueaza condițiile economico-sociale ale vieții oamenilor și starii lor de sanatate.

Agenda de la Johannesburg a reflectat o modificare majora care s-a produs in viziunea legata de rolul sanatații in reducerea saraciei si pentru dezvoltare, anume ca, sanatatea este de departe mai importanta, inclusiv pentru combaterea saraciei, si ca acest lucru ar trebui sa modeleze politicile la nivel national si global.

In ultimii ani, problematica sanatații a castigat un teren fara precedent, sanatatea fiind considerata principalul vehicul al progresului socio-economic. S-a stabilit o stransa interdependenta intre starea de sanatate si cea de stabilitate sau chiar prosperitate economica in sensul ca saracia contribuie la o stare proasta de sanatate, iar starea proasta de sanatate atrage dupa sine saracia. O sanatate mai buna permite oamenilor sa iese din saracie si sa cheltuiasca veniturile obtinute pentru altceva decat pentru boala.

In ultimii ani, problematica sanatații a castigat un teren fara precedent, sanatatea fiind considerata principalul vehicul al progresului socio-economic. Saracia contribuie la o stare proasta de sanatate, iar starea proasta de sanatate atrage dupa sine saracia. O sanatate mai buna permite oamenilor sa iasa din saracie si sa cheltuiasca veniturile obtinute pentru altceva decat pentru boala. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (Millenium Development Goals – MDGs), document al carui scop a fost acela de a promova ideea reducerii saraciei pornind de la radacina cauzelor care o genereaza, reflecta aceasta dubla relatie. Cateva dintre aceste obiective sunt axate direct pe actiuni de imbunatatire a sanatații la nivel global.

In plus fata de cele mentionate mai sus, legate de mutarea de accent pe sanatatea umana in cadrul strategiilor de dezvoltare la nivel global, se contureaza tot mai mult o miscare in aceeasi directie legata de multiplicarea si intensificarea riscurilor pentru sanatatea publica la nivel global, regional sau local. Astfel, asa cum se arata in raportul OMS pe anul 2017, mobilitatea ridicata, faptul ca lumea de astazi este interdependenta si interconectata ofera multiple oportunitati de raspandire rapida a bolilor infectioase, de aparitie a altor riscuri majore pentru sanatatea oamenilor. Bolile infectioase nu numai ca se raspandesc mai rapid (ca urmare a cresterii mobilitatii), ci se manifesta la intervale mai scurte. Potrivit evaluarilor Organizatiei Mondiale a Sanatații (OMS), lumea de astazi se confrunta cu urmatoarele categorii mari de riscuri pentru sanatate, generate de alte zone de activitate, precum:

- epidemii de anvergura, unele cunoscute anterior, precum holera, febra galbena, meningita etc., care necesita eforturi mari de preventie si tratament iar altele fiind noi, precum sindromul respirator acut sever (Severe Acute Respiratory Syndrome – SARS) si gripa aviara la oameni, COVID 19, mai nou, care ingrijoreaza comunitatea internationala, inclusiv cea stiintifica, sau alte noi boli virale, precum Ebola, febra hemoragica Marburg sau virusul Nipah; problema exploziei bolilor infectioase este legata si de raspandirea rezistentei la medicamente, o atentie speciala fiind acordata rezistentei mari la tratamentul tuberculozei sau al bolilor infectioase ale aparatului respirator;
- boli generate de produsele alimentare; produsele alimentare, tot mai sofisticate si raspandite pe plan international, contin riscul de a fi contaminate cu microbi, substante chimice sau toxine; comerțul cu astfel de produse amplifica riscul imbolnavirilor;
- boli raspandite accidental sau deliberat care sunt generate de evenimente nedorite in activitatea economica sau in natura, precum:
- intoxicatii cu substante chimice toxice (intoxicatii generate de raspandirea –

deliberata sau nu – de astfel de substante);

- accidente radionucleare (de exemplu, cazul Cernobil – 1982 care a necesitat evacuarea a 336.000 de oameni);
- dezastre naturale generate, de exemplu, de modificarile climatice fara precedent din ultima perioada

Principalele obiective ale Strategiei nationale privind incluziunea sociala si reducerea saraciei pentru perioada 2015-2020 in domeniul sanatatii populatiei sunt, dupa cum urmeaza:

- Promovarea echitatii in materie de sanatate si protectie financiara
 - Crearea unui sistem de finantare care raspunde necesitatilor specifice ale grupurilor vulnerabile
 - Asigurarea protectiei financiare a grupurilor sarace sau vulnerabile
- Imbunatatirea furnizarii de servicii de sanatate in arii de interventie relevante pentru grupurile sarace sau vulnerabile
 - Sanatatea reproducerii
 - Alimentatia mamei si a copilului
 - Bolile infectioase, in special tuberculoza (TB) si HIV/SIDA ce sunt deosebit de raspandite in randul grupurilor vulnerabile, inclusiv al romilor
 - Bolile cronice
- Cresterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de asistenta medicala primara de buna calitate
 - Consolidarea si cresterea calitatii serviciilor de asistenta medicala primara
 - Dezvoltarea retelei nationale emergente de personal care sa lucreze in domeniul asistentei medicale

Accesul la servicii de sanatate adecvate este inca limitat pentru anumite parti ale populatiei, in special pentru gospodariile sarace sau vulnerabile, cu un acces redus la asigurarile de sanatate si un nivel scazut de educatie si informare.

O mare parte a populatiei de etnie roma este expusa acestor riscuri similare, situatia acesteia fiind agravata de atitudinea discriminatorie a personalului medical, in contextul solicitarii accesului la serviciile de specialitate.

Masurile de prevenire a imbolnavirilor contribuie la imbunatatirea starii de sanatate a populatiei. Acestea se pot aplica prin programe de preventie primara si depistare precoce a bolilor cronice. Asistenta medicala comunitara este considerata a fi un domeniu de importanta majora, pentru asigurarea serviciilor destinate cresterii accesului echitabil al tuturor cetatenilor la servicii de sanatate centrate pe preventie si in special, al celor apartinand grupurilor vulnerabile.

Furnizarea asistentei medico-sanitare integrate la nivel comunitar si promovarea educatiei pentru sanatate, pot contribui semnificativ la imbunatatirea starii generale de sanatate a populatiei, prin reducerea numarului de boli transmisibile si identificarea principalilor factori de risc, preventia fiind un aspect extrem de important in acest sens. Spre exemplu, un demers important ar putea fi educatia pentru o nutritie adecvata a gravidei si copilului, promovarea importantei alimentatiei naturale a nou-nascutilor si a unei diete echilibrate din punct de vedere caloric in primii ani de viata pot preveni aparitia obezitatii, a diabetului si a bolilor cardiovasculare, boli in expansiune in randul copiilor, in societatea moderna.

La nivel local, asistenta medicala comunitara preventive se desfasoara cu precadere in comunitatile marginalizate. Este necesar ca acestea sa fie completate cu servicii de reabilitare si recuperare, precum si cu ingrijiri paliative destinate pacientilor cu afectiuni incurabile.

In orasul Insuratei exista persoane adulte cu risc de excluziune sociala, persoane care nu au un loc de munca stabil, nu inregistreaza venituri stabile, persoane cu dizabilitati si varstnici care necesita sprijin si diferite forme de asistenta. Se impune asadar, cu

prioritate, interventia integrata a institutiilor furnizoare de servicii sociale si medicale, pentru evaluarea acestor persoane, pentru furnizarea unor servicii adaptate nevoilor identificate, in vederea cresterii gradului de incluziune sociala a grupurilor marginalizate social.

Orasul Insuratei beneficiaza de serviciile medicale oferite de cele trei cabinete de medicina de familie si cele doua cabinete stomatologice, in afara de serviciile Centrului de permanenta functional si echipat in anul 2019 cu aparatura medicala performanta. In acest fel, orasul este un pol de interes pentru localitatile limitrofe ai caror locuitori gasesc aici servicii de buna calitate ce sunt suplinate de cele ale Spitalului Judetean Braila numai in cazuri grave sau are necesita asistenta medicala de nivel superior.

Din punct de vedere al calitatii serviciilor Foferite, se poate afirma ca acestea pot fi imbunatatite, in special din punct de vedere al actiunilor preventive, de educare si informare a populatiei. Nu se pune foarte mult accentul pe servicii de asigurarea sanatatii mamei si copilului, servicii de ingrijiri la domiciliu pentru pacientii dependenti (17 asistenti personali si 221 de persoane cu dizabilitati), servicii de monitorizare a pacientilor cu diabet etc. Nu s-au derulat campanii de depistare a anumitor tipuri de cancer sau hepatita, un procent din populatie resimtind nevoia de sanatate nesatisfacuta (examinare sau tratament) pentru motive care includ atat probleme de acces (nu-si poate permite, lista de asteptare) cat si aspecte care reflecta adecvarea ofertei de servicii in raport cu nevoile si asteptarile beneficiarilor legate de disponibilitate, dimensiunea inter-personala (lipsa timpului, teama, neincredere etc).

Existenta Centrului de Permanenta insa este un factor pozitiv, intrucat el completeaza asistenta primara oferita de cabinetele medicale in zilele si intervalele orare din afara programului lor de functionare.

Situarea orasului la o distanta relativ scurta de municipiu inlesneste accesul locuitorilor la servicii medicale superioare fata de ceea ce ofera cabinetele medicale si Centrul de Permanenta, care se confrunta cu probleme precum:

- cadre medicale si auxiliare insuficiente, rezultand o valoare inferioara a indicatorului numar de medici la zece mii de locuitori in raport cu nivelul national;
- migratia cadrelor medicale cu pregatire superioara si medie in afara judetului sau in strainatate;
- evolutia alarmanta a cazurilor de deces datorate tumorilor, bolilor aparatului circulator si bolilor aparatului digestiv, fapt ce creeaza o presiune superioara asupra sistemului sanitar de la nivel local si judetean, rata de mortalitate fiind superioara mediei pe tara.
- preturi aproape prohibitive la serviciile stomatologice;
- accesul inechitabil la servicii de sanatate de calitate (accesul grupurilor vulnerabile),
- presiunea exercitata in aceasta perioada din cauza pandemiei de COVID-19.

In acelasi timp, trebuie avute in vedere alte aspecte care pot afecta actul medical, sau il forteaza sa se adapteze la noile realitati. Astfel, tinand cont ca la nivelul orasului Insuratei populatia se afla in plin proces de imbatranire, iar migratia din localitate pastreaza un ritm constant crescator, principalele preocupari in ceea ce priveste sanatatea populatiei sunt cu privire la bolile specifice batranetii si mediului socio-economic. Aceste lucruri inseamna, mai exact, scaderea fertilitatii, cresterea mortalitatii generale, scaderea populatiei active si cresterea sarcinilor care ii revin pentru intretinerea unui numar mai mare de locuitori, cresterea numarului de boli respiratorii, TBC, diabet, cancer, in special asociate cu varsta inaintata, precum si a « bolilor profesionale », afectiuni ale aparatului musculo-scheletal, cauzate de munca grea in calitate de agricultor sau mecanic agricol.

Pe de alta parte, resursele financiare mult limitate ale populatiei fac ca principala forma de colaborare a acesteia cu medicul de familie sa se limiteze doar in primirea de consultatii care nu mai pot fi amanate si tratamente gratuite.

Nevoia de medicamente a locuitorilor orasului este satisfacuta de prezent farmaciilor in care lucreaza farmacisti si asistenti de farmacie. Acestea isi completeaza oferta de produse intr-un mod oarecum corect, lasand cererea sa regleze piata, iar oamenii sa aiba oportunitatea de a gasi medicamentele necesare.

La aceasta infrastructura se adauga si prezenta asistentilor comunitari care realizeaza interfata dintre cetateni si medici, insa intr-o proportie destul de redusa fata de necesarul de educatie sanitara al intregii comune.

Strategia Europeana de Sanatate "Health 2020" considera sanatatea populatiei ca una dintre cele mai importante resurse ale unei societati, intrucat ea este esentiala pentru dezvoltarea economica si sociala a unei comunitati. Pe langa cheltuielile aferente de la bugetul de stat, o sanatate precara a populatiei duce la pierderea potentialului de munca si creatie al locuitorilor, creandu-se presiune pe sistemul administrativ.

Tocmai de aceea nu se poate discuta despre sistemul de sanatate al orasului Insuratei fara a se mentiona si implicatiile sociale ale acestuia, grija fata de comunitate manifestandu-se atat din punct de vedere al sanatatii fizice si mentale, cat si al capacitatii tuturor locuitorilor de a se integra si contribui la prosperitatea comunitatii.

Prezenta asistentilor comunitari, la o un oras precum Insuratei, face ca intreaga activitate a cabinetului medical individual sa aiba un caracter reactiv, de constatare a problemelor de sanatate a populatiei, fara a se pune accentul si pe activitatile de preventie, indrumare, educatie sanitara si de nutritie a locuitorilor.

Totusi, apropierea relativa de municipiul Braila reprezinta un avantaj pentru orasul Insuratei deoarece locuitorii lui au acces mai usor si rapid la servicii de calitate oferite de unitatile medicale din acest oras.

Sistemul de asistenta comunitara reprezinta cel mai puternic element egalizator din cadrul sistemului national de sanatate. In cadrul Strategiei Nationale se mentioneaza faptul ca programul de asistente medicale comunitare si mediatori sanitari romi, care a fost initiat de catre Guvernul Romaniei inca din anul 2002, a inregistrat rezultate promitatoare pentru viitor, avandu-se in vedere urmatoarele:

- investitia in dezvoltarea profesionala (prin revizuirea fiselor postului si furnizarea de formare periodica pentru lucratorii comunitari din domeniul sanatatii);
- investitia in echipamentul de baza necesar;
- imbunatatirea rolului jucat de Directiile de Sanatate Publica (DSP) si cresterea capacitatii acestora;
- adoptarea unei abordari integrate in furnizarea serviciilor sociale, prin infiintarea echipelor comunitare de interventie integrata;
- acordarea finantarii adecvate si clarificarea prevederilor privind cheltuielile operationale si costurile auxiliare ale furnizarii de servicii de sanatate comunitare.

Principalele directii de actiune in domeniul sanatatii publice in UAT Insuratei

Strategia europeana in domeniul sanatații plaseaza problemele sanitare in centrul ansamblului politicilor comunitare, pentru a-i proteja mai mult pe cetățenii europeni și pentru a le imbunatați starea de sanatate. Se impune, in mod deosebit, combaterea unor probleme tot mai acute și a unor riscuri majore la adresa sanatații, cum ar fi pandemiile și bioterorismul.

« In conformitate cu actiunile mentionate la articolul 2 alineatul (2) din Decizia privind programul si cu angajamentul cuprins in Strategia UE in domeniul sanatatii in favoarea unei actiuni intersectoriale pentru imbunatatirea sanatatii, vor fi privilegiate proiectele care aduc o puternica valoare adaugata la nivel european in urmatoarele domenii:

Contributia la:

— imbunatatirea sanatatii cetatenilor europeni, masurata, daca este posibil, prin indicatori corespunzatori, inclusiv indicatorul privind anii de viata sanatoasa;

— reducerea inegalitatilor in materie de sanatate in interiorul statelor membre si regiunilor UE si intre acestea;

— consolidarea capacitatii pentru dezvoltarea si punerea in aplicare a unor politici eficiente privind sanatatea publica, in special in domeniile in care aceasta necesitate este extrem de acuta.

— Implicarea noilor actori (netraditionali) in favoarea sanataii in actiuni durabile de cooperare conforme cu etica, atat la nivel regional sau local, cat si intre tarile participante. Acestia pot proveni din sectorul public, din sectorul privat si din randul partilor interesate din societatea civila in sens mai larg, ale caror obiective primare nu se limiteaza la sanatatea publica (de exemplu, din randul tinerilor, al grupurilor etnice si al altor sfere de interes public, cum ar fi mediul inconjurator si sportul)»

In acest mod, strategia stabileste obiective si prioritati care ofera un raspuns principalelor provocari din domeniul sanataii. Consolideaza, de asemenea, cooperarea comunitara in acele domenii in care statele membre nu pot actiiona singure si contribuie la difuzarea cunoastintelor si informatiilor. Nu in ultimul rand, sprijina cercetarea, indeosebi cu ajutorul noilor tehnologii, pentru a imbunatati prevenirea bolilor si siguranta pacientilor.

In perioada 2021 – 2027, la nivelul orasului Insuratei se are in vedere implementarea la nivel local a urmatoarelor tinte vizand sistemul de sanatate, asa cum au fost ele prevazute si in Strategia Nationala pentru Dezvoltarea Durabila a Romaniei Orizonturi 2013 – 2020 – 2030:

(a) Cresterea accesibilitatii la serviciile medicale:

(i) Implementarea de programe nationale de sanatate care sa raspunda problemelor de sanatate publica prioritare si nevoilor grupurilor vulnerabile prin:

- Dezvoltarea capacitatii de reactie rapida la amenintarile la adresa sanataii prin eficientizarea structurii existente de supraveghere si raspuns in privinta bolilor transmisibile, cu o capacitate de notificare si verificare imediata, 24 ore pe zi, in tot cursul anului;
- Reducerea impactului asupra sanataii publice a bolilor transmisibile cu impact major (HIV, tuberculoza, infectii cu transmitere sexuala, infectii nosocomiale) precum si a bolilor cronice; focalizarea actiunilor preventive si de asigurare de servicii de baza catre populatiile aflate in situatie de risc crescut; stabilirea unor pachetele minime de ingrijiri medicale asigurate pentru grupurile vulnerabile; introducerea unor sisteme de raportare standardizate si de evaluare periodica pe baza unor indicatori specifici;
- Promovarea unor interventii asupra determinantilor starii de sanatate prin ierarhizarea factorilor de risc pe diferite grupuri de populatie; instituirea unor programe de educatie pentru sanatate si de informare asupra riscurilor, inclusiv in privinta sedentarismului, nutritiei, consumului de tutun, alcool si droguri psihotrope, nivelului de sanatate si igiena in locuinte, sigurantei alimentare; evaluarea eficacitatii campaniilor de constientizare si ajustarea lor in vederea cresterii impactului pe termen lung;
- Deplasarea accentului catre serviciile preventive de sanatate;

(ii) Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale si dotarea acestora cu aparatura, echipamente si mijloace de transport specifice.

(iii) Dezvoltarea resurselor umane prin identificarea unor facilitati pentru atragerea personalului medical.

(b) Cresterea calitatii serviciilor medicale:

- Asigurarea continuitatii actului medical prin cresterea ponderii ingrijirilor la domiciliu, asistentei medicale primare si serviciilor de specialitate acordate in ambulator. Aceasta trebuie realizata astfel incat sa vina in ajutorul persoanelor in varsta și a celor cu dizabilitați. Nevoile din domeniul sanatații pentru aceste persoane sunt mari și pot fi acoperite prin „vizite ale doctorilor la domiciliu”, pentru a oferi cele mai bune condiții medicale. Dezvoltarea acestor servicii va contribui la intarirea capacitații de asistența sociala comunitara pentru a raspunde nevoilor cetățenilor, in special grupurilor vulnerabile cu dificultăți socio-economice. Prin susținerea dezvoltarii serviciilor de ingrijire la domiciliu, se vine in sprijinul preconizat de reforma sistemului sanitar in vederea reducerii numarului de zile de spitalizare și implicit a costurilor internarilor nejustificate, dar și prin prevenirea institutionalizarii. Acest lucru se poate realiza prin alocarea unor spații pentru amenajarea de Unitati Medico-Sociale și dezvoltarea serviciilor de ingrijire la domiciliu, alocarea de fonduri pentru amenajarea, precum și asigurarea serviciilor la domiciliu, in regim permanent, pentru persoanele adulte cu dizabilitati neuro-motorii grave. Persoanele cu dizabilitați au nevoie de ingrijiri speciale, iar cele care nu dispun de articole speciale (proteze) au nevoie de ajutor financiar de la organizații non-guvernamentale. Autoritatile publice preiau, prin prezenta strategie, sarcina de a face lobby pentru aceste persoane și de a incerca sa le imbunatașeasca standardele de viața.

(c) Descentralizarea sistemului sanitar prin transferul de competente, atributii si responsabilitati catre administratia publica locala; preluarea de catre autoritatile locale a activitatilor de promovare si educatie pentru sanatare, a competentelor legate de recrutarea, formarea si evaluarea activitatii mediatorilor sanitari si asistentilor comunitari precum si a celor legate de asistenta medicala, inclusiv de medicina dentara, in unitatile de invatamant.

Pandemia de COVID-19

Aparitia bolilor epidemice coincide cu declansarea revolutiei agricole prin transferul bacteriilor si virusurilor de la animalele domestice la om, proces facilitat si de crearea comunitatilor umane sedentare, a caror densitate a crescut datorita imbunatatirii tehnologiilor agricole (Diamond, 1998). De exemplu, rujeola a aparut in urma domesticirii cainilor, in timp ce variola se pare ca a trecut de la vite la om (Dobson, Carper, 1996). Progresul tehnologic a venit, asadar, cu dezavantajul rapiditatii transmiterii factorilor patogeni, accelerat o data cu cresterea densitatii asezarilor umane si a legaturilor dintre acestea. Trecerea barierei dintre specii a expus oamenii unor bacterii si virusuri fata de care nu exista imunitate, ceea ce a dus la inceput la o rata ridicata de infectare si la un numar considerabil de decese.

Gripa continua sa afecteze societatile contemporane provocand uneori un numar mare de imbolnaviri la nivel mondial. Conform Programului Global de Monitorizare a Gripei al Organizatiei Mondiale a Sanatații (OMS) „o pandemie apare atunci cand un virus gripal care nu a circulat anterior printre oameni si la care majoritatea nu au imunitate, apare si se transmite printre oameni (WHO, 2018). Circulatia virusului din 2009 in populatie a condus in timp la transformarea sa in virus sezonier (idem). Conform OMS, 650.000 de oameni mor anual din cauza afectiunilor respiratorii asociate gripelor sezoniere . Comparativ, se estimeaza ca in fiecare apar in lume pana la 4 milioane de cazuri de holera dintre care 143.000 de decese

Transmiterea gripei este controlata prin vaccinare anuala, revaccinarea fiind necesara din cauza mutatiilor pe care virusul gripal le sufera de la un an la altul. Vaccinarea antigripala este recomandata in special categoriilor predispuse la complicatii asociate in cazul imbolnavirii cu virusul gripal: femei insarcinate, persoane peste 65 de ani, copii cu varste intre 6 luni si 5 ani sau persoane cu antecedente medicale cronice (WHO, 2018).

Impactul principal in plan demografic, la care ne putem gandi cand vorbim de o pandemie, este legat de mortalitate si morbiditate, imbolnavirile si decesele remodeland volumul si structura populatiei. Impactul real este insa mult mai amplu, in caz de epidemie existand nu numai victime si supravietuitori directi, in randul celor care au dezvoltat boala si au supravietuit. Dincolo de acestia exista o categorie mult mai numeroasa, cea a supravietuitorilor colaterali, persoane ale caror vieti au fost afectate de criza sanitara, precum si de efectele in plan social si economic ale acestei crize (Stone, 2020): criza sanitara, criza economica, distantarea sociala si restrictiile de circulatie.

Ratele de mortalitate prin COVID19 difera de la o tara europeana la alta, iar factorii determinanti care par a explica aceste diferente, arata un studiu recent realizat de catre Universitatea John Hopkins (2020), sunt structura diferita a populatiei infectate (mortalitatea mai mare in tarile europene in care proportia persoanelor cu varsta mai mare de 65 ani infectate a fost mai mare), de diferentele in numarul testelor facute, in scopul cunoasterii cat mai apropiate a ratei reale de infectare in randul populatiei (atata timp cat un procent dintre cei cu COVID19 sunt asimptomatici), dar si de caracteristici ale sistemelor de sanatate (mortalitatea poate creste pe masura ce spitalele devin coplesite de numarul de cazuri si au mai putine resurse), de asemenea alti factori, care pot ramane inca necunoscuti. (John Hopkins University and Medicine, 2020). Conform datelor acumulate din sapte dintre cele mai afectate regiuni europene, in perioada martie-aprilie 2020, persoanele de peste 65 de ani au reprezentat 82%-92% dintre decesele asociate cu COVID-19.

In Romania, ca si in celelalte tari europene, mortalitatea este ridicata in randul celor peste 60 ani, precum si in randul celor cu comorbiditati asociate. Un procent de 73.5% dintre decese a fost din grupa peste 60 ani, iar 86.4% din decese aveau comorbiditati asociate, 64.4% din decese au fost la barbati, 1 din 7 infectii era in randul personalului sanitar la data de 26.04.2020. Printre comorbiditatile cu factor crescut de risc se numara afectiunile cardiovasculare, diabetul, afectiunile renale, pulmonare, cancerul, obezitatea (INSP, 2020b). Structura pe varste pentru cazurile confirmate ne arata ca 26% dintre cei testati pozitiv au varsta peste 60 de ani. Proportia mare a populatiei de varsta activa 20-60 ani (68%) in totalul cazurilor de infectari confirmate poate reprezenta o explicatie pentru numarul relativ redus de internari ATI si mortalitatea redusa fata de alte tari europene, Belgia, Franta si Marea Britanie raportand peste 15 decese la mia de locuitori prin COVID. Un alt grup de risc pentru complicatii in urma infectarii cu COVID19 il reprezinta bolnavii de cancer. In Romania, in 2018, au fost inregistrate 46.417 cazuri noi de cancer (incidenta fiind de 317,5 la 100.000 de locuitori) (INSP, 2019). Analizand incidenta prin cancer in functie de varsta in Romania in perioada 2007-2016, se constata valori mari ale ratelor incidente la grupa de varsta 65+, fata de celelalte grupe de varsta. Pacientii cu cancer prezinta un risc mult mai mare (de 4 pana la 5 ori) de a dezvolta foarte rapid complicatii respiratorii severe, care pot duce la deces, indeosebi daca au suferit interventii chirurgicale sau au primit chimioterapie in saptamanile precedente. Se poate aprecia ca in prezent pacientii oncologici sunt in risc vital atat din cauza afectiunii de fond cat si din cauza amenintarii infectarii COVID19.

Bolnavii de tuberculoza pot dezvolta forme severe in urma infectarii cu COVID19. In continuare, Romania ramane in topul tarilor din Uniunea Europeana in ceea ce priveste numarul cazurilor de tuberculoza. In anul 2018, potrivit datelor Programului National de Supraveghere si Control al Tuberculozei, in tara noastra au fost inregistrate 11.630 de cazuri de tuberculoza, la adulti. Dintre acestea, 9.818 au fost cazuri noi, iar 1.812 au fost recidive (MS, 2020)

Desi este greu de estimat la ora actuala impactul real al pandemiei asupra volumului populatiei, deoarece cele mai multe decese apar in randul celor care au si alte comorbiditati si nu poate fi decelata in totalitate cauza deceselor prin COVID19 de

celelalte afectiuni, numarul deceselor a crescut in luna aprilie 2020, in comparatie cu media pe aceeasi luna a anilor 2016- 2019, in judetele care raporteaza numarul cel mai mare de infectii COVID19, adica Suceava, Arad, Hunedoara si Mures (Voinea, Dalcea, 2020).

Retragerea in conditii optime a masurilor de izolare necesita un mix de politici constand in masuri de insotire care sa fie pertinente pentru toate statele membre. UE actioneaza pentru a sprijini toate aceste masuri.

- Colectarea datelor si crearea unui sistem solid de raportare. Pentru o mai buna gestionare a masurilor, este esentiala armonizarea colectarii si a schimbului de date la nivel national si subnational de catre autoritatile din sectorul sanatatii publice.
- Crearea unui cadru de depistare a contactilor si de avertizare cu ajutorul aplicatiilor pentru dispozitive mobile care sa respecte confidentialitatea datelor.
- Trebuie sa se extinda si sa se armonizeze capacitatile de testare. Testarea rapida si fiabila este esentiala pentru asigurarea unei diagnosticari rapide si pentru a masura imunitatea dobandita de care se bucura populatia. Comisia a prezentat orientarile privind testele de depistare a coronavirusului.
- Ar trebui sa se consolideze capacitatea si rezilienta sistemelor de sanatate. Trebuie sa se aiba in vedere indeosebi necesitatea de a raspunde cresterii prevazute a numarului de infectii care va avea loc odata ce vor fi ridicate masurile de izolare. Bugetul UE a fost mobilizat pentru a furniza ajutor in acest sens.
- Ar trebui sa se puna la dispozitie mai multe echipamente medicale si echipamente individuale de protectie. Comisia sprijina statele membre constituind rezerve si distribuind materiale si echipamente prin intermediul rescEU si al achizitiilor publice comune.
- Elaborarea vaccinurilor, a tratamentelor si a medicamentelor si accelerarea introducerii acestora. Elaborarea unui vaccin sigur si eficace ar schimba radical situatia si ar avea o contributie determinanta la incercarile de eradicare a pandemiei cauzate de coronavirus.

Recomandarile prezentate in continuare ar trebui sa orienteze procesele de reflectie desfasurate in statele membre cu privire la modul in care se pot ridica treptat masurile de izolare:

- Se va actiona pas cu pas. Masurile vor fi ridicate treptat si ar trebui sa se lase suficient timp (de exemplu, o luna) intre diferitele etape ale acestui proces, deoarece efectul acestora nu poate fi masurat decat in timp.
- Masurile generale ar trebui sa se fie transformate treptat in masuri specifice. In felul acesta, situatia ar reveni treptat la normal si, in acelasi timp, populatia UE ar urma sa fie protejata in continuare de virus. De exemplu:
 1. grupurile cele mai vulnerabile ar trebui sa fie protejate pe o perioada mai indelungata;
 2. persoanele diagnosticate ar trebui sa ramana in carantina si sa beneficieze de tratamentul adecvat, pentru a se reduce riscurile de transmitere;
 3. masurile de interdictie generala in vigoare ar trebui sa fie inlocuite cu alternative sigure si precis directionate;
 4. regimurile de stare generala de urgenta ar trebui sa fie inlocuite treptat cu interventii mai precis directionate din partea guvernelor. In modul acesta, s-ar asigura responsabilitatea democratica in ceea ce priveste masurile luate, precum si acceptarea pe scara larga a acestor masuri de catre populatie.
- Ridicarea masurilor ar trebui sa inceapa cu cele cu impact local si sa fie extinsa treptat la masuri cu acoperire geografica mai larga, luandu-se in considerare particularitatile nationale. Acest lucru ar permite actiuni eficace si adaptate fiecarei situatii, precum si

reintroducerea rapida a masurilor de izolare in cazul unei noi cresteri a numarului de infectii.

- O abordare in etape a deschiderii frontierelor interne si externe pentru a permite circulatia lucratorilor esentiali si a marfurilor esentiale.

1. Controalele la frontierele interne ar trebui eliminate in mod coordonat. Reducerea restrictiilor de calatorie ar trebui sa aiba loc mai intai intre zonele identificate ca prezentand un risc scazut. Statele membre invecinate ar trebui sa ramana in stransa legatura pentru a facilita aceste demersuri.

2. Intr-o a doua etapa, frontierele externe permite din nou accesul rezidentilor din afara UE, tinand seama de raspandirea coronavirusului in afara UE. Restrictiile impuse asupra calatoriilor neesentiale catre UE trebuie revizuite in permanenta.

- Reluarea activitatii economice ar trebui sa aiba loc in mod treptat, astfel incat autoritatile si intreprinderile sa se poata adapta in mod adecvat la intensificarea activitatilor in conditii de siguranta. Este indicat sa se evite situatia in care intreaga populatie ar reveni la locul de munca in acelasi timp, iar distantarea sociala ar trebui sa se aplice in continuare. Este necesar sa se incurajeze activitatea in regim de telemunca. La locul de munca, trebuie respectate normele privind sanatatea si siguranta la locul de munca.

- Ar trebui sa se autorizeze treptat adunarile de persoane. In cadrul procesului de reflectie desfasurat pentru a stabili care este ordinea optima a diferitelor etape, statele membre ar trebui sa se concentreze asupra specificului diferitelor categorii de activitati, cum ar fi:

1. scolile si universitatile;

2. activitatea comerciala (de exemplu, comertul cu amanuntul), eventual graduand masurile;

3. activitati sociale (restaurante, cafenele, centre sportive), eventual graduand masurile;

4. adunari de persoane in masa.

- Eforturile de prevenire a raspandirii virusului trebuie sustinute prin campanii de sensibilizare prin care populatia sa fie incurajata sa continue practicile de igiena si de distantare sociala impuse.

- Masurile ar trebui sa fie monitorizate in mod constant si ar trebui sa se asigure un anumit grad de pregatire, deoarece exista un risc puternic de recrudescenta si de revenire la masuri stricte de izolare. Acest aspect este deosebit de important pentru sistemele de sanatate.

Pe masura ce se iese treptat din izolare, este necesar sa se planifice strategic redresarea, sa se revitalizeze economia si sa se revina la o crestere durabila. Aceasta include facilitarea dublei tranzitii catre o societate digitala si totodata mai verde si valorificarea invatamintelor desprinse din criza actuala pentru pregatirea si rezilienta UE. Comisia va elabora un plan de redresare bazat pe o propunere revizuita privind urmatorul buget pe termen lung al UE (cadrul financiar multianual) si care va include programul de lucru actualizat al Comisiei pentru 2020.

Ca si oportunitati create de pandemie, trebuie sa mentionam stimularea sectorului de cercetare-inovare. Incepand cu iulie 2020, Agentia Europeana a Medicamentului a inceput demersurile cu producatorii a 35 de posibile vaccinuri si 144 de posibile tratamente, incluzand antivirale, imunomodulatori sau stimulatori de imunitate. In acelasi timp, pandemia a relevat faptul ca sectorul cercetarii inca are nevoie de finantare sustinuta pentru a putea oferi solutii prompte la problemele lumii actuale.

Telemunca din aceasta perioada a dovedit importanta digitalizarii, precum si necesitatea unei administrari etice a inteligentei artificiale (IA). Adaptarea la noile conditii a dus la aparitia unor produse noi pe piata oferite de companii cu obiecte de activitate similare. De exemplu, Chanel, Prada si alte case de moda au inceput fabricarea mastilor chirurgicale si

a manusilor, Christian Dior, Absolut Vodka si Brewdog si-au schimbat liniile de productie pentru dezinfectante de maini, in timp ce Mercedes Benz si Tesla au inceput fabricarea ventilatoarelor. Mai mult decat atat, investitiile in softare si databases sunt din ce in ce mai necesare, ducand la o dezvoltare fara precedent a sectorului IT, atat pentru monitorizarea raspandirii coronavirusului, cat si pentru administrarea online a afacerilor si activitatilor din administratie.

V. 13. Acces la locuinte

Importanța unei locuințe accesibile și adecvate

Accesibilitatea si calitatea adecvata a unei locuinte, la costuri suportabile, reprezinta conditii de baza ale unei vietii decente, relevante pentru toti indivizii, indiferent de varsta si de statutul socioeconomic. Accesul la o locuinta este recunoscut in Declaratia Universala a Drepturilor Omului (Articolul 25) ca unul dintre drepturile fundamentale ale indivizilor. Deficitele de locuire au consecinte in celelalte sfere ale vietii, exemple enumerate frecvent fiind incapacitatea copiilor de a desfasura activitati educationale la domiciliu din cauza aglomerarii si inadecvarii spatiului locuit sau problemele de sanatate ale membrilor gospodariei ca urmare a incalzirii inadecvate, iluminarii proaste, lipsei de acces la sursele de apa sau lipsa calitatii acestora, lipsa canalizarii etc. Pentru persoanele aflate in saracie sau cu un nivel precar de bunastare, costurile alocate pentru alimentatie, precum si pentru procurarea si intretinerea locuintei pot monopoliza cea mai mare parte a resurselor economice sau chiar sa depaseasca nivelul veniturilor, declansand o traiectorie de saracire pe termen lung. Alocarea prioritara a cheltuielilor pentru nevoile de baza, intre care cele legate de locuinta, conduce la minimizarea altor tipuri de cheltuieli, in mod tipic investitia in sursele de dezvoltare ale membrilor gospodariei, cum ar fi educatia si formarea profesionala, prevenirea problemelor de sanatate sau accesul la bunuri si servicii culturale. Chiar si alimentatia poate fi afectata de costurile exagerate, raportate la surse, ale locuirii. Restrangerea consumului gospodariilor la cheltuielile de baza conduce, astfel, la crearea unei capcane a saraciei in care generatiile tinere devin captive deficitului acumulat de generatiile anterioare. In cazul saraciei extreme, lipsa unui adapost sau traiul in conditii de locuire precare sau improvizate devin repere vizuale ale stigmei sociale care inconoara persoanele afectate de acest fenomen, fie ca vorbim despre „oamenii strazii” sau despre zonele cu saracie extrema concentrata teritorial: mahalale, ghetouri, locuinte improvizate pe gropi de gunoi si alte tipuri de locuire precara in zone segregate spatial. Chiar si zonele de locuinte sociale, care ar trebui sa fie spatii destinate incluziunii sociale, devin tinte ale acestei stigme.

Asigurarea accesului la serviciile de locuire, in special pentru persoanele fara adapost și pentru alte persoane care nu își pot permite o locuința, este unul din obiectivele stabilite in strategiile la nivel european si national. Creșterea accesului la locuințe reprezinta unul dintre factorii cheie in atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, cu privire la scaderea numarului de persoane cu risc de saracie sau de excluziune sociala. Exista numeroase grupuri vulnerabile care se confrunta cu saracia extrema, cum ar fi oamenii strazii și persoanele care locuiesc in condiții inadecvate, iar programele de sprijin in domeniul locuirii au o acoperire insuficienta a populatiei vulnerabile pe aceasta dimensiune, ori nu sunt furnizate in mod integrat pentru sprijinirea grupurilor vulnerabile conform paletei complexe de nevoi sociale, in vederea depasirii situatiei de risc si vulnerabilitate sociala.

Politicile de locuire sunt afectate, de regula, de o controversa ideologica perpetua privind gradul in care statul ar trebui sa se implice, dat fiind ca sectorul se afla la limita dintre sfera bunastarii individuale si mecanismele macroeconomice. Aceasta dezbatere poate fi observata la nivel european, context in care reapare constant. La nivel national, responsabilitatea pentru calitatea locuintei este plasata aproape exclusiv in sarcina

indivizilor, in timp ce politicile de locuinte sociale sunt delegate in sarcina autoritatilor locale, lipsite de resursele necesare pentru a dezvolta programele costisitoare pe care le presupun politicile de profil. Privatizarea masiva a fondului de locuinte dupa 1989 a avut rolul, simbolic, de recunoastere fireasca a dreptului privat asupra locuintelor, dar a fost perceputa si ca o masura care consfintea sistarea responsabilitatii publice in domeniul locuirii. Descentralizarea a consolidat tendinta de retragere a sistemului administrativ central din rolul de furnizor de bunastare pe dimensiunea locuirii si la abandonarea aproape completa a strategiilor in domeniu.

La sfarsitul anului 2015, conform publicatiei INS "Fondul de locuinte", numarul locuintelor a fost de 8.882,1 mii. Dimensiunea locuintei medii din punct de vedere al suprafetei utile variaza teritorial, astfel s-a constatat ca suprafata utila medie este mai mare in judetele Ilfov, Timis, Satu Mare si Constanta (52-66 m² pe locuinta); suprafetele utile medii cele mai mici sunt inregistrate in județele Braila, Calarasi, Vaslui, Teleorman si Mehedinti (39-41 m² pe locuinta).

In orasul Insuratei, gospodariile au dimensiuni usor reduse fata de media in judet cu o suprafata de aproximativ 800 mp, suprafata acoperita cu locuinte mai putin spatioase decat in mediul rural intr-un procent de peste 45% din totalul locuintelor. In acest fel, se poate conuziona ca, la nivelul fiecarei gospodarii, exista nevoia crescuta de spatiu personal, camere individuale pentru copii pana in 12 ani, tineri sau adulti, in contextul familiilor multigenerationale. Supraaglomerarea se simte, in special, in familiile cu venituri reduse care nu pot asigura spatiu sufficient pentru fiecare membru si nici racordare la servicii de utilitati publice.

Media numarului de membri in gospodarie a fost in toata perioada 2011-2019 de 2,7 fata de media nationala de 2,7 iar in ceea ce priveste suprafata medie a locuintelor este de 56,9 mp.

Problema locuintelor vacante

Starea economica a familiilor le impiedica sa isi construiasca locuinte mai mari si mai confortabile, in comuna inregistrandu-se un numar scazut de locuinte cladite in perioada 2017-2019.

Un fenomen ingrijorator este cel al inmultirii locuintelor vacante (goale) care pare sa devina permanent. Imbatranirea populatiei si migrarea familiilor tinere a facut ca localitatea sa resimta un proces de depopulare, ceea ce duce la necesitatea identificarii si aplicarii celor mai bune metode de a incuraja stabilirea aici a cat mai multor familii. Infiintarea unor mici centre de afaceri sau a unor centre de educatie permanenta pentru tineri si adulti sunt posibile solutii pentru dezvoltarea comunitatii locale. In acelasi timp, printr-un parteneriat public-privat, incheiat intre administratia publica locala si familiile / succesorii / mostenitorii acestor case nelocuite ar putea duce la transformarea acestora in spatii comunitare, muzee, centre educationale etc. Oferindu-li-se o alta destinatie, aceste case ar putea reprezenta un punct de inceput pentru o viitoare dezvoltare locala.

Modelul gospodariilor multigenerationale este din ce in ce mai putin intalnit in orasul Insuratei, ca o consecinta a fragmentarii societatii din ultimii ani. Odata casatoriti, tinerii parasesc familiile in care doresc sa traiasca doar alaturi de copiii lor, persoanele in varsta ramanand in casele vechi. Tocmai de aceea, se naste drama seniorilor care traiesc sentimentele de insingurare si vulnerabilitate, confruntandu-se cu boli specifice varstei. Lipsa fizica a nepotilor care traiesc fie in alta locuinta, fie in alta localitate, ii face pe batrani sa se simta inutili, tocmai de aceea administratie locala, impreuna cu ONG si alte organisme de profil, trebuie sa identifice si sa aplice proiecte de integrare a seniorilor in comunitate si de valorizare a experientei lor de viata.

Varsta medie la prima casatorie a crescut cu cinci ani, in medie, din 1990, ajungand la 27 de ani pentru femei si 30,1 pentru barbati in 2019 (Comisia Economica a Natiunilor Unite); in parte, aceasta evolutie se explica, de asemenea, prin modificarea modelelor culturale. Varsta medie la prima nastere a femeilor a crescut de la 22,4 ani in 1990 (Comisia Economica a Natiunilor Unite) la 28,1 de ani, in 2019 (Eurostat).

Costurile asociate cu locuinta in orasul Insuratei

Cheltuielile asociate cu locuinta reprezinta o povara excesiva pentru multe dintre gospodariile din Insuratei: ponderea costurilor locuintei in venitul disponibil al gospodariilor a crescut de la 14,5% in 2011 la 25,1% in 2019.

Conform unor estimari ale Institutului de Cercetare a Calitatii Vietii (ICCV), liberalizarea completa a preturilor energiei si alinierea lor la preturilor stabilite de piata libera europeana va produce un soc economic. La aceasta, se adauga si racordarea la investitiile de apa si deseuri care s-au facut in ultimii ani, si care trebuie amortizate in parte si din taxele pe care beneficiarii finali trebuie sa le suporte odata cu utilizarea lor. In 2021, cheltuielile asociate cu locuinta vor creste substantial, conform acestor estimari, la aproape 30% din totalul cheltuielilor de consum, punand presiune pe resursele disponibile pentru alte tipuri de cheltuieli.

Un procent de 14,9% dintre gospodarii aloca deja, in 2019, mai mult de 40% din buget doar pentru cheltuielile legate de locuire, ceea ce conduce probabil, in cazul populatiei sarace, la rationalizarea la maxim sau acoperirea precara

In acest moment in orasul Insuratei 39,2% dintre persoanele expuse riscului de saracie relativa se confrunta cu fenomenul de supraincarcare a costurilor asociate cu locuinta. O parte dintre aceste gospodarii acumuleaza constant datorii si se confrunta cu riscul deconectarii de la retelele de utilitati.

In ciuda acestor aspecte aparent descurajatoare, administratia orasului Insuratei a reusit construirea unui bloc de locuinte de tip ANL pentru tineri, prin programul ANL 2020, ceea ce duce la statornicirea in oras a familiilor de tineri care pot contribui la dezvoltarea locala. Reducerea fenomenului migratiei si atragerea familiilor tinere, alaturi de incurajarea mediului antreprenorial, sunt doua premise esentiale in dezvoltarea ulterioara a acestui oras.

In ceea ce priveste locuirea, Strategia nationala privind incluziunea sociala si reducerea saraciei pentru perioada 2015-2020, prezinta o serie de prioritati conform carora vom putea trasa obiectivele strategiei orasului Insuratei, tinand cont de problematica existenta la nivel local.

Asadar, Dezvoltarea sectorului locuirii sociale este unul dintre principiile strategiei nationale, avand ca punct de pornire Rezolutia Parlamentului European din 11 iunie 2013 referitoare la locuintele sociale, prin care se reaminteste statelor membre ale Uniunii Europene, autoritatilor locale si regionale, ca subventionarea sectorului locuintelor sociale constituie o garantare a drepturilor fundamentale ale omului si este totodata, un raspuns la nevoile sociale acute, actuale. Imbunatatirea conditiilor de locuire constituie in acelasi timp o investitie sociala strategica, avand in vedere efectele de ameliorare a starii de sanatate a populatiei si cresterea bunastarii sociale a acesteia, prin accesul la piata muncii si prin imputernicirea persoanelor, pentru a duce o viata independenta.

Strategia nationala gaseste ca fiind prioritara nevoia unei evaluari la nivel national a necesarului de locuinte sociale pentru toate grupurile vulnerabile (tineri care parasesc sistemul de protectie, persoanele fara adapost, fosti detinuti, victime ale violentei domestice, persoane evacuate din locuinte restituite fostilor proprietari, persoane dependente de droguri), stabilirea unui cadru strategic national pentru politica privind locuintele sociale implicand coordonarea intersectoriala si cooperarea intre autoritatile centrale si locale.

O alta prioritate a strategiei este asigurarea sprijinului de urgență și creșterea capacității de prevenire timpurie pentru persoanele fără adăpost, cu specificarea faptului că nu există o evaluare exactă a numărului și situației acestor persoane în România. Conform datelor recensământului din 2011, marea majoritate a acestora (aproape 90%) trăiesc în mediul urban, iar mai mult de unul dintre zece oameni ai străzii sunt copii, orașul Insuratei neavând în acest moment astfel de cazuri. Acest lucru se explică și prin imposibilitatea unui oraș mic de a asigura mijloacele de subsistență primare pe care oamenii străzii le găsesc la oraș. Pe de altă parte, influența culturală încă își spune cuvântul, în sensul că în aici persoanele fără adăpost sunt aproape inexistente, comunitățile mici și relativ conservatoare găsind propriile mecanisme de reglare a acestor disfuncționalități. Apropierea umană este mai evidentă în astfel de comunități, exemplul liderilor informali (consilieri, profesori, preot) este mai puternic, astfel încât societatea găsește resurse umane și materiale ca să aibă grijă de persoanele cu risc de excludere socială.

Strategia națională menționată propune câteva măsuri decisive în viitorul apropiat, printre care:

- eradicarea fenomenului copiilor străzii;
- evaluarea dimensiunii populației fără adăpost din toate marile orașe;
- creșterea numărului și capacității adăposturilor;
- îmbunătățirea capacității intervențiilor de urgență pe stradă în vederea asigurării nevoilor de bază cu privire la alimentație și asistența medicală pentru persoanele nevoiașe;
- prevenirea și stoparea evacuarilor ilegale;
- adoptarea politicilor de prevenire pentru persoanele cu risc de a rămâne fără adăpost, inclusiv persoanele eliberate din detenție, din instituțiile de îngrijire a copiilor, centre rezidențiale și spitale, victimele violenței domestice, persoanele dependente de droguri și persoanele vârstnice singure și vulnerabile.

Există deci preocupare a autorității publice locale care a înțeles importanța acestui domeniu atât de sensibil al asistenței sociale, sprijinind categoriile cele mai expuse marginalizării dar și cei care doresc întemeierea unei familii prin facilitarea accesului la terenuri gratuite în vederea construirii de locuințe.

Alte probleme cu care se confruntă locuitorii acestor facilități și care acutizează nevoia lor de servicii și de intervenții sociale integrate, le constituie veniturile scăzute și inconstante (multe dintre acestea ocazionale), accesul redus pe piața muncii cauzat de un nivel precar de educație și de lipsa calificării profesionale, eșecul și abandonul școlar în rândul copiilor proveniți din familiile numeroase și fără posibilități materiale, dar și un nivel înalt al infrționalității înregistrat în direcția consumului de substanțe și alcool, al traficului de persoane, toate acestea constituind factori suplimentari de risc.

În concluzie, intervențiile integrate destinate sprijinirii populației rezidente în orașul Insuratei din punct de vedere educațional, dar și al ocupării și locuirii, completate cu abordarea nevoilor psiho-sociale și medicale, pot determina reducerea marginalizării sociale, creșterea integrării pe piața muncii și a calității vieții cetățenilor proveniți din grupurile vulnerabile.

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității locale este o prioritate a UE și implicit a statelor membre, iar responsabilitatea implicării și sprijinirii grupurilor marginalizate prin intervenții complexe și diversificate care să vizeze inclusiv componenta locuirii sociale, aparține atât autorităților publice cât și societății civile.

V.14. Educație preuniversitară

Educația este considerată un „drept fundamental în sine și una dintre cheile exercitării altor drepturi inerente naturii umane. Ca un drept care contribuie la autonomia individului, educația este principalul instrument care permite adulților și copiilor marginalizați din punct

de vedere economic și social sa iasa din saracie și sa obțina mijlocul de a participa, din plin, la viața comunității lor” (Hénaire, 2001).

In acest context, dreptul la educație trebuie înțeles ca dreptul fiecarui individ de a-și însuși deprinderile, abilitățile, cunoștințele necesare gasirii unui loc de munca, care sa-i aduca un venit și care sa-i permita integrarea deplina in viața sociala, economica, culturala, politica etc. a societății.

Ținând cont de importanța pe care o au educația și formarea profesionala pentru individ și, in același timp, pentru societate, excluziunea individului din sistemul de învățământ nu mai constituie doar o problema a școlii, ci și a societății.

Elevii excluși din sistemul educațional nu sunt considerați doar victime ale inegalităților sociale, educaționale, ci și tineri costisitori pentru societate, datorita cheltuielilor pe care le presupune pregatirea și integrarea profesionala, susținerea lor prin mecanismele de asistența sociala. Fenomenul de excluziune a individului din sistemul de învățământ, și apoi, din viața sociala constituie o preocupare a tuturor statelor europene.

Tendinte si provocari: imbatranirea populatiei, calitatea si accesibilitatea sistemului educational

Ca peste tot in lume, prima componenta de valoare a capitalului uman o reprezinta educatia in cadrul scolii, dar nu trebuie minimizata si importanta familiei in educatia oferita copilului in primii ani de viata.

Aceste componente trebuie intarite prin investitii in educatia de primara, secundara, vocationala si superioara, precum si in educatia informala din societate. Noul context al secolului al XXI-lea cere imbunatatirea continua a abilitatilor si competentelor pe tot parcursul vietii profesionale a unui adult, precum si instruirea la locul de munca. O atentie deosebita trebuie acordata educatiei prescolare, deoarece aceasta este varsta in care se formeaza personalitatea creatoare a unui individ, iar implicarea parintilor este la cel mai ridicat nivel din viata unui elev.

Productivitatea si creativitatea capitalului uman trebuie incurajate prin diferite forme de invatamant, dar si prin metode alternative, cum ar fi institutiile de cultura, atelierile de diferite tipuri, cluburile elevilor, bibliotecile etc.

In concordanta cu acumularea de competente specifice si calificari, care determina abilitatea individului de a se integra apoi pe piata muncii, educatia mai inseamna, de asemenea, dezvoltarea talentelor personale, a inteligentei emotionale si sociale si a personalitatii. Ca urmare a acestui lucru, putem afirma ca educatia la toate categoriile de varsta reprezinta o conditie preliminara a dezvoltarii societatii.

Dintre provocarile sistemului educational actual putem mentiona scaderea populatiei scolare ca urmare a descresterii demografice (conform analizelor Bancii Mondiale, pana in 2025, populatia scolara va scadea cu 25%, in timp ce numarul studentilor va scadea cu 40%), inegalitatea veniturilor familiilor in cadrul aceleiasi localitati sau intre regiuni diferite, precum si incapacitatea sistemului educational de a include toti copiii de varsta scolare, inca existand scoli speciale pentru copii cu diferite dizabilitati sau scoli reprezentative pentru minoritati etnice. Pe langa toate acestea, sistemul educational nu reuseste sa tina pasul cu piata muncii si sa ofere acestuia specialisti in domeniile care apar, in timp ce competitivitatea societatii rezida tocmai din aceasta legatura stransa dintre scoala si piata muncii. Astfel, atat sistemul educational, cat si angajatorii, trebuie sa promoveze si sa implementeze cu succes acest concept de "invatare pe parcursul vietii" care trebuie sa devina o forma de motivare si nu o sarcina neplacuta. Cea mai mare parte a cunostintelor acumulate provine din anii de scoala, in timp ce instruirea si perfectionarea la locul de munca se face mai putin.

Una din provocarile secolului al XXI-lea il reprezinta utilizarea eficienta a resurselor umane si materiale din sistemul educational la nivel local si nu numai, conformandu-se in acelasi timp cu cerintele economiei globale si cu presiunea tendintelor demografice si cu dezvoltarea capitalului iman, in termeni de competente, inteligenta emotionala, creativitate etc.

Prioritati / Directii pe termen lung

1. Acces la educatie si schimbari in organizarea procesului educational – Managementul actului educational trebuie sa includa toti factorii implicati, atat elevii, cat si parintii, personalul didactic, institutiile de educatie, rolul Ministerului fiind, in acest fel, unul de coordonare si nu unul de comanda.

Masuri / Propuneri de proiecte:

- Sistem de finantare / ajutor financiar pentru educatie – fie sub forma de burse, fie sub alta forma de sprijin financiar pentru elevii din invatamantul de baza (prescolar – liceal),
- Proiecte de conservare a scolilor rurale de mici dimenisuni – se pot comasa clase, introduce invatamantul online, identifica cele mai potrivite mijloace de pastrare a scolilor mici, in special atunci cand e vorba de copii de varsta scolara mica.
- Internationalizarea institutiilor de invatamant – prin crearea de parteneriate cu scoli din alte tari care sa duca la schimburi de know-how si personal pentru imbunatatirea actului didactic.

2. Scoala ca centru de socializare – Institutiile de invatamant si cele culturale trebuie sa devina centre de socializare, de creare a unor parteneriate intre parinti, personalul didactic, elevi, precum si cu comunitatea locala, antreprenori, ONG-uri etc. Un rol important le revine parintilor care trebuie sa inteleaga faptul ca educatia unui copil incepe de acasa, altfel, pe viitor, societatea va suferi degradarea morala cauzata de lipsa unor valori de baza primite in sanul familiei. In acest fel, scoala devine parte integranta din societate si un factor al schimbarilor pozitive, si nu o institutie separata.

Masuri / Propuneri de proiecte:

- Implicarea parintilor in procesul educational – prin organizarea de intalniri, cursuri pentru parinti, ateliere de lucru, amenajarea unor "cabinete ale parintilor" in cadrul scolilor etc,
- Infiintarea grupurilor de lucru – in care sa fie invitati toti participantii la procesul educational, parintii, elevii, comunitatea locala, pentru identificarea celor mai bune solutii la problemele ce apar pe moment,
- Programe de mentorat pe baza de voluntariat – persoanele fara o pregatire pedagogica anume, la cerere, pot oferi servicii de mentorat copiilor care au nevoie de ajutor in efectuarea temelor sau invatarea unor lectii. Acest program se adreseaza in special persoanelor in varsta, pensionarilor, care isi pot petrece timpul punandu-si cunostintele in slujba copiilor, dobandind, in acelasi timp, sentimentul de utilitate si de implinire sufleteasca. Aceasta este o alta modalitate eficienta de creare a unei stranse legaturi intre generatii si de evitare a izolarii seniorilor.
- Accesul la retelele serviciilor sociale – in unele tari deja scolile, bibliotecile si chiar si bisericile s-au transformat in centre care ofera servicii sociale, ajutand copiii sa se integreze mai bine in societate. In mediul real sau virtual, copiii cu nevoi speciale pot beneficia de consiliere, relatii de prietenie, comunicare oferite atat de institutiile de stat, cat si ONG-urile de profil.

3. Educatia adaptata la context si schimbari in statutul de profesor – Adaptarea educatiei la procesele economice si sociale care se deruleaza va aduce, ca o consecinta, si o

modificare in modul in care profesorii indeplinesc actul didactic. Aceasta inseamna ca nu va mai fi vorba de o transmitere a unor informatii, ci de o abordare pragmatica in care primeaza achizitia de competente. In special in scoala primara, profesorul trebuie sa aiba o personalitate creatoare, deschisa, talentata care ajuta, inspira, coopereaza, abordeaza domenii diferite, consiliaza si organizeaza activitatea elevilor sai. Acest lucru este cu atat mai necesar in mediul rural, unde exista riscul inchiderii scolilor. Bineinteles, astfel de profesori dedicati educatiei trebuie sa fie motivati, astfel incat sa poata oferi un act educational de calitate. Instruirea permanenta a profesorilor reprezinta o conditie esentiala pentru dezvoltarea unui invatamant de calitate.

Masuri / Propuneri de proiecte:

- Educatie si ingrijire de calitate in invatamantul prescolar – este necesara elaborarea unei strategii dedicate acestei grupe scolare, care sa cuprinda si modalitati de calificare si pregatire a educatorilor, invatatorilor si a intregului personal didactic, pe langa modalitatile de implicare a parintilor,
- Programe de ucenicie si practica – derulate in stransa cooperare cu mediul antreprenorial, pentru a se obtine o instruire de calitate, care sa permita ucenicilor integrarea cat mai rapida pe piata muncii.
- Integrarea programelor de antreprenariat – sunt necesare, intrucat elevii nu trebuie sa fie instruiti doar pentru a deveni buni angajati, ci si pentru a putea opta spre cariera de antreprenor, accentul fiind pus pe gandire creativa si management.
- Dezvoltarea gandirii creative in procesul de invatare – in locul reproducerii de informatii, sistemul educational trebuie sa ajute elevii sa-si dezvolte creativitatea de la varste cat mai mici. Doar un individ educat in acest sens poate sa creeze produse cu valoare adaugata, sa utilizeze energii alternative si tehnologii moderne.

4. E-scoala si utilizarea tehnologiei informatice – "lesirea din clasa" gratie noilor tehnologii poate reprezenta un element de noutate si de maxim interes pentru copii. Integrand elemente de invatare la distanta in procesul de invatare poate avea ca rezultat nu doar achizitia de continut interactiv si interesant, dar si identificarea unor noi modalitati de diversificare si organizare a studiului, de exemplu acolo unde o parte din ore se vor desfasura in mediul real, iar materialele de studiu suplimentar vor fi parcurse in mediul virtual.

Masuri / Propuneri de proiecte:

- Digitalizarea scolilor si a bibliotecilor – acest proces este necesar atat in procesul de invatare, cat si cel de cercetare si informare, mai ales atunci cand ele se desfasoara la distanta.
- E-lectiile – predarea, mai ales in institutiile de invatamant superior, se poate face utilizandu-se mediul virtual, oferind posibilitatea multor studenti sa participe fara a fi necesara prezenta fizica.
- E-books – materialele si cartile electronice trebuie sa fie disponibile in mod gratuit pentru toti cei care doresc sa le acceseze.

5. Educatia pe parcursul vietii – Prezenta din ce in ce mai numeroasa a adultilor (cu varsta de peste 23 de ani) in institutiile de invatamant superior sau vocational demonstreaza preocuparea si deschiderea acestei categorii spre noi forme de instruire, ca necesitate de adaptare pe noua piata a muncii. In acest scop, institutiile de invatamant superior si vocational trebuie sa incheie parteneriate cu mediul antreprenorial, astfel incat sa existe o congruenta intre oferta educationala si necesitatile profesionale actuale.

Masuri / Propuneri de proiecte:

- Universitatea Deschisa – unul din cele mai cunoscute exemple de succes este Open University din Marea Britanie care, oferind o biblioteca virtuala si centre regionale. Studentii au posibilitatea de a-si alege cursurile si de a avea alaturi mentori, de regula absolventii Universitatii, care ii pot ajuta in studiu. In prezent,

Open University din Marea Britanie are 150 000 de studenti, din care 25 000 nu sunt din Marea Britanie, iar 10 000 sunt persoane cu dizabilitati.

-Integrarea educatiei pe parcursul vietii in sistemul formal de educatie – acest lucru reprezinta o forma de recunoastere a cunostintelor, abilitatilor si competentelor pe care o persoana le dobandeste intr-un mod informal. Cea mai buna forma de monetizarea a acestor abilitati este piata muncii atat de flexibila, unde o persoana se poate integra mult mai usor.

Cat priveste orasul Insuratei ca de altfel in intreg sistemul de invatamant romanesc principalul efect al starii socioeconomice actuale asupra sistemului educatiional il constituie accentuarea inegalitatilor de șanse in educatie, care, pe termen lung, conduce la exclusiunea sociala a grupurilor cu risc școlar.

Desi este un fenomen national, subfinantarea sistemului educatiional nu se regaseste in totalitate in orasul Insuratei, scolile si gradinitile au fost reabilitate, extinse si chiar construite (cum e cazul Campusului scolar in cadrul Liceului Tehnologic "N. Titulescu") in perioada precedenta. Au fost derulate nu mai putin de 7 proiecte prin care toate corpurile de scoala sau gradinita au fost modernizate. Infrastructura educatiionala din Insuratei cuprinde 3 scoli primare, 2 secundare, 3 gradinite si 1 liceu tehnologic, toate acestea fiind frecventate de 258 de elevi la ciclul primar, 199 la secundar, 52 de prescolari si 128 la liceu.

Liceul Tehnologic "Nicolae Titulescu" din orasul Insuratei are o istorie de peste 50 de ani, cu rezultate notabile in tot aceasta perioada. In urma cu 57 de ani, in septembrie 1953, a luat fiinta, in comuna Viziru, Scoala mixta de 10 ani. Prima promotie de 10 ani a absolvit anul scolar 1955-1956. in cadrul acestei promotii au absolvit 27 de elevi care au promovat, toti, examenul de maturitate; majoritatea acestora si-au continuat studiile (24 de elevi, reprezentand 88,89%):

* Septembrie 1961 liceul este transferat in localitatea Insuratei sub denumirea de Scoala Medie Insuratei;

* 1964, conform HCM nr. 903/6.09.1964, primeste denumirea de Liceu de cultura generala Insuratei, cu ciclurile primar, gimnazial si liceal;

* Septembrie 1978 - Liceul trece sub patronajul Ministerului Agriculturii, devenind Liceu Agricol si imbunatatiri funciare; din 1984 are si clase de scoala profesionala;

* Septembrie 1990 - scoala redevine Liceu teoretic, si cu clase de scoala profesionala;

* Septembrie 1992 - liceul fuzioneaza cu Scoala Generala nr. 3, sub denumirea de Grup Scolar Industrial, avand ciclul primar, gimnazial, liceal si profesional.

Pana in acest moment au absolvit cursurile invatamantului liceal 2770 elevi, iar la invatamantul profesional 1638 elevi; din numarul absolventilor de liceu aprox. 40%, in medie/an au urmat cursurile unei institutii de invatamant postliceal si superior. Multi absolventi ai scolii s-au realizat profesional, cu responsabilitati deosebite la locul de munca (profesori universitari, profesori, ingineri, poeti, directori de marketing, etc).

Situatia economica a localitatii isi pune amprenta si asupra scolare, in sensul ca exista un numar de 26 de copii aflati in risc de abandon scolar sau repetentie, la care se adauga 5 cazuri de copii cu nevoi educatiionale speciale (autism). Pe termen lung, abandonul scolar are efecte negative in plan socio-economic la nivelul intregii comunitati, lipsa educatiei ducand la incapacitatea de a gasi un loc de munca mai bine platit.

De aceea este necesara identificarea celor mai bune solutii de stopare a fenomenului de abandon scolar, de o mai stransa colaborare intre scoala, familie si administratie publica.

Schimbarile socio-economice si demografice din ultimii ani au dus la o minimizare a rolului dascalului in societatea romaneasca, in special in spatiul rural, unde copiii trebuie sa-si imparta timpul intre scoala si muncile agricole, situatie mai putin sau deloc intalnita in mediul urban. Acest lucru duce la aparitia fenomenului de abandon scolar, in special dupa

absolvirea claselor primare, atunci cand copilul mai creste si devine un membru de nadejde in gospodarie, cand sustinerea lui financiara devine mai greu de suportat de catre familie, iar cunostintele acumulate in cei patru ani sunt considerate suficiente pentru a "se descurca in viata".

Navetismul este considerat o problema, in cadrul localitatii Insuratei. Fiind o localitate aflata la 50 de km de municipiul resedinta de judet, corpul profesoral se confrunta cu lipsa numarului necesar de cadre didactice calificate. Totusi, in ciuda acestor inconveniente, colectivul didactic de la Liceul tehnologic, dar si de la gradinita, se implica in diferite proiecte educationale pentru a asigura copiilor accesul la educatia formala, dar si informala si pentru a le cultiva abilitatile artistice si spiritul civic.

Proiectele se pot finanta din **Fondul Social European** prin **Programul Operational Capital Uman**.

V.15. Protectie si incluziune sociala

Locuirea și activitatea in mediul rural sau in localitati mici asa cum este orasul Insuratei ofera o serie de elemente de atractie, dar sunt supuse și unor servituți importante și chiar unor riscuri vitale, prin fenomene distructive in conditiile precare de amenajare a teritoriului și gestionare a situatiilor de urgenta care pot sa apara (spre exemplu calamitatiile naturale).

Intre neajunsurile locuirii intr-un astfel de mediu trebuie mentionate: izolarea unor asezari umane datorita situarii in spatiu greu accesibil, drumurilor deteriorate, lipsei mijloacelor de transport, ceea ce conduce la depopularea unor arii intinse situate cu precadere in zone colinare și de munte; lipsa/precaritatea resurselor de existenta in general, dar cu precadere in asezarile mici sau anumite comunitati, intre care și populatiile de romi cu atat mai mult cu cat acestia din urma nu dispun de proprietati agricole și/sau forestiere cu posibilitati extrem de reduse de ocupare intr-o activitate aducatoare de venit, cel mai adesea datorita neindeplinirii criteriilor de școlaritate și calificare; neajunsuri majore in asigurarea accesului la utilitatiile publice; slaba acoperire cu servicii sociale a unor zone privind serviciile de educatie, de ingrijire a sanatații și de asistenta sociala etc.

Una din problemele lumii contemporane o reprezinta incluziunea sociala prin care administratia, factorii de decizie, societatea civila si mediul educational se straduiesc sa ofere un nivel decent de viata tuturor cetatenilor. Cauzele sau, mai degraba factorii de risc ce pot duce la aceasta, sunt de naturi diferite, incepand cu accesul redus la educatie, locuirea inadecvata, lipsa resurselor materiale, pana la boala, infractioni, dependenta de substante etc.

De aceea, strategia de dezvoltare durabila trebuie sa includa si masurile de incluziune sociala, pentru ca aceasta reprezinta unul din factorii de progres. Sentimentul apartenentei la o comunitate ii determina pe membrii acesteia sa se implice in buna ei guvernare, sa contribuie cu abilitatile si cunostintele lor la dezvoltarea ei si sa nu adere prea usor la ideea emigrarii.

Analiza SWOT privind incluziunea sociala in orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
-Existenta, in cadrul Primariei Insuratei, a Directiei de Asistenta Sociala, -Existenta cadrului legislativ, romanesc si european, pentru elaborarea si implementarea politicilor de incluziune sociala, -Instrumente de politici publice nationale care pot fi	-Lipsa fondurilor suficiente pentru derularea de proiecte dedicate persoanelor dezavantajate, -Necesitatea coordonarii activitatii Directiei din cadrul Primariei cu celelalte departamente, referitor la prevenirea si combaterea marginalizarii sociale, -Aparenta apatie a locuitorilor comunitatii, lipsa de

Elaborator: ReM Public Project SRL

fructificate in programele sociale locale (mediere sanitara si școlara, forme de educatie scolara menite sa sustina invatarea pe tot parcursul vietii, unitati economice protejate, forme cooperativiste de economie sociala, protectia copilului, servicii medicale comunitare, locuinte sociale etc), -Practici bune in ceea ce priveste programele pilot dedicate grupurilor vulnerabile, -Implicarea autoritatilor locale si societatii civile in accesarea fondurilor europene in acest sector	implicare sociala, -Forme inechitate de consultare si participare cetateneasca,
Oportunitati	Amenintari
-Adoptarea incluziunii sociale, ca factor de dezvoltare, in domenii precum multiculturalism, democratie participativa, planificare spatiala etc, -Dorinta societatii civile si a comunitatii locale de a se implica in programe si proiecte de promovare a relatiilor interculturale, de combatere a rasismului, de incluziune a persoanelor dezavantajate etc.	-Lipsa unei coerente legislative in ceea ce priveste utilizarea fondurilor europene in domeniul incluziunii sociale, -Tergiversarea, din diferite motive, a implementarii programelor de incluziune sociala, -Procentul redus din PIB alocat educatiei si incluziunii sociale, -Instabilitatea politica

Administratia orasului Insuratei isi propune masuri concrete de imbunatatire a conditiilor de viata pentru persoanele dezavantajate, de la acordarea ajutorului social, pana la initierea si derularea de proiecte dedicate copiilor si tinerilor cu risc social si batranilor aflati in pericolul izolarii si singuratatii. Se bine intelege importanta incluziunii sociale ce duce la o crestere bazata pe sansa pe care o primesc toti cetatenii de a participa la dezvoltarea locala (indiferent de apartenenta lor religioasa, de gen, etnica, de varsta sau de conditiile de invaliditate / dizabilitate), ca si pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor social-economice al persoanelor vulnerabile, grupurilor dezavantajate si a comunitatilor marginalizate.

La nivelul orasului Insuratei, in baza Hotararii de Consiliu Local nr. 26 / 11.04.2019, s-a infiintat Directia de asistenta sociala ca un compartiment functional in cadrul aparatului de specialitate al Primarului, fara personalitate juridica, prin reorganizarea serviciului de asistenta sociala. Conform Regulamentului de organizare si functionare, Directia indeplineste, in special, functiile:

- a) De realizare a diagnozei sociale la nivelul orasului Insuratei, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunitatii, realizarea de sondaje si anchete sociale, valorificarea potentialului comunitatii in vederea prevenirii si depistarii precoce a situatiilor de neglijare, abuz, abandon, violenta, a cazurilor de risc de excluziune sociala etc,
- b) De coordonare a masurilor de prevenire si combatere a situatiilor de marginalizare si excludere sociala in care se pot afla anumite grupuri sau comunitati,
- c) De strategie, prin care asigura elaborarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale si a Planului anual de actiune, pe care le supune spre aprobare Consiliului Local,
- d) De executie, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale si financiare necesare pentru acordarea beneficiilor de sistentă sociala si furnizarea serviciilor sociale,
- e) De administrare a resurselor financiare, materiale si umane pe care le are la dispozitie,
- f) De comunicare si colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor si ale altor autoritati ale administratiei publice locale de asistenta sociala din alte unitati administrativ-teritoriale, cu reprezentantii furnizorilor privati de servicii sociale, precum si cu persoanele beneficiare,
- g) De promovare a drepturilor omului, a unei iangini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile.

Cele mai potrivite masuri de combatere a saraciei si, implicit a excluziunii sociale, o reprezinta accesul la educatie si accesul pe piata muncii, in special atunci cand e vorba de femei, tineri, persoane cu dizabilitati sau seniori. Tocmai de aceea, accesul la invatamantul superior este una din prioritati, incurajand tinerii sa obtina cel mai inalt grad de calificare adecvat varstei lor. De asemenea, companiilor care angajeaza tineri sau persoane cu dizabilitati, li se pot oferi stimulente financiare ca sa se incurajeze aceste practici. Principiul "Nu ramane nimeni in urma", asa cum a fost stipulat de politicile europene, poate fi pus in practica prin incurajarea invatamantului profesional si vocational care ofera tinerilor sansa de a-si fructifica abilitatile si talentele native.

In afara de educatie si acces pe piata muncii, asigurarea unei stari bune de sanatate este un alt deziderat al politicilor de incluziune sociala. Infiintarea centrelor de permanenta, unde cetatenii pot beneficia de servicii medicale diversificate si la un program prelungit, este un pas important spre coeziunea sociala.

Tendinte si provocari: inegalitate structurala, risc crescut de saracie si aparitia clasei mijlocii

Inechitatea sociala, pe termen lung, poate reduce substantial potentialul economic si oportunitatile de dezvoltare ale capitalului uman, cea mai importanta resursa a statului. Prin urmare, una din principalele provocari ale administratiei orasului Insuratei este reducerea inechitatilor sociale si a riscului de saracie, promovandu-se incluziunea sociala si formarea clasei de mijloc.

Datele statistice arata ca, pana in anul 2030, economia globala se va dubla, in timp ce fenomenul saraciei extreme va fi redus. Clasa de mijloc va beneficia de suficiente venituri pentru a obtine acces la educatie de nivel mondial si sa consume bunuri si servicii de calitate superioara. In acelasi timp, riscul pierderii locului de munca va fi si el prezent, astfel incat oamenii vor privi educatia si implicarea in viata socio-economica si culturala a societatii ca pe o sansa pe piata muncii.

Caderea comunismului in Europa Centrala si de Est a dus la aparitia unei "noi clase de mijloc" care se dezvolta rapid, prin accesul la o noua piata a muncii si la noi servicii, odata cu integrarea in Uniunea Europeana. Paradoxal, a crescut si fenomenul saraciei in randul copiilor si tinerilor, ceea ce duce inevitabil la excluziunea lor sociala.

Inceputul formarii clasei de mijloc (ca si restructurarea de clasa, in general) a fost determinata de unele schimbari care au avut loc in societate:

- formarea, extinderea si consolidarea proprietatii private: daca in perioada comunista erau esentiale socializarea proprietatii si rolul important al capitalului politic, capitalul economic fiind marginalizat, in postcomunism are loc dezinstitutionalizarea capitalului politic si reevaluarea capitalului economic; proprietatea privata determina formarea unor noi clase sau a unor segmente de clasa, precum si schimbarea caracteristicilor vechilor clase (clasa muncitoare si țaranimea);

- schimbări in statutul profesional;
- modificările structurii populatiei ocupate;
- formarea unor noi inegalitati economice;

Principalele avantaje oferite de evolutia clasei de mijloc, pentru care au fost luate in considerare si in elaborarea acestei investitii sunt:

- este cel mai insemnat grup platitor de taxe, deci sursa esentiala de venituri sociale destinate redistributiei la nivel national.
- reprezinta o sursa importanta de resurse financiare destinate investitiei, alimentand cresterea durabila a societatii. Punerea in pericol a profitului potential al clasei de mijloc este ultimul efect dorit de cei care decid politicile economice.
- in randurile acestei clase se regasesc majoritatea celor care se preocupa de dezvoltarea fortei de munca a intregii natiuni (educatori in sensul cel mai bogat al

cuvantului, personal medical calificat, oameni de stiinta, oameni de cultura si de mass-media). Vocea lor este decisiva nu doar pentru ca stiu sa se exprime, ci pentru ca stiu si cum, si au si posibilitati sa influenteze opinia publica.

Avand in vedere aceste aspecte, administratia publica ar trebui sa asigure egalitatea sociala nu numai in baza principiului tolerantei, cat si prin implementarea unui sistem de servicii sociale puse la dispozitia celor ce se apropie sau au intrat in zona saraciei extreme. In acest fel, statul are acces la potentialul creator al fiecarui locuitor al sau care nu mai devine povara sociala.

Directii de actiune pe termen lung

a) Acces la educatie si protectia de inalta calitate oferita copiilor

Studiile au demonstrat ca oportunitatile de viata si cariera ale tinerilor sunt cel mai mult influentate de cunostintele, experienta, capitalul psiho-emotional acumulate pana la varsta de 20 de ani, aici un rol hotarator avandu-l familia si scoala. Pana sa mearga la scoala, copiii au niveluri diferite de invatare si acest lucru este o consecinta a mediului de familie din care provin. De aceea, educatia prescolara de calitate poate fi considerata ca un start promitator in dezvoltarea ulterioara a copilului.

Masuri / propuneri de proiecte:

1. Infiintarea de centre pentru parintii cu copii de pana la 6 ani – aici copiii primesc educatie, dar au si acces la evenimente culturale si artistice adecvate varstei, precum si intregeri sportive. Acest lucru contribuie la anulara segregarii sociale, la cresterea gradului de coeziune in comunitate si de dezvoltarea psiho-emotionala si fizica a copiilor.

2. Infiintarea centrelor de ingrijire a copiilor pe baza de voluntariat – pentru ca, de cele mai multe ori, tinerele mame sunt ajutate in cresterea copiilor de catre propriile mame sau bunici, un astfel de centru, cu asistente profesioniste si suficient de experimentate pentru a creste bine copiii, reprezinta o modalitate moderna de asigurare a sprijinului in cresterea copiilor.

b) Accesul la resurse

Saracia este reprezentata si de accesul scazut la resurse. De exemplu, urmare a unei forme de invatamant, liceal sau superior, inseamna, de multe ori, si un oarecare efort financiar din partea familiei. De aceea, rolul administratiei publice este de corectare a acestor inechitati si de sprijinire a educatiei si calificarii potrivite pentru fiecare membru al comunitatii. Exista diferite forme de sprijin financiar pentru astfel de persoane care au nevoie de acces la educatie si la piata muncii inalt calificate, incepand cu burse si incheind cu diferite depozite bancare.

Masuri / propuneri de proiecte:

1. Depozitele pentru dezvoltare individuala – pentru cei care nu au acces la educatie, dar isi doresc acest lucru, statul poate veni in sprijin alocand o suma de bani egala cu un depozit pe care persoanele vizate il fac in banca in cadrul acestui program.

2. Fondurile de investitie pentru copii – sunt forme de economisire pe termen lung, in depozite facute imediat dupa nasterea copiilor. Depozitele sunt administrate de parinti sau rude si predate beneficiarilor de drept atunci cand acestia ating varsta de 16 ani sau varsta majoratului. Banii din aceste depozite pot fi utilizati de tineri pentru plata studiilor sau pentru inceperea unei afaceri.

c) Acces la piata muncii si reducerea discriminarii

Fructificarea potentialului capitalului uman nu se poate realiza in conditii de discriminare (de orice fel ar fi aceasta, de gen, de varsta, de etnie sau dizabilitati). Dimpotriva,

discriminarea este un element de regres care, in timp, duce la scaderea veniturilor atat la nivel comunitar, cat si individual. O consecinta fireasca a acestui lucru il reprezinta scaderea nivelului de viata si compromiterea viitorului noilor generatii.

Masuri / propuneri de proiecte:

- 1) Sprijin oferit companiilor si ONG-urilor care demonstreaza respectarea masurilor anti-discriminatorii - Acest sprijin poate fi simbolic, prin atasarea denumirii de "Companie anti-discriminatorie" sau unul de ordin financiar, prin oferirea de facilitati fiscale si sprijin in obtinerea cat mai rapida a documentatiei in derularea activitatilor, fara multa birocratie.
- 2) Informarea comunitatii locale cu privire la diversitatea sociala si anti-discriminare – aceasta informare se poate realiza prin programe educationale formale, dar si intr-un mod informal, prin seminarii, mese rotunde, conferinte.

d) Diminuarea grupurilor cu risc de saracie temporara si permanenta

Este necesara cooperarea intre institutii abilitate pentru a se reduce riscul de saracie in randul populatiei. Pentru ca persoanele dezavantajate sa iasa de sub spectrul saraciei, administratia publica trebuie sa identifice grupurile aflate in aceasta situatie si sa aplice mecanismele cele mai potrivite de securitate sociala. Una din cele mai importante preconditii de eradicare a fenomenului saraciei in comunitate o reprezinta identificarea persoanelor / grupurilor care se afla in cel mai mare grad de saracie si aplicarea masurilor de securitate si protectie sociala.

Masuri / propuneri de proiecte:

- 1) Programe de scurta durata privind asistenta sociala - intrucat saracia este un fenomen complex, solutiile trebuie cautate in mod integrat, nu individual si nici sectorial.
- 2) Programe sociale pentru grupuri de cetateni expusi riscului de saracie severa si de excluziune sociala – grupurile aflate in situatie critica sunt familiile monoparentale (in special cand vorbim de femei cu copii), pensionari (mai ales cei singuri), cetateni apartinand diferitelor minoritati etnice sau cei cu dizabilitati.
- 3) Programe de instruire si socializare dedicate persoanelor aflate la varsta pensionarii sau a pre-pensionarii – pe langa programe de invatare pe parcursul vietii sau de accesare a unui nivel superior de calificare, este la fel de important pentru seniori sa-si insuseasca abilitatile de utilizare a tehnologiei moderne, de invatare a diferitelor instrumente moderne de comunicare si lucru, astfel incat, la pensionare, sa poata fi in continuare utili societatii, prin voluntariat.
- 4) Acces la informatie si mediu pentru persoanele cu dizabilitati functionale – Una din preocuparile administratiei locale din orasul Insuratei o reprezinta sprijinirea persoanelor cu dizabilitati functionale, astfel incat acestea sa poata duce o viata independenta si cu rost, implicandu-se in societate la fel ca toti ceilalti. Astfel, usurarea accesului se poate face prin construirea de rampe in cladiri, pe strada sau in mijloacele de transport, precum si in scoli, institutii medicale etc. In acelasi timp, pe langa rampe, se ofera persoanelor cu dizabilitati posibilitatea de a folosi obiecte amplasate la inaltime reduse, precum chiuvete la baie sau toaleta.

e) Programe destinate pregatirii fortei de munca pentru angajare

Masuri / propuneri de proiecte:

- 1) Flexibilitate si securitate pe piata muncii – utilizarea telemuncii sau a schemelor parti-time, precum si introducerea sistemului flexibil de angajare au un rol important in contextul economiei creative si a pastrarii echilibrului dintre viata de familie si cea profesionala. In acest fel, pot fi angajate persoanele tinere sau cele cu dizabilitati,

persoanele in varsta si alte categorii de oameni ce pot reprezenta un capital important pe piata muncii si in viata economica a societatii.

- 2) Programe de prevenire a discriminarii din cauza varstei – implicarea seniorilor in dezvoltarea comunitatilor, prin pastrarea lor pe piata muncii, reprezinta un element de plus-valoare, eliminandu-se presiunea pusa pe sistemul de pensii.
- 3) Incurajarea initiativei personale – se pot derula programe de finantare a start-up-urilor sau de acces la educatie, pentru a se incuraja initiativa privata.

Alte obiective / directii de actiune:

- 1) Crearea conditiilor favorabile aplicarii politicilor de incluziune sociala, care sa faciliteze angajarea persoanelor cu risc de excluziune in locuri de munca decente
- 2) crearea conditiilor de infrastructura, resurse umane si competente profesionale adecvate asigurarii accesului la servicii publice de calitate al persoanelor și grupurilor dezavantajate
- 3) crearea si furnizarea unor servicii specializate catre grupurile si persoanele vulnerabile

Munca decenta este strans legata de dialog intre angajator si angajat. Sindicatele, patronatele si asociatiile profesionale au rolul de a facilita acest dialog care, prin actul asocierii bazat pe premiza ca „nimeni nu este lasat in urma”, permite crearea cadrului necesar pentru imbunatatirea locurilor de munca.

O alta forma de dialog este intre stat si mediul privat. Un prim pas in normalizarea relatiei mediu de afaceri – autoritati de control, bazata pe incredere, informare – educare, conformare colaborativa si emancipare a actului de control a fost realizata prin adoptarea Legii prevenirii la data de 29 noiembrie 2017. Prin aceasta lege s-a prevazut crearea unui portal dedicat informarii publicului, iar autoritatile cu atributii de control, constatare si sanctionare a contravențiilor au si ele obligatia sa elaboreze si sa difuzeze materiale documentare si ghiduri care cuprind drepturile si obligatiile partilor implicate.

Dezvoltarea capitalului uman implica activitati care sa aiba ca principal scop imbunatatirea capacitatilor indivizilor de a munci eficient, de a-si dezvolta competentele, crescand in acest fel productivitatea muncii, oportunitatile in cariera si potentialul la angajare. Detinatorii capitalului uman sunt indivizii si angajatorii care trebuie sa ajunga la un acord privind folosirea acestui capital si impartirea profitului generat de acesta. Prin urmare, trebuie identificate solutiile prin care sa fie motivati toti cei care doresc sa-si dezvolte propriul capital uman, precum si competitivitatea pe piata muncii.

Masurile si programele orientate spre imbunatatirea calitatii si productivitatii capitalului uman trebuie sa aiba la baza solutii institutionale pentru partenerii sociali. Astfel, dezvoltarea conceptului de "invatare pe parcursul vietii", educatia adultilor, imbunatatirea propriilor abilitati si competente, trebuie sa devina premise ale cresterii productivitatii si competitivitatii resurselor umane, oferind angajatilor mai prost platiti sansa de a iesi din acest cerc vicios al veniturilor scazute si al saraciei.

Incluziunea persoanelor varstnice si schimbarile in viata de familie. Copiii aflati in risc de abandon scolar – rolul institutiilor publice

Asa cum s-a mentionat mai devreme, cea de-a doua componenta a educatiei copiilor, pe langa scoala, este familia. Disparitia treptata a familiilor multigenerationale si, prin urmare, a bunicilor care cresc nepoti, presiunea pe parinti a devenit din ce in ce mai mare, intrucat acestia nu au timpul necesar pentru a se ocupa de copii asa cum trebuie. In acest context, rolul institutiilor publice este unul foarte important, deoarece ele pot oferi alternative, prin servicii de tip "after school" sau gradinite cu program prelungit sau invatamant non-formal unde copiii isi pot dezvolta abilitatile in cadrul unor activitati care sa ii pregateasca pentru

viata: gradinarit, agricultura, artizanat, incurajarea talentelor native etc. Acest lucru este cu atat mai necesar cu cat transmiterea unor cunostinte de baza de la o generatie la alta este din ce in ce mai dificil de realizat, intrucat noul model de familie presupune doar parintii si copilul copiii, fara o bunica sau bunic prin apropiere care sa ii invete pe nepoti. De aici, reiese o alta problema si anume drama bunicilor care nu au mereu pe cineva care sa-i ingrijeasca, dar si a copiilor care se afla in risc de abandon scolar tocmai pentru ca nu are cine sa-i supravegheze.

O atentie sporita trebuie oferita copiilor care provin din familii cu violenta domestica, abuzati fizic sau psihic, care au nevoie de terapie sau consiliere. Lipsa afectiunii parintilor prea ocupati sau plecati in alte tari, sau a bunicilor deveniti neputinciosi fizic, reprezinta traume pe care acesti copii le vor suporta in subconstient toata viata.

De aceea, administratia publica locala se poate implica in derularea unor proiecte care sa vizeze infiintarea de centre multifunctionale, parcuri tematice, biblioteci, centre pentru seniori., centre de tip "after school", unde toti cei vizati, atat copii cat si seniori sa primeasca atentie si sentimentul apartenentei la comunitate.

In ceea ce priveste situatia locuirii sociale la nivelul orasului Insuratei, se poate mentiona existenta Centrului de zi pentru copii "Pinocchio" a carui misiune este, conform Directiei de Asistenta Sociala Insuratei, de a "promova dreptul copilului de a creste in mediul familial, unde sa i se asigure, pe timpul zilei, ingrijire, hrana, educatie, consiliere, in special pentru copiii ce provin din familii numeroase si exista in risc real de abandon sau institutionalizare".

Grupul tinta il constituie un numar de 30 de copii care sunt in situatia de risc privind abandonul si institutionalizarea copiilor, precum si parintii sau reprezentantii legali, ca urmare a situatiei socio-economice precare a familiei.

Serviciile oferite sunt de tip familial, precum:

- Asigurarea de ingrijire si securitate pe timpul zilei, prevenind institutionalizarea copiilor,
- Prevenirea abandonului scolar,
- Diminuarea ratei vagabondajului si delincventei juvenile,
- Consiliere si orientare scolara pentru copiii care beneficiaza de serviciile Centrului de Zi, conform particularitatilor psiho-afective si optiunilor individuale ale acestora,
- Cresterea responsabilitatilor parintilor pentru educarea propriilor copii prin programe de consiliere psihologica,
- Monitorizarea cazurilor.

Copiii admisi la Centrul de Zi "Pinocchio" indeplinesc conditii de eligibilitate precum:

- Varsta cuprinsa intre 3 – 10 ani,
- Frecventarea unei forme de invatamant,
- Apti medical,
- Parintii / reprezentantii legali au resedinta in orasul Insuratei,
- Provin dintr-un mediu socio-economic foarte scazut, in care exista riscul de separare a copilului de familia sa,
- Beneficiaza de o masura de protectie sociala si sunt reintegrati in familie,
- Provin din familii monoparentale sau in curs de divort,
- Provin din familii care se afla intr-o situatie de dificultate si in imposibilitatea de a o depasi prin forte proprii,
- Provin din familii cu moral scazut, parinti care consuma droguri, stupefiante, alcool etc, sunt maltratati, neglijati sau abuzati in propria familie,
- Provin din familii in care parintii lucreaza si nu exista sprijinul familiei largite pentru ingrijirea, securitatea si educarea copiilor,
- Provin din familii afectate de boli cronice grave.

Dezvoltarea si imbunatatirea capitalului uman – propuneri de actiuni

- 1) Sprijin oferit angajatorilor in identificarea si aplicarea celor mai bune strategii de business orientate spre cresterea capitalului uman
- 2) Infiintarea unor centre dedicate unor anumite competente sectoriale
- 3) Stabilirea unui cadru national de calificare
- 4) Stabilirea unei legaturi eficiente intre sistemul de plata a taxelor de catre angajatori si beneficiile obtinute de acestia de la angajati
- 5) Conturi dedicate dezvoltarii individuale
- 6) Sistem eficient de informare pe piata muncii

Accesul la servicii medicale si sociale de calitate – propuneri de actiuni

- 1) Stabilirea unor criterii nationale de sustenabilitate
- 2) Infiintarea intreprinderilor sociale si sprijinirea dezvoltarii afacerilor sociale
- 3) Finantari pentru protectia sociala individuala

Reducerea riscurilor depopularii – propuneri de actiuni

- 1) Realizarea strategiilor de crestere demografica – aceste documente programatice trebuie sa aiba in vedere aspecte precum accesul la educatia, formele noi de gospodarii, obligatiile financiare ale familiilor, mijloacele de transport, accesul la servicii etc
- 2) Implementarea politicilor de incurajare a imigrarii – dedicate celor care vor sa se intoarca in localitate

Incluziunea copiilor proveniti din familii dezavantajate – propuneri de actiuni

- 1) Infiintarea centrelor comunitare in care copiii sa aiba acces si unde sa poata fi implicati in diferite activitati alaturi de ceilalti
- 2) Oferirea de consiliere profesionala, psihologica acelor copii care se afla in risc de abandon scolar sau provin din familii unde se inregistreaza fenomenul de violenta domestica
- 3) Incurajarea copiilor de a participa la diferite programe de tip "after school" sau "scoala dupa scoala", tocmai pentru a beneficia de educatie formala si non-formala, de dezvoltare a propriilor abilitati si cunostinte, pentru a se putea integra mai bine in societate
- 4) Asigurarea de locuri la internate pe parcursul saptamanii pentru copii scolari din familii dezavantajate, copii neglijati sau expusi unor abuzuri, inclusiv violenta domestica;
- 5) Imbunatatirea activitatilor de prevenire, raportare si interventie in situatii de abuz, neglijare si exploatare a copiilor;
- 6) Accesul copiilor cu dizabilitati motorii la servicii medico- psiho-pedagogice terapeutice si recuperatorii;
- 7) Servicii pentru adolescentii cu tulburari de comportament si pentru cei care au comis infractiuni;
- 8) Activitati comune ale copiilor din scoli de masa si ale celor din scolile speciale.

Persoanele cu dizabilitati – propuneri de actiuni

- 1) Programe de incluziune a copiilor cu dizabilitati, astfel incat acestia sa aiba acces la educatie de toate tipurile, dar si sa primeasca sansa de a isi exprima liber opiniile, in raport cu varsta si nevoile lor,
- 2) Crearea conditiilor fizice necesare persoanelor cu dizabilitati, inclusiv in mediul fizic, in transport sau mijloace de comunicare

- 3) Campanii de instruire si informare privind drepturile persoanelor cu dizabilitati si implicarea acestora in dezvoltarea locala
- 4) Proiecte derulate in parteneriat cu organisme internationale dedicate incluziunii persoanelor cu dizabilitati.

Finantarea proiectelor se poate realiza din **Fondul Social European** prin **Programul Operational Capital Uman**, dar exista multe surse de finantare oferite de diverse entitati private care sustin proiecte de incluziune sociala. Programe precum "Europa pentru cetateni", Granturile Norvegiene, Active Citizens Fund sau diferite programe guvernamentale vizeaza nudoar integrarea persoanelor dezavantajate in comunitate, ci si dezvoltarea locala prin ridicarea standardului de viata al fiecarui locuitor.

V.16. Tineret – proiecte si programe dedicate acestei categorii de varsta

Programele dedicate tinerilor sunt extrem de importante, deoarece le ofera posibilitatea de implicare in procesul educational si de participare la viata socio-economica a comunitatii. Acest lucru se traduce prin sprijinirea tinerilor, oferirea de spatiu si timp pentru exprimarea ideilor si transformarea lor in participanti activi si implicati la viata comunitatii care trebuie sa tina cont si de nevoile si aspiratiile lor. Tinerii sunt principalii agenti, beneficiari, dar si victime ale schimbarilor sociale si economice majore ale societatii, iar in ciuda existentei unui sistem politic si educational prea puternic centralizat, deciziile luate la nivel local pot avea cel mai mare impact asupra vietii lor cotidiene.

Responsabilizarea tinerilor inseamna crearea contextului in care sa poata lua decizii pentru ei insisi, pentru altii si pentru comunitate, la fel de bine cu a invata unii de la ceilalti. Participarea propriu-zisa la viata comunitatii nu se poate realiza decat daca tinerilor le sunt oferite conditiile favorabile cresterii si dezvoltarii lor. Tocmai de aceea este foarte important ca administratia locala sa isi asume un rol important in identificarea nevoilor si aspiratiilor lor, asigurandu-le in acelasi timp o implicare activa pe plan economic, civic, social si cultural.

Tinerii sunt dornici sa isi ia in maini propriile destine, sa stabileasca relatii cu ceilalti si sa le acorde sprijin. Atunci cand isi iau in maini propriile destine, acestia se confrunta cu o serie de tranzitii tipice in vietile lor personale si in mediul lor: de la educatie la munca, trecerea la un mod de viata autonom, stabilirea de parteneriate sau intemeierea unei familii.

Multi dintre ei se confrunta cu incertitudini legate de viitorul lor, ca urmare a globalizarii si a schimbarilor climatice, a schimbarilor tehnologice, a tendintelor demografice si socioeconomice, a populismului, a discriminarii, a excluziunii sociale si a stirilor false, ale caror efecte asupra locurilor de munca sau a abilitatilor nu sunt inca cunoscute. De aceea, sprijinul acordat tinerilor este vital, iar educatia reprezinta un cerinta obligatorie in acest context.

Noile tendinte mondiale ne indreapta catre o educatie interdisciplinara, cum ar fi studierea dezvoltarii durabile, a cetateniei globale, a egalitatii de gen. Aceste domenii ajuta pe tineri sa analizeze mai bine contextul actual si sa preia sarcini, responsabilitati si decizii perfect adaptate lumii contemporane. Unele tari deja au introdus dreptul de vot al tinerilor incepand cu varsta de 16 ani, tocmai pentru ca acestia sa-si poata face auzite vocea si constiinta, implicandu-se activ in procesul decizional.

Vietile tinerilor sunt influentate de politici ancorate in domenii de politica diferite si cu diferite niveluri de punere in aplicare. Prin urmare, numai prin integrarea tineretului ca element prioritar in diferitele domenii de politica se naste certitudinea ca nevoile specifice ale tinerilor sau efectele asupra acestora sunt luate in considerare in politicile sau programele prevazute. Pentru a oferi un model de urmat, la nivelul UE ar trebui urmarita in continuare o abordare intersectoriala drept baza fundamentala. De asemenea, integrarea

Elaborator: ReM Public Project SRL

aspectelor legate de tineret poate fi eficace numai atunci cand garanteaza, de asemenea, ca tinerii au un cuvânt de spus in toate domeniile de politica ce ii afecteaza.

Cooperarea intersectoriala ar trebui intarita la toate nivelurile procesului decizional, urmarind sinergii si complementaritati intre actiuni si incluzand o mai mare implicare a tinerilor.

In ceea ce priveste situatia tinerilor din tara noastra, se poate observa un paradox: in ciuda proiectelor si a programelor existente si a activitatilor din ce in ce mai complexe, destinate implicarii lor active in procesele de dezvoltare si coordonare ale societatii, tinerii pot manifesta un anumit grad de detasare, delasare, dezinteres fata de formele traditionale de participare la viata publica. Dezamagiti de modul in care se iau deciziile sau de viata politica actuala, unii dintre acesti tineri prefera sa migreze sau sa stea departe de viata comunitatii, afirmand ca nu se regasesc in politicile publice concepute pentru si de catre ceilalti cetateni mai in varsta. In acelasi timp, situatia economica a multora nu le permite sa se desprinda de familiile parintilor, pozitia lor in societatea contemporana este intr-o continua schimbare, traseele individuale in viata devin din ce in ce mai putin lineare, accesul la un loc de munca si casa, masina proprie (autonomie si mobilitate) este plasat la o varsta din ce in ce mai tarzie si ei sunt fortati sa supravietuiasca intr-un sistem social, politic si economic in cadrul caruia devine din ce in ce mai greu sa-si gaseasca rolul.

Economia actuala a Romaniei, situatia politica, numarul redus al oportunitatilor economice oferite de scoala sau universitate, creeaza o mare presiune pe capacitatea de adaptare a tinerilor care se refugiază într-o atitudine pasiva, de expectativa, in defavoarea unei strategii proactive. O parte din acesti tineri dau dovada de oarece indiferenta sau individualism, desi majoritatea isi doresc totusi implicarea in viata comunitatii si influentarea politicilor si deciziilor care ii privesc direct. Ei insa nu reusesc sa gaseasca mijloacele adecvate pentru a-si exprima aceste dorinte in cadrul ONG-urilor sau institutiilor menite sa-i reprezinte si devin vocali in spatiul virtual care, din pacate, nu reprezinta un instrument credibil de persuasiune.

Analiza SWOT a situatiei tinerilor in orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Existenta, in oras si in judet, a facilitatilor de studiu gratuit la nivel primar si liceal. -Existenta, in judet a ONG-urilor de tineret, -Existenta programelor destinate tineretului ("Tineret in actiune, Erasmus +) 	<ul style="list-style-type: none"> -Fenomenul de underemployment in randul tinerilor - Activitatea organizatiilor de tineret nu acopera toate domeniile de activitate si nici toate categoriile de varsta - Nivelul redus de participare reala s empowerment al tinerilor la viata comunitatii - Vizibilitate si oportunitati reduse pentru tinerii cu nevoi speciale - Consumul crescut de tigari, alcool si droguri in randul tinerilor -Numarul redus de actori ce pot oferi sprijin tinerilor (consiliere profesionala, personala, psihologica) -Facilitati reduse pentru incurajarea antreprenoriatului in randul tinerilor - Lipsa unor studii, cercetari, analiza, strategii cu privire la nevoile si asteptarile tinerilor - Fenomenul de brain-drain sau "migrarea creierelor", cu referire la tinerii care aleg sa isi dezvolte o cariera in strainatate, dupa absolvirea studiilor in tara -Lipsa monitorizarii efectelor politicilor publice -Lipsa programelor de cultura locala in curriculum scolar -Lipsa unor activitati derulate pe plan local cu

Elaborator: ReM Public Project SRL

	implicarea exclusiva a tinerilor - Lipsa unui parteneriat real intre administratia locala si tinerii din localitate
Oportunitati	Amenintari
-Existenta programelor de finantare pentru activitati de tineret (Tineret in actiune, Erasmus+, Start-Up Nation, Europa pentru cetateni, Corpul european de solidaritate, Garantia pentru tineret) - Vara calda - perioada aprilie-octombrie este optima pentru activitati in aer liber, sportive sau recreative -Existenta unor consultanti care pot oferi cunostinte, expertiza in domeniul tineretului	-Crisa economica generata de pandemia de coronavirus care poate lovi bugetele destinate activitatilor culturale si de tineret, precum si salarii mici -Cresterea discrepantei dintre specialitatile in care sunt instruiti tinerii si cererea de pe piata fortei de munca -Continuarea fenomenului de brain-drain - Migrarea din localitate -Lipsa unui sistem de securitate sociala activa pentru tineri

Principii directoare

Politica de tineret europeana, precum si toate actiunile intreprinse in cadrul Strategiei Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2019-2027 ar trebui sa fie ferm ancorate in sistemul international al drepturilor omului. Urmatoarele principii ar trebui puse in aplicare in cadrul tuturor politicilor si activitatilor privind tinerii:

a) Egalitatea si nediscriminarea - combaterea tuturor formelor de discriminare si promovarea egalitatii de gen, recunoasterea faptului ca tinerii sunt expusi riscului unor forme multiple de discriminare, inclusiv discriminarii bazate pe varsta, si respectarea principiilor recunoscute, printre altele, la articolele 21 si 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

b) Incluziunea - recunoscand ca tinerii nu reprezinta un grup omogen si, prin urmare, au nevoi, situatii de viata si interese diferite si provin din medii diferite, Strategia UE pentru tineret ar trebui sa promoveze activitati si politici care sa ii includa pe toti tinerii, in special pe cei care au mai putine oportunitati si/sau cei ale caror voci ar putea sa nu fie auzite.

c) Participarea - recunoscand ca toti tinerii reprezinta o resursa pentru societate, toate politicile si activitatile privind tinerii ar trebui sa respecte dreptul tinerilor de a participa la dezvoltarea, punerea in aplicare si actiunile ulterioare ale politicilor care ii afecteaza prin mijloace de participare semnificativa a tinerilor si a organizatiilor de tineret. In acest context, politicile ar trebui elaborate pe baza recunoasterii schimbarilor cauzate de impactul comunicarii digitale asupra participarii democratice si civice.

d) Dimensiunea globala, europeana, nationala, regionala si locala - pentru a asigura un impact durabil asupra tinerilor, este important ca politica de tineret a UE sa fie pusa in aplicare tinand cont de interconexiunile cu nivelul regional si local si sa fie desfasurate activitati pentru a sprijini politicile de tineret la nivel local. In acelasi timp, ideile tinerilor ar trebui sa fie luate in considerare de fiecare data cand se abordeaza chestiuni globale.

e) Abordarea duala - Politicile care urmaresc imbunatatirea vietilor tinerilor nu pot fi niciodata limitate la domeniul tineretului in sine. Prin urmare, abordarea duala asupra careia s-a convenit in cadrul de cooperare anterior pentru perioada 2010-2018 ramane indispensabila, avand in vedere ca are drept obiectiv abordarea chestiunilor legate de tineret prin integrarea initiativelor in diferitele domenii de politica, pe de o parte, si prin initiative specifice in sectorul tineretului, pe de alta parte.

Obiectivele europene pentru tineret

Actualele obiective europene pentru tineret ofera o viziune noua, reflectand dorinta multor tineri de a contribui la adoptarea directiei in care ar trebui sa se indrepte societatea europeana.

Atingerea acestor obiective va avea ca rezultate principale:

- sa le permita tinerilor sa fie arhitectii propriilor vietii, sa sprijine dezvoltarea lor personala si cresterea catre autonomie, sa consolideze rezilienta acestora si sa ii inzestreze cu deprinderile de viata necesare pentru a face fata unei lumi in schimbare;
 - sa incurajeze tinerii si sa ii inzestreze cu resursele necesare pentru a deveni cetateni activi, agenti ai solidaritatii si ai schimbarilor pozitive, inspirati de valorile UE si de o identitate europeana;
 - sa imbunatateasca deciziile de politica in ceea ce priveste impactul acestora asupra tinerilor in toate sectoarele, indeosebi ocuparea fortei de munca, educatia, sanatatea si incluziunea sociala;
 - sa contribuie la eradicarea saraciei in randul tinerilor si a tuturor formelor de discriminare si sa promoveze incluziunea sociala a tinerilor.
- Tinand seama in mod corespunzator de principiul subsidiaritatii, obiectivele europene pentru tineret ar trebui tratate in conformitate cu legislatia nationala si cea a Uniunii, precum si cu circumstantele nationale, fara a constitui un obiectiv obligatoriu din punct de vedere juridic.

Obiective:

- 1) Intarirea sentimentului de apartenenta al tinerilor la proiectul european si construirea unei punti intre UE si tineri pentru redobandirea increderii si sporirea gradului de participare,
- 2) Asigurarea egalitatii tuturor, indiferent de gen, precum si a abordarilor care iau in considerare dimensiunea de gen in toate domeniile vietii tinerilor,
- 3) Facilitarea si asigurarea incluziunii tuturor tinerilor in societate,
- 4) Asigurarea imbunatatirii accesului tinerilor la informatii viabile, sprijinirea capacitatii acestora de a evalua informatiile in mod critic, precum si de a se implica in dialoguri participative si constructive,
- 5) Atingerea unui sistem imbunatatit de confort mintal si eliminarea stigmatizarii problemelor de sanatate mintala, promovand astfel incluziunea sociala a tuturor tinerilor,
- 6) Sprijinirea tinerilor din zonele rurale, crearea conditiilor care sa le permita sa isi indeplineasca potentialul,
- 7) Garantarea unei pietete a muncii accesibile, cu oportunitatile care sa duca la locuri de munca de calitate pentru toti tinerii
- 8) Integrarea si imbunatatirea diferitelor forme de invatare, pentru a-i pregati pe tineri pentru provocarile unei vietii in perpetua schimbare in secolul XXI,
- 9) Consolidarea participarii democratice a tinerilor si a autonomiei acestora, precum si punerea la dispozitie a spatiilor dedicate tinerilor in toate sferile societatii,
- 10) Sa se ajunga la o societate in care toti tinerii sa fie activi din punct de vedere ecologic, informati si capabili sa produca o schimbare prin actiunile lor cotidiene,
- 11) Asigurarea accesului egal pentru toti tinerii in cadrul organizatiilor de tineret si al programelor europene de tineret, construind o societate bazata pe valorile europene si pe identitatea europeana.

Propuneri de actiuni / proiecte destinate tineretului in orasul Insuratei

Fondurile europene si cele guvernamentale sunt mai mult decat generoase pentru aceasta categorie de cetateni, insa e nevoie de o corelare a obiectivelor cu realitatea si, mai ales, cu impactul asteptat in societate.

"Tineret in actiune", "Erasmus +", "Europa pentru cetateni", Granturile norvegiene, pe langa finantarile organismelor publice si private de la noi din tara, sunt cateva din sursele de finantare pentru astfel de initiative.

Propuneri de proiecte

- Infiintarea unui centru pentru tineret cu responsabilitate directa in atragerea fondurilor comunitare, cu implementarea de proiecte startegice pe domeniul tineret si in oferirea de consultanta si informare pentru tineret,
- Organizarea de campanii de informare asupra importantei recunoasterii tinerilor drept o resursa a societatii in dezvoltarea acesteia,
- Crearea unor parteneriate intre organizatiile de tineret si administratia publica locala si centrala,
- Crearea unor spatii de recreere, spatii verzi si spatii pentru activitati sportive si modernizarea si facilitarea accesului la cele existente,
- Crearea si dezvoltarea unor mecanisme de sustinere si asigurare a suportului social pentru familiile tinere,
- Derularea activitatilor de tineret specifice minoritatilor nationale.

V.17. Persoanele varstnice – modalitati de incluziune sociala

Imbatranirea populatiei are un impact major asupra vietii socio-economice a unei comunitati, in special in sectorul seviciilor sociale si de sanatate. In timp, vor creste cazurile in care spitale sau clinici de pediatrie vor fi redirectionate catre populatia in varsta, din cauza natalitatii din ce in ce mai scazute. In acest scop, strategia va viza, in special, investitiile care se vor face in domeniul sanatatii, farmaciei, expertizei, precum si in promovarea unui mod sanatos de viata, totul pentru dezvoltarea asa-zisei "economii de argint", care ii are pe seniori in centrul atentiei.

Cresterea sperantei de viata, rata scazuta a fertilitatii, afluxul redus de tineri in localitate, contribuie din plin la obtinerea acestor date care se inscriu, de fapt, intr-un trend general al timpurilor moderne.

Nevoile psiho-fizice ale persoanelor varstnice sunt speciale, ei nemaiputand avea grija de ei insisi de cele mai multe ori, traind sentimentul de abandonare din partea familiei, izolandu-se si insingurandu-se. Pe de alta parte, disparitia treptata a familiilor multigenerationale duce la indepartarea bunicilor de nepoti, de pierderea sensului in viata. Atunci cand ei inca se mai simt utili si activi, seniorii isi canalizeaza toata atentia si efortul asupra sarcinilor pe care le au de facut, indiferent ca e vorba de un loc de munca, de voluntariat sau de cresterea nepotilor. Legatura afectiva dintre aceste doua generatii pastreaza sanatatea psiho-emotionala a amandurora.

In acelasi timp, exista si seniori care trebuie sa creasca si sa educe nepotii lasati in grija atunci cand parintii acestora decid sa emigreze. Limitarile fizice ale bunicilor transforma aceste sarcini in adevarata corvoada, ei fiind constienti de responsabilitatea pe care o au fata de educatia celor mici. Problema se complica in mediul rural unde infrastructura și gradul de dezvoltare al serviciilor in general, și al asistenței sociale și de sanatate in special, se situeaza cu mult sub cele ale unui sistem european de protecție sociala.

Tocmai de aceea, seniorii au nevoie de proiecte si actiuni dedicate lor exclusiv, care sa raspunda nevoilor lor, ajutandu-i sa se integreze in comunitatea locala, fara a trai insingurarea care, de multe ori, le poate fi fatala. Printre viitoarele proiecte care au primit deja aprobare spre a fi finantate din fonduri europene se numara si "Construirea unui centru social de zi pentru varstnici" destinat persoanelor aflate la varsta senectutii care se confrunta nu doar cu bolile specifice varstei, ci si cu singuratatea si izolarea.

Bolile asociate varstei (dementa, Alzheimer, diabetul, osteoporoza) ii fac de multe ori pe seniori dependenti de ingrijire, precum si de atentia celorlalti.

Consecințele fenomenului de imbatranire a populației sunt urmatoarele:

1. consecințe demografice:

Elaborator: ReM Public Project SRL

- sunt amenințate sporul natural și creșterea demografică;
- se accentuează tendința de depopulare a zonelor rurale (prin migrarea tinerilor către mediul urban sau către străinătate);
- se accentuează tendința de îmbătrânire a forței de muncă;
- se adâncesc dezechilibrele dintre generații, prin scăderea ponderii tinerilor și adulților în favoarea varstnicilor;

- sporește populația varstnică feminină prin creșterea mortalității în rândul bărbaților;

2. consecințe economice:

- se diminuează veniturile odată cu pensionarea;
- apare riscul de pierdere a independenței financiare a persoanei varstnice;
- se accentuează creșterea deficitelor la fondul asigurărilor sociale;

3. consecințe sociale:

- apar dificultăți în asigurarea unei protecții sociale adecvate (se întâmpină mari greutăți în asigurarea pensiilor prin scăderea numărului salariaților);
- crește riscul de marginalizare a persoanelor varstnice care și-au încetat activitatea profesională,
- se accentuează sentimentul de inutilitate al persoanelor varstnice prin pierderea poziției și rolului jucat în propria familie și comunitate,
- scade capacitatea de adaptare socială a varstnicilor;
- sporește numărul de persoane varstnice cu probleme de adaptare socială.

4. consecințe medicale și medico-sociale:

- se constată o creștere a nevoilor de îngrijiri complexe, datorită polipatologiei specifice vârstei a treia și, implicit, a cheltuielilor cu sănătatea;
- crește gradul de dependență a persoanelor varstnice;
- apar multiple stări de invaliditate severă, care determină situații de dependență ce creează probleme deosebite persoanei în cauză, familiei și comunității, necesitând un număr mare de servicii medico-sociale, cât și creșterea solicitărilor pentru instituționalizare în centre speciale;
- apar probleme în menținerea și îngrijirea persoanelor varstnice la domiciliu pentru că se impune dezvoltarea unor forme specializate de supraveghere și îngrijire, având în vedere nu numai avantajele unor costuri mai reduse decât într-o instituție, dar și impactul familiei indus de existența unei persoane dependente (de cele mai multe ori, unul din membrii familiei renunță la locul de muncă pentru a asigura îngrijirile necesare varstnicului dependent; cei mai mulți îngrijitori sunt soțiile/soții persoanelor varstnice dependente, iar starea lor proprie de sănătate se poate altera, în timp ce, la îngrijitorii de vârstă mai tinere, apar frecvent simptome de depresie accentuate).
- se constată o creștere a cheltuielilor cu asistența și asigurările sociale;
- cresc solicitările de internare în unități de îngrijire și asistență socială, iar numărul de locuri din acestea devine insuficient;

Măsuri / propuneri de proiecte ce se pot implementa în orașul Insuratei

- 1) Dezvoltarea rețelei de îngrijire la domiciliu, prin înființarea unei echipe specializate în acest scop, aflată în subordinea Primăriei
- 2) Derularea de activități comune pentru seniori și tineri în egală măsură
- 3) Înființarea centrelor / cluburilor pentru seniori, unde să se poată întâlni, socializa și face schimb de cunoștințe – proiect deja aprobat spre finanțare
- 4) Campanii de informare și instruire asupra combaterii violenței și abuzurilor savarsite împotriva seniorilor, indiferent dacă aceștia au sau nu aparținători,
- 5) Înființarea unui serviciu specializat pentru persoanele varstnice cu demență sau Alzheimer,

Elaborator: ReM Public Project SRL

- 6) Dezvoltarea serviciilor de terapie ocupationala prin antrenarea beneficiarilor la activitati care sa le satisfaca nevoile precum: muzica, dansul, literatura, turismul social, terapia prin joc (table, șah, scrabble, remy, sudoku, rebus, integrame etc);
- 7) Dezvoltarea rețelei de servicii pentru varstnici prin parteneriat public-public si public-privat;
- 8) Organizarea de intreceri sportive intre seniori, implicarea lor in evenimente locale de natura culturala, sportiva etc.

Propuneri de schimbari in politica serviciilor publice si sociale destinate seniorilor

- a) Centre multifunctionale pentru parinti cu copii – se pot realiza cu ajutorul ONG-urilor sau al parteneriatelor public-private pentru a oferi parintilor si bunicilor care inca lucreaza sprijin si servicii in conformitate cu nevoile lor.
- b) Proiecte privind sprijinul oferit locuintelor mici – astfel de locuinte, eficiente energetic, pot fi potrivite penru 1-2 persoane.
- c) Programe de consultanta, instruire si sprijin psihologic pentru parinti si bunici – programele sunt centrate pe oferirea de sprijin parintilor sau bunicilor care au nevoie de stabilire a unei modalitati eficiente de comunicare cu copiii si nepotii lor, astfel incat timpul utilizat in acest scop sa fie pe deplin fructificat, iar copiii sa poata primi educatie centrata pe atentie si grija.
- d) Organizarea a cat mai multe evenimente de ordin civic si social, al carui scop sa fie implicarea persoanelor in etate ca parte a vietii active a comunei.
- e) Infiintarea mai multor cluburi de pensionari la nivelul localitatii care sa includa o paleta mai larga de activitati atat vocationale, cat si tehnice si de petrecere a timpului liber.
- f) Derularea mai multor proiecte directionate spre persoanele varstnice
- g) Informarea despre campaniile si programele de intrajutorare adresata batranilor

V. 18. Sport – activitati sportive locale

In contextul economic actual este recunoscuta pe plan mondial tendința de creștere a timpului liber in dauna timpului de munca, de transport, de odihna. Astfel, apare nevoia fireasca a populației de a beneficia de servicii de agrement tot mai diversificate, pentru a le satisface intr-un mod cat mai complex dorințele și aspirațiile.

In categoria serviciilor de agrement, un loc tot mai important il ocupa cele sportive, in stransa concordanța cu conștientizarea pe scara larga a rolului pozitiv pe care il au mișcarea și sportul in dezvoltarea armonioasa a individului. In țările dezvoltate (din toate punctele de vedere) exista un adevarat cult in aceasta privința in randul maselor largi ale populației, iar activități ca jogging-ul, cross-urile populare (alergari cu participare larga), mersul pe bicicleta, inotul se constituie in adevarate fenomene de masa.

In țara noastra, aceste activități nu au luat o asemenea amploare, deși este in general recunoscuta importanța pe care o are sportul in asigurarea starii de sanatate a populației. A inceput și in Romania sa se practice jogging-ul (alergarea de dimineața sau de seara), se merge cu bicicleta, se practica diferite sporturi. Intre acestea din urma, un loc special il ocupa fotbalul, ai carui practicanți depășesc probabil ca numar amatorii tuturor celorlalte sporturi care se pot practica in mod organizat. Pe locurile urmatoare se situeaza basketul, care caștiga tot mai mulți adepti și tenisul.

In ceea ce privește baza tehnico-materiala la nivel național, situația s-a deteriorat pe masura trecerii timpului, in condițiile in care proprietarii acestor baze (aflata in marea lor majoritate in proprietatea statului, reprezentat fie prin Direcțiile Județene pentru Tineret.

Strategia de ameliorare a eficacitatii conducerii actiunilor sportive in localitatea Insuratei

Intrucat duce lipsa de facilitati sportive pentru tineri, orasul Insuratei nu exceleaza in ceea ce priveste manifestarile de acest gen. Singurul sport care se bucura de oarece notorietate este fotbalul, sustinut si practicat prin Asociatia Club Sportiv "Viitorul" Insuratei, care performeaza in Liga a IV-a si care beneficiaza si de prezenta stadionului orasenesc unde isi poate desfasura meciurile si antrenamentele.

Intrucat sportul nu doar formeaza caractere, ci si coeziune in randul comunitatii, administratia publica locala depune eforturi prin planurile de actiune in urmatorul exercitiu bugetar sa asigure celor care vor sa faca sport tot ce este necesar in acest scop. Este recomandabila amenajarea unui teren de sport, pe care sa se practice mai multe sporturi (fotbal, tenis etc), precum si a unei Sali functionale in perioada rece a anului. Chiar daca populatia comunei nu este una semnificativa, nevoia de miscare si mentinere a unui tonus bun fizic si psihic recomanda gasirea unor solutii viabile pentru a rezolva aceasta necesitate a comunitatii.

Sportul ca factor de educatie

Educația este considerata un „drept fundamental in sine și una dintre cheile exercitarii altor drepturi inerente naturii umane. Ca un drept care contribuie la autonomia individului, educația este principalul instrument care permite adulților și copiilor marginalizați din punct de vedere economic și social sa iasa din saracie și sa obțină mijlocul de a participa, din plin, la viața comunității lor”. In acest context, dreptul la educație trebuie înțeles ca dreptul fiecarui individ de a-și însuși deprinderile, abilitățile, cunoștințele necesare gasirii unui loc de munca, care sa-i aduca un venit și care sa-i permita integrarea deplina in viața sociala, economica, culturala, politica etc. a societății.

In contextul cresterii numarului de copii in scoli, la nivel national, sistemul educational obligatoriu trebuie sa se adapteze la noile cerinte de spatii si standarde de calitate impuse atat de situatia sociala a populatiei cat si de normativele in domeniul infrastructurii educationale. Cresterea numarului de copii precum si cresterea cerintelor calitative ale actului educational determina necesitatea majora de noi si moderne spatii educationale, de o infrastructura adecvata.

Performantele educationale ale elevilor sunt determinate intr-o mare masura si de situatia infrastructurii scolilor unde acestia invata de existenta unei baze materiale moderne, a unor dotari ce corespund nevoilor atat elevilor cat si profesorilor pentru a obtine rezultate bune, beneficiile unei infrastructuri care sa corespunda numarului de elevi si necesitatilor socio-educationale ale acestora.

Sanatate prin sport

Mutatiile din plan social, economic si politic la nivel mondial au descoperit demodarea ideologiilor si conceptelor traditionale care au fondat diferitele continuturi, metode si finalitati ale educatiei fizice si sportului si care acum se dovedesc a fi neadaptate realitatilor contemporane. Aceste mutatii in continua schimbare reclama de urgenta reforme apte sa raspunda problemelor majore care ingradesc domeniul educatiei fizice si sportului.

Incepand cu Conferinta generala a UNESCO, de la Paris din 1952, s-a decis inscrierea sportului in programul organizatiei, ca ax central, prin care dimensiunea educativa, sa fie intarita si garantata. Continuand in acelasi sens conferintele internationale ale ministrilor, responsabili domeniului educatiei fizice si sportului (MINEPS, iar mai tarziu CIGEPS) au militat pentru un rol mai important si mai complet educatiei fizice si sportului. Iata care au fost principalele directii de actionare ale domeniului :

- dezvoltarea sportului scolar si universitar;

- promovarea sportului pentru toti;
- sustinerea disciplinelor stiintifice care au ca obiect de studiu sportul;
- difuzarea si largirea informatiilor stiintifice si tehnice;
- protectia valorilor etice inerente sportului;
- intarirea cooperarii internationale si largirea acesteia prin adoptarea de noi parteneri, in speta, Organizatia Mondiala a Sanatatii;
- punerea in relief a contributiei pe care activitatea fizica si sportul, practicate rational, o aduc in pastrarea sanatatii.

Valoarea acordata sportului de Uniunea Europeana

In urma sintezelor si a mai multor dezbateri, s-a subliniat dubla functie a sportului in masura in care el este valoare – in sens etic – si in care el are o valoare – in sens economic – propunandu-se o cooperare intre OMS si UNESCO si lansandu-se invitatia de colaborare a acestora cu CIO si UNICEF, in vederea elaborarii de programe comune ce vizeaza promovarea sanatatii prin sport si dezvoltarea sportului pentru toti. Ca atare, Consiliul Consultativ permanent al UNESCO recomanda, printre altele:

- realizarea unor programe interguvernamentale pliate pe necesitatile si realitatile care franeaza politica programelor de educatie fizica;
- definirea prioritatilor in functie de nevoile si realitatile identificate pentru fiecare regiune in parte;

In urma numeroaselor consultari dintre Comitetul Olimpic International, Comitetele Olimpice Europene, Federatiile Internationale, s-a insistat asupra necesitatii de a aparare a rolului social, educativ si cultural pe care sportul il joaca in societatea europeana moderna si s-a adoptat un text in cadrul Constitutiei Uniunii Europene, care confera acestuia o valoare deosebita.

Adoptarea acestui text arata determinarea tuturor partilor in a sublinia competenta si autonomia federatiilor sportive de a conferi sportului si valorilor solide pe care acesta le difuzeaza o pozitie cheie in discutiile europene unde are deja o greutate economica.

Am selectat cateva probleme din textul adoptat:

- incurajarea mobilitatilor studentilor si profesorilor din domeniu
- promovarea cooperarii intre instituturile educationale;
- dezvoltarea schimburilor de informatii si experienta;
- incurajarea dezvoltarii schimburilor intre tineri ;
- incurajarea invatamantului la distanta;
- dezvoltarea dimensiunii europene in sport.

Sportul pentru sanatate educatie si recreere

Se spune adesea ca sportul este ca o oglinda a culturii si a societatii in care traim, dar in realitate el este mai mult de atat deoarece el nu numai ca reflecta societatea, dar este si purtator al sperantelor si perspectivelor sale.

Termenul sport tinde sa inglobeze toate activitatile de competitie cu dominanta educativa, recreativa, sau cu orientare comerciala si profesionista.

Sportul, devenit lupta pentru glorie si bani, se indeparteaza de valorile fundamentale ale educatiei fizice si sportului: sanatate, educatie si recreere.

Sportul pentru toti este "activitatea sociala de interes national, bazata pe libera alegere de practicare a activitatilor fizice-sportive de catre orice persoana, intr-un mediu curat si sigur, in cadru organizat sau independent, in functie de nevoile, capacitatile si preferintele fiecaruia, al carui rezultat final trebuie sa fie sanatatea si starea de bine"

In viziunea Consiliului Europei, sportul are, in primul rand, un rol de promovare a sanatatii si starii de bine, in al doilea rand, un rol de integrare sociala a cetatenilor, abia in al treilea rand, este aceea de a castiga celebritatea si bani din aceasta activitate.

Idei / Propuneri de proiecte

- a) Realizarea unui calendar al evenimentelor sportive din orasul Insuratei - Realizarea unui calendar anual al evenimentelor sportive prin colaborarea Primarie – cluburi sportive (comunicarea are loc in perioada de planificare a alocațiilor pentru anul urmator). Tot in cadrul acestui program pentru creșterea vizibilitației toate cluburile sportive vor putea sa își prezinte pe site-ul Primariei programul de lucru (zile, ore, varste de participanți la activități, nr. de ședințe saptamanal).
- b) Stimularea asociativității in domeniul sportiv la nivelul școlilor - Fiecare școala poate sa își constituie propria asociație sportiva sau sa se afilieze la o asociație existenta, și sa inregistreze membri.
- c) Parteneriate public – private pentru sport - Descriere pe baza modelului de parteneriat dezvoltat intre diferite școli și intreprinzatori privați pentru construcția reabilitarea unor terenuri de sport se are in vedere promovarea extinderea unor asemenea inițiative cu scopul de a imbunatați infrastructura sportiva existenta la nivelul orasului Insuratei.

V.19. Obiective culturale si culte

Cultura reprezinta unul dintre cele mai importante domenii in care se manifesta spiritual uman. Tocmai ca urmare a acestui adevar, de-a lungul timpului, diferiti ganditori au incercat sa defineasca acest domeniu al activității umane. Nicolae Iorga spunea despre cultura ca "e suflet omenesc in vesnica actiune, tot mai departe si mai sus". Victor Hugo este si mai explicit in privinta culturii: "Cresterea intelectuala si morala nu este mai puțin necesara decat bunastrea materiala. A sti este o nevoie vitala, a gandi este o necesitate, adevarul este hrana, ca si painea. O minte nehranita cu stiinta si cu intelepciune slabeste. Sa ne fie mila de spiritele infometate, cum ne e de trupurile neprihanite. Daca exista ceva mai sfasietor decat un trup care se prapadeste din lipsa de paine, e un suflet care stinge din lipsa de lumina".

Cultura, in sensul ei cel mai larg poate fi definita ca fiind o serie de caracteristici distincte ale societatii sau ale unui grup social, in termini materiali, spirituali, intelectuali sau emotionali. Ea include nu numai arta si literatura, ci si modele de viata, traditii, credinte etc. Cultura este mecanismul prin care ne definim identitatea ca indivizi, comunitati sau natiuni; ea este un element esential al dezvoltarii economice si al regenerarii sociale si reprezinta un indicator al calitatii si bunastarii individuale.

Exista multiple definiții ale culturii. In definirea strategiilor culturale ale comunelor, abordarea culturii s-a schimbat de-a lungul anilor. In prezent, cultura este un element esențial al dezvoltarii sociale și al regenerarii urbane, dar si rurale in egala masura. Ea reprezinta un indicator al calității vieții și bunastarii individuale și colective. De aceea in definirea Strategiei de dezvoltare durabila a orasului Insuratei pentru 2021-2027, cultura – in special prin vitalitatea și potențialul demonstrate deja de sectorul cultural brailean - trebuie vazuta ca unul dintre pilonii centrali ai dezvoltarii localitatii.

Prin cultura și prin procesele pe care cultura le catalizeaza, orasul poate oferi locuitorilor noi perspective de participare la viața publica, poate dezvolta noi mecanisme de solidaritate și incluziune, poate revitaliza și da culoare zonelor sale periferice, își poate dezvolta infrastructura, poate sa primeasca o mai larga deschidere europeana și poate genera colaborari și parteneriate care sa aduca beneficii economice și sociale intregii comunitați.

Cultura include arta și toate formele de expresie artistica, și, mai mult, include modurile prin care ne definim identitatea ca indivizi și comunitați. Conform UNESCO, definim cultura ca un set de trasaturi spirituale, materiale, intelectuale și afective distincte ale unei societati sau ale unui grup social și cuprinde, pe langa arte vizuale, muzica, teatru, dans,

literatura, arhitectura etc și elemente definitorii pentru stilul de viața, sistemul de valori, tradițiile și credința respectivului grup.

La nivel european exista un curent in creștere legat de poziționarea culturii ca factor de dezvoltare sociala și economica. Acest curent este consolidat prin adoptarea, in 2007, de catre instituțiile Uniunii Europene a unui document strategic „O agenda europeana pentru cultura intr-o lume in curs de globalizare”. Documentul atribuie culturii o misiune-cheie in dezvoltarea europeana și recunoaște in special rolul diversității culturale și dialogului intercultural, al culturii drept catalizator al creativității și inovarii, și al culturii ca o componenta importanta a relațiilor externe ale UE. Operaționalizarea principiilor acestui document este realizata prin metoda de coordonare deschisa (open method of coordination), fiind create trei platforme de colaborare intre instituțiile europene și operatorii culturali. Teme majore in care aceste platforme ofera recomandari sunt: Europa interculturala, acces la cultura și industrii culturale și creative.

Analizand tendințele dezvoltarii politicilor culturale la nivel național, o observație este necesara. In spiritul Agendei 21, Uniunea Europeana pune accent in programele sale (ex. Europa Creativa) pe stimularea creativității și competitivității prin cultura, aspecte preluate in documente strategice naționale prin masuri de incurajare și sprijinire a industriilor creative sau priorități in cadrul programelor de finanțare AFCN. In lipsa unor strategii pentru domeniul culturii in sine, acest tip de preluare ridica probleme, deoarece direcționeaza resursele deja limitate ale sectorului cultural catre zona economica adiacenta. Sursa erorii in acest caz este ca nu se are in vedere ca dezvoltarea culturii este tratata la nivel european pe baza principiului subsidiarității – autoritățile naționale, regionale și locale fiind responsabile de crearea de strategii și alocarea de resurse in sfera artei și culturii. Politicile și programele europene au doar rol complementar și vin sa accentueze dimensiunea cooperarii internaționale, a mobilității artiștilor și a produselor culturale la nivel comunitar și sa promoveze industriile culturale ca unul dintre avantajele competitive europene.

In discuțiile și sesiunile de lucru care au condus la elaborarea acestui document, definirea și asumarea la nivelul orasului Insuratei a unui nou rol al culturii a fost subliniata ca misiunea centrala a procesului de planificare strategica. Prin acest document, dorim sa cream cadrul pentru ca la Insuratei cultura sa poata acționa ca un catalizator pentru transformarea sociala și regenerarea locala. Sa fie un factor care genereaza dezvoltare economica, realizare spirituala, incluziune, participare și un sentiment de implinire prin apartenența la comunitate și prin co-participarea la crearea bunastarii ei.

Ca factor fundamental al vieții sociale, cultura:

- dezvolta potențialul intelectual la nivel național și capitalul uman in special;
- creeaza, prin afirmarea diversității culturale, o societate deschisa și conștienta de valoarea celuilalt;
- este mediu al integrarii sociale;
- este esența a identității naționale;
- este fundamentala pentru cooperarea și comunicarea interumana;
- este mediu al transformarii sociale (mentalitate);
- reduce disparitățile economice intre diferite categorii sociale;
- este o dimensiune a civilizarii și civilizației.

In acelasi timp, cultura reprezinta si un factor essential al dezvoltarii economice determinand:

- creșterea calității vieții și atragerea de investiții;
- dezvoltarea activităților turistice;
- crearea unor noi piețe de munca;

Elaborator: ReM Public Project SRL

- crearea unor industrii culturale;
- dezvoltarea economica prin relația sa cu capitalul social;
- definirea funcțiilor economice ale unor regiuni sau orașe;
- favorizarea migrației capitalului uman spre diferite regiuni economice

La nivel internațional o tot mai mare atenție este acordată potențialului culturii de a cataliza procesele de dezvoltare. Planurile de dezvoltare strategica a orașelor europene, în special în țări ca Marea Britanie, Elveția, Suedia, acordă o atenție deosebită culturii și creativității – se vorbește despre orașe creative (orașe ale caror politici de dezvoltare sunt definite prin implicarea cetățenilor prin metode specifice domeniului cultural), despre industriile creative (acele ramuri ale industriei care fac uz de creativitate ca principal capital – producția de carte, producția cinematografică, industria modei, publicitatea etc - a caror rată de creștere este de 5 ori mai mare decât a industriilor tradiționale). Prin urmare este important ca orașul Insuratei să își definească propria strategie în domeniul culturii. Scopul unei astfel de strategii îl reprezintă consolidarea și dezvoltarea calitativa a actului cultural localitate, astfel încât orașul să fie recunoscut pe plan regional și național ca o comunitate care prețuiește, sprijină și dezvoltă cultura și artele și are un aport cultural valoros pe plan național și internațional. Prin valorificarea patrimoniului local și adaptarea noilor tendințe și obiceiuri culturale, Insurateiul are șansa de a deveni un pol cultural în zona de sud-vest a județului, înglobând și sintetizând tradițiile și obiceiurile locale, cultura scrisă și orală, patrimoniul construit sau imaterial.

Putem spune că acolo unde se instalează, cultura este nu numai un factor de slefuire sufletească, mentală, a sensibilității și voinței, dar și o importantă forță economică, ea sporind capacitatea inventivă și productivă a omului, lărgindu-i orizontul cunoașterii, al pregătirii profesionale, una din misiunile instituțiilor culturale fiind crearea acelor predispoziții sufletești, intelectuale pentru creșterea participării la activitatea economică, crearea de valori materiale și bunăstare generală.

Având aceste aspecte în vedere, Primaria Insuratei a propus spre finanțare proiectul "Modernizare și extindere Casa de cultura Insuratei" prin care se urmărește creșterea eficienței energetice a clădirii, această creștere a eficienței energetice reprezentând îmbunătățirea eficienței utilizării energiei datorită schimbărilor tehnologice și economice.

Pe fondul lipsei de mijloace de finanțare, în Insuratei nu s-a realizat o dotare corespunzătoare a căminului cultural înainte de derularea acestui proiect, neputând oferi astfel servicii culturale populației locale, aspect ce se rasfrange și asupra situației educaționale a acesteia.

În scopul realizării unor obiective ale politicii sociale privind serviciile culturale, artistice, sportive, autoritățile publice au îndreptat o parte din resursele financiare publice spre organizarea unor acțiuni sau întreținerea și funcționarea unor instituții specializate în aceste domenii. Calendarul cultural al Primăriei Insuratei este un mozaic de activități acoperind o paletă largă de domenii culturale, de la seminarii, simpozioane, workshopuri derulate pe parcursul unui întreg an și dedicate personalităților naționale și locale, sărbătorilor religioase sau laice, implicând nu doar autoritățile, ci întreaga comunitate.

Primaria Insuratei se implică activ în organizarea și desfășurarea acestor manifestări culturale din convingerea că resursele financiare destinate culturii, religiei, acțiunilor cu activitate sportivă și de tineret contribuie la creșterea calității factorului uman prin îmbogățirea nivelului cultural, cultivarea gusturilor și idealurilor morale și estetice, educația spirituală, activități sportive menite să păstreze o anumită stare a individului din punct de vedere moral, estetic, al condiției fizice; altfel spus, aceste acțiuni își aduc aportul la formarea personalității umane.

Aceste resurse financiare intra in componenta 'investitiei in resurse umane'; ele au un efect indirect si poate mai indepartat, dar influenteaza pozitiv activitatea economica si sociala si, in final, contribuie la cresterea economica.

La resursele locale ce pot fi valorificate prin viitoarele dezvoltari ale orasului Insuratei se adauga monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local (monumente de arhitectura, situri arheologice și istorice datand din Neolitic, epoca migraționista, secolele al XVII-lea și al XVIII-lea). Dintre acestea se pot menționa: bisericile din Lacu Rezii (una fondata in 1740 și cealalta in 1876, cu hramul „Sf. Nicolae”, considerate monumente de arhitectura), ansamblul de monumente funerare (crucile de piatra) din Lacu Rezii, clopotnița din Lacu Rezii, Popina I, sec. XVII – XVIII; Popina I, sec. IV - III a. Chr; Popina I, Eneolitic; Popina I, Neolitic; Popina II, Epoca migrațiilor; Popina II, Eneolitic; Popina II, Neolitic. Acestea reprezinta așezari gumelnițene pe Valea Calmațuiului. Pe 2 martori de eroziune (popine), la 7 km nord de oraș, au fost identificate vestigii aparținand culturii Gumelnița. Ele sunt insuficient protejate (depunere gunoarie, excavari, traversarea lor de catre drumuri) și se impun masuri pentru valorificarea lor și prevenirea degradarii fizice și alterarii estetice.

Printre problemele care sunt legate de protectia patrimoniului se enumera:

1. lipsa unor masuri de restaurare integrata a cladirilor cu valoare de patrimoniu si de protejare a siturilor arheologice;
2. insuficienta valorificare a traseelor pietonale, amplasarea lor dicalat fata de posibilitatea de acces din zonele majore de penetrare in localitate;
3. degradarea fondului construit, inclusiv a celui fara valoare de patrimoniu

Analiza SWOT a vietii culturale din orasul Insuratei

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> -Existenta unor obiceiuri locale cu potential cultural - deschiderea autoritaților locale și județene – fața de operatorii culturali - programe locale – la nivel municipal și județean – de finanțare a proiectelor culturale 	<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul redus de sprijin economic alocat actului cultural din resurse locale; - Probleme in ceea ce privește conservarea sau reabilitarea unor monumente, cladiri cu valoare artistica deosebita; - Lipsa de inițiative in susținerea tinerilor creatori; - Interesul redus al unei părți a societății pentru evenimentele cultural - modul de socializare și educare a tinerelor generații pentru cultura – nivelul scazut de educație culturala, preferința pentru cultura de masa, - cultura in capatul listei de prioritati politice - cadrul legislativ și normativ defectuos
Oportunitati	Amenintari
<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unor parteneriate internaționale, prin care se poate promova cultura locala și atragerea de evenimente artistice; - Promovarea tradițiilor și a culturii locale prin diferite evenimente sau festivaluri locale; -Aplicarea pentru obținerea de fonduri europene pentru sprijinirea și dezvoltarea culturii; - Promovarea noul tip de arta, street-art, prin realizarea unor concursuri sau crearea de spații special in care se pot realiza asemenea lucrari, - fondurile europene – 2014-2020 – Europa Creativa și fondurile structurale 	<ul style="list-style-type: none"> -Deteriorarea unor cladiri și monumente culturale; - Nealocarea de fonduri bugetare suficiente pentru desfașurarea unor evenimente, activități, precum și pentru întreținerea institutiilor culturale. - lipsa de sustenabilitate a sectorului/ precaritatea operatorilor culturali – resursele financiare limitate, discontinuitatea sprijinului, capacitatea scazuta de angajare a sistemului, tendința de autoexploatare, lipsa unui sistem de protecție sociala pentru artiștii independenți etc - fragilitatea sectorului in fața deciziei politice - incoerența in implementarea politicilor culturale

	<ul style="list-style-type: none"> - adancirea izolarii sectorului cultural fața de cel politic si economic - abordările preponderent tactice din sector – conturarea dificila a unei direcții strategice - fondurile europene – lipsa cofinanțării
--	--

Analiza datelor pentru indicele vietii culturale

In continuare vom prezenta rezultatele analizelor. Am analizat datele primare in felul urmator. Pentru fiecare sub-indice menționat mai sus variabilele incluse au fost re-scalate pe un interval de la 0 la 100. Pentru Indicele general al Vieții Culturale, scorurile pentru fiecare item din cei trei sub-indici vor fi aduse la o medie și apoi exprimați, ca indice de dezvoltare, avand ca punct de reper anul 2019 (valoarea inițiala = 100).

Indicele Vieții Culturale:

- Indicele general al Vieții Culturale are o tendința constanta pentru orasul Insuratei, in ciuda amplasarii lui la distanta de municipiu. Desi infrastructura culturala este deficitara (lipsește cinematografele, salile de teatru etc), bogatia activitatilor locale suplineste cu succes acest lucru.

- Principala cauza pentru aceasta tendința este legata de sub-indicii discutați anterior. Un grafic comparativ al celor 3 sub-indici, impreuna cu evoluția Indicelui Vieții Culturale arata care dintre aceștia a avut o dinamica crescatoare sau descrescatoare.

- Evident, indicele infrastructurii culturale și indicele participării culturale au o tendința descrescatoare in perioada analizata, la fel ca tendința Indicelui general al Vieții Culturale, de unde rezulta corelația pozitiva (aceștia cresc și descresc impreuna). Indicele producției culturale, care a crescut in aceasta perioada este corelat negativ cu tendința generala a indicelui mare:

- Presupunind faptul ca cei trei sub-indici ar putea fi incluși intr-un model cauzal pentru Indicele Vieții Culturale ca variabila dependenta, o analiza ipotetica (și forțata) poate fi formulata dupa cum urmeaza:

1. Toți cei trei predictorii pot influența pozitiv evoluția indicelui principal (care poate sa contrazica corelația negativa intre acesta și indicele producției culturale).
2. Puterea acestora intr-un model cauzal linear este diferita pentru fiecare dintre ei. O descriere a fiecarui sub-indice ca fiind predictor urmeaza in continuare.
3. Un model cauzal de acest fel, totuși, ar trebui privit cu reținere, din moment ce semnificația acestuia este dincolo de limita $p < 0.05$.

Date privind participarea la cultura

Cele mai frecventate activități culturale sunt vizionarea programelor de televiziune, ascultarea muzicii și vizionarea filmelor. Cele mai puțin frecventate activități sunt lectura cărților de specialitate, a celor de literatura și folosirea internetului (poziția geografica a comunei nu ajuta foarte mult la stabilirea conexiunilor internet)

In ceea ce privește frecvența participării la evenimente in spațiul public, 67% dintre respondenti declara ca participa la activități culturale/spectacole in spațiul public și 83% dintre respondenți au participat in ultimul an la sarbatorile organizate de Primarie.

Tinerii din orasul Insuratei imbrățișeaza fara nici un examen critic „oferțele” sau „subprodusele” culturale ale mass-media, in special pe cele ale TV, cele mai multe de slaba calitate, iar adulții, harțuiți de poverile si saracia acestei perioade, sunt obligați sa dea intaietate asigurării mijloacelor de existența necesare vieții de zi cu zi.

Avand in vedere misiunea instituțiilor culturale care, o buna perioada de timp, a fost abandonata si neglijata, putem deduce, fara prea mari dificultăți, ca neindeplinirea ei a creat terenul unor mari riscuri si vulnerabilități in privința educării tineretului dupa norme

culturale si morale care sa contribuie la slefuire sufleteasca si intelectuala, propasire economica generala, conservarea identitații naționale in fața tendințelor de deznaționalizare si asimilare, apararea si dezvoltarea culturii ca bun spiritual si avere care legitimeaza locul sub soare al unui popor in fața constiinței universale.

Instituțiile culturale si, mai ales, caminele culturale de la sate si orase mici, etichetate „comuniste”, in majoritatea lor abandonate, pradate de baza tehnica si transformate in baruri, disco-baruri sau case de ceremonii la nunți, botezuri, contra cost, si-au incetat nobila misiune de „slefuire sufleteasca si intelectuala”. Ele trebuiau si meritau sa funcționeze de la inceputul tranziției, prin regandirea creatoare a noilor lor obiective si a menirii lor in condițiile social-politice complet schimbate dupa 1989.

Faptul ca in ultimii ani numarul copiilor din orasul Insuratei care se indreapta spre licee si universitați a scazut dramatic constituie un important factor de risc pentru dezvoltarea armonioasa a acestuia, risc pe care programele de dezvoltare rurala trebuie sa-l reduca considerabil.

Preluarea necritica a modelor si modelelor straine in cultura, in modul de viața cotidiana, in modul de gandire, de traire a timpului liber constituie un risc care slabeste cultura orasului Insuratei, o face vulnerabila, mai ales cand influențele si presiunile externe depasesc un anumit quantum sau asa-zisul „prag critic”. De pilda, invazia de filme straine, nu toate de cea mai buna calitate, dar si de produse intelectuale, industriale, alimentare si culinare, uneori de calitate indoielnica, nu ramane fara urme, indeosebi la generația tanara. Tocmai aceasta influența asupra tinerilor carora le lipseste filtrul valorilor constituie un risc si o portița deschisa vulnerabilitații in cultura. Mimetismul cultural in manifestarile si modul de gandire al tinerilor este usor decelabil nu numai in ținuta vestimentara, muzica si limbaj, dar inclusiv in preluarea si celebrarea unor sarbatori straine, cum a fost, de pilda, Valentine's Day sau „Ziua Dovleacului”, de sorginte americana. Desigur, nu-i nimic rau in adaosul unor noi sarbatori la cele deja existente, dar chiar nu este necesar sa preluam tot ce ni se ofera prin publicitatea TV, fie ca merita sau nu, mai ales cand le avem si noi si nu le sarbatorim asa cum ar trebui.

In timpul liber elevii din orasul Insuratei manifesta un slab interes pentru lectura, dar un mare interes pentru petreceri, sport, plimbări, urmate de computer si muzica. Analiza conținutului intelectual, cultural al activitațiilor de divertisment ale actualei generații in comparație cu exigențele epocii informației releva un mare decalaj intre real si ideal. Riscul de a pregati buni specialisti in computere, informatica, insa cu o precara cultura generala, trebuie prevenit la viitoarele generații si contracarat la actualele printr-o mai intensa orientare a programelor scolare spre insusirea fundamentelor culturii si istoriei naționale, a literaturii romane si universale, a problemelor sociale, economice, juridice actuale. Pregatirea lor prin insusirea unui larg spectru de cunostințe trebuie realizata din primele clase de scoala, astfel incat la momentul intrarii in viața sociala sa fie apți sa reprezinte cu competența si mandrie țara. E-learning si invatarea valorilor culturale nu se exclud, ci se completeaza reciproc, conducand la modelarea acelu „all round man”, armonios, echilibrat si multidimensional, necesar perioadei de schimbări si provocări pe care le rezerva viitorul.

Analizele sociologice efectuate la nivelul orasului Insuratei au demonstrat ca sunt indivizi, grupuri și chiar comunitați care deși simt și traiesc puternic nivelul economic mai scazut incearca sa-l depășeasca, prin cultura, invatarea, știința de carte și informare continua, dupa cum sunt indivizi, grupuri și comunitați umane cu inalte standarde economice, dar fara preocupări și nevoi culturale, pentru acestea valorile fundamentale fiind acumulara de bunuri materiale, bani și avuție sub diferite forme. Saracia ca stare economica, sociala și morala sub-umana genereaza și saracie sau subdezvoltare culturala, intelectuala. Subdezvoltarea culturala se exprima in apatie, neparticipare la viața culturala și artistica a comunitații de viața, lipsa de incredere, sentiment de inutilitate, abandon școlar,

devalorizare a școlii și a menirii ei sociale. Pe un asemenea fond social și psiho-moral, dominat de lipsuri, frustrari, neimpliniri, este dificil sa se descifreze aspecte identitare individuale sau grupale creatoare, inovatoare specifice manifestarii etno-culturale pozitive, pentru ca saracia – așa cum demonstreaza cercetarile de teren – este limitativa, coercitiva, tinde sa diminueze șansa manifestarii capacitaților umane.

In acelasi timp, prezenta Strategie vizeaza si Casa de cultura din localitate care trebuie sa-si redefineasca scopul Agendei 2030, sa poata suplini nevoia de cultura, educatie a locuitorilor, si sa ofere mai mult decat un simplu spatiu de organizat petreceri. In afara de petrecerile de familie (nunti, botezuri etc) sau cele de comunitate (zilele orasului), caminele culturale / casele de cultura nu sunt utilizate la adevaratul lor potential. De aceea, prin strategia de fata propunem transformarea Casei de cultura nu doar in scena de teatru si spectacole, ci si sala de dezbateri, de intalniri cu diferite personalitati sau de desfasurare a unor activitati obstesti. Astfel, se pot organiza concursuri cultural-educative, campanii de constientizare pe diferite teme (colectarea selectiva a deseurilor in oras, riscurile consumului de alcool, droguri etc, informatii despre diferite pandemii, serate literare, etc, cursuri de instruire a locuitorilor).

Aceste activitati trebuie sa antreneze tineretul, mai inainte de toate, sa-l ajute sa isi intareasca relatiile interpersonale si sa contribuie la coeziunea locala.

Totodata, strategia de revigorare a culturii locale trebuie sa aiba in vedere si fructificarea si promovarea culturii rome, chiar daca vorbim aici de un patrimoniu imaterial, reprezentat cu predilectie de cantece, dansuri, credinte sau literatura orala. In acelasi timp, se poate vorbi de transformarea mestesugurilor care caracterizeaza aceasta etnie in puncte de atractie turistica sau repere culturale. Indeletniciri precum cositor, fierar etc sunt cautate prin autenticitatea lor si legatura cu trecutul, dar pot constitui si surse de venit pentru acesti locuitori care isi pot valorifica produsele in targuri de mestesugari sau in cadrul unor evenimente cu impact local sau regional (sarbatori, zilele comunitatii etc).

Ansamblul folcloric "Museteanca" este elementul de plus valoare al culturii locale, valorificand patrimoniul muzical si coregrafic al zonei folclorice Insuratei. Conducut pana in 2019 de regretatul profesor Gheorghe Mihalache, ansamblul a reusit nu doar sa promoveze orasul si judetul in mediile culturale nationale si internationale, ci si sa determine tinerii din oras sa desfasoare o activitate frumoasa si distinsa, creandu-se coeziune si entuziasm in randul acestei categorii sociale.

Sursa foto: Facebook

Delimitarea zonelor protejate. Restricții.

Zonele protejate, cuprinzand componente ale patrimoniului național natural și cultural, se subscriu Convenției asupra Protecției Patrimoniului European a Consiliului Europei. Potrivit acestuia părțile semnatare se angajează să adopte o politică de conservare integrată care:

- a. Să includă protecția patrimoniului arhitectural ca obiectiv major al dezvoltării urbane și amenajării teritoriului.
- b. Să promoveze programe de întreținere și restaurare
- c. Să facă din conservarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural, un obiectiv major al politicilor în domeniul culturii, ambientului, amenajării teritoriului și urbanismului.

Pe raza localității Insuratei se găsesc mai multe monumente clasate care se încadrează în categoria patrimoniului arhitectural necesar a fi pus în valoare:

1. MONUMENTE CLASATE

a.(5) Biserica "Sfântul Nicolae", Sat Lacu Rezi

Cod: BR-II-m-B-02135

LMI: 2010; poz. 117

b. (6) Ansamblu „Cruci de piatra”, Sat Lacu Rezi

Cod: BR IV a B 02174

LMI: 2010; poz. 157, România, Județul Braila, Sat Lacu Rezi (Lacu Rezii), orașul Insuratei

c. (1) CRUCE, Insuratei, movila Paduchiosu

Cod: BR-IV-m-B-20864

LMI: 2010; poz.130

PROPUNERI DE CLASARE

a. (4)Cruce memoriala, pe DN 21, la cca. 5 km de Insuraței

Amplasare: pe DN 21/ E 584 la 5 km de intrarea in Insuraței dinspre Braila, vis-a-vis de Popasul Dropia;

Datare: 1994

Material: piatra

b. (8)Rezervație: Satul Valea Calmațui, Sat Valea – Calmațui (Rubla)

c.(7) Conacul Panas, Cartierul Dropia

MONUMENTE

(3)Monumentul eroilor, oraș Insuraței

(2) Monumentul Eroilor 1916 – 1918, Oraș Insuraței

Saracia și subdezvoltarea culturala la nivelul orasului Insuratei

Saracia și subdezvoltarea culturala sunt fenomene sociale aflate într-o profunda corelație și interacțiune, in sensul ca saracia determina subdezvoltarea culturala, iar aceasta, la randul ei, adancește saracia. Dialectica raporturilor dintre ele nu este, desigur, liniara, ci mult mai complexa, saracia neavand intotdeauna ca efect automat subdezvoltarea culturala, dupa cum nici subdezvoltarea culturala nu se asociaza automat numai cu saracia. Analizele sociologice efectuate la nivelul orașului Insuraței au demonstrat ca sunt indivizi, grupuri și chiar comunitați care deși simt și traiesc puternic saracia incearca s-o depășeasca, prin cultura, invațatura, știința de carte și informare continua, dupa cum sunt indivizi, grupuri și comunitați umane cu inalte standarde economice, dar fara preocupari și nevoi culturale, pentru acestea valorile fundamentale fiind acumularea de bunuri materiale, bani și avuție sub diferite forme.

Saracia ca stare economica, sociala și morala sub-umana genereaza și saracie sau subdezvoltare culturala, intelectuala. Subdezvoltarea culturala se exprima in apatie, neparticipare la viața culturala și artistica a comunitații de viața, lipsa de incredere, sentiment de inutilitate, abandon școlar, devalorizare a școlii și a menirii ei sociale. Pe un asemenea fond social și psiho-moral, dominat de lipsuri, frustrari, neimpliniri, este dificil sa se descifreze aspecte identitare individuale sau grupale creatoare, inovatoare specifice manifestarii etno-culturale pozitive, pentru ca saracia – așa cum demonstreaza cercetarile de teren – este limitativa, coercitiva, tinde sa diminueze șansa manifestarii capacitaților umane.

Dar și factorii exogeni, precum integrarea, regionalizarea, globalizarea, influențeaza puternic viața popoarelor, identitatea naționala, cultura, contribuind fie la imbogațirea lor cu aspecte noi, altoite pe cele vechi, într-o benefica simbioza și convergența, fie la saracirea și uniformizarea lor, minimalizandu-le aportul in construirea pe baze valorice a identitații naționale a individului și comunitații. Odata cu extinderea procesului de globalizare a aparut și reacția națiunilor ai caror promotori pledeaza cauza popoarelor și a identitații lor naționale. Adepții globalizarii vor susține, in virtutea intereselor marilor trusturi și concerne transfrontaliere, necesitatea depășirii granițelor sau frontierelor naționale devenite prea stramte, chiar frane, pentru libera circulație a marfurilor, capitalurilor, serviciilor și oamenilor, pe cand susținatorii națiunilor și ai identitații naționale vor milita pentru pastrarea acestora ca garanții ale infinitei diversitați și bogații de manifestare a spiritului uman, fara sa impiedice, totuși, cea mai larga universalizare a bunastarii materiale și spirituale a membrilor națiunilor.

Misiunea si directiile prezentei strategii au fost elaborate in urma unui amplu proces consultativ, in care au fost analizate oportunitatile si riscurile din mediul extern, punctele tari si punctele slabe ale mediului intern. Astfel, in urma analizei raspunsurilor primite la chestionarele oferite populatiei spre completare, au rezultat cateva directii strategice importante: stimularea participarii cetatenilor la actul cultural, prin asigurarea unui mediu cultural de calitate; sustinerea afirmarii unei vietii culturale diversificate; pastrarea si valorificarea patrimoniului si a traditiei culturale; integrarea culturii locale in circuitul national de valori.

Strategia culturala a oraşului Insuraţiei consta in proiectarea unui sistem de actiuni care asigura realizarea obiectivelor pe termen mediu si lung. Eficienta strategiei depinde de concordanta intre obiective si resursele existente. In acest sens, strategia culturala presupune o mai buna repartizare a responsabilitatilor intre indivizi, colectivitati, grupuri asociative si structurile autoritatilor publice.

Stabilirea directiilor de actiune pentru dezvoltarea dimensiunii culturale a oraşului Insuraţiei, identificarea si atingerea obiectivelor cuprinse in prezenta Strategie vor contribui la obtinerea unor rezultate palpabile, precum: formarea, informarea si educarea publicului participant la actul cultural; conditii optime afirmarii artistului si a operei sale; inscrierea localitatii ca o prezenta activa pe harta culturala judeteana si nationala; definirea rolului important pe care il are cultura in dezvoltarea comunei; posibilitatea cuantificarii impactului actului cultural.

Obiectivele propuse in prezenta strategie au fost definite si prioritizate plecand de la concluziile obtinute in urma cercetarii sociologice aplicate asupra populatiei orasului pentru identificarea consumului cultural, precum si in urma analizei si armonizarii cu propunerile de dezvoltare viitoare ale entitatilor culturale participante la procesul strategic, asa cum au fost ele definite in planurile de actiune ale acestora.

Obiectivul strategic 1.

Cresterea participarii locuitorilor la actiunile culturale care au loc in oraşul Insuraţiei

Prin acest obiectiv, autoritatea locala isi propune sa asigure cadrul adecvat care sa determine cresterea participarii la actul cultural si artistic ca deziderat major si motivant pentru sprijinirea dezvoltarii vietii culturale locale. Promovarea participarii da accesibilitate fiecarui cetatean, in mod egal, sa participe la viata culturala

Promovarea culturii prin activitatile artistice extrascolare, voluntare, care ofera tinerilor posibilitatea sa activeze in domenii culturale si artistice variate precum teatrul, muzica, dansul, patrimoniul, fotografia etc., pentru incurajarea exprimarii personale; informarea corecta, la timp si completa privind oferta culturala; confortul fizic care trebuie asigurat astfel incat publicul sa se bucure de prezenta in spatiile culturale si accesul tuturor cetatenilor la actul cultural, sunt considerate a fi modalitati importante care trebuie sa amplifice impactul ofertei culturale si sa determine o viata culturala activa in oraşul Insuraţiei.

Obiectivul strategic 2.

Pastrarea, conservarea si punerea in valoare a patrimoniului cultural local.

Cercetarea sociologica a demonstrat ca cetatenii orasului pretuiesc si se mandresc cu valorile de patrimoniu care definesc localitatea. Interventia minima a statului in protejarea si conservarea patrimoniului vine insa uneori prea tarziu sau deloc, ceea ce a dus la deteriorarea unor edificii si a determinat, implicit, excluderea lor din circuitele turistice judetene si nationale. In acest context, autoritatile locale si reprezentantii societatii civile manifesta interes si trebuie sa initieze politici si practici locale de salvare si protejare a

patrimoniului cultural, tangibil si intangibil, mobil si imobil, ca simbol definitoriu al caracteristicilor socio-istorice de dezvoltare ale oraşului Insuratei.

Obiectiv strategic 3

Promovarea culturii locale in circuitul judetean si national.

Incurajarea schimburilor culturale la nivel national si international - atat prin fonduri alocate direct acestor schimburi, cat si prin parteneriatele culturale semnate in acest scop cu alte autoritati locale sau institutii, pleaca de la principiul ca acestea incurajeaza dialogul intre culturi, ca ele reprezinta mijloace utile pentru promovarea unei imaginii atractive a orasului, cultura depasind granitele geografice, politice, economice sau sociale care ne despart.

Obiectivele prezentate isi propun identificarea si implementarea acelor masuri active care sa contribuie, in fapt, la definirea unei politici culturale locale care sa armonizeze, in egala masura, atat cerintele culturale ale locuitorilor oraşului Insuratei, cat si diversele nevoi de exprimare artistica si culturala ale entitatilor ce genereaza viata culturala locala.

Proiectele care vor fi depuse spre finantare vor fi elaborate ca raspuns al obiectivelor propuse de strategie, urmand sa fie evaluate in cadrul unui proces transparent care sa tina cont de indicatori precum: relevanta, performantele, impactul, vizibilitatea, singularitatea si noutatea lor.

ELEMENTE DE DEZVOLTARE DURABILA

V.20.Mediul inconjurator – politici locale de protectie a mediului

Impactul schimbarilor climatice, inclusiv schimbarea tiparelor climei, cresterea nivelului mării si a evenimentelor meteorologice extreme afecteaza Romania de astazi. Daca nu se iau in continuare masuri de adaptare si diminuare a efectelor acestora, amenintarile actuale, cum ar fi siguranta alimentara si deficitul de apa, pot lua amploare.

Schimbarile climatice aduc doua mari provocari: reducerea drastica a emisiilor de gaze cu efect de sera si adaptarea, prin dezvoltare durabila, cu trecerea la o economie decuplata de carbon care sa asigure, in acelaşi timp, o calitate buna a vietii cetatenilor şi o protectie eficienta a vietii şi proprietatii lor, in cazul noilor vulnerabilitati si riscuri de dezastre naturale.

Politica integrata a UE privind schimbarile climatice şi energia are ca tinta globala mentinerea cresterii temperaturii medii globale sub 2°C (preferabil sub 1,5°C) in comparatie cu nivelurile perioadei preindustriale. In cazul depasirii limitei de 2°C (sau chiar a pragului de 1,5°C), riscurile sunt numeroase, periculoase şi imprevizibile, determinand o crestere exponentiala a costurilor adaptarii comparativ cu cheltuielile pentru interventia si incetinirea acestui fenomen. In Romania, temperatura medie anuala la nivelul perioadei 1981–2010 a inregistrat o crestere cu 0,5°C fata de perioada climatica 1961-1990.

Cel mai cald an inregistrat a fost 2015, iar in perioada 2012-2017, abaterile termice anuale au fost mai mari de 1,5°C raportat la media multianuala in perioadei 1961-1990. Aceasta tendinta de crestere a temperaturii sezoniere este prezenta pe aproape tot teritoriul Romaniei in primavara si vara. Iarna, se manifesta tendinte crescatoare semnificative ale temperaturii aerului in regiuni din sudul, centrul si nord-estul Romaniei. Incepand din 1961, durata valurilor de caldura este in crestere semnificativa in sudul si vestul Romaniei.

De asemenea, din 1901 pana in prezent, Romania a avut in fiecare deceniu de la unul pana la patru ani extremi de secetos/ploios, un numar tot mai mare de secete fiind identificate dupa anul 1981. Evolutia intensitatii arsitei din Romania, in perioada 1961 – 2010, a aratat o tendinta de crestere, mai ales dupa anul 1981.

Sub aspect pluviometric, tendinte de crestere ale cantitatilor de precipitatii sezoniere sunt prezente in mare parte a tarii in anotimpul de toamna. Iarna, primavara si vara au fost identificate tendinte semnificative de descrestere a cantitatii de precipitatii in unele regiuni din estul si sud-vestul tarii, alternate de episoade cu precipitatii zilnice peste 20 litri/mp care genereaza la nivel local viituri rapide, care sunt din ce in ce mai frecvente, pe fondul cresterii ratei intensitatii ploii in intervale scurte de timp.

Schimbarile climatice afecteaza din ce in ce mai mult sectoare precum energia, transportul, mediul urban, resursele de apa, agricultura si silvicultura, dezvoltarea rurala.

Agricultura si dezvoltarea rurala sunt foarte vulnerabile la impactul schimbarii climatice, iar riscurile asociate nu sunt egal distribuite. Exista diferentieri regionale atat in probabilitatea de producere a fenomenelor extreme, cum sunt seceta si episoadele cu precipitatii abundente, cat si in vulnerabilitatea, rezilienta si capacitatea adaptiva a comunitatilor rurale la schimbarea climei. Diferentele sunt accentuate, mai departe, de polarizarea in dimensiunile fermelor agricole, caracteristica Romaniei. Cea mai afectata categorie este si va fi cea a fermierilor care practica agricultura de subzistenta si de semi-subzistenta.

Din punct de vedere al rezilientei si capacitatii de adaptare, localitatile au nevoie acuta de planificare atenta pentru a face fata impactului schimbarilor climatice, amplificate de insulele de caldura ale localitatii si de impermeabilizare a solului.

Impactul schimbarii climatice va accentua si dezechilibrul dintre cererea si furnizarea de resursa de apa la nivelul bazinelor de alimentare, ceea ce va face necesare fie masuri de reducere a cererii, fie identificarea unor noi surse in Romania urmatoarelor decenii.

Adaptarea trebuie sa reprezinte un element important al politicii nationale, deoarece reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera intr-un orizont de timp apropiat reprezinta un proces complex, tinand seama de cresterea evidenta a frecventei si intensitatii fenomenelor meteorologice extreme. Capacitatea de adaptare cuprinde totalitatea instrumentelor, resurselor si structurilor institutionale necesare implementarii in mod eficient a masurilor de adaptare. Cresterea capacitatii de adaptare a Romaniei la efectele actuale si potentiale ale schimbarilor climatice, presupune monitorizarea impactului provocat de schimbarile climatice, precum si a vulnerabilitatii socioeconomice asociate; integrarea masurilor de adaptare la efectele schimbarilor climatice in strategiile si politicile de dezvoltare sectoriala si armonizarea lor intersectoriala prin dezvoltarea de sinergii; identificarea masurilor speciale privind adaptarea sectoarelor critice din punct de vedere al vulnerabilitatii la schimbarile climatice.

Romania s-a aflat printre primele state care au semnat Protocolul de la Kyoto, din 2001 si au ratificat Acordul de la Paris privind Schimbarile Climatice. In 2012 s-a adoptat Strategia Nationala a Romaniei privind Schimbarile Climatice 2013-2020. In anul 2016 prin HG nr. 739/2016 au fost aprobate Strategia nationala privind schimbarile climatice și creșterea economica bazata pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016 - 2020 și Planul national de actiune pentru implementarea Strategiei nationale privind schimbarile climatice și creșterea economica bazata pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016 – 2020.

Probleme de mediu – Disfunctionalitati, prioritati

Protectia mediului natural si construit (aer, apa, sol, subsol, vegetatie terestra si acvatica, rezervatii si monumente ale naturii, asezari umane si bunuri materiale create de om), reprezinta un obiectiv de importanta majora in dezvoltarea durabila a societatii.

Factorul de mediu – apa

Starea factorului de mediu apa este influențata in primul rand antropic și in mai mica masura de catre agenții economici ce își desfășoara activitatea in raza administrativa. Sursele de poluare sunt in general manifestate asupra freaticului de catre populație, fiind de natura organica și doar accidental de alta natura.

Factorul de mediu – aer

Calitatea aerului este apreciata prin realizarea inventarului anual al emisiilor de poluanți in atmosfera. Inventarul local al emisiilor de poluanți in atmosfera se realizeaza pe baza informațiilor furnizate de operatorii economici inventariați (nivelul producției, utilaje, instalații și vehicule utilizate și consumuri totale de carburanți/combustibili utilizați in anul precedent) și pe baza unor date statistice (numar de locuitori din județ, numarul și categoriile de autovehicule inmatriculate, etc.).

La nivelul A.P.M. Braila supravegherea calitații aerului se realizeaza prin urmatoarele rețele:

- Rețeaua de urmarire a pulberilor sedimentabile: 5 puncte;
- Rețeaua de urmarire a precipitațiilor: 4 puncte.

Pe teritoriul județului Braila nu s-au constatat și nu s-au delimitat zone critice generate de poluarea atmosferei. Aceste concluzii sunt rezultatul, atat al activitații de monitorizare a atmosferei, cat si din Studiile de Impact si Bilanțurile de Mediu, elaborate de diferite institute de specialitate pentru unii agenți economici. Indicatorii de poluare a atmosferei la emisie urmatiți (NOx, SO2, NH3, H2S, pulberi in suspensie și sedimentabile și Cl2) s-au situat mult sub valorile concentrațiilor maxime admise și nu s-au inregistrat precipitații acide.

Principalele surse de poluare a aerului o reprezinta gazele de eșapament, aerosoli, pesticide, fumul de la incalzirea spațiilor de locuit, pulberi.

Un alt factor de poluare il reprezinta Drumul Național DN 21, care trece prin orasul Insuratei, astfel locuințele ce sunt in zona lui pot fi afectate prin zgomot, praf și noxe.

Orasul Insuratei nu este prins in programul de supraveghere, deoarece la nivelul administrativ teritorial nu exista surse majore de poluare a aerului, in zona neexistand o activitate industriala cu impact.

Ca urmare a faptului ca monitorizarea poluanților atmosferici nu a relevat depășiri ale valorilor limita, se poate afirma ca nu se contureaza zone critice sub aspectul poluarii atmosferei.

Factorul de mediu – sol

Solul este principalul suport al tuturor activitațiilor socio-economice și constituie factorul de mediu expus cel mai ușor la poluare.

Calitatea solului este determinata de factori naturali cum sunt relieful, clima, vegetația, timpul, dar și de factori antropici. Astfel, practicile agricole neadaptate la condițiile de mediu, tratamentele și fertilizarile facute fara fundamentare agro-pedologica, agrotehnica, deversarile de substanțe chimice periculoase, depozitarile de deșeuri de toate categoriile, reprezinta factori antropici care modifica sensibil și rapid calitatea solurilor.

In funcție de destinație, terenurile sunt :

- terenuri cu destinație agricola ;
- terenuri cu destinație forestiera ;
- terenuri aflate permanent sub ape ;
- terenuri din intravilan, aferente localitaților urbane și rurale pe care sunt amplasate construcțiile, alte amenajari ale localitaților, inclusiv terenurile agricole și forestiere ;
- terenuri cu destinații speciale cum sunt cele folosite cele pentru transporturile rutiere, feroviare, navale și aeriene, plajele, rezervațiile, monumentele naturii, ansamblurile și siturile arheologice și istorice etc.

In categoria terenurilor cu destinație agricola intra :

- terenurile agricole productive – arabile, viile livezile, pepinierele viticole, pomicole, pașunile, fanețele, serele, solarile, rasadnițele etc.
- terenurile cu vegetație forestiera daca nu fac parte din amenajarile silvice, pașuni, impadurite;

- terenurile ocupate cu construcții și instalații agrozootehnice, amenajari piscicole și de îmbunătățiri funciare, drumuri tehnologice etc.
- terenuri neproductive care pot fi amenajate și folosite pentru producția agricolă.

Solul se formează printr-un proces foarte lent, el poate fi considerat ca resursa neregenerabilă.

Solul ne furnizează produse agricole, biomasa și materii prime. El servește ca o platformă pentru activitățile umane și peisaj și ca o arhivă culturală și joacă un rol esențial pentru habitat. Solul depozitează, filtrează și transformă multe substanțe, incluzând apa, nutrienții și carbonul.

Solul specific orașului Insuratei este caracterizat, în cea mai mare parte, printr-un strat biologic format din loess și formațiuni loessoide și nu prezintă degradări importante, fiind caracteristic zonei de stepă.

Principalele surse de poluare a factorului de mediu sol o reprezintă pe deoparte folosirea îngrășămintelor chimice în agricultură și pe de altă parte lipsa rețelei de canalizare, depozitarea și arderea

deșeurilor menajere și animaliere provenite de la populație și unitățile agricole, de unde particulele ușoare, prin lipsa împrejmirilor, platformelor amenajate și a perdelelor de protecție, sunt antrenate de către vânt. Îngrășămintele de orice natură, aplicate în mod rațional, ocupă un loc prioritar pentru menținerea și sporirea fertilității solului, pentru creșterea producțiilor agricole.

Factorul de mediu – Zgomot și vibrații

Amplasamentul comunelor componente ale orașului Insuratei de-a lungul unor rețele de transport de tip național determină în oarecare măsură un disconfort acustic, având în vedere amplasarea locuințelor în imediată vecinătate a acestora, dar nu determină poluare fonică majoră, măsurătorile efectuate de către APM Braila arătând încadrarea în normele de zgomot în vigoare.

Factor de mediu – ecosisteme terestre și acvatice

Orașul Insuratei deține Valea Calmațuiului - ROSPA0145 (Bordei Verde, Cireșu, Insuratei, Surdila Greci, Ulmu, Zavoia, Dudești) în cadrul unității administrative teritoriale arii naturale protejate sau situri NATURA 2000 - situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică.

Aspecte privind spațiile verzi în orașul Insuratei

Dezvoltarea durabilă este urmărită în toate acțiunile prevăzute în Strategie pentru că protejarea mediului înconjurător reprezintă o problemă fundamentală. Acțiunile prevăzute să fie implementate conform prezentei Strategii au o contribuție semnificativă la dezvoltarea durabilă a orașului Insuratei și a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, din care face parte.

Deși condițiile pedoclimatice sunt favorabile dezvoltării unei vegetații abundente la nivelul orașului Insuratei, totuși se observă cu tristete scăderea ariilor ocupate de aceasta, din cauza activităților umane derulate nu doar la nivel local, ci și județean. Astfel, traficul din ce în ce mai intens de pe drumurile comunale și județene a dus la dispariția plantațiilor de aliniament, ceea ce duce la rezultate dramatice în timpul iernii, în special, când absența perdelelor forestiere și a parapezilor duc la înzăpezirea aproape totală a drumurilor și izolarea comunităților umane. Mai mult ca niciodată, schimbările climatice își fac simțita prezența și în timpul verii, prin perioade de secetă prelungită cauzate din nou de absența pădurilor, alunecări de teren sau degradarea constantă a solului.

Totodată, spațiile verzi se referă și la vegetația din cimitir și din gospodăriile oamenilor, categoria din urmă fiind reprezentată de pomi fructiferi și flori.

Importanta spatiilor verzi a depasit nevoia trairilor romantice, in mijlocul naturii; este dovedit stiintific rolul important pe care-l au in mentinerea echilibrului psihic si fizic al locuitorilor aglomerarilor urbane si rurale. Desigur, spatiile verzi „nu pot restabili conditiile naturale in oras / sat”, dar, prin functiile lor ecologice, sanitar-igienice si recreativ-estetice reprezinta aliatul nostru in lupta cotidiana impotriva agresiunilor vietii moderne, determinand in buna masura gradul de civilizatie si confort urban; ele dau expresivitate artistica peisajelor arhitecturale, calitate si pitoresc. Denumite „plamani ai oraselor”, spatiile verzi echilibreaza temperatura si intensitatea luminii ambientale, actioneaza ca un ecran absorbant al zgomotului, purifica aerul. Un hectar de vegetatie/padure furnizeaza intr-o zi 220 kg de oxigen, consumand, in schimb, 280 kg de bioxid de carbon; capteaza cel putin 50% din praful atmosferic.

In acest sens, perdelele forestiere de protectie constituie o resursa naturala importanta care intretinute aduc beneficii noua si generatiilor urmatoare. Prin procesul de fotosinteza perdelele au o contributie importanta in regenerarea rezervei de oxigen la nivel local.

In zonele de campie, ca cea in care este situata orasul Insuratei, cu suprafete reduse de padure, perdelele de protectie au o influenta deosebit de favorabila asupra mediului inconjurator, au rol de protectie climatica. Acestea reduc viteza vantului pe o distanta egala cu 5 pana la 10 ori latimea lor. Astfel vantul sufera o reducere a vitezei si unele modificari locale ale directiei, in special in apropierea solului si a perdelei.

Reducerea vitezei vantului are loc in partea din vant incepand de la o distanta de 25-30 de ori in latimea perdelei si unghiul pe care il face directia vantului cu perdeaua (efectul este maxim cand vantul bate perpendicular pe perdea).

Perdelele determina retinerea si repartizarea uniforma a zapezii pe suprafata terenurilor, marind astfel rezerva de apa a solului, imbunatatesc temperatura prin reducerea amplitudinilor zilnice, si combat efectul inundatiilor prin scaderea nivelului apei freatice.

Perdelele forestiere protejeaza localitatile, caile de comunicatii, culturile agricole si sunt surse de material lemnos intr-o regiune in care padurile sunt rare.

Totodata, au rol depoluant. Referitor la fenomenul de poluare chimica se mentioneaza ca un curent de aer poluat cu bioxid de sulf in concentratie de 0,1 mg/m³ poate fi complet depoluat prin traversarea sa lenta peste un ha de padure. Ele realizeaza si o epurare microbiana, in special perdelele care au in componenta lor conifere.

Perdelele forestiere de protectie au rol de recreere pentru populatia limitrofa, ofera un mediu prielnic pentru dezvoltarea faunei, ofera conditii de cuibarire pasarilor, creeaza un microclimat favorabil in timpul verilor cu temperaturi ridicate.

Perdelele forestiere de protectie sunt surse de produse industriale si alimentare (fructe, ciuperci, produse medicinale si apicole), amelioreaza conditiile de viata, purifica aerul, indulcesc clima, infrumusetaza peisajul si amelioreaza regimul apelor.

Perdelele de protectie pentru protectia localitatilor sunt o cauza de utilitate publica, fundamentate pe baza unor studii intocmite de organe de specialitate, infiintarea, finantarea si gospodaria lor fiind reglementata prin Legea nr.289/15 mai 2002.

In afara de beneficiile ecologice (epurarea aerului, moderarea climatului urban / rural, atenuarea poluarii fonice), spatiile verzi aduc si beneficii sociale (parcurile sunt importante puncte de socializare pentru persoane de varste diferite, locuri de recreere si miscare pentru pastrarea sanatatii psiho-fizice a populatiei), economice (spatiile verzi atat din mediul urban cat si rural devin atractii turistice, daca sunt bine intretinute si promovate).

Masuri de protectie si marire a suprafetelor spatiilor verzi

Conceptul peisagistic intregeste Planul Urbanistic General al orasului Insuratei, fiind propuse masuri de reabilitare, protectie si conservare a mediului, prin reabilitarea parcurilor si scuarurilor existente, precum si amenajarea unor noi spatii verzi, tinand seama de stilul arhitectonic al comunei si de specificul locuintelor individuale. Conform

datelor obtinute de la Agentia pentru Protectia Mediului Braila, orasul Insuratei detine o suprafata de 18,07 ha de spatii verzi, reprezentand 2,1% din totalul intravilan. Fiecare locuitor al orasului "detine" o suprafata de 27,67 mp, ceea ce plaseaza orasul peste media pe tara, dar sub media orasului Ianca, unde exista o suprafata de spatii verzi echivaland cu 37,01 mp / cap de locuitor.

In vederea dezvoltarii spatiilor verzi si de agrement in orasul Insuratei se vor avea in vedere urmatoarele masuri:

- mentinerea, protejarea si revitalizarea zonelor verzi existente;
- cresterea suprafetelor verzi din municipiu;
- reglementarea juridica a proprietatii terenurilor;
- inventarierea terenurilor virane, identificarea proprietarilor si obligarea acestora de a le imprejmuia si salubritate;
- continuarea crearii perdelei de protectie in jurul localitatii;
- continuarea inventarierii societatilor comerciale poluatoare si obligarea acestora de a se dota cu aparatura necesara pentru diminuarea si /sau stoparea poluarii;
- sensibilizarea cetatenilor pentru formarea unei constiinte ecologice prin intermediul massmedia, afisaje, pliante; derularea unor programe de educatie ecologica si de protectia mediului in parteneriat cu ONG-uri, avand drept scop sensibilizarea tinerilor din institutiile de invatamant;
- indeplinirea obiectivelor de ridicare a calitatii mediului rural de catre autoritatea publica locala prin atragerea de surse financiare extrabugetare si prin integrarea in programe comunitare la nivel european;
- identificarea si implementarea unor mecanisme economice pentru incurajarea persoanelor fizice si juridice in realizarea de spatii verzi, impaduriri, plantatii si managementul acestora;
- prelucrarea societatilor comerciale ce presteaza lucrari edilitare pentru a limita distrugerile materialului dendrologic;
- refacerea spatiilor verzi prin nivelare si gazonare in urma lucrarilor edilitar-gospodaresti;
- limitarea la nivel local a aprobarilor de modificare a planurilor de amenajare a teritoriului;
- reglementarea conditiilor in care se desfasoara activitatile de agrement;
- cresterea interesului pentru dezvoltarea zonelor de agrement prin atragerea agentilor economici;

Aspecte privind deseurile

Impactul deseurilor asupra diferitelor sectoare:

a) impact asupra apelor si agriculturii

Obiceiurile de consum si de comportament, reflectate in aruncarea deseurilor la intamplare au ca efect contaminarea cu microplastice determinand colmatarea raurilor, inundatii si poluarea solului. Aceste actiuni, in combinatie cu efectele generate de schimbarile climatice, aduc in prim plan necesitatea existentei strategiilor de adaptare la efectele schimbarilor climatice, respectiv pentru realizarea unui sistem de gestionare a crizelor cauzate de dezastrele naturale. Cresterea cantitatii de apa uzata colectata prin retelele de canalizare este intr-o continua extindere. In urma procedurilor de tratare a apei rezulta namoluri de epurare, carora va trebui sa li se gaseasca o intrebuintare.

O solutie posibila este reutilizarea namolurilor de la statiile de epurare a apei in agricultura, dar trebuie sa nu aduca prejudicii sanatatii umane, sa nu altereze calitatea solurilor si a apelor de suprafata si subterane. In cazul unei tratari necorespunzatoare (aeroba sau anaeroba) nu vor putea sa fie admise la depozitare si se va alege o alta alternativa de tipul tratarii termice (Neamt, Ionel, Vlaicu, 2013) pentru cresterea eficientei energetice a statiei de epurare. Totodata, la nivel european se reglementeaza valorile

limita pentru o serie de metale grele, respectiv: Cadmiu, Cupru, Nichel, Plumb, Zinc, Mercur, Crom (Directiva Consiliului din 12 iunie 1986 privind protectia mediului, in special a solului, atunci cand se utilizeaza namoluri de epurare in agricultura). Limitele nationale aferente metalelor grele continute in namoluri sunt mai stricte decat directivele UE, iar namolul de epurare este deshidratat si apoi depozitat.

Deseurile care pot fi compostate sunt cele provenite din gradini si parcuri, fractia biodegradabila din deseurile menajere si asimilabile (resturi de fructe si legume, coji de oua si alte resturi alimentare); resturile biodegradabile din industria alimentara; namolul rezultat din statiile de epurare; deseurile provenite din complexele zootehnice, etc.

O alta optiune ar fi utilizarea ingrasamintelor minerale si a celor organice (de tipul gunoiului de grajd) in agricultura, dar in acest caz se acumuleaza cantitati importante de azot in sol. Prezentia unor concentratii ridicate de nitrati poate avea un impact negativ asupra mediului, in special asupra solului, al apelor de suprafata si freatice. Reutilizarea apei in agricultura trebuie sa fie sigura si sa nu aduca prejudicii sanatatii umane (ex. cazurile de E.coli).

b) impact asupra solului - deseuri miniere

Deseurile miniere au un statut special in functie de categoria pe care o reprezinta (periculoase sau nepericuloase). Tipurile de tratare la care pot fi supuse sunt diferite (proces mecanic, fizic, biologic, termic sau chimic sau o combinatie de procese aplicate resurselor minerale). Dat fiind volumul acestor tipuri de deseuri si impactul asupra mediului, consideram ca acestea au un potential mare de a fi promovate in contextul economiei circulare. In acest sens, poate fi mentionat faptul ca pentru a se obtine 2-5 grame de aur necesare pentru conectorii de retea ar fi nevoie de activitati de exploatare, respectiv de prelucrare a haldelor de steril relocate. Compania APPLE a recuperat in 2014 aproape 40 de milioane de dolari ca valoare in aur de pe urma gadget-urilor reciclate, iar in prezent implementeaza un sistem pe baza de roboti pentru a recupera din iPhone-uri materiile prime pretioase.

c) impact asupra biodiversitatii

Impactul deseurilor asupra biodiversitatii este de multe ori greu de identificat nefiind atat de vizibil fata de alte zone de interventie. In ultimii ani, s-au constatat o serie de comportamente atipice la nivelul pasarilor. In acest sens, gunoiul din gropile de gunoi a ajuns sa reprezinte o sursa de hrana pentru pasarile migratoare. S-a constatat schimbarea comportamentului pasarilor, care in loc sa-si continue ciclul migrator, prefera sa consume resturi alimentare din gropile de gunoi (de ex. berzele „Ciconia ciconia”, a se vedea Bawden, 2016). Conform studiului realizat de un grup de cercetatori britanici din cadrul „Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation” (CSIRO) si Imperial College London aproximativ 60% dintre pasarile marine au in intestine fragmente de pungi, capace de plastic si imbracaminte sintetica, iar mai mult, 90% au ingerat la un moment dat fragmente plastice. Cercetatorii estimeaza ca pana in 2050, populatia pasarilor marine va fi afectata in proportie de 99% (Wilcox et al., 2015).

d) impact asupra sanatatii umane

In 2015 s-au identificat in China materiale plastice in sare, dar si in produsele cosmetice. Investigatiile au continuat, iar cercetatorii Universitatii Putra Malaezia (Allen, 2017) au descoperit ca in cele 16 branduri de sare provenite din Australia, Franta, Iran, Japonia, Malaezia, Noua Zeelanda, Portugalia si Africa de Sud s-au gasit in total 72 de particule de contaminanti de tipul microplasticelor, dar si a pigmentilor (sarea din Franta a fost singura necontaminata).

e) impact asupra sectorului energiei regenerabile

La nivel national, Romania foloseste in mod traditional biomasa pentru energie (in special pentru incalzire), datorita faptului ca cca. 40% din populatie locuieste in zone rurale langa surse de biomasa - in special de provenienta forestiera sau agricola. Cu toate ca tehnologiile moderne de utilizare a biomasei pentru generarea de caldura si energie sunt inca in stadiu incipient (centralele de cogenerare sunt rare pe piata interna), contributia actuala a biomasei ca sursa de energie regenerabila – SRE in Romania este una ridicata, datorita utilizarii masive a lemnului de foc in sobe traditionale rurale. In timp ce alte tehnologii de energie regenerabila si-au consolidat pozitia pe piata (sisteme hidroelectrice, respectiv fotovoltaice) sau se remarca printr-un progres ireversibil (biocarburanti, energie eoliana), tehnologiile moderne de producere a caldurii si a energiei din biomasa sunt inca in faza incipienta de acceptare si/sau promovare.

Realizarea potentialului economiei circulare in aceasta zona este conditionata de o serie de implicatii, de exemplu:

- (i) utilizarea terenurilor agricole pentru culturi energetice determina schimbarea destinatiei utilizarii terenurilor pe suprafete insemnate, cu implicatii semnificative in special asupra fluxurilor de CO₂ (ex. modificarea stocului de carbon organic din sol, respectiv a fertilitatii solului);
- (ii) abordarea aspectelor legate de sinergii la nivelul Conventiilor de la Rio (UNFCCC si UNCDD la care Romania este stat parte) aduce in prim-plan necesitatea contabilizarii schimbarii destinatiei utilizarii terenurilor, precum si a raportarii acestui aspect in contextul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabila, in special pentru tinta 15.3. atingerea neutralitatii degradarii terenurilor pana in 2030;
- (iii) realizarea obiectivelor Cadrului privind clima si energia pentru 2030;
- (iv) este necesara eficientizarea utilizarii cantitatii de biomasa in conformitate cu principiile dezvoltarii durabile si de conservare a biodiversitatii.

f) impact asupra proiectarii produselor pentru cresterea gradului de reciclabilitate vs. cresterea eficientei energetice

In ultimii ani, inovatia pentru proiectarea ecologica a produselor a vizat in special zona eficientei energetice. In urma adoptarii Pachetului privind economia circulara aria s-a extins in zona cresterii gradului de reciclabilitate al produselor devenite deseuri. O abordare noua care va trebui sa fie armonios integrata in cerintele tehnice ale produselor, ca parte a eforturilor comune de a reduce impactul asupra mediului.

Prioritati strategice si pe termen mediu in domeniul protectiei mediului

- Implementarea de noi standarde pentru cladiri si infrastructura durabile, conform economiei circulare si conceptului de rezilienta climatica
- Introducerea stimulentei financiare pentru afacerile care aplica tehnologie prietenoasa cu mediul
- Dezvoltarea standardelor de utilizare a compostului obtinut din deseuri organice
- Elaborarea cadrului legislativ pentru productia de biometan (gaz verde) din deseuri organice si utilizarea lui ulterioara.
- Investitii pentru reutilizarea apei reziduale in irigatii sau in industrie
- Infiintarea "Centrelor Verzi" la nivel local unde sa se incurajeze reparatiile, reutilizarea, schimbul sau instruirea in procesele de reparatii sau refolosire
- Implementarea noilor modele de business bazate pe reciclare si prelungirea duratei de viata a produselor,

COLABORARE CU POLITIA LOCALA

V.21. Siguranta cetateanului

Pentru cetățenii Uniunii Europene, securitatea constituie una dintre prioritățile majore. Programele de lucru multianuale ale UE au furnizat deja o baza pragmatica adecvata pentru consolidarea cooperării operaționale, dar in prezent este nevoie de un consens mai larg cu privire la viziunea, valorile si obiectivele care stau la baza securității interne a UE.

Principalele riscuri si amenințari infracționale cu care se confrunta in prezent Europa, si anume terorismul, formele grave de criminalitate, criminalitatea organizata, traficul de droguri, criminalitatea informatica, traficul de ființe umane, exploatarea sexuala a minorilor si pornografia infantila, infracționalitatea economica si corupția, traficul de armament si criminalitatea transfrontaliera, se adapteaza extrem de rapid la schimbarile stiințifice si tehnologice, in incercarelor de a exploata in mod ilegal si de a submina valorile si prosperitatea societăților noastre deschise.

In ultimii ani, Romania si-a definitivat progresele in ceea ce priveste alinierea la standardele europene in materia prevenirii si combaterii traficului de persoane, avand in prezent reglementari nationale conforme cu standardele europene si internationale.

In ceea ce priveste activitatea legata de continuarea pregatirii aderarii Romaniei la spatiul Schengen, vizitele de evaluare au aratat ca Romania indeplineste toate conditiile tehnice inca din anul 2011, iar din punct de vedere al cooperării politienesti este membru de facto inca din noiembrie 2010. La finalul anului 2017 Romania era furnizor a 1.395.962 de semnalari cu privire la persoane și bunuri introduse de autoritatile nationale de aplicare a legii, Sistemul de Informatii Schengen gestionand 76.482.496 de semnalari introduse de toate cele 28 de state.

Valorile comune in domeniul ordinii publice susțin intreaga activitate de zi cu zi si ofera coordonatele in care aceasta se dezvolta, precum si mijloacele prin care se realizeaza, astfel:

- legalitate - politicile in domeniul ordinii publice se constituie strict cu respectarea drepturilor si libertăților fundamentale si a supremației legii;
- profesionalism - presupune specializarea si diversificarea metodelor si mijloacelor de acțiune, o poliție stiințifica, flexibilitate instituționala, implementarea unui management proactiv si, in special, prin fundamentarea deciziilor pe baza de analiza;
- dialog - construirea unei relații de incredere cu cetățeanul, prin transparența si comunicare, in conformitate cu principiile toleranței, respectului si libertății de exprimare;
- integritate profesionala - responsabilitate in cheltuirea banului public si desfasurarea intregii activități in domeniul ordinii publice, dupa normele statuate in Codul de etica si deontologie profesionala;
- parteneriat - cooperarea impotriva criminalității, atat cu cetățenii, cat si cu instituțiile de aplicare a legii, la nivel național si internațional, precum si cu alte organizații publice sau private, pentru consolidarea interoperabilității si focalizarea resurselor catre securitatea publica si individuala;
- operativitate si solidaritate - receptarea mesajelor cetățenilor si identificarea modalităților optime de raspuns la acestea si acționarea cu promptitudine si eficacitate in desfasurarea prestațiilor efectuate in folosul membrilor comunității, precum si participarea la acțiuni concrete in beneficiul țarilor din Uniunea Europeana.

Securitatea sociala

In ceea ce privește reprezentarea instituțiilor administrației publice și instituțiilor de ordine și siguranța publica, la nivelul conștiinței colective se remarca faptul ca, la nivel de societate, gradul de incredere al populației in instituțiile statului este in scadere. Acest fapt se datoreaza cazurilor de corupție mediatizate..

Elaborator: ReM Public Project SRL

Pe de alta parte, traficul și consumul de droguri, la nivel local reprezinta o problema sociala ce solicita un interes deosebit. Așadar, trebuie remarcat faptul ca in timp ce varsta de debut in consum este in scadere, varsta medie este de 13-24 de ani, substanțele cele mai des intalnite fiind cunoscute (eronat) in concepția comuna ca etnobotanice, urmate de cannabis, ecstasy și amfetamine. Totodata, consecințele prezentei drogurilor la nivel local, se remarca prin extinderea mediilor de consum, care nu se limiteaza doar la locuințe proprii și petreceri private, ci pot fi intalnite și in cluburi, baruri sau parcuri. De remarcat ca pericolul cel mai mare il reprezinta folosirea de droguri sintetice de multe ori asociate cu medicamentația.

Factori de risc și vulnerabilitați care ar putea fi exploatare: manifestarile stradale, deficiențele infrastructurii rutiere, proasta integrare a populației pe piața muncii, delincvența juvenila, furtul din buzunare/poșete, cerșetoria, vagabondajul, prostituția, consumul de droguri, neîncrederea in instituțiile statului.

Masuri eficiente de prevenire:

- sprijinirea investițiilor pentru crearea de locuri de munca in toate domeniile, in special in ariile de activitate cu cea mai mare rata a șomajului;
- realizarea unui numar mai mare de acțiuni de prevenire a infracțiunilor;
- raspunderea cu profesionalism și transparența la situațiile și provocările la adresa securitații.
- elaborarea și implementarea unei strategii locale antidrog, cat și a unui plan local de combatere a fenomenelor de trafic și consum de droguri;
- actiuni realizate de administratia locala in parteneriat cu Politia locala, ONG-uri si comunitatea locala.

Securitatea economica

Securitatea economica este data de posibilitatea ca piața globala sa creasca inegalitațile economice; riscul ca globalizarea economica, ce duce la diminuarea funcțiilor economice ale statului, sa genereze efecte nedorite sub forma economiilor subterane, comerțului ilicit, traficului cu tehnologie, afectarea mediului inconjurator; riscul ca economia locala sa intre in criza datorita unui leadership politic slab și a unui climat local nepropice dezvoltarii economice.

Factori de risc: saracirea unui numar tot mai mare de cetățeni ca urmare a crizei economice; pierderea locurilor de munca datorata inchiderii unor facilitati economice locale; pierderea unor facilitati economice emblematice pentru orasul Insuratei.

Masuri eficiente de prevenire:

- Incurajarea intreprinzatorilor mici și mijlocii.
- O mai buna cooperare intre institutiile statului de pe plan local si judetean,
- Proiectele publice trebuie sa fie coerente, continue, consecvente viziunii și fara sincope. Pentru atingerea acestui nivel ar trebui investit mai mult in discuții, idei, dezbateri, evaluari și calitatea proiectelor.
- Susținerea unor investiții care sa duca la reabilitarea economica a localitatii

Securitatea ecologica

Prin securitate de mediu/ecologica se înțelege dereglarea ecosistemului prin forme de eroziune a solului; poluarea de orice fel; forme de poluare datorate producției și distribuției de energie (petrol, nuclear, produse chimice); creșterea populației peste capacitatea de suport a sistemului natural, epidemii, boli, declinul alfabetismului, migrație de masa; criza alimentara, supraconsum și bolile asociate; distrugeri de terenuri agricole și surse de apa; protecția unor economii poluante; distrugerea mediului inconjurator.

Masuri eficiente de prevenire:

Elaborator: ReM Public Project SRL

- Realizarea de controale pentru a identifica autovehiculele care depășesc limita admisa a noxelor eliberate.
- Realizarea și sprijinirea campaniilor privind conștientizarea sociala a efectelor poluarii.
- Realizarea de centre de colectare și reciclare a deșeurilor de diferite categorii
- Demararea de proiecte de conservare a zonelor verzi și de oprire a schimbării destinației acestora;
- Adoptarea de hotărâri de interzicere a distrugerii zonelor verzi din imediata vecinătate a localității.

CAP 6. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021-2027**VI.1. Proiecte identificate**

Denumire proiect	Valoarea aproximativa (euro)	Stadiul de realizare	Perioada aproximativa de Implementare	Sursa de finantare
ADMINISTRATIE PUBLICA				
Dezvoltarea infrastructurii IT a Primariei / Eficientizarea celei existente in vederea implementarii procedurilor de e-guvernare	300.000	-	2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
INITIATIVA CETATENEASCA				
Infiintare centru comunitar destinat remedierii problemelor comunitare si oferirii de educatie cetateneasca locuitorilor orasului	250.000	-	2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
ECONOMIE LOCALA				
Infiintare cluster pt promovarea produselor locale (alimentare, artizanat etc)	80.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Valorificarea resurselor agricole locale, ecologice și naturale, pentru consumul turistic	150.000			
INFRASTRUCTURA SI UTILITATI				
Infintarea sistemului de distributie gaze naturale a UAT Insuratei, jud. Braila	3.000.000		2020-2023	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Realizarea retelei de distributie apa potabila 2928 m, in cartierul Drobia	400.000		2021-2027	Buget local
Extinderea retelei de canalizare 6195 ml in Orasul Insuratei, pe strazile: A. Ipatescu, Vlad Tepes, A. Iancu, Drobiei, Berzei, Randunicii, Calmatuiului, M. Basarab, M. Viteazul, Viilor, Agricultorilor	600.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Exploatarea resursei geotermale – documentatie depusa la Agentia Nationala pentru Resurse Minerale	1.500.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Construire bloc ANL cu 16 unitati locative	2.000.000		2021-2027	Buget de Stat, Buget local
TRANSPORT				
Modernizarea (asfaltarea) strazilor in orasul Insuratei, jud. Braila, Etapa a III-a (str. Alecu Russo, str. Al.I. Cuza, str. Dimitrie Bolintineanu, str. Mihai Viteazul, str. Viisoara, str. Vlaicu Voda, str. Matei Basarab, str. Campului, str. Scurta, str. Florilor, str. Garofitei, str. Zorilor, str. General Cerchez, str. Moise Grozea, str. Grigore Ignat)	2.500.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Modernizare, reabilitare strazi (fundatie, imbracaminti, corectare elemente geometrice in profil transversal si longitudinal, amenajare santuri si trotuare, zone verzi)	1.500.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Amenajare parcaje publice de zona si la principalele obiective publice,	400.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat,

Elaborator: ReM Public Project SRL

Denumire proiect	Valoarea aproximativa (euro)	Stadiul de realizare	Perioada aproximativa de implementare	Sursa de finantare
				Buget local
Amenajare spatii verzi din cuprinsul arterelor de circulatie rutiera.	150.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
TURISM				
Modernizare si extindere Casa de Cultura Insuratei	200.000		2021-2027	Buget de Stat, Buget local
-Reabilitarea zonelor, monumentelor, clădirilor de interes turistic și modernizarea infrastructurii	1.500.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Crearea unui muzeu	150.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
EDUCATIE				
Inchelarea de parteneriate cu scoli din alte tari care sa duca la schimburi de know-how si personal pentru imbunatatirea actului didactic	30.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Infiintare centru tip "after school"	350.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Digitalizarea scolii si a bibliotecii locale	150.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Construire spatiu de joaca in orasul Insuratei, judetul Braila	60.000			Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Construire sala de sport in cadrul Scolii Gimnaziale Spiru Haret, Localia nr. 2, orasul Insuratei, judetul Braila	200.000			CNI
INCLUZIUNE SOCIALA				
Infiintare Centru comunitar pentru persoane aflate in risc de excluziune sociala sau cu dizabilitati	250.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
TINERET				
Crearea spatiilor de recreere pentru tineret: terenuri de baschet, skate park, parcuri de fitness	300.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
VARSTNICI				
Infiintare Club pentru seniori	80.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Dezvoltarea retelei de ingrijire la domiciliu	150.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
Construire centru social de zi pentru varstnici in orasul Insuratei, judetul Braila	350.000			Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local
MEDIU				
Infiintare spatii verzi	250.000		2021-2027	Fonduri UE, Buget de Stat, Buget local

CAP 7 ANALIZA ESANTIONULUI

VII. Analiza chestionarelor

La completarea chestionarelor, a participat un esantion construit in mod aleatoriu din 35 de persoane (12 de barbati si 23 de femei) provenind din toate localitatile componente ale orasului Insuratei. Intrucat Strategia de Dezvoltare Durabila a localitatii reprezinta un

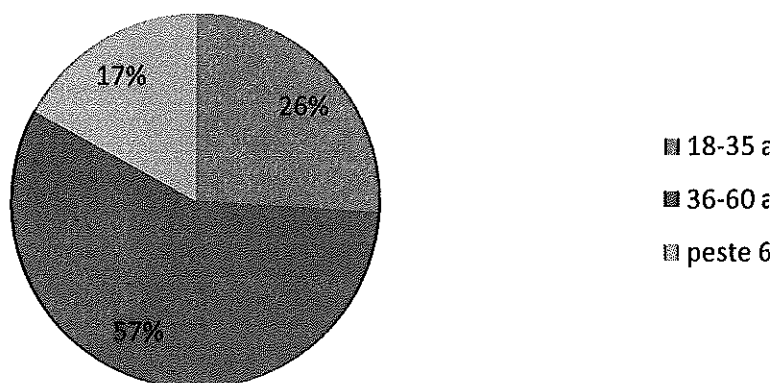
Elaborator: ReM Public Project SRL

important document de planificare pentru urmatorii 7 ani, implicarea cetatenilor in completarea acestor chestionare releva preocuparea acestora pentru bunastarea comunitatii pe termen mediu si lung.

Chestionarul incearca sa acopere principalele aspecte ale vietii socio-economice a localitatii si cetatenilor sai si cuprinde intrebari cu variabile independente, precum si cu variante pre-definite de raspuns pentru o analiza mai riguroasa a rezultatelor. Variabilele independente au fost introduse in chestionar din dorinta de a afla cateva caracteristici ale populației localitatii și implicit ale persoanelor care manifesta un interes direct in dezvoltarea localitatii. Am considerat relevante mai multe variabile : sexul respondentilor, varsta, studiile absolvite, numarul membrilor intr-o familie si venitul lunar.

Ca si in Strategia de dezvoltare 2014-2020, ponderea cea mai insemnata a respondentilor a fost cea cu varsta cuprinsa intre 36-60 de ani (57%), urmata de cea a tinerilor cu varste cuprinse intre 18 si 35 de ani. Se simte, asadar, o schimbare de mentalitate intre generatii, tinerii dorind sa se implice mai mult in viata comunitatii, incurajati de noile politici de sustenabilitate, in timp ce seniorii de peste 61 de ani prefera doar rolul de martori ai schimbarilor.

Categoriile de varsta ale respondentilor

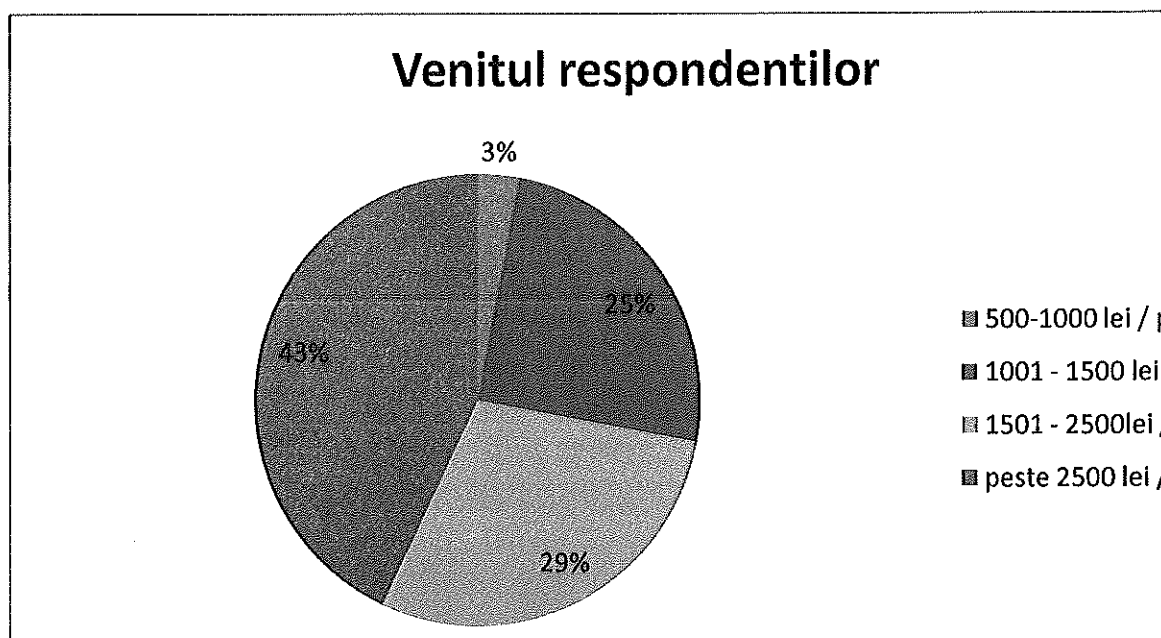
Chestionarul a respectat distribuția generală, la nivel național, a populației pe sexe, așa încât: 34% din repondenți sunt persoane de sex masculin și restul de 66% aparțin persoanelor de sex feminin. Așa cum se poate constata din corelarea grupelor de varsta cu variabila sex, se pare ca interesul femeilor fata de planul de dezvoltare a localitatii este mai mare decat cel al barbatilor. Desi nu detin tot atatea functii de decizie precum acestia din urma, femeile din orasul Insuratei manifesta o dorinta evidenta de emancipare si implicare in viata comunitatii, ceea ce poate constitui un element de plus valoare in urmatorii ani.

Din punct de vedere al studiilor absolvite, se remarca in mod surprinzator majoritatea absolventilor de studii superioare, 77%, restul fiind reprezentati de absolventii de studii liceale (23%). Acest lucru este vizibil si in analiza ulterioara a raspunsurilor, simtindu-se o oarecare diferenta intre modul in care absolventii de studii superioare isi prioritizeaza nevoile primare si cele secundare fata de restul participantilor la sondaj, precum si diferenta intre veniturile pe cap de membru de familie. In acelasi timp, se poate spune ca resursa umana din orasul Insuratei este calificata sau inalt calificata, aducand in localiatte

Elaborator: ReM Public Project SRL

o alta viziune si premisele unei dezvoltari ulterioare vizibile. Una din prioritatile administratiei locale in urmatoarea perioada ar constitui-o tocmai pastrarea si promovarea acestei resurse umane calificate care poate contribui din plin la dezvoltarea locala.

Nivelul diferit de studii al respondentilor se reflecta si in modul de viata al familiilor acestor persoane. Astfel, daca in familiile celor cu studii medii accentul este pus pe satisfacerea nevoilor primare (consumul de paine se face zilnic si este considerat «foarte necesar»), iar veniturile se incadreaza in intervalul 500 – 1000 de RON / luna / persoana sau 1501 – 2500 RON / luna / persoana, in familiile celor cu studii superioare, venitul pe membru de familie este usor ridicat, + 2500 de lei si, iar satisfacerea nevoilor primare este considerata doar «necesara», un loc important in viata lor ocupandu-l si socializarea, calatoriile in concedii si deschiderea spre nou. Persoanele care au aceste venituri mari in comparatie cu restul apartin fie categoriei bugetarilor, fie antreprenorilor de pe plan local, dar nu angajatilor din mediul privat. Acest lucru indica deprivari de bunuri si servicii moderne, asistenta medicala de tip preventiv (si nu doar curativ, asa cum se inregistreaza frecvent), acces redus la educatie si, prin urmare, o implicare mai redusa in viata comunitatii pe termen mediu si lung. Nivelul educatiei este relevant atunci cand vorbim de situatia socio-economica a localitatii, intrucat se observa cu usurinta dorinta spre deschidere a locuitorilor orasului, imbratisarea noilor realitati socio-economice si straduinta de a transforma localitatea intr-un punct de atractie turistica la standarde europene. Aceste lucruri necesita nu doar pregatirea infrastructurii fizice prezente in comunitate, ci si ridicarea nivelului educational al cetatenilor, imbunatatirea abilitatii acestora de a interactiona si a oferi vizitatorilor servicii de calitate. Pe de alta parte, absolventii de studii superioare pot genera proiecte de investitii sau cu caracter social, in care sa fie rezolvate o parte din problemele comunitatii locale. Cu o alta viziune de tip "open-minded", acesti locuitori sunt resurse pretioase ale caror creativitate, expertiza si entuziasm trebuie cultivate si transformate in rezultate concrete.

Analizand componenta familiilor din cadrul localitatii, se remarca faptul ca cele mai multe dintre ele sunt alcatuite din cate 3 persoane (37%), 2 si 4 persoane (29%), si doar 5% reprezinta familiile alcatuite maximum 5 persoane. Spre deosebire de datele din perioada 2014-2020, se observa schimbari in structura familiei, crescand numarul persoanelor singure si al familiilor care au 2 si 3 membri, insemnand parintii si copiii. Familiile

multigenerationale, in care sa traiasca nepoti si bunici impreuna, dispar, iar societatea se fragmenteaza din ce in ce mai mult. Daca familia a fost dintotdeauna considerata celula de baza a societatii, iata ca faramitarea acesteia reflecta drama societatii care incepe sa cunoasca instrainarea si distantarea intre membri. Persoanele in varsta incep sa nu mai aiba familii in care sa se integreze, tocmai de aceea este nevoie de masuri eficiente de protectie a acestei categorii sociale si de integrare a alor in comunitate. La aceste aspecte se adauga si migratia din localitate care a accentuat fenomenul de micșorare a familiilor.

Investitiile realizate in perioada 2014-2020 sunt apreciate de catre locuitorii orasului, reflectand clar cresterea standardului de viata si a gradului de satisfactie. Mentionam ca s-au acordat note de la 1 la 5, nota 1 fiind echivalenta cu "Foarte prost", iar nota 5 cu "Foarte bine"

Starea drumurilor a fost notata cu notele 3 (34%), 4 (37%) si 5 (20%), ceea ce denota ca proiectele de modernizare a drumurilor si-au atins scopul, populatia fiind multumita de ceea ce s-a realizat in oras in acest domeniu. Ponderea mare a notelor de 4 indica totusi ca satisfactia nu este deplina, ca ar fi loc de mai mult sau de mai bine, oamenii percepend drumurile ca pe unul din principalele instrumente de comunicare si mobilitate. Tocmai de aceea, mai mult de jumătate dintre ei au apreciat ca investitiile in infrastructura rutiera a localitatii sunt cele mai importante, in comparatie cu alte tipuri de proiecte.

Alimentarea cu apa si racordarea la sistemul de canalizare sunt echivalente cu standarde europene de viata si confort. Daca la capitolul Calitatea apei, raspunsurile au fost preponderent satisfacatoare (tinand cont de investitiile realizate in sistemele de apa potabila si canalizare), in ceea ce priveste importanta modernizarii retelei de apa, raspunsurile date au fost exclusiv de 3, 4 si 5, procentul cel mai mare (74,28%) fiind reprezentat de nota 5, adica de gradul cel mai mare de importanta pe care oamenii il acorda unei retele moderne de alimentare cu apa.

Acelasi lucru se observa si atunci cand vine vorba de sistemul de canalizare, unde majoritatea 57,14%, au afirmat ca sunt dispusi sa plateasca o taxa in plus numai pentru a fi bransati la sistemul de canalizare, ceea ce indica dorinta de emancipare a locuitorilor si de a beneficia de alte conditii mai bune de trai. Faptul ca multi dintre ei déjà traiesc de ani in alte tari unde standardele de viata sunt superioare, ii determina sa isi doreasca si ei aceleasi conditii, intelegand si faptul ca aceste servicii nu sunt gratuite si ca trebuie platite. Tocmai de aceea 45,71% din respondenti au considerat finalizarea investitiei in sistemul de canalizare drept "Foarte importanta", ca o minima cerinta de baza spre un mod de trai normal in sec. al XXI-lea.

Investitiile in iluminatul stradal au primit si ele aprecierile locuitorilor care sunt mult mai multumiti de acest serviciu in anul 2020 (aproape 70% au acordat note de 4 si 5) fata de perioada 2014-2020, cand 72% au acordat nota 3, lasand sa se inteleaga nevoia de imbunatatire a acestuia.

Gestionarea deseurilor pe plan local pare sa dea rezultatele asteptate in sensul satisfactiei beneficiarilor finali, adica a locuitorilor orasului. Noile directii de actiune in gestionarea deseurilor municipale, infrastructura rutiera superioara fata de acum 7 ani, colectarea in mod selectiv si, mai ales, gradul mai ridicat de educare a populatiei, toate acestea au facut ca 86% din raspunsurile la intrebarea "Sunteti multumim de colectarea deseurilor la nivelul localitatii?" sa fie afirmative.

Pe de alta parte, un semnal de alarma pe care administratia locala trebuie sa-l gestioneze, il reprezinta dorinta locuitorilor orasului de a beneficia de mai mari suprafete de spatii

verzi. Desi se afla peste media pe judet ca si suprafata medie pentru fiecare locuitor, orasul Insuratei este intrecut de orasul Ianca la acest capitol, intrucat parcurile si zonele de promenada de acolo sunt mult mai mari si mai bigate in vegetatie decat in Insuratei.

Poate tocmai din aceasta cauza, calitatea aerului si a apei nu este foarte apreciata, dat fiind si amplasarea orasului in plina campie, intr-o zona intens circulata si, prin urmare, cu risc de poluare.

Un lucru imbucurator este dat de atitudinea respondentilor fata de locul natal. 85% afirma ca Insuratei este o localitate superioara celorlalte din judet, iar 98% nu intentioneaza sa se mute de aici in urmatorii 5 ani. Acest lucru este cu atat mai special, cu cat, asa cum am constatat la inceputul analizei chestionarelor, majoritatea respondentilor au studii superioare. Capitalul uman din Insuratei primeste, asadar, oameni instruiti care traiesc din plin sentimentul mandriei locale si doresc sa participe la dezvoltarea localitatii. 93% si-au manifestat clar increderea in potentialul de dezvoltare al Insurateiului, lucru care este firesc, tinand cont de varsta respondentilor. Asadar, persoanele intre 18 si 60 de ani, si chiar si peste aceasta limita, sunt entuziaste atunci cand vine vorba de potentialul localitatii lor. Experienta primilor ani de finantari europene, maturitatea si gradul mai ridicat de informare de acum determina o atitudine pozitiva si increzatoare a locuitorilor.

Aceasta atitudine este reflectata si in raspunsuri la intrebari precum "Fata de majoritatea populatiei va considerati o persoana mai sanatoasa?" (37% au raspuns DA), "Fata de majoritatea populatiei va considerati o persoana mai informata?" (66% au raspuns DA), in timp ce mai mult de 33% se considera mai inteligenti decat restul. Este de remarcat raspunsul afirmativ la intrebarea "Fata de majoritatea populatiei va considerati o persoana mai informata?", ceea ce arata noul mod de viata al locuitorilor urbei: accesul mult mai facil la internet, la surse educative, permite oamenilor sa se informeze mai repede decat inainte. Totusi, e nevoie de puterea de a discerne intre sursele pertinente de informare si cele doar cu caracter de fake news sau entertainment. Cu toate acestea, sentimentul de a fi un om informat indica ancorarea fiecarei persoane in prezent, dorinta de a primi si filtra informatii, de a fi in sincron cu evenimentele lumii. Raspunsurile afirmative nu inseamna neaparat infatuare gratuita, ci o atitudine entuziasta, increzatoare in sine si apreciativa fata de propria persoana, adica premisele unui capital uman voluntar, dornic de implicare in dezvoltarea localitatii, creativ si responsabil.

Placerea de a locui in aceasta localitate si sentimentul de siguranta in ceea ce urmeaza sa se intample bine, sunt date si de faptul ca 57% sustin ca peste 5 ani se vad mai fericiti, in timp ce 63% considera ca despartirea de oamenii dragi si de familie reprezinta unul din motivele pentru care nu ar parasii orasul. Legatura afectiva cu mediul natural si uman, sentimentul de apartenenta si coeziunea grupului sunt factori care trebuie fructificati de administratia locala, intrucat ei reflecta intregul potential afectiv al locuitorilor. Acesti locuitori se vor implica mult mai repede si mai mult in dezvoltarea localitatii lor deoarece sentimentul de prietenie intre ei este unul inca destul de puternic. Desi familiile sunt formate acum din putini membri, totusi apartenenta la comunitate a ramas foarte mare, iar acest lucru este unul din factorii cei mai importanti de succes. Administratia are nevoie de tact si putere de a aduna toti oamenii in jurul unor proiecte comunitare.

Un alt motiv pentru respondenti de a ramane in comuna este "Viata linistita", aglomerarile urbane de mari dimensiuni, precum Municipiul, fiind asociate cu zgomotul, agitatie si pierderea sentimentului de pace. Viata dintr-o localitate mica nu mai este sinonima cu agricultura, ci cu linistea sufleteasca atat de necesara intr-o lume din ce in ce mai agitata.

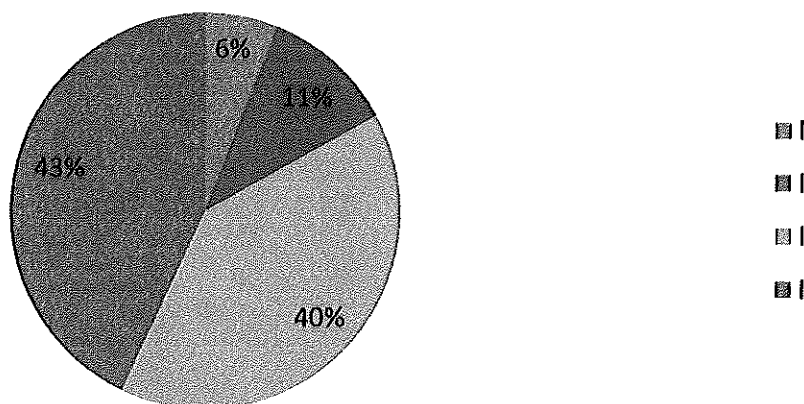
Referitor la serviciile sociale asigurate de Primaria Orasului Insuratei, se poate observa un grad mare de satisfactie in randul locuitorilor, 57% acordandu-le calificativul maxim, 29%

Elaborator: ReM Public Project SRL

nota 4, iar 14 % nota 3. La intrebarea "Credeti ca Primaria ar trebui sa ofere mai putin sprijin prin cantine sociale, centre de zi, azile etc?", 62% dintre raspunsuri au fost pozitive, in scadere fata de raspunsurile (in unanimitate) la aceasta intrebare din Strategia precedenta. Acest lucru denota o schimbare de mentalitate in randul cetatenilor care inteleg acum sa isi asume propriul destin si sa se desprinda de statutul de asistat social. Desi salariile nu sunt foarte mari in Insuratei, se pare ca serviciile sociale sunt recomandate numai celor care au cu adevarat nevoie de ele si se afla in situatia de excuziune sociala.

Un oarecare grad de multumire se simte si atunci cand e vorba de calitatea serviciilor medicale puse la dispozitia locuitorilor, carora le-a fost acordata nota 2 de 6% dintre participantii la sondaj, nota 3 de 11%, nota 4 de 40% dintre respondenti si nota 5 de 43%. Acest lucru reflecta satisfactia locuitorilor fata de investitiile derulate in centrele medicale in perioada precedenta, precum si fata de facilitatile oferite prin Centrul de permanenta de aici. Practic, locuitorii Insurateiului si al comunelor limitrofe beneficiaza de servicii medicale de inalta calitate in mod aproape permanent, fara sa fie nevoie mereu sa se deplaseze la Municipiu

Gradul de satisfactie al locuitorilor din Insuratei fata de serviciile medicale

In mod surprinzator, viata culturala a orasului nu este apreciata de catre respondenti asa cum ne-am asteptat. Timpurile moderne, contactul cu alte localitati sau chiar alte tari, lipsa unei minime infrastructuri culturale (muzee, case memoriale, cinematografe, teatru, galerii de arta etc), au determinat locuitorii sa acorde note relativ mici acestui capitol. Cultura este un important generator de emulatie in randul oamenilor, le poate intari sentimentul de apartenenta la comunitate, le poate oferi mai mult decat simple informatii privind viata politica sau economica de la nivel local sau national. "Dorinta de frumos", fireasca pentru orice om, poate fi suplinita numai prin actul cultural. Desi in localitate exista un ansamblu folcloric renumit, se pare ca oamenii isi doresc mai mult decat serbarile dedicate Zilelor Orasului sau unor festivaluri locale. Promovarea monumentelor culturale locale, elaborarea unei mici strategii culturale a localitatii, precum si realizarea de parteneriate cu diferite asociatii culturale alaturi de care sa se poata derula proiecte cu impact in comunitate, toate acestea pot constitui solutii la cererea oamenilor de a beneficia de o

viata culturala mai intensa. Pe langa aceasta, construirea si dotarea unui Camin Cultural ofera certitudinea locuitorilor ca au unde sa-si petreaca timpul in mod placut si sa gaseasca o alternativa viabila la privitul televizorului.

O adevarata rasturnare de situatie se inregistreaza in domeniul sigurantei publice. Daca acum 7 ani, 76% din participantii la sondaj declarau ca nu se simt in siguranta, iar 98% au sustinut ca Politia ar trebui sa se implice mai mult pentru a oferi protectie sporita cetatenilor, iata ca in 2020, 57% au afirmat ca Insuratei este o localitate sigura. Totusi, majoritatea sustin si implicarea mai intensa a Politiei, ca o certitudine a sigurantei. Politia, in acest caz, devine garantul linistii publice, locuitorii conferindu-i incredere.

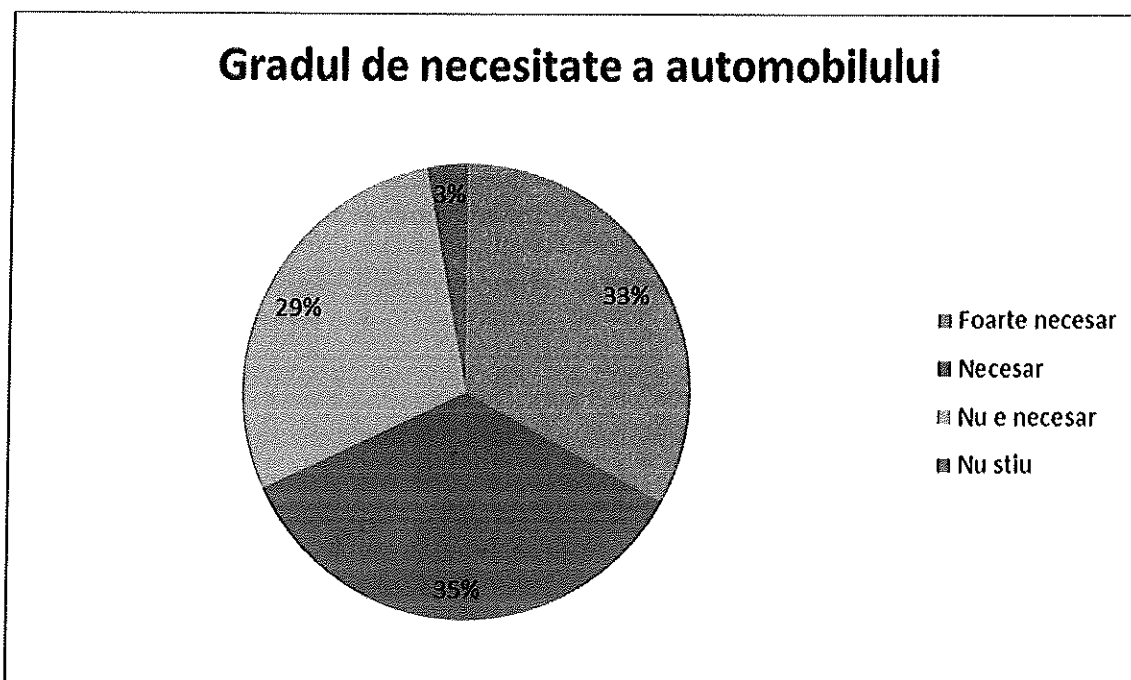
Ideea de "siguranta zilei de maine" este reflectata in comportamentul financiar al repondentilor, marcat profund de criza economica a ultimilor ani. Astfel, 85% dintre cei care au raspuns chestionarelor considera ca economisirea de bani este "foarte necesara / necesara", pentru a evita cazurile de impas financiar.

Situatia financiara precara din ultima perioada, instabilitatea economica de la nivel mondial si national cauzate de pandemia de coronavirus se resimt si in alegerile facute de cetatenii orasului Insuratei, atunci cand e vorba de lucruri / obiecte necesare vietii decente. Din dorinta de economisire si satisfacere a nevoilor primare, oamenii sunt dispusi sa renunte la categorii de bunuri / servicii care nu sunt urgente si a caror lipsa nu le afecteaza viata prea mult. Astfel, un procent destul de mare de respondenti, 89%, au considerat ca petrecerea concediului in afara localitatii, inlocuirea mobilei uzate sau achizitionarea de haine noi (nu second hand) nu sunt necesare, sau, mai exact, "mai pot astepta" pana la un moment mai favorabil.

O schimbare surprinzatoare o inregistreaza raspunsul la intrebarea "Cat de necesara este invitarea unor prieteni la masa cel putin o data pe luna?": 60,41% din respondenti au raspuns ca nu e necesara, in totala contradictie cu raspunsurile oferite in Strategia precedenta, unde aproape toata lumea considera intalnirea periodica foarte necesara / necesara. Acest fapt poate avea doua interpretari: apartinand unei comunitati relativ mici, oamenii din Insuratei se intalnesc frecvent si in alte contexte, nu doar o data pe luna. Biserica, piata, scoala, Centrul civic inca reprezinta locuri de socializare si intalnire, fara a se simti nevoia vreunei formalizari. Pe de alta parte, poate ca o consecinta a distantarii sociale impuse de pandemia de COVID-19, oamenii nu mai simt nevoia intalnirilor programate, preferand socializarea in mediul virtual, pe retelele de socializare, acolo unde fiecare se simte mai liber sa se exprime.

Desi intrate pana nu demult in categoria produselor de lux, aparatele electrocasnice sunt considerate la fel de necesare, in special cele care usureaza viata in gospodarie, comunicarea si mobilitatea. In acest sens, lucruri precum masina de spalat, congelatorul, au obtinut cele mai multe voturi din partea participantilor la chestionar, reflectand nevoia de confort a populatiei, pe langa cea de siguranta a vietii. Astfel, masina de spalat a fost considerata "foarte necesara / necesara" de 90% dintre respondenti, congelatorul de 96%, iar telefonul mobil de 94% dintre participantii la sondaj. Tehnologizarea ultimilor ani si investitiile in reseaua WiFi a localitatii au determinat o schimbare de atitudine fata de telefonul fix care devine inutil pentru 68% pentru respondenti, noile gadgeturi fiind mult mai apreciate pentru posibilitatea initierii apelurilor video si a conectarii pe retele de socializare.

In mod surprinzator, autoturismul nu mai este considerat un lucru inutil ca in anterioara Strategie, ci a devenit un mijloc modern de mobilitate. Modernizarea drumurilor in localitate, ca si cresterea veniturilor din ultimii ani au atras dupa sine si aprecierea autoturismului, semn al inlocuirii treptate a vehiculelor hipo.

Tot in categoria obiectelor neimportante se incadreaza DVD playerul ("neimportant" pentru 62,5% dintre respondenti), cuptorul cu microunde, ("neimportant" pentru 44% dintre participantii la sondaj) si ziarul de hartie achizitionat zilnic ("neimportant" pentru 44% dintre cetatenii din esantion). Produsul din urma, ziarul de hartie achizitionat zilnic, pierde teren in fata televiziunii prin cablu si a internetului care devin principalele surse de informare si entertainment. Pe langa faptul ziarul ca reprezinta o cheltuiala in plus, renuntarea la lectura zilnica in favoarea programelor tv si a navigarii pe internet reflecta optiunea mai comoda a locuitorilor comunei de a se distra si a se informa. Televizorul color este "foarte necesar / necesar" pentru 65% dintre respondenti, iar televiziunea prin cablu este "foarte necesara / necesara" pentru 83%. Dezvoltarea internetului face ca formele clasice de entertainment si informare, precum televizorul si ziarele, sa piarda teren. Mai mult decat atat, telefonul mobil este considerat "necesar / foarte necesar" de 93,75%, in defavoarea computerului, lucru de altfel firesc tinand cont de versatilitatea telefonului, care asigura si comunicarea, dar si accesul la internet, unde se pot plati facturi, trimite documente, totul in dimensiuni din ce in ce mai reduse ale gadgetului.

Instabilitatea financiara a populatiei afectate de criza de coronavirus din ultima jumatate de an este reduta si de importanta pe care aceasta o acorda economiilor in bani. Se poate spune ca, dupa perioada din anii 2015-2019, cand consumul a fost incurajat, comportamentul locuitorilor orasului Insuratei s-a schimbat, in sensul ca acum se pune accentul mai putin pe consum si mai mult pe economisire.

Aceste lucruri vor determina autoritatile locale sa puna accent pe dezvoltarea durabila a localitatii, orientandu-se spre crearea locurilor de munca, atragerea investitorilor si demararea proiectelor sustenabile cu impact social.

Analiza aspectelor socio-economice ale orasului Insuratei, jud. Braila reflecta existenta unor premise favorabile demararii unui program de dezvoltare durabila a localitatii pe termen mediu si lung (dorinta de implicare a populatiei tinere in actiuni si proiecte cu impact social, economic si de protectia mediului, existenta unui procent important de locuitori cu studii superioare si liceale, dorinta de informare prin mijloace tehnologice moderne, deschiderea spre nou, existenta unei infrastructuri favorabile investitiilor, distanta relativ scurta pana la principalele aglomerari urbane din judet).

Elaborator: ReM Public Project SRL

Actuala Strategie de dezvoltare durabila are in vedere toate aceste aspecte pe care le valorifica in mod sustenabil, ducand la rezultate pozitive pentru viata comunitatii in urmatoorii 7 ani.

Utilizarea eficienta a fondurilor europene, demararea de parteneriate public-private, incurajarea investitiilor pe teritoriul orasului Insuratei, folosirea experientei acumulate in perioada 2014 – 2020, toate acestea constituie o baza solida pe care se va cladi efortul autoritatii publice locale de a crea o comunitate puternica si de a transforma localitatea intr-un exemplu de succes la nivel judetean si regional.